VASÁRNAPI MISEKÖNYV

VASÁRNAPI MISEKÖNYV

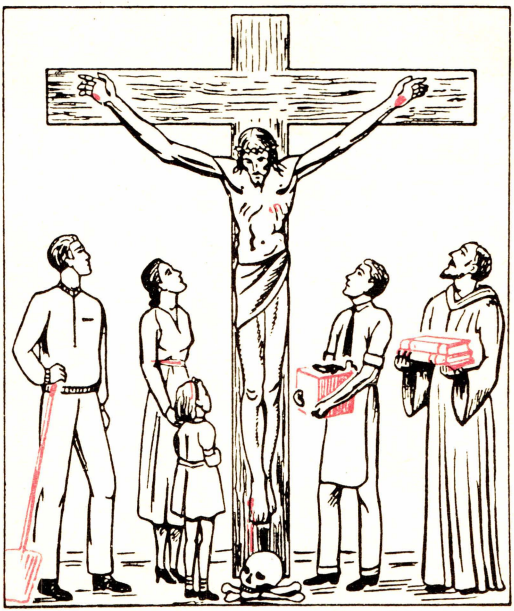

VASÁRNAPI MISEKÖNYV

A II. Vatikáni Zsinat
liturgikus reformja alapján átdolgozott
3. kiadás

P. JÁVOR EGON O. S. B.

RÓMA
1967

Imprimatur.
Szabadka, 1967 január 21.
† Zvekanović Mátyás püspök,
apostoli kormányzó.

BEVEZETÉS

A Vasárnapi Misekönyv első kiadásával, 1957-ben, az volt a célunk, hogy — X. Szent Piusz pápa óhaját követve, (a hívek a szentmisén magát a miseszövegeket imádkozzák) — egyszerű, könnyen kezelhető, olcsó és így sokak számára hozzáférhető misekönyvet adjunk a szentmisét magyarul imádkozó katolikus hívek kezébe. A II. Vatikáni Zsinat liturgikus reformja következtében a népnyelvű misekönyvek sokkal nagyobb jelentőséget kaptak. Nemcsak a hívek követhetik belőle a szentmisét, hanem a liturgia hivatalos szövegkönyvévé is váltak, amióta a nép nyelvén végezhetjük a szentmisét. Így vette át misekönyvünk szövegét az első magyarnyelvű oltármisekönyv is (Szabadka, 1966). A Magyar Püspöki Kar 1966. szeptember 14-én kelt körlevele szerint a szentmise változó részeit «a Róma által jóváhagyott 3 misekönyvből (Szunyogh: Magyar misszálé; Jávor: Vasárnapi Misekönyv; A.C. Magyar Misekönyv)» kell venni. A szentmise állandó szövegéül (ordinárium) ezen új kiadásban természetesen mi is a Magyar Püspöki Kartól megállapított és a Szentszék által 1966. február 7-én jóváhagyott egységes

magyarnyelvű szöveget vesszük. Szövegeink tehát felolvasásra, közös imádkozásra és éneklésre is használhatók, sőt a papok is ebből « mondhatják » a magyar közösségi szentmisét.

Mesterünk és példaképünk volt elsősorban Szunyogh Xav. Ferenc OSB kitűnő misszáléja, — mindmáig az egyetlen teljes magyar misekönyvfordítás, — mely magyar népünknek majdnem egy emberöltőn át volt liturgikus nevelője s a szentmisén hű társa.

Misekönyvünk külső alakjának és szerkezetének mintájául Joseph Stedman MY SUNDAY MISSAL-ja szolgált, mely különféle nyelveken is sok kiadást megért már. A vasárnapi és parancsolt ünnepek szentmiséi mellé bevettük a nagyheti szertatásokat, a magyar szentek miséit s néhány más misét is olyan alkalmakra (hamvazószerda, halottaknapja, rorate-, nász- és gyászmisék), amikor magyar népünk szívesen vesz részt a szentmisén.

A fordítás mai, egyszerű, érthető és értelmesen imádkozható magyar nyelven igyekszik adni a szentmisének pontos szövegét. Az újszövetségi szentírási szövegeket P. Békés Gellért bencésnek és P. Dallos Patrik oratoriánusnak a szentírás görög eredetiből készült fordításából vettük (Újszövetségi Szentírás, Róma 1955[2]). A szentmise szövegeiben szereplő zsoltár-részletekben

általában Sík Sándor zsoltárfordítását (Zsoltároskönyv, Budapest 1936²) követtük, sokhelyütt azonban a költői fordítás szabadsága, főképpen pedig a szövegösszefüggés a verssorok átírását kívánta. A húsvéti és úrnapi sequentia Babits Mihálynak (Középkori himnuszok latinul és magyarul, Budapest 1933), a pünkösdi és halottaknapi Sík Sándornak fordítása (Himnuszok könyve, Budapest 1943). A legnagyobb gondot a könyörgések (oratio, oratio super oblata, oratio post communionem) fordítása okozta. A római misekönyv legtöbb könyörgése ugyanis nem a szentírás vagy a mindennapi élet egyszerű nyelvén készült, hanem a klasszikus latin nyelvszerkesztés remekműve, melynek nemcsak verete, patinája, de sokszor tartalmi mélysége és tömörsége is elvész más nyelvre fordítva. A könyörgések magyar fordításánál sokat segített és mintául szolgált az a tőrőlmetszett magyar nyelv, melyet Radó Polikárp alkalmazott a bencés diákok imakönyvében (Opus Dei, Az Úr szolgálatának iskolája, Pannonhalma 1942).

A liturgikus reform második, nagyobbik része, amelyben a szövegek módosítására kerül sor, különben is bizonyos várakozásra késztet, bár úgy véljük, hogy misekönyvünk akkor is használható lesz, hiszen az új olvasmányokat és könyörgéseket a pap hangosan olvassa, s a szentmise ezen részeinél legjobb, ha mi is odafigyelünk, így nem zavar meg bennünket az sem, hogy az egyes misekönyvek fordítása néha eltér

egymástól. Általában a szentmisébe való bekapcsolódásnál nem az a legfontosabb, hogy a pap minden szavát pontosan kövessük misszálénkban, hanem hagyjuk, hogy a szent szövegek hassanak ránk, gondolatokat ébresztve, elmélkedésre és tettekre sarkaljanak.

Őszinte hálámat és köszönetemet fejezem ki rendtársaimnak, akik a misekönyv harmadik kiadásának ügyét intézték és szövegét átnézték.

1966. Karácsonyán

P. Jávor Egon OSB

MI A SZENTMISE?

A II. Vatikáni Zsinat liturgikus [1] konstitúciója [2] szerint: « ... a *liturgia* az a csúcspont, amelyre az Egyház minden cselekedete irányul, és egyúttal a forrás, melyből minden ereje fakad.» Forrás, melyből hitet, bűnbánatot, a parancsok megtartására és a szeretet gyakorlására erőt merítünk; de lelki életünk csúcspontja is, mert végső fokon minden munkánk Isten dicsőítésére és a magunk megszentelésére irányul.

A *szentmiséről* ugyanez a konstitúció a következőt mondja: « Üdvözítőnk az utolsó vacsora alkalmával... megalapította testének és vérének eucharisztikus [3] áldozatát, hogy általa a keresztáldozat az idők végezetéig egészen dicsőséges ujraeljöveteléig állandóan jelenlévő valóság legyen. Ezért szeretett jegyesére, az Egyházra bízta, hogy megülje halálának és föltámadásának emlékünnepét.» A szentmisében tehát elsősorban az örök élet igazságait hirdető és az élet ke-

[1] A *liturgia* görög eredetű szó, közszolgálatot jelent, vallásos értelemben Isten népének istentiszteleti cselekményét, melyet a közösség a papság vezetésével végez.

[2] A *konstitució* zsinati határozat, nem csupán döntés vagy rendelkezés. Elsősorban tanitást és elveket tartalmaz, melyek megvalósítása a zsinat utáni idő feladata.

[3] Az *eucharisztia* szintén görög eredetű szó, hálaadást jelent, az Oltáriszentség és a szentmise jelölésére használjuk, mert az Úr Jézus is az utolsó vacsora nagy hálaadó imádsága közben adta nekünk testének és vérének szentségét.

nyerében magát nekünk adó Istennel találkozhatunk, sőt egyesülhetünk.

Persze csak a hívő ember látja meg, hogy a kegyelem műve minden, már az is, hogy keresztények lettünk, hogy van templomunk, szentmisénk, hogy az Isten Fia értünk lett emberré, körüljárt jót tevén, magára vette bűneinket, életét adta értünk, majd dicsőségesen föltámadt, fölment a mennybe és elküldte a Szentlelket, aki vezet, tanít, erősít bennünket, mígcsak el nem jutunk mi is örök hazánkba. Mindez nemcsak emlékezés, történelmi múlt, hanem egyszerű szavak és jelek által ma is jelenvalóvá lesz a liturgiában s a mi életünkre is átalakítóan hat.

A szentmise lényeges részét *maga az Úr Jézus alapította az utolsó vacsorán*, amikor az Ószövetség *Pascha* [4] ünnepét ülte meg tanítványaival, s megalapította testének és vérének szentségét. A Pascha hálaünnep volt a zsidóknál, annak emlékére, hogy kiszabadította őket Isten az egyiptomi rabságból és, szövetséget kötve velük, választott népévé tette őket. Ezen az ünnepen felolvasták a szabadulás történetét, hálaadó imádságokat

[4] A *pascha* szónak kétféle eredeztetése van. A görög *paschein* a latin *pati* megfelelője: *szenvedést* jelent s így elsősorban a húsvéti bárány leölésére, Krisztus szenvedésére vonatkozik. Az arám *pascha*, latinul *transitus*, mely *átmenetet* jelent, az Egyiptomból való kiszabadulást, az igéret földjére jutást, Krisztus feltámadására és megdicsőülésére vonatkoztatható. A keresztény értelmezés a kettőt (a szenvedést és megdicsőülést) összekapcsolja. Ez a pascha-misztérium a liturgikus konstitució egyik központi gondolata.

mondtak, zsoltárokat énekeltek, s elfogyasztották a húsvéti bárányt. A családatya áldást mondva a résztvevőknek borral telt kelyhet nyújtott. Ezt a szertartást végezte el az Úr Jézus is, azzal a különbséggel, hogy, a kereszten értünk feláldozott testét és kiontott vérét ezen a vacsorán a kenyér és bor színe alatt adta tanítványainak. Ezzel az Ószövetség emlékvacsorája helyébe az Újszövetség eucharisztikus emlékvacsoráját állította, és meghagyta tanítványainak, hogy ezt cselekedjék az ő emlékeztére.

Emberi természetünk velejárója az *áldozat*. Az ember ugyanis fölismerve Istentől való függését és teremtett mivoltába írt Istenhez tartozását, fölismeri azt is, hogy önmagát kellene Istennek adnia. Mivel ezt másképpen nem teheti, önmaga helyett olyat ad Istennek, ami neki érték: munkája gyümölcsét. Mindennek azonban csak véges emberi értéke van. Az egyetlen, aminek végtelen, isteni értéke van, az Isten egyszülött Fia; mindaz, amit Krisztus mondott és tett — mivel Isten Fiának szava és tette volt — meghaladta minden emberi adomány értékét. Krisztus istenszeretetének azonban nem volt határa és önmagát adta a kereszten. A tridenti zsinat tanítása szerint ez a keresztáldozat és a szentmise egy és ugyanazon áldozat, csak ami a kereszten vérontással és egyszer történt meg, az minden szentmisében az Úr Jézus által rendelt jelekben valósul meg. A szentmise tehát nem más mint a keresztáldozat megjelenítése, szentségi megújítása, mint ahogy az utolsó vacsora is azt elővételezte.

Évszádok folyamán az utolsó vacsora egyszerű cselekményét különféle *imádságok és szertartások keretébe foglalták*, minden kor alakított valamit ezen a kereten, s rányomta bélyegét. Sok érték és szépség övezte így, de a korok és kultúrák változása folyamán sok minden magyarázatra is szorult. A zsinat által bevezetett liturgikus reform több ilyen résztől megszabadította, igyekszik *visszaállítani egyszerűségét*, áttekinthetőségét, megőrizvén mindazt, ami komoly érték, de korszerű új elemeket is beiktatva, hogy a hívek értsék, tudatos és tevőleges bekapcsolódásuk mindinkább megvalósuljon.

A liturgikus reform során–különösen, hogy a nép nyelvén végezhetjük a szentmisét–világosan kitűnik *közösségi és párbeszédes* jellege, mint ahogy ez a keleti liturgiákban mindig is így volt. A szentmise feltételezi a közösséget, s a pap és hívek egymásnak felelgetve, a szerepeket megosztva végzik. Mindennél fontosabb tehát, hogy ne csak jelen legyünk a szentmisén, vagy annak csak néma hallgatói legyünk, hanem mint a konstitúció lelkünkre köti: « Az Anyaszentegyház nagyon is kívánja, hogy (a papok) valamennyi hívőt vezessenek el a liturgikus cselekmények bemutatásakor ahhoz a *teljes, tudatos és cselekvő részvételhez*, amit magának a liturgiának a természete is követel. Erre a krisztusi nép, « mint választott nemzetség, mint királyi papság, mint szent nemzet, tulajdonul megszerzett nép » (1. Pét. 2, 9) a keresztség által nemcsak jogot kapott, hanem kötelessége is lett. Az

egész népnek ez a teljes cselekvő részevétele a szent liturgia megújításában és ápolásában a minden eszközzel és fáradsággal elérendő cél.» Valójában itt is dialógusról van szó: Isten szól hozzánk, gyógyít, táplál s a megszentelt ember hálájával, szeretetével, imádásával válaszol Istennek. A szentmisében ez a két ág szorosan összefonódik, s ha az időrendi egymásutánban úgy is tűnik, hogy először mi imádkozunk, ajánljuk fel adományainkat, igazában Isten lehajlása az első, ő megelőz szeretetével, nekünk kell először az ő szavát hallanunk, hogy gyermekeivé fogadva bennünket, léphessünk azután imánkkal és áldozatunkkal eléje. De bár Krisztus ad bennünket az Istennek, fölszítván szívünkben a hálát, engesztelést, felajánlást, a mi részünk és szerepünk sem elhanyagolandó, hiszen éppen a liturgikus szövegek értékelik ezt olyan nagyra, hogy csodálatos cseréről (Húsvét utáni 4. vasárnap felajánlási imája), a misztikus nászhoz hasonló egyesülésről (a vízkereszti zsolozsmában) beszélnek.

MI AZ EGYHÁZI ÉV?

Az egyházi év nem más, mint megváltásunk eseményeinek egy év leforgása alatt történő lelki átélése és megünneplése. Adventtől ádventig tart: a megváltó Isten eljövetelének várásával kezdődik, az élőket és holtakat megítélő Isten végső eljövetelének várásába torkollik. Közben - egy-egy ünnep és vasárnap evangéliumának elbeszélésével - az Egyház elvonultatja előttünk a megváltó Krisztus életének főbb eseményeit születésétől és szent gyermekségétől kezdve, tanításán és csodatettein keresztül kereszthaláláig, feltámadásáig és mennyei megdicsőüléséig. Mindezt azért teszi, hogy előkészítsen minket a végső adventre: Krisztus ítéletre való eljövetelére. Ilyen értelemben minden egyházi év befejezetlen s lényegében - mint maga az Egyház is - eszkatologikus jellegű: kaput tár az utolsó ítélet, Isten országának végső megvalósulása, a mennyei örökkévalóság felé, ahol Krisztus híveinek boldogsága a Szentháromság Egy Isten szeretet-közösségében teljesül be.

Tévedés volna azonban azt hinnünk, - amint XII. Pius pápa is figyelmeztet rá Mediator Dei enciklikájában - hogy az egyházi év csak visszaemlékezés régmúlt idők eseményeire s azok puszta felidézése az ünnepi és vasárnapi evangéliumok olvasása során. Az egyházi év hasonlíthatatlanul több: benne maga Krisztus lesz jelenvalóvá, „aki szüntelen Egyházában élve, mérhetetlen irgalmasságának útját járja ... hogy a lelkek az ő misztériumaiban részesedjenek és általuk éljenek".

Az egyházi évben tehát titokzatosan jelen van Krisztus és folytatja megváltó művét. Hogyan? Nemcsak példája és tanítása által, hanem a szentségekben s főként a szentmisében közölt kegyelmével.

A szentmise az Úr Jézus megváltó kereszthalálának megújítása. Krisztus rendeléséből, a felszentelt pap szavára a kenyér Krisztus testévé s a bor Krisztus vérévé változik át. Átváltoztatás után a kenyérszínben rejlő Krisztus-test s a borszínben rejlő Krisztus-vér egymástól elválasztva, tehát áldozati állapotban van az oltáron, s az élő Krisztus, mint örök főpapunk, újra felajánlja golgotai áldozatát mennyei Atyjának. Ezzel Urunk keresztáldozata szentségileg megújul és jelenvalóvá lesz köztünk.

A megújított keresztáldozat, mint maga a Golgota áldozata, egyetlen teljesértékű istentisztelet, mert magának Isten emberré lett Fiának szeretet-áldozata, melyet önmaga maradéktalan odaadásának jeléül, a teremtett világ hódolataként s az emberiség bűneinek kiengesztelésére ajánlott fel mennyei Atyjának. Istent tiszelni igazában nem is lehet másként, mint Krisztus áldozatával. A mi imádásunk, hálaadásunk és engesztelésünk, végül önmagunk szerető odaadása Krisztus áldozatával egyesítve lesz csak kedves Isten előtt. Másrészt bűneink bocsánata és istenfiúságunk kegyelme is Krisztus áldozatából fakad, s legbensőbb egyesülésünk Krisztussal az ő áldozatához tartozó szentáldozásban történik. Természetes tehát, hogy az Egyház liturgiájának központjában a szentmise áll, mivel ebben megvan Krisztus teljes életműve: Isten egyetlen méltó meg-

dicsőítése és az emberiség megváltásának, Istenhez vezetésének kegyelme.

Ne feledjük azonban, hogy a szentmisében a mennyei dicsőségében élő Krisztus újítja meg keresztáldozatát. Megváltó áldozatával tehát megvalósítja bennünk megváltói életművének minden misztériumát: kegyelméből Isten gyermekeivé születünk, lelkünkben felhangzik Isten igéjét hirdető szava, megbocsájtja bűneinket és meggyógyítja lelki sebeinket, vele szenvedünk, vele dicsőülünk meg s részesülünk az istenfiúság Lelkében. Mindaz, amit egy-egy ünnep vagy vasárnap evangéliuma mond róla, titokzatos kegyelmi valósággá válik bennünk a szentmisében. Nemcsak követjük Krisztus példáját és tanítását, hanem kegyelme által lélekben azonosulunk vele s átalakulunk az ő hasonlóságára Isten fiaivá.

Igy a szentmisében ige és áldozat, a Szentírás szava és a krisztusi megváltás kegyelme bensőségesen összekapcsolódik s abban a kegyelemben részesülünk, amit az ünnep jelez. Ez a liturgikus lelkiélet helyes elve. Az egyházi év folyamán lélekben követjük Urunkat világbalépésétől megdicsőüléséig, eucharisztikus áldozata pedig meg is szerzi számunkra azt a kegyelmet, amelyet életének egy-egy mozzanata, vagy tanítása kifejez.

Az egyházi év állandóan ismétlődő ünnepnapja a vasárnap, mely az ősegyház szellemében az egész húsvéti misztérium ünnepe: Urunk megváltó kereszthalálának és feltámadásának megújítása és átélése az eucharisztikus áldozatban. Az Úr napja, melyen a keresztény lélek mély örömmel és hálával

éli át, hogy Isten megváltott gyermekévé és a mennyország örökösévé lett Krisztusban.

Kezdetben Húsvét volt az egyetlen keresztény ünnep: a megváltás és a Krisztus vérében kötött új szövetség ünnepe. Lassanként azonban bizonyos, a Szentírásban is meghatározott napokat sajátos értelmükben kezdtek ünnepelni, mint pl. Húsvét után negyven napra Urunk mennybemenetelét s ötven napra Pünkösdöt, a Szentlélek eljövetelét. Ezeken az ünnepeken természetesen a megfelelő evangéliumi szakaszokat olvasták. Húsvétra pedig, amikor a hittanulókat megkeresztelték s a nyilvános bűnbánókat visszavették az Egyház közösségébe, negyven, imádságnak és bűnbánati cselekedeteknek szentelt nappal készültek. Ebben az időben főként Krisztus erkölcsi tanításait olvasták az evangéliumból. Így alakult ki a húsvéti ünnepkör.

Később a hívek a megváltás titka mellett a megtestesülés titkát is hasonlóképpen akarták megünnepelni, s így annak mintájára lassanként kialakult a karácsonyi ünnepkör.

A karácsonyi ünnepkör bevezető időszaka az Advent négy hete. Felidézi a hosszú évszázadokat, amikor a bűnbeesett emberiség, főleg a választott nép legjobbjai, vágyakozó szívvel várták a Megváltót. Az adventi evangéliumokban Keresztelő Szent János bűnbánatra int, a hajnali misék angyali üdvözlete pedig a Szűzanya bensőséges áhítatát ébresztgeti lelkünkben. Vágyakozás Krisztus után, bűnös hajlamaink bátor leküzdése és bensőséges áhítat: ez az advent szelleme és kegyelme.

Krisztus születése az igaz világosság hajnalhasadása a világban s az ember lelkében. A mi istengyermeki születésünknek is ez az ünnepe. S úgy kell növekednünk az istengyermekség kegyelmében, amint a Gyermek növekedett korban, bölcseségben és kedvességben Isten és ember előtt. Urunk megjelenésének ünnepe (Epiphania), a mi Vízkeresztünk, a Karácsony dogmatikai eszméjét hangsúlyozza: Isten Fia megnyilvánul a világban. Hívei a napkeleti bölcsekkel leborulva imádják őt s azzal az elhatározással indulnak el a keresztény élet útján, hogy szavukban és tetteikben az ő hirdetői, alter Christus-ok legyenek. Ez a Vízkereszt utáni vasárnapok programja.

A húsvéti ünnepkör előkészítése a Nagyböjt, amelyet a Böjtelő három vasárnapja (Hetvened, Hatvanad, Ötvened vasárnap) vezet be. A Böjtelő Isten szavának befogadására és életté váltására hív bennünket: arra a lelki munkára, amely részleteiben a Nagyböjt programja. Ez a munka egyúttal lelki szabadságharc is, melynek az a feladata, hogy a gonoszlélek hatalmát, Isten kegyelmi támogatásával, megtörje életünkben: meg kell tiszulnunk bűneinktől, hogy valóban Istennek tudjunk élni. Eszményképünk és vezérünk e küzdelemben maga az Istenember, aki a Szenvedés két hetében, mint a Fájdalmak Férfia, előttünk veszi fel keresztjét s megy fel a Golgotára, hogy legyőzze a gonosz hatalmát és Isten ügyét győzelemre vigye a világban.

A Szenvedés időszakának utolsó napjai belsőleg összekapcsolódnak a Feltámadás ünnepével. Hús-

vét igazi keresztény értelmében nemcsak a feltámadást, hanem a megváltás teljes misztériumát jelenti: Krisztus kínszenvedését és megdicsőülését együttesen. Ha vele haltunk meg bűneinknek a Nagyböjt folyamán, vele is támadunk fel Isten fiainak megújult kegyelmi életére.

Az Úr mennybemenetele arra int, hogy „keressünk, ami odafönn van, ahol Krisztus ül az Isten jobbján" (Kol. 3, 1). Mesterünk és Megváltónk a mennybe szállt, de hogy ne maradjunk magunkra esendő természetünkkel s élni tudjuk Isten fiainak kegyelmi életét, az Úr elküldi Szentlelkét, hogy a megváltás művét megvalósítsa bennünk és erősítőnk legyen földi vándorlásunk idején. Pünkösdkor Krisztus Lelke megvilágosít és megerősít bennünket, hogy hitünket állhatatosan valljuk és hitünk szerint tudjunk élni. A Pünkösdöt követő vasárnapok sora nem más, mint a Szentlélek krisztusi hitre és életre nevelő iskolája. Mindenszentek ünnepe s a Pünkösd utáni utolsó vasárnap a mennyországra és Urunk második eljövetelére, kegyelmi életünknek és Isten országának végső beteljesedésére irányítja figyelmünket.

HOGYAN VEGYÜNK RÉSZT A SZENTMISÉN?

Az egyház aktív részvételt vár tőlünk, ehhez azonban ismernünk kell elsősorban a szentmise részeit és teljes fölépítését.

A szentmise két főrészből áll: az *Ige liturgiájából*, szolgálatából és az *eucharisztikus áldozatból*. Az előbbit bevezető szertartások előzik meg, az utóbbit rövid befejezés zárja le.

Szentmisénk mai formája nagyrészt a liturgia klasszikus római korában (a 4-5. században) alakult ki a római bazilikákban, hol a szentmise ünnepélyes körmenettel, bevonulással kezdődött. Ma is a leghelyesebb, ha a *bevonulási éneket* (introitust) énekli a nép vagy a kórus, míg a pap az oltárhoz vonul, és annak lépcsőjénél elmondja a rövid *lépcsőimát*. Ezt a bűnbánó imát pl. a hétköznapi misékben a pappal együtt is mondhatják a hívek, vagy magánosan még a szentmise előtt előkészületül. Elmarad a lépcsőima, ha a szentmisét más liturgikus cselekmény (pl. szentelések, vagy a vasárnapi szenteltvízzel való meghintés) előzi meg. Az introitus a szentmise alapgondolatát, alaphangulatát fejezi ki, mint a nagy zeneművek nyitánya. Felépítése: antifóna

(keretvers, a szentírás, legtöbbször valamely zsoltár egy verse), zsoltárrészlet és Dicsőség, mely után, vagy néha közben is, megismétlik az antifónát. A bevezető ének után Isten irgalmáért könyörgünk a *Kyriével.* Ünnepi alkalmakkor a *Glória* dicsőítő himnuszát is mondjuk vagy énekeljük. A Glória az Egyház legszebb dicsőítő imádsága. Az angyalok karácsonyi énekével kezdődik; folytatásában magunkról megfeledkezve dícsérjük, áldjuk, imádjuk Istent, egyedül az ő nagy dicsősége miatt. Elmarad nemcsak a gyászmisékben, hanem bűnbánati, bőjti időben, vigiliákon és egyszerű hétköznapokon is. A bevezető rész végül a *napi könyörgéssel* (oratio) zárul. A pap « Könyörögjünk! » felszólítása után rövid kis szünetet tart, hogy a könyörgés előtt magunkba szálljunk. Az oratio részei: megszólítás, kérés vagy hálaadás és záradék. A megszólításban a mennyei Atyához fordulunk, és isteni tulajdonságaira vagy műveire hivatkozva kegyelmét kérjük, vagy kapott ajándékaiért hálát adunk. A záradék azt fejezi ki, hogy minden kérésünk az Úr Jézus által száll a mennyei Atyához. A szentmisében néha több könyörgést is imádkozik a pap. A könyörgés záradékára belekapcsolódásunk kifejezéseként mindnyájan mondjuk az Ament. Ugyanígy válaszoljunk a pap minden köszöntésére, felszólítására is. Mindezek alatt a legmegfelelőbb testtartás természetesen az állás lenne, de itt általában a helyi szokások mérvadók.

Ezután kezdődik a szentmise első főrésze az Ige liturgiája, a szó-istentisztelet, melyben maga Krisztus szól hozzánk, s szavával van jelen. Ülve hallgatjuk a pappal együtt amint a lektor a szentírás hirdetési helyéről felolvassa a *szentleckét* az Ószövetségből vagy az apostolok Szentlélektől sugalmazott írásaiból, főleg Szent Pál leveleiből. Tartalma legtöbbször a helyes keresztény életre buzdító tanítás: irányítást, ösztönzést kapunk valóban szent lecke, vagyis feladatként (a latin « lectio » olvasmányt jelent). A hallott tanítás, az ünnep, vagy az evangélium egy-egy gondolatát kiragadó, rendszerint zsoltárból álló ének következik most: a graduálé, vagy tractus (böjti ének) ill. sequentia (csak egyes alkalmakkor) és alleluja. Húsvéti időben az Úr feltámadása miatti öröm kifejezésére csak alleluját énekelünk. Ez alatt az ünnepélyes szentmisében egy kis menet alakul ki, melyben az evangéliumos könyvet hirdetési helyére viszik, ezért misekönyvünk is *átvonulásra* címen foglalja össze ezeket a közbeeső énekeket. A szentmise *evangéliuma* az Úr Jézus valamely tanítását vagy tettét mondja el nekünk. Állva hallgatjuk, s szokás az elején kis kereszttel megjelölni homlokunkat, ajkunkat és szívünket. Ezzel fejezzük ki, hogy készek vagyunk az Úr szavát értelmünkkel elfogadni, megvallani és szívünkbe fogadni. Az evangélium felolvasása után a pap megcsókolja az evangéliumos könyvet. A közösségi szentmisében evangélium után annak vagy az ünnepnek a kifejtése, magyarázata következik:

a *homilia*, a *szentbeszéd*. A szentbeszédet, természetesen ülve, figyelmesen hallgatjuk, hiszen nem a beszédet mondó pap, hanem az Egyházban tovább élő Krisztus szól hozzánk.

Az Úr szavára és az Egyház tanítására a feleletünk a hitvallás és tanúságtétel: Hiszek az egy Istenben. A szentmisében szereplő *hiszekegy* (credo) az Apostoli Hitvallásnak a niceai (325) és konstantinápolyi (381) zsinaton kibővített formája. Röviden tartalmazza hitünk alapigazságait, különösen kiemelve Krisztus istenségét. A hiszekegy alatt állunk. Általában csak a vasárnapi és ünnepi szentmisékben mondjuk. Itt van a helye az *egyetemes könyörgéseknek* (oratio communis seu fidelium), melyek a reform során kerültek vissza újra a szentmisébe, hosszú időn keresztül csak nagypénteken szerepeltek. A konstitúció erről a következőket mondja: « Fel kell újítani — különösen vasárnapokon és parancsolt ünnepeken — az egyetemes imádságot vagy másként a hívők könyörgését: először az Anyaszentegyházért, azután azokért, akik minket hatalommal vezetnek, — majd mindazokért, akiket sokféle baj szorongat, — végül minden emberért és az egész világ üdvösségéért kell végezni könyörgéseket a nép részvételével.» Itt tehát a helyi igényeket és szükségleteket is tekintetbe lehet venni. Ezt minden szentmisére külön kell a papnak összeállítania a rendelkezésére álló formulákból. Szertartása a következő: a felszólítás « Az Úr legyen veletek ! » és a « Könyörögjünk ! » utáni bevezető részt a pap végzi. Az

egyes könyörgéseket a lektor is mondhatja vagy énekelheti, melyekre a nép rendszerint: « Kérünk téged, hallgass meg minket »-tel felel. A befejező rész ismét a papé, melyre a nép feleli az Amen-t. Ezzel zárul az Ige liturgiája.

A szentmise második része, az eucharisztikus áldozat: az áldozati adományok, főleg a kenyér (ostya) és bor előkészítésével kezdődik. Hosszú évszázadokon át a hívek maguk hozták a kenyeret és a bort és egyéb, a templom fenntartására és a papság, valamint a szegények támogatására szánt ajándékaikat. Újabb időkben a perselyezés helyettesíti ezt: a hívek pénzadományukkal bizonyítják részvételüket a szentáldozatban. Míg a papok a hívektől az áldozati adományokat átvették, zsoltárt énekeltek a *felajánlásra.* Ma ez általában csak egy rövid szentírási szakaszból vagy zsoltárversből áll, de az előénekesekkel váltakozva imádkozhatjuk vagy énekelhetjük a zsoltárt is. A szentmisének ezt a részét a kiválasztott vagy *felajánlott adományok feletti ima* (a régi secreta, ma oratio super oblata) zárja le, melyet ismét hangosan mond vagy énekel a pap. Régen ez volt az egyetlen felajánlási ima. Több könyörgés esetén számban és sorrendben a könyörgést követi, ugyanígy az áldozás utáni ima is.

A szentmise legszentebb részét, az áldozati részt, a kánont a *prefáció* vezeti be. A prefáció (előszó, bevezetés) a dícséretnek és hálaadásnak fölséges éneke. Jézus maga is « hálát adott » a mennyei Atyának, mielőtt az első szentmisét be-

mutatta az utolsó vacsorán. A prefációk a különböző liturgikus idők, ünnepek szerint változnak. Misekönyvünk mindig jelzi, hogy hol találjuk meg az aznapi prefációt. A hívek a pappal együtt mondják vagy éneklik ennek befejező részét a *sanctus*-t. A szentmise kánonjában (kánon görög szó, mértéket, szabályt jelent) csak a legnagyobb ünnepeken találunk pár szavas változást, egyébként állandó a szövege. *Megemlékezésekből* és *felajánlási imákból* áll, melyek arányosan oszlanak el az átváltoztatás előtt és után. Mindezekben az imákban arra kérjük Istent, hogy áldja meg és fogadja el az áldozatot. A kánonban, melyet együttmisézés esetén a papok hangosan mondanak vagy énekelnek: először az Egyházért, a Szentatyáért, püspökünkért és az összes hívőkért imádkozunk, s kis szünetet tartva külön megemlékezünk szeretteinkről (megemlékezés az élőkről) s a szentek közösségéről. A szentmise szépen tükrözi hitünket a szentek közösségében. A földön küzdő egyház tagjai kérik a megdicsőültek közbenjárását Istennél. Átváltoztatás után pedig az Egyház tisztítótűzben szenvedő tagjaiért (megemlékezés a holtakról) imádkozunk, végül önmagunkért, bűnösökért. A mise kánonjában az apostolok és népszerű római vértanúk neve szerepel. A kánon közepén az Úr Jézus meghagyása szerint: « Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre! » — az utolsó vacsora krisztusi szavaival a pap mint Krisztus képviselője *átváltoztatja a kenyeret és a bort az Úr Jézus szent testévé és*

vérévé; vagyis minden szentmisében az utolsó vacsora ismétlődik meg, válik jelenvalóvá. Ezt a cselekményt szakítja meg a 13. században bevezetett úrfelmutatás. A pap imádásra mutatja fel a szent Testet ill. a szent Vért, tekintsünk rá tisztelettel. Krisztus, az áldozat bemutatója és maga az áldozat, megjelent az oltáron, hogy megújítsa értünk önfeláldozását a mennyei Atyának. Erről szól az átváltoztatás utáni felajánló ima. A már említett megemlékezések után egy *nagy dicsőítő imádsággal* (az un. doxológiával) ér véget a szentmise áldozati része. Közben a pap egyszerre emeli fel a kelyhet és a szent Testet, valójában ez a szentmise igazi felajánlása. Valamennyien feleljük erre — bekapcsolódásunk kifejezésére is — az Amen-t.

Az áldozat megpecsételésére és legszorosabb bekapcsolódásunkra Isten is megajándékoz minket, magát az Úr Jézust kapjuk lelkünk táplálékául. A szentmisének ez a része az áldozás. Előkészületül először a mennyei Atyához könyörgünk azzal az imádsággal, melyre Jézus tanított minket: a *Miatyánkkal.* Ezt közösen mondjuk vagy énekeljük a pappal. Folytatását: esedezésünket a minden bajtól való szabadulásért és a békéért, ismét egyedül mondja a pap. Ezután a pap megtöri a szentostyát. Az ősegyházban nagyobb kenyeret használtak a szentmise bemutatásánál, melyet a hívek áldoztatására kisebb darabokra kellett törni. A szentírás a szentmisét « kenyértörésnek » is nevezi.

Ismét a pappal együtt imádkozva vagy énekelve kérjük *Isten Bárányától* irgalmát és a békét. Nagymisében, vagy együttmisézésnél ilyenkor adja tovább a papság a békecsókot, a paxot. Illő, hogy az Úr Jézus kívánsága szerint mi is mindenkivel kibékülten járuljunk a szentáldozáshoz. Az *áldozás* lényeges része a szentmiseáldozatnak. Maga az Úr hív minden szentmisében terített asztalához s önmagát adja lelkünk táplálékául. Nemcsak a mi szerény ajándékunkat kapjuk vissza Krisztus testévé változtatva, hanem így egyesülünk legszorosabban is vele és benne a szentek és hívők közösségével. A kafarnaumi százados alázatos szavával és hitével vesszük magunkhoz az Élet Kenyerét. A legmegfelelőbb szentáldozási előkészület az, ha figyelmesen és az énekekbe és imákba bekapcsolódva követjük magát a szentmisét. Lehetőleg idejében, ha sok áldozó van természetesen megfelelő helyet hagyva, menjünk az áldoztatás helyére. Áldozás előtt féltérdet hajtunk s, a helyi szokás szerint, térdelve vagy állva vesszük magunkhoz az Úr Jézust. Amikor a pap a szent Testet nyújtja e szavakkal: « Krisztus Teste! » — hitünk kifejezésére mondjuk rá az Amen-t, s azonnal nyissuk ki szánkat a szent Test vételére. Szentáldozás után — hiszen Krisztust hordozzuk — nem kell újra térdet hajtani, nyugodtan adjuk át helyünket a következőknek.

Régente az *áldozásra való éneket* (communio) valóban az áldozás alatt énekelték, ismét zsoltárral váltakozva. Ha a hívek vagy az énekkar

nem énekli a pap mondja el miután kiöblítette a kelyhet, s lemosta a szent Testet érintő ujjait, s a kelyhet újra felszerelte. Az oltár közepére helyezett misekönyvből imádkozza az *áldozás utáni imát* (postcommunio), mely ismét úgy történik, mint a könyörgés vagy a felajánlási ima. Leginkább azt kérjük benne, hogy gazdagon részesedjünk a szentmiseáldozat és szentáldozás gyümölcseiben. Ezen rövid hálaadás után *áldásával* bocsájtja el az Egyház híveit a szentmiséről. Az áldást ismét helyi szokás szerint térdelve, vagy meghajolva fogadjuk. Illik megvárni, míg a pap és kísérete kivonul a templomból.

HOGYAN HASZNÁLJUK EZT A MISEKÖNYVET?

Akik először veszik kezükbe a misekönyvet, gyakran panaszkodnak, hogy a misekönyv beosztása bonyolult, kezelése túlságosan nehéz. A kezdeti nehézség sok hívőnek annyira kedvét szegte, hogy végleg lemondott a szentmise szép szövegének imádkozásáról. Amerikában lelkigyakorlatos csoportok betanításánál kezdték alkalmazni az eligazító számokat. Ez a rendszer igen hasznosnak bizonyult. Emiatt került át ebbe a kiadásba is, segítségével kezdők is könnyen megtalálhatják az egymásután következő változó vagy állandó miserészeket, ha folytatólagosan követik a számok irányítását 1-től 16-ig.

A hívek — akik a pappal együtt mutatják be az újszövetség áldozatát — az ének révén kap-

csolódhatnak be legjobban: « Aki énekel, kétszeresen imádkozik! » Ez olyannyira fontos és sajátos feladatuk, hogy ezeket az énekrészeket a pap nem is mondja el külön, ill. ő is a néppel együtt énekli.

A szentmise énekrészeit két részre oszthatjuk:

1. *állandó részekre* (ordinarium), ide tartoznak: a Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus — tulajdonképpen a Miatyánk is — és az Agnus Dei.

2. *változó részekre* (proprium), ide tartoznak: a Bevonulásra, Átvonulásra, Felajánlásra, és Áldozásra szóló énekek. Ezeknek a propriumoknak éneklése már nehezebb feladat. A legegyszerűbb ilyenkor egyházi népéneket venni. Egynéhány ilyen énekünket — melyeknek szövege megegyezik a liturgikus szövegekkel — máris engedélyezte a Szentszék, mint a szentmise szerves részét. (Ebben az esetben a papnak nem is kell külön elmondania a misszálé szövegét, különben igen). Énekkarok gregorián vagy polifón dallamokra is énekelhetik, esetleg zsoltártónusokra. Ha az énekbe nem tudunk aktíven bekapcsolódni elmélkedve hallgassuk.

Az sem fontos, hogy mindent énekeljünk. Különben is megszüntek az egyes szentmisetípusok (olvasott, énekes stb.), ill. elmosódtak köztük a határok. Semmi akadálya sincs tehát annak, hogy ha valamit már tud a közösség, azt énekelje, mást viszont a legünnepélyesebb szentmisében is csak mondjon.

KÖTELEZŐ ÜNNEPEK

Az Anyaszentegyház 10 kötelező ünnepet ír elő, melyeket a híveknek, éppúgy mint a vasárnapokat, szentmisehallgatással és a köznapi munkától való tartózkodással kell megülniük. A 10 ünnep közül

Krisztus Urunk ünnepe:
- Karácsony (Dec. 25)
- Újév (Jan. 1)
- Vízkereszt (Jan. 6)
- Áldozócsütörtök
- Úrnapja

Szűz Mária ünnepe:
- Nagyboldogasszony (Aug. 15)
- Szeplőtelen Fogantatás (Dec. 8)

Szentek ünnepe:
- Szent József[5] (Márc. 19)
- Péter-Pál (Jun. 29)
- Mindenszentek (Nov. 1)

Gyakorlatban azonban a helyi viszonyokhoz alkalmazkodik az Anyaszentegyház. Egyes államokban kevesebb a kötelező ünnepek száma, s amennyiben az egyházi ünnep állami munkanapra esik, megelégszik azzal, hogy szentmisén vegyenek részt a hívek s nem kívánja a munkától való tartózkodást.

[5] Szent József ünnepe helyett más szentek ünnepének megülését engedélyezte helyenként az Anyaszentegyház.

MISENAPTÁR

A szentmisére induló hívekben gyakran fölmerül a kérdés, hogy ádvent, nagyböjt, vagy a pünkösd utáni idő hányadik vasárnapja van soron, vagyis hol találjuk meg az aznapi szentmise szövegét a misekönyvben. A **misenaptár** gyors és könnyű eligazítást ad. Elég egy pillantás a naptárba, s látjuk, hogy pl. 1971 január 17-én Vízkereszt után második vasárnap van és a 140. lapon találjuk a miseszöveget.

Külön táblázat mutatja a vasárnapokat és változó ünnepeket (a 28.-35. lapon) az egyes években. Az állandó ünnepek és alkalmi szentmisék lelőhelyét a tartalomjegyzékből (511. lap) tudhatjuk meg.

Ha a Pünkösd utáni vasárnapok száma	akkor a Pünkösd utáni			
	24.	25.	26.	27.
	vasárnapon a könyörgéseket, Szentleckét és Evangéliumot a			
25	Vízkereszt utáni 6.			
26	Vízkereszt utáni 5.	Vízkereszt utáni 6.		
27	Vízkereszt utáni 4.	Vízkereszt utáni 5.	Vízkereszt utáni 6.	
28	Vízkereszt utáni 3.	Vízkereszt utáni 4.	Vízkereszt utáni 5.	Vízkereszt utáni 6.
	vasárnapról vesszük.			

VASÁRNAPOK ÉS VÁLTOZÓ

A vasárnap (ünnep)	Lapszám	1967	1968	1969
Jézus Szent Nevének ünnepe	129.	Jan. 2.	Jan. 2.	Jan. 5.
A Szentcsalád ünnepe	137.	Jan. 8.	Jan. 7.	Jan. 12.
Vízkereszt utáni 2. vasárnap	140.	Jan. 15.	Jan. 14.	Jan. 19.
Vízkereszt utáni 3. vasárnap	144.	—	Jan. 21.	Jan. 26.
Vízkereszt utáni 4. vasárnap	147.	—	Jan. 28.	—
Vízkereszt utáni 5. vasárnap	150.	—	Febr. 4.	—
Vízkereszt utáni 6. vasárnap	153.	—	—	—
Hetvened vasárnap	158.	Jan. 22.	Febr. 11.	Febr. 2.
Hatvanad vasárnap	162.	Jan. 29.	Febr. 18.	Febr. 9.
Ötvened vasárnap	167.	Febr. 5.	Febr. 25.	Febr. 16.
Hamvazószerda	173.	Febr. 8.	Febr. 28.	Febr. 19.
Nagyböjt 1. vasárnapja	177.	Febr. 12.	Márc. 3.	Febr. 23.
Nagyböjt 2. vasárnapja	181.	Febr. 19.	Márc. 10.	Márc. 2.
Nagyböjt 3. vasárnapja	185.	Febr. 26.	Márc. 17.	Márc. 9.

ÜNNEPEK TÁBLÁZATA

1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976
Jan. 4.	Jan. 3.	Jan. 2.	Jan. 2.	Jan. 2.	Jan. 5.	Jan. 4.
Jan. 11.	Jan. 10.	Jan. 9.	Jan. 7.	Jan. 6.	Jan. 12.	Jan. 11.
Jan. 18.	Jan. 17.	Jan. 16.	Jan. 14.	Jan. 13.	Jan. 19.	Jan. 18.
—	Jan. 24.	Jan. 23.	Jan. 21.	Jan. 20.	—	Jan. 25.
—	Jan. 31.	—	Jan. 28.	Jan. 27.	—	Febr. 1.
—	—	—	Febr. 4.	Febr. 3.	—	Febr. 8.
—	—	—	Febr. 11.	—	—	—
Jan. 25.	Febr. 7.	Jan. 30.	Febr. 18.	Febr. 10.	Jan. 26.	Febr. 15.
Febr. 1.	Febr. 14.	Febr. 6.	Febr. 25.	Febr. 17.	Febr. 2.	Febr. 22.
Febr. 8.	Febr. 21.	Febr. 13.	Márc. 4.	Febr. 24.	Febr. 9.	Febr. 29.
Febr. 11.	Febr. 24.	Febr. 16.	Márc. 7.	Febr. 27.	Febr. 12.	Márc. 3.
Febr. 15.	Febr. 28.	Febr. 20.	Márc. 11.	Márc. 3.	Febr. 16.	Márc. 7.
Febr. 22.	Márc. 7.	Febr. 27.	Márc. 18.	Márc. 10.	Febr. 23.	Márc. 14.
Márc. 1.	Márc. 14.	Márc. 5.	Márc. 25.	Márc. 17.	Márc. 2.	Márc. 21.

A vasárnap (ünnep)	Lapszám	1967	1968	1969
Nagyböjt 4. vasárnapja	188.	Márc. 5.	Márc. 24.	Márc. 16.
A Szenvedés 1. vasárnapja	193.	Márc. 12.	Márc. 31.	Márc. 23.
A Szenvedés 2. vasárnapja	198.	Márc. 19.	Ápr. 7.	Márc. 30.
Nagycsütörtök	217.	Márc. 23.	Ápr. 11.	Ápr. 3.
Nagypéntek	233.	Márc. 24.	Ápr. 12.	Ápr. 4.
Nagyszombat	257.	Márc. 25.	Ápr. 13.	Ápr. 5.
HÚSVÉTVASÁRNAP	290.	Márc. 26.	Ápr. 14.	Ápr. 6.
Fehérvasárnap	300.	Ápr. 2.	Ápr. 21.	Ápr. 13.
Húsvét utáni 2. vasárnap	303.	Ápr. 9.	Ápr. 28.	Ápr. 20.
Húsvét utáni 3. vasárnap	306.	Ápr. 16.	Máj. 5.	Ápr. 27.
Húsvét utáni 4. vasárnap	310.	Ápr. 23.	Máj. 12.	Máj. 4.
Húsvét utáni 5. vasárnap	313.	Ápr. 30.	Máj. 19.	Máj. 11.
ÁLDOZÓCSÜTÖRTÖK	317.	Máj. 4.	Máj. 23.	Máj. 15.
Húsvét utáni 6. vasárnap	322.	Máj. 7.	Máj. 28.	Máj. 18.
PÜNKÖSDVASÁRNAP	325.	Máj. 14.	Jún. 2.	Máj. 25.
A Szentháromság ünnepe	336.	Máj. 21.	Jún. 9.	Jún. 1.
ÚRNAPJA	339.	Ápr. 25.	Jún. 14.	Jún. 5.

1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976
Márc. 8.	Márc. 21.	Márc. 12.	Ápr. 1.	Márc. 24.	Márc. 9.	Márc. 28.
Márc. 15.	Márc. 28.	Márc. 19.	Ápr. 8.	Márc. 31.	Márc. 16.	Ápr. 4.
Márc. 22.	Ápr. 4.	Márc. 26.	Ápr. 15.	Ápr. 7.	Márc. 23.	Ápr. 11.
Márc. 26.	Ápr. 8.	Márc. 30.	Ápr. 19.	Ápr. 11.	Márc. 27.	Ápr. 15.
Márc. 27.	Ápr. 9.	Márc. 31.	Ápr. 20.	Ápr. 12.	Márc. 28.	Ápr. 16.
Márc. 28.	Ápr. 10.	Ápr. 1.	Ápr. 21.	Ápr. 13.	Márc. 29.	Ápr. 17.
Márc. 29.	Ápr. 11.	Ápr. 2.	Ápr. 22.	Ápr. 14.	Márc. 30.	Ápr. 18.
Ápr. 5.	Ápr. 18.	Ápr. 9.	Ápr. 29.	Ápr. 21.	Ápr. 6.	Ápr. 25.
Ápr. 12.	Ápr. 25.	Ápr. 16.	Máj. 6.	Ápr. 28.	Ápr. 13.	Máj. 2.
Ápr. 19.	Máj. 2.	Ápr. 23.	Máj. 13.	Máj. 5.	Ápr. 20.	Máj. 9.
Ápr. 26.	Máj. 9.	Ápr. 30.	Máj 20.	Máj. 12.	Ápr. 27.	Máj. 16.
Máj. 3.	Máj. 16.	Máj. 7.	Máj. 27.	Máj. 19.	Máj. 4.	Máj. 23.
Máj. 7.	Máj. 20.	Máj. 11.	Máj. 31.	Máj. 23.	Máj. 8.	Máj. 27.
Máj. 10.	Máj. 23.	Máj. 14.	Jun. 3.	Máj. 26.	Máj. 11.	Máj. 30.
Máj. 17.	Máj. 30.	Máj. 21.	Jún. 10.	Jún. 2.	Máj. 18.	Jún. 6.
Máj. 24.	Jún. 6.	Máj. 28.	Jún. 17.	Jún. 9.	Máj. 25.	Jún. 13.
Máj. 28.	Jún. 10.	Jún. 1.	Jún. 21.	Jún. 13.	Máj. 29.	Jún. 17.

A vasárnap (ünnep)	Lapszám	1967	1968	1969
Pünkösd utáni 2. vasárnap	345.	Máj. 28.	Jún. 16.	Jún. 8.
Jézus Szent Szívének ünnepe	336.	Jún. 2.	Jún. 21.	Jún. 13.
Pünkösd utáni 3. vasárnap	354.	Jún. 4.	Jún. 23.	Jún. 15.
Pünkösd utáni 4. vasárnap	357.	Jún. 11.	Jún. 30.	Jún. 22.
Pünkösd utáni 5. vasárnap	360.	Jún. 18.	Júl. 7.	Jún. 29.
Pünkösd utáni 6. vasárnap	364.	Jún. 25.	Júl. 14.	Júl. 6.
Pünkösd utáni 7. vasárnap	367.	Júl. 2.	Júl. 21.	Júl. 13.
Pünkösd utáni 8. vasárnap	370.	Júl. 9.	Júl. 28.	Júl. 20.
Pünkösd utáni 9. vasárnap	374.	Júl. 16.	Aug. 4.	Júl. 27.
Pünkösd utáni 10. vasárnap	377.	Júl. 23.	Aug. 11.	Aug. 3.
Pünkösd utáni 11. vasárnap	380.	Júl. 30.	Aug. 18.	Aug. 10.
Pünkösd utáni 12. vasárnap	383.	Aug. 6.	Aug. 25.	Aug. 17.
Pünkösd utáni 13. vasárnap	387.	Aug. 13.	Szept. 1.	Aug. 24.
Pünkösd utáni 14. vasárnap	390.	Aug. 20.	Szept. 8.	Aug. 31.
Pünkösd utáni 15. vasárnap	394.	Aug. 27.	Szept. 15.	Szept. 7.
Pünkösd utáni 16. vasárnap	397.	Szept. 3.	Szept. 22.	Szept. 14.
Pünkösd utáni 17. vasárnap	400.	Szept. 10.	Szept. 29.	Szept. 21.

1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976
Máj. 31.	Jún. 13.	Jún. 4.	Jún. 24.	Jún. 16.	Jún. 1.	Jún. 20.
Jún. 5.	Jún. 18.	Jún. 9.	Jún. 29.	Jún. 21.	Jún. 6.	Jún. 25.
Jún. 7.	Jún. 20.	Jún. 11.	Júl. 1.	Jún. 23.	Jún. 8.	Jún. 27.
Jún. 14.	Jún. 27.	Jún. 18.	Júl. 8.	Jún. 30.	Jún. 15.	Júl. 4.
Jún. 21.	Júl. 4.	Jún. 25.	Júl. 15.	Júl. 7.	Jún. 22.	Júl. 11.
Jún. 28.	Júl. 11.	Júl. 2.	Júl. 22.	Júl. 14.	Jún. 29.	Júl. 18.
Júl. 5.	Júl. 18.	Júl. 9.	Júl. 29.	Júl. 21.	Júl. 6.	Júl. 25.
Júl. 12.	Júl. 25.	Júl. 16.	Aug. 5.	Júl. 28.	Júl. 13.	Aug. 1.
Júl. 19.	Aug. 1.	Júl. 23.	Aug. 12.	Aug. 4.	Júl. 20.	Aug. 8,
Júl. 26.	Aug. 8.	Júl. 30.	Aug. 19.	Aug. 11.	Júl. 27.	Aug. 15.
Aug. 2.	Aug. 15.	Aug. 6.	Aug. 26.	Aug. 18.	Aug. 3.	Aug. 22.
Aug. 9.	Aug. 22.	Aug. 13.	Szept. 2.	Aug. 25.	Aug. 10.	Aug. 29.
Aug. 16.	Aug. 29.	Aug. 20.	Szept. 9.	Szept. 1.	Aug. 17.	Szept. 5.
Aug. 23.	Szept. 5.	Aug. 27.	Szept. 16.	Szept. 8.	Aug. 24.	Szept. 12.
Aug. 30.	Szept. 12.	Szept. 3.	Szept. 23.	Szept. 15.	Aug. 31.	Szept. 19.
Szept. 6.	Szept. 19.	Szept. 10.	Szept. 30.	Szept. 22.	Szept. 7.	Szept. 26.
Szept 13.	Szept. 26.	Szept. 17.	Okt. 7.	Szept. 29.	Szept. 14.	Okt. 3.

A vasárnap (ünnep)	Lapszám	1967	1968	1969
Pünkösd utáni 18. vasárnap	403.	Szept. 17.	Okt. 6.	Szept. 28.
Pünkösd utáni 19. vasárnap	406.	Szept. 24.	Okt. 13.	Okt. 5.
Pünkösd utáni 20. vasárnap	410.	Okt. 1.	Okt. 20.	Okt. 12.
Krisztus Király ünnepe	450.	Okt. 29.	Okt. 27.	Okt. 26.
Pünkösd utáni 21. vasárnap	413.	Okt. 8.	—	Okt. 19.
Pünkösd utáni 22. vasárnap	416.	Okt. 15.	Nov. 3.	—
Pünkösd utáni 23. vasárnap	419.	Okt. 22.	Nov. 10.	Nov. 2.
Pünkösd utáni 24. vasárnap	27.	—	Nov. 17.	Nov. 9.
Pünkösd utáni 25. vasárnap	27.	Nov. 5.	—	Nov. 16.
Pünkösd utáni 26. vasárnap	27.	Nov. 12.	—	—
Pünkösd utáni 27. vasárnap	27.	Nov. 19.	—	—
Pünkösd utáni utolsó vas.	422.	Nov. 26.	Nov. 24.	Nov. 23.
Advent 1. vasárnapja	91.	Dec. 3.	Dec. 1.	Nov. 30.
Advent 2. vasárnapja	98.	Dec. 10.	Dec. 8.	Dec. 7.
Advent 3. vasárnapja	101.	Dec. 17.	Dec. 15.	Dec. 14.
Advent 4. vasárnapja	104.	Dec. 24.	Dec. 22.	Dec. 21.
Vasárnap Karácsony nyolcadában	123.	Dec. 31.	Dec. 29.	Dec. 28.

1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976
Szept. 20.	Okt. 3.	Szept. 25.	Okt. 14.	Okt. 6.	Szept. 21.	Okt. 10.
Szept. 27.	Okt. 10.	Okt. 2.	Okt. 21.	Okt. 13.	Szept. 28.	Okt. 17.
Okt. 4.	Okt. 17.	Okt. 9.	—	Okt. 20.	Okt. 5.	Okt. 24.
Okt. 25.	Okt. 31.	Okt. 30.	Okt. 28.	Okt. 27.	Okt. 26.	Okt. 31.
Okt. 11.	Okt. 24.	Okt. 16.	Nov. 4.	—	Okt. 12.	—
Okt. 18.	Nov. 7.	Okt. 23.	Nov. 11.	Nov. 3.	Okt. 19.	Nov. 7.
Nov. 1.	Nov. 14.	Nov. 6.	Nov 18.	Nov. 10.	—	Nov. 14.
Nov. 8.	—	Nov. 13.	—	Nov. 17.	Nov. 2.	—
Nov. 15.	—	Nov. 20.	—	—	Nov. 9.	—
—	—	—	—	—	Nov. 16.	—
—	—	—	—	—	—	—
Nov. 22.	Nov. 21.	Nov. 27.	Nov. 25.	Nov. 24.	Nov. 23.	Nov. 21.
Nov 29.	Nov. 28.	Dec. 3.	Dec. 2.	Dec. 1.	Nov. 30.	Nov. 28.
Dec. 6.	Dec. 5.	Dec. 10.	Dec. 9.	Dec. 8.	Dec. 7.	Dec. 5.
Dec. 13.	Dec. 12.	Dec. 17.	Dec. 16.	Dec. 15.	Dec. 14.	Dec. 12.
Dec. 20.	Dec. 19.	Dec. 24.	Dec. 23.	Dec. 22.	Dec. 21.	Dec. 19.
Dec. 27.	—	Dec. 31.	Dec. 30.	Dec. 29.	Dec. 28.	—

A KÖNYÖRGÉSEK ZÁRADÉKA

A Könyörgés, Csendes ima, és Áldozás utáni ima végén különböző záradékkal fejezzük be könyörgésünket. Ezek a záradékok a szerint változnak, hogy a Szentháromság melyik személyéhez intéztük az imádságot, melyiket szólítottuk meg a könyörgésben, s a szöveg elején, középső szakaszában, vagy végén megemlítettük-e valamelyik másik isteni személy nevét. A szentmisék szövegében föltüntettük a záradékok kezdő szavait és esetleges változásait a záradék folyamán.

Per Dominum... A mi Urunk... (Az Atyához intézett könyörgés végén):

A mi Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad által, ki veled él és uralkodik a Szentlélekkel együtt, Isten mindörökkön örökké. Amen.

Per eundem Dominum... Ugyanazon Urunk... (Az Atyához intézett könyörgés végén, amikor az ima elején vagy középső szakaszában megemlítettük az Úr Jézust is):

Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad által, ki veled él és uralkodik a Szentlélekkel együtt, Isten mindörökkön örökké. Amen.

Per Dominum... eiusdem Spiritus Sancti ... A mi Urunk ... ugyanazon Szentlélekkel együtt ... (Az Atyához intézett könyörgés végén, mikor megemlítettük a Szentlelket is):

A mi Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad által, ki veled él és uralkodik ugyanazon Szentlélekkel együtt, Isten mindörökkön örökké. Amen.

Qui tecum... Ki veled él... (Az Atyához intézett könyörgés végén, ha az utolsó mondatban szerepel Jézus Krisztus):

Ki veled él és uralkodik, a Szentlélekkel együtt, Isten mindörökkön örökké. Amen.

Qui vivis... Ki élsz... (Az Úr Jézushoz intézett könyörgés végén):

Ki élsz és uralkodol az Atyával és a Szentlélekkel együtt, Isten mindörökkön örökké. Amen.

IMÁDSÁGOK

AZ ÚR IMÁJA

Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben, szenteltessék meg a te neved; jöjjön el a te országod: legyen meg a te akaratod, miképpen mennyben, azonképpen itt a földön is; mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma; és bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; és ne vígy minket a kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól. Amen.

AZ ANGYALI ÜDVÖZLET

Üdvözlégy Mária! malaszttal teljes, az Úr van teveled, áldott vagy te az asszonyok között és áldott a te méhednek gyümölcse, Jézus. Asszonyunk Szűz Mária, Istennek szent Anyja! imádkozzál érettünk bűnösökért, most és halálunk óráján. Amen.

AZ APOSTOLI HITVALLÁS

Hiszek az egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek Teremtőjében. És a Jézus Krisztusban, ő egy Fiában, a mi Urunkban, aki a Szentlélektől fogantatott, Szűz Máriától született,

szenvedett Poncius Pilátus alatt, megfeszítették, meghalt és eltemették; alászállott a poklokra, harmadnapra föltámadott a halottak közül, fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atya Istennek jobbján, onnan jön el ítélni élőket és holtakat. Hiszek a Szentlélekben, hiszem az egy katolikus keresztény Anyaszentegyházat, szenteknek egyességét, bűnöknek bocsánatát, testnek föltámadását és az örök életet. Amen.

A SZENTHÁROMSÁG DICSŐÍTÉSE

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek, miképpen kezdetben volt, most és mindenkor és mindörökké. Amen.

REGGELI IMÁDSÁG

Mindenható Atyaisten, hálát adok neked, hogy képedre és hasonlóságodra semmiből teremtettél engem.

Megváltó Fiúisten, hálát adok neked, hogy szent véred hullásával megváltottál engem.

Megszentelő Szentlélek Isten, hálát adok neked, hogy az igaz keresztény hitben részessé tettél engem.

Dicsérlek, áldalak én Uram Istenem, hogy hozzám való kegyelmességedből atyai oltalmaddal megőriztél engem ez éjjeli nyugodalomban.

Emeld fel, Úristen, szívement szent felségedhez. Adj könnyet, hogy gyakran sirassam bűneimet. Adj az én életemnek megjobbítására igyekező szándékot. Tégy alázatossá képmutatás nélkül, víggá szélcsapság nélkül, igazmondóva színmutatás nélkül, gyorssá fáradság nélkül. Add, hogy rettegés nélkül reménységem legyen benned. Adj tiszta és benned bízó szívet felfuvalkodás nélkül. Add, hogy szeressem felebarátomat képmutatás nélkül, megdorgáljam vétkeiről bosszúállás nélkül, építsem őt mind szóban, mind cselekedetekben kevélység nélkül.

Csapásaidat békességgel szenvedjem, zúgolódás nélkül. Adj, én édes Jézusom vigyázó szívet, melyet tőled el ne vonjon semmi hivalkodó gondolat, adj állhatatost, melyet el ne nyomjon semmi gonosz indulat, adj győzhetetlent, melyet semmi háborúság el ne fárasszon, adj tiszta és igaz szívet, melyet el ne rútítson semmi gonosz kívánság.

Adj nekem, Uram Istenem, oly értelmet, mely téged megismerjen, oly szorgalmatosságot, mely téged keressen, oly bölcsességet, mely téged megtaláljon, oly életet, mely előtted kedves legyen, oly állhatatosságot, mely téged bátran várjon. Ki élsz és uralkodol mindörökkön örökké. Amen.

(*Pázmány Péter imakönyvéből*)

Mennyei Atyám, köszönöm neked az egészséges alvást, mellyel megajándékoztál. Újraébredt egész életem legyen ezentúl teljesen a tiéd. Ezen az új napon úgy szeretnék átmenni, ahogy Szent Fiad tette, amikor földünkön járt: « mindenütt jót cselekedvén... » Minden ember, aki ma hozzám jön: a te küldötted.

Senki se távozzék tőlem ma úgy, hogy legalább egy jó szót ne kapott volna.

Engedd, hogy magamtól, önzéseimtől szabaduljak és bele tudjam élni magamat mások helyzetébe. Ne engedd, hogy ma figyelmetlen, barátságtalan, vagy mások lelkén sebet ütő legyek!

Adj megnyerő egyéniséget s egy szikra humort, melyre ebben a sokszor oly keserű világban nagy szükségünk van.

Mennyei Atya, add, hogy ma méltó, gyermeked, Jézus Krisztus add, hogy titokzatos tested méltó tagja, Szentlélek Isten add, hogy sugárzó templomod legyek! Amen.

(*XXIII. János pápa reggeli imájából*)

ESTI IMÁDSÁG

Uram, hálát adok a te végtelen irgalmasságodnak, hogy engem a semmiből teremtettél és mind e mai napig megtartottál. Hálát adok neked, hogy szent véreddel megváltottál, kereszténnyé és az Anyaszentegyház tagjává tettél. Áldott légy Uram, hogy nemcsak testi táplálást adtál nekem a mai napon, hanem sok testi és lelki veszedelemtől is megoltalmaztál és a te malasztoddal serkentettél szolgálatodra.

De látod, Uram, az én feledékenységemet. Kérlek, világosítsd meg értelmemet, indítsd meg szívemet, hogy megismerejem fogyatkozásaimat és töredelmesen megbánjam bűneimet.

Vizsgáld meg lelkiismeretedet!

Bánom, Uram Istenem, hogy ellened vétettem, mert téged mindennél jobban szeretlek. Ne nézd az én méltatlanságomat, hanem tekints a te szent Fiadnak keserves kínjaira. Add szent malasztodat, segítd meg erőtlenségemet, hogy többé bűneimre ne térjek.

Uram, a te kezedbe ajánlom lelkemet.

Asszonyunk Szűz Mária, irgalmasság anyja, őrizz minket minden ellenségünktől, most és halálunk óráján. Amen.

(*Pázmány Péter imakönyvéből*)

Immár a nap leáldozott,
Teremtőnk kérünk Tégedet,
Légy kegyes és maradj velünk
Őrizzed, óvjad népedet.

A gonosz álmok fussanak,
És minden éji képzelet,
Az ellent kösse meg kezed,
Testünket, hogy ne rontsa meg.

Add nekünk, édes jó Atyánk,
Egyszülött Krisztus, add nekünk,
Szentlélek Isten, vígaszunk,
Kegyelmes, őrző Istenünk! Amen.

(*Sík Sándor fordítása*)

Ments meg minket, Uram, mikor ébren vagyunk, őrizz meg minket, amikor alszunk, hogy Krisztussal virrasszunk és békességben nyugodjunk.

Kérünk, Uram, látogasd meg ezt a hajlékot és az ellenség minden cselszövését űzd el messze tőle, hogy szent angyalaid lakjanak benne, akik minket békességben őrizzenek és áldásod legyen rajtunk mindig.

(*Az Egyház esti imájából*)

SZENTGYÓNÁS

ELŐKÉSZÜLET

Jöjj el, Szentlélek Úristen, és tölts el engem a te világosságoddal, hogy elmém nyilván lássa minden gyarlóságomat, tölts el szereteteddel, hogy igaz bánattal visszavonjam sértéseimet, tölts el mennyei erőddel, hogy a bűnbánat szentségének méltó vételével megújítsam életemet. Amen.

(*Pázmány Péter imakönyvéből*)

LELKIISMERETVIZSGÁLÁS

Mikor voltam utoljára gyónni? Elmulasztottam-e a húsvéti időben a szentgyónást?

Előző gyónásaim rendben voltak-e? Kihagytam-e akarattal és szándékosan súlyos bűnt? Kifelejtettem-e — hibámon kívül — előző gyónásomban súlyos vétket? Elvégeztem-e a feladott elégtételt?

Mit vétettem Isten parancsai ellen?

I. Kételkedtem-e a hitigazságokban? Örömmel és jóváhagyólag hallgattam-e hitellenes beszédet,

beszéltem-e hitem ellen, megvetettem-e vagy szégyenlettem-e katolikus hitemet?

Mikor és hogyan szoktam imádkozni?

II. Durva káromkodással, Isten és szentek nevével visszaélve, vétkeztem-e? Átkozódás, esküdözés volt-e ajkamon?

Szentségek méltatlan vételével követtem-e el szentségtörést? Könnyelműen, tisztelet nélkül kimondtam-e Isten nevét?

III. Vasárnapokon és ünnepeken résztvettem-e a szentmisén?

Hogyan kapcsolódok bele a szent áldozatba? Figyelmetlen, szétszórt voltam-e a szentmisén? Milyen a templomi viselkedésem?

IV. Megvetettem-e, vagy súlyosan elhanyagoltam-e szüleimet? Öregségükben, betegségükben testükről-lelkükről lehetőségeimhez képest gondoskodtam-e?

Tiszteletlen, türelmetlen voltam-e velük szemben?

V. Tettem-e kárt felebarátaim lelkében? Testi életükben nem okoztam-e bajt, romlást szándékosan?

Szeretetlen, durva, igazságtalan voltam-e embertársaimmal szemben? Magam testi életében, egészségem megőrzésében nem voltak-e komoly vétkeim?

VI. Szemérmetlen vágyakat, gondolatokat, érzéseket szándékosan kerestem-e? Nem olvastam-e szükség nélkül kimondottan rossz könyveket, folyóiratokat? Nem néztem-e szándékosan szemérmetlen képeket, ilyen színházi vagy filmelőadásokat?

Beszéltem-e durva trágárságot? Elősegítettem-e környezetemben az ilyen szellem és stílus kialakulását?

Kötöttem-e veszélyes ismeretséget, meg nem engedhető barátságot rossz személyekkel?

Vétkeztem-e a tisztaság ellen cselekedeti bűnökkel?

Házasságban a hitvesi hűséget megőriztem-e?

A házaséletben Isten akarata ellen tett viszszaélések nem terhelik-e lelkemet?

VII. Okoztam-e komoly kárt másnak? A közösségnek?

Becsülettel végeztem-e köteles munkámat? Nem csináltam-e könnyelműen adósságokat?

Elfogadtam-e, értékesítettem-e lopott dolgokat?

Családom anyagi életében nem terhel-e komoly mulasztásért felelősség?

VIII. Hazudtam-e? Komoly és fontos dolgokban is?

Rágalmazással, súlyos megszólással nem tettem kárt mások becsületében, jóhírnevében?

Pletykálkodásokban, másokat megszóló beszélgetésekben részt vettem-e?

IX. Irigykedtem-e másokra? Más megélhetését, megérdemelt pályafutását irígy rossz szándékkal nem akadályoztam-e?

X. Más hitvestársát megkívántam-e? Veszélyes barátkozásokkal, házasságtöréssel nem vétkeztem-e?

BÁNAT ÉS ERŐSFOGADÁS

Uram, mivelhogy nem akarod a bűnösök veszedelmét, hanem inkább hozzád fogadod a megtérőket, kérlek a te kegyelmességedért: olts töredelmes szívet belém! Ime Uram a te mélységes sebeidbe és drága szent véred forrásaiba vetem minden vétkemet, hogy keserves halálodnak érdeme által, a szeplőtelen Szűz Máriának esedezése által, Szent Péternek, Szent Mária Magdolnának és minden igaz penitencia-tartóknak könyörgése által, töröld el számtalan gonoszságomat.

Uram Istenem, szent színed előtt e mai órában ellene mondok mindennemű véteknek és akaratod ellen való cselekedeteknek. Nem az én erőtlen gyarlóságomban, hanem a te hatalmas-

ságodban és malasztodban bízván, tökéletes és állhatatos szándékkal elhatározom, hogy inkább e világnak minden javaitól megfosztatom, semhogy tudván és eltökélt szándékkal ellened vétsek és tőled minden jónak igaz kútfejétől elszakadjak.

(*Pázmány Péter imakönyvéből*)

GYÓNÁS

Gyónom a mindenható Istennek és neked, lelkiatyám, hogy ..... történt utolsó gyónásom óta a következőkkel bántottam meg a jó Istent:

Bűneid elsorolása után figyelj a lelkiatya szavaira, majd a feloldozás előtt mondd:

Teljes szívemből bánom minden bűnömet, mert azokkal a végtelenül jó és szeretetreméltó Istent megbántottam, igérem, hogy megjavulok, s a bűnöket és bűnalkalmakat komolyan elkerülöm.

GYÓNÁS UTÁN

Örök mindenható Isten, ki az alázatosakat kegyelmesen vigasztalod, véghetetlen hálát adok szent felségednek, hogy könyörülvén rajtam, bűneimnek rútságából kihoztál engem.

Teremts Úristen, új és tiszta szívet énbennem, mely állhatatos legyen a jóban, hogy soha tőled el ne szakadjon, félelemmel telt legyen, hogy semmi gonoszságban meg ne rútíttassék, okos legyen, hogy az ördög csalárdságától meg ne győzettessék, állhatatos legyen, hogy semmi háborúság miatt tetőled el ne szakasztassék, hanem a te parancsolataidnak útján vígan és tiszta szívvel járjon. Amen.

(*Pázmány Péter imakönyvéből*)

ORDO MISSAE

PRECES AD PEDEM ALTARIS

In nómine Patris ✠ et Fílii et Spíritus Sancti. **Amen.**

S. Introíbo ad altáre Dei.

M. **Ad Deum, qui laetíficat juventútem meam.**

S. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

M. **Qui fecit caelum et terram.**

S. Confíteor Deo omnipoténti, beátae Maríae semper Vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístae, sanctis apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis fratres: quia peccávi nimis cogitatióne, verbo et ópere. Mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper Vírginem, beátum Michaélem archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

M. **Misereátur tui omnípotens Deus, et dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam aeternam.**

S. Amen.

MISEREND

LÉPCSŐIMA

1 **Az Atya, ✠ a Fiú és a Szentlélek nevében. Amen.**

P. Isten oltárához járulok.

H. **Istenhez, aki örömöm és boldogságom.**

P. Az Úr a mi segítségünk.

H. **Aki az eget és a földet alkotta.**

P. Gyónom a mindenható Istennek, a Boldogságos, mindenkor Szeplőtelen Szűz Máriának, Szent Mihály főangyalnak, Keresztelő Szent Jánosnak, Szent Péter és Pál apostolnak, minden Szentnek, és nektek Testvéreim, hogy sokszor és sokat vétkeztem: gondolattal, szóval és cselekedettel. Én vétkem, én vétkem, én igen nagy vétkem! Kérem azért a Boldogságos, mindenkor Szeplőtelen Szűz Máriát, Szent Mihály főangyalt, Keresztelő Szent Jánost, Szent Péter és Pál apostolt, minden Szentet és titeket Testvéreim, hogy imádkozzatok érettem Urunkhoz, Istenünkhöz.

H. **Irgalmazzon neked a mindenható Isten, bocsássa meg bűneidet és vezessen el az örök életre.**

P. Amen.

M. **Confíteor Deo omnipoténti, beátae Mariae semper Vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístae, sanctis apóstolis Petro et Paulo, ómnibus sanctis et tibi pater, quia peccávi nimis cogitatióne, verbo et ópere. Mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper Vírginem, beátum Michaélem archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos apóstolos Petrum et Paulum, omnes sanctos, et te pater, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.**

S. Misereátur vestri omnípotens Deus et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam aetérnam.

M. **Amen.**

S. Indulgéntiam, ✠ absolutiónem et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus.

M. **Amen.**

S. Deus, tu convérsus vivificábis nos.

M. **Et plebs tua laetábitur in te.**

S. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam.

M. **Et salutáre tuum da nobis.**

S. Dómine, exáudi oratiónem meam.

M. **Et clamor meus ad te véniat.**

S. Dóminus vobiscum.

M. **Et cum spíritu tuo.**

H. **Gyónom a mindenható Istennek, a Boldogságos, mindenkor Szeplőtelen Szűz Máriának, Szent Mihály főangyalnak, Keresztelő Szent Jánosnak, Szent Péter és Pál apostolnak, minden Szentnek és neked, atyám, hogy sokszor és sokat vétkeztem gondolattal, szóval és cselekedettel. Én vétkem, én vétkem, én igen nagy vétkem. Kérem azért a Boldogságos, mindenkor Szeplőtelen Szűz Máriát, Szent Mihály főangyalt, Keresztelő Szent Jánost, Szent Péter és Pál apostolt, minden Szentet és téged, atyám, hogy imádkozzatok érettem Urunkhoz, Istenünkhöz.**

P. Irgalmazzon nektek a mindenható Isten, bocsássa meg bűneiteket és vezessen el az örök életre.

H. **Amen.**

P. Oldozzon föl minket ✠ a mindenható és irgalmas Isten: engedje el és bocsássa meg bűneinket.

H. **Amen.**

P. Urunk, ha felénk fordulsz, újjáéledünk.

H. **A te néped vagyunk, benned örvendezünk.**

P. Urunk, mutasd meg nekünk irgalmasságodat.

H. **És add meg nekünk az üdvösséget.**

P. Uram, hallgasd meg könyörgésemet.

H. **És kiáltásom jusson eléd.**

P. Az Úr legyen veletek.

H. **És a te lelkeddel.**

Aufer a nobis, quaésumus, Dómine, iniquitátes nostras: ut ad sancta sanctórum puris mereámur méntibus introíre. Per Christum Dóminum nostrum Amen.

Orámus te Dómine, per mérita sanctórum tuórum, quorum relíquiae hic sunt et ómnium Sanctorum: ut indulgére dignéris ómnia peccáta mea. Amen.

INTROITUS ❷

❸ KYRIE

S. Kyrie, eléison!
M. **Kyrie, eléison!**
Kyrie, eléison!
S. Christe, eléison!
M. **Christe, eléison!**
Christe, eléison!
S. Kyrie, eléison!
M. **Kyrie, eléison!**
Kyrie, eléison!

Glória in excélsis Deo. Et in terra pax homínibus bonae voluntátis. Laudámus te. Benedícimus te. Adorámus te. Glorificámus te. Grá-

Kérünk Urunk, szabadíts meg bűneinktől, hogy a szentek szentjébe tiszta szívvel léphessünk be. Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

Szentjeidnek érdemeire, kiknek ereklyéi itt vannak, és minden szentekére kérünk téged, Urunk, bocsásd meg kegyesen minden bűnömet. Amen.

A SZENTMISE MEGNYITÓ RÉSZE

BEVONULÁSRA *Lásd ❷ a mai misében*

❸ KYRIE

P. Uram irgalmazz!
H. **Uram irgalmazz!**
Uram irgalmazz!
P. Krisztus kegyelmezz!
H. **Krisztus kegyelmezz!**
Krisztus kegyelmezz!
P. Uram irgalmazz!
H. **Uram irgalmazz!**
Uram irgalmazz!

Dicsőség a magasságban Istennek!

H. **És a földön békesség a jóakaratú embereknek. / Dicsőítünk téged, / áldunk téged, / imádunk téged, / magasztalunk téged, / hálát**

tias ágimus tibi propter magnam glóriam tuam. Dómine Deus, Rex caeléstis, Deus Pater omnípotens. Dómine Fíli unigénite, Jesu Christe. Dómine Deus, Agnus Dei, Fílius Patris. Qui tollis peccáta mundi, miserére nobis. Qui tollis peccáta mundi, súscipe deprecatiónem nostram. Qui sedes ad déxteram Patris, miserére nobis. Quóniam tu solus sanctus. Tu solus Dóminus. Tu solus Altíssimus, Jesu Christe. Cum Sancto Spíritu in glória Dei Patris. Amen.

ORATIO

S. Dóminus vobiscum.
M. **Et cum spíritu tuo.**
S. Orémus...

In fine:

M. **Amen.**

LECTIO

In fine:

M. **Deo grátias.**

adunk neked nagy dicsőségedért. / Urunk és Istenünk! / Mennyei Király! / Mindenható Atyaisten! / Urunk, Jézus Krisztus: egyszülött Fiú, / Urunk és Istenünk, / Isten Báránya, az Atyának Fia. / Te elveszed a világ bűneit: / irgalmazz nekünk! / Te elveszed a világ bűneit: / hallgasd meg könyörgésünket! / Te az Atya jobbján ülsz: / irgalmazz nekünk! / Mert egyedül Te vagy a Szent, / Te vagy az Úr! / Te vagy az egyetlen Fölség: / Jézus Krisztus! / A Szentlélekkel együtt / az Atyaisten dicsőségében. / Amen.

KÖNYÖRGÉS

P. Az Úr legyen veletek.
H. **És a te lelkeddel.**
P. Könyörögjünk.

Lásd ❹ a mai misében

A könyörgés végén:

H. **Amen.**

A SZENTMISE TANÍTÓ RÉSZE

SZENTLECKE

P. Szentlecke... leveléből.

Lásd ❺ a mai misében

A szentlecke végén:

P. Ez a szentlecke tanítása.
H. **Istennek legyen hála.**

GRADUALE (Alleluja, Tractus) ❻

❼ S. Munda cor meum ac lábia mea, omnípotens Deus, qui lábia Isaíae prophétae cálculo mundásti igníto: ita me tua grata miseratióne dignáre mundáre, ut sanctum evangélium tuum digne váleam nuntiáre. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Jube, Dómine (Domne), benedícere.

Dóminus sit in corde meo (tuo) et in lábiis meis (tuis) ut digne et competénter annúntiem (annunties) Evangélium suum (In nomine Patris et Fílii et Spíritus Sancti). Amen.

EVANGELIUM ❽

S. Dóminus vobiscum.

M. **Et cum spíritu tuo.**

S. Sequéntia sancti Evangélii secundum Matthaéum (vel: Marcum, Lucam, Joánnem).

M. **Glória Tibi, Dómine.**

In fine:

S. Per evangélica dicta deleántur nostra delícta.

M. **Laus tibi, Christe.**

ÁTVONULÁSRA *Lásd ❻ a mai misében*

❼ P. Tisztítsd meg szívemet és ajkamat, mindenható Isten, ki Izaiás próféta ajkát tüzes parázzsal tisztítottad meg. Irgalmas jóságod által tisztíts meg kegyesen, hogy méltón hirdethessem szent evangéliumodat: Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

Uram, add rám áldásodat.

Legyen az Úr szívemben és ajkamon (vagy: szívedben és ajkadon), hogy méltó és illő módon hirdessem (vagy: hirdessed) evangéliumát. (Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében.) Amen.

EVANGÉLIUM

P. Az Úr legyen veletek.
H. **És a te lelkeddel.**
P. Evangélium Szent... könyvéből.
H. **Dicsőség neked Istenünk.**

Lásd ❽ a mai misében

Az evangélium végén:

P. Az evangélium tanítása legyen bűneink bocsánatára.
H. **Áldunk téged Krisztus.**

9 Credo in unum Deum, Patrem omnipoténtem, factórem caeli et terrae, visibílium ómnium, et invisibílium. * et in unum Dóminum Jesum Christum, Fílium Dei unigénitum. Et ex Patre natum ante ómnia sáecula. * Deum de Deo, lumen de lúmine, Deum verum de Deo vero. * Génitum, non factum, consubstantiálem Patri: per quem ómnia facta sunt. * Qui propter nos hómines, et propter nostram salútem descéndit de caelis. *

ET INCARNATUS EST
DE SPIRITU SANCTO EX MARIA VIRGINE:
ET HOMO FACTUS EST. *

Crucifíxus étiam pro nobis: sub Póntio Piláto passus, et sepúltus est. * Et resurréxit tertia die, secúndum Scriptúras. * Et ascéndit in caelum: sedet ad déxteram Patris. Et íterum ventúrus est cum glória judicáre vivos et mórtuos: cujus regni non erit finis. * Et in Spíritum Sanctum, Dóminum, et vivificántem: Qui ex Patre, Filióque procédit. * Qui cum Patre, et Fílio simul adorátur, et conglorificátur: qui locútus est per Prophétas. * Et unam, sanctam, cathólicam et apostólicam Ecclésiam. * Confíteor unum baptísma in remissiónem peccatórum. * Et exspécto resurrectiónem mortuórum. Et vitam ventúri sáeculi. Amen.

℣ Hiszek az egy Istenben,

℟ **mindenható Atyában, / mennynek és földnek, / minden láthatónak és láthatatlannak Teremtőjében. / Hiszek az egy Úrban: Jézus Krisztusban, / Isten egyszülött Fiában: / Aki az Atyától született az idő kezdete előtt. / Isten az Istentől, / Világosság a Világosságtól, / valóságos Isten a valóságos Istentől. / Született, de nem teremtmény: / Az Atyával egylényegű és minden általa lett. / Értünk emberekért, / a mi üdvösségünkért leszállott a mennyből. / Megtestesült a Szentlélek erejéből Szűz Máriától / és emberré lett. / Poncius Pilátus alatt értünk keresztre feszítették, / kínhalált szenvedett és eltemették. / Harmadnapra föltámadott az Írások szerint, / fölment a mennybe, / ott ül az Atyának jobbján, / de újra eljön dicsőségben, / ítélni élőket és holtakat / és országának nem lesz vége. / Hiszek a Szentlélekben, / Urunkban és éltetőnkben, / aki az Atyától és a Fiútól származik. / Akit épúgy imádunk és dicsőítünk / mint az Atyát és a Fiút. / Ő szólt a próféták szavával. / Hiszek az egy, / szent, / katolikus és apostoli Anyaszentegyházban, / vallom az egy keresztséget a bűnök bocsánatára, / várom a holtak föltámadását / és az eljövendő örök életet. / Amen.**

ORATIO FIDELIUM

S. Dóminus vobiscum.

M. **Et cum spíritu tuo.**

S. Orémus...

M. **Te rogamus audi nos.**

OFFERTORIUM ⑩

⑪ Suscipe, sancte Pater, omnípotens aetérne Deus, hanc immaculátam hóstiam, quam ego indígnus fámulus tuus óffero tibi, Deo meo vivo et vero, pro innumerabílibus peccátis, et offensiónibus, et negligéntiis meis, et pro ómnibus circumstántibus, sed et pro ómnibus fidélibus christiánis vivis atque defúnctis: ut mihi et illis proficiat ad salútem in vitam aetérnam. Amen. ✠

Deus, ✠ qui humánae substántiae dignitátem mirabíliter condidísti, et mirabílius reformásti: da nobis per hujus aquae et vini mystérium, ejus divinitátis esse consórtes, qui humanitátis nostrae fieri dignátus est párticeps, Jesus Christus Fílius tuus, Dóminus noster: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus: per ómnia sáecula saeculórum. Amen.

HÍVŐK KÖNYÖRGÉSE

P. Az Úr legyen veletek.
H. **És a te lelkeddel.**
P. Könyörögjünk...

Az előimádkozó minden könyörgése után:

H. **Kérünk téged, hallgass meg minket!**

A végén:

H. **Amen.**

A SZENTMISE ÁLDOZATI RÉSZE

FELAJÁNLÁSRA

Lásd ⓫ a mai misében

⓫ Fogadd el szent Atya, mindenható örök Isten, ezt a szeplőtelen áldozatot, melyet én, méltatlan szolgád, neked, élő és igaz Istenemnek felajánlok, számtalan bűnömért, sértésemért és hanyagságomért; felajánlom mindazokért, akik itt velünk vannak, és minden keresztény hívőért, élőkért és holtakért: szolgálja az én üdvösségemet és az ő üdvösségüket az örök életre. Amen. ✠

Isten, ki az emberi természetet a maga méltóságában csodálatos módon megteremtetted és még csodálatosabb módon megújítottad, add, hogy ennek a víznek ✠ és bornak misztériuma által a te Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak istenségében részesülhessünk, aki kegyesen a mi emberi természetünk részese lett. Ki veled él és

Offérimus tibi, Dómine, cálicem salutáris, tuam deprecántes cleméntiam: ut in conspéctu divínae majestátis tuae, pro nostra et totíus mundi salúte, cum odóre suavitátis ascéndat. Amen. ✠

In Spíritu humilitátis, et in ánimo contríto suscipiámur a te, Dómine: et sic fiat sacrifícium nostrum in conspéctu tuo hódie, ut pláceat tibi, Dómine Deus.

Veni, sanctificátor omnípotens, aetérne Deus: et béne ✠ dic hoc sacrifícium, tuo sancto nómini praeparátum.

Lavábo inter innocéntes manus meas
et circúmdabo altáre tuum, Dómine:
Ut áudiam vocem laudis
et enárrem univérsa mirabília tua.
Dómine, diléxi decórem domus tuae,
et locum habitatiónis glóriae tuae.
Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam,
et cum viris sánguinum vitam meam:
In quorum mánibus iniquitátes sunt:
déxtera eórum repléta est munéribus.
Ego autem in innocéntia mea ingréssus sum:
rédime me et miserére mei.
Pes meus stetit in drécto:
in ecclésiis benedícam te, Dómine.

uralkodik a Szentlélekkel együtt, Isten, mindörökkön örökké. Amen.

Felajánljuk neked, Urunk, az üdvösség kelyhét és kérjük irgalmadat, hogy üdvösségünkért és az egész világ üdvösségéért édes illattal szálljon ✠ fel isteni Fölséged színe elé. Amen.

Alázatos lelkünkkel és törődött szívünkkel fogadj el minket Urunk, és úgy szálljon ma eléd áldozatunk, hogy tessék neked, Úristen.

Jöjj, megszentelő, mindenható örök Isten, és áldd meg ✠ a te szent nevednek készített áldozatot.

Ártatlanságban mosom a kezem
s körüljárom oltárod, Istenem,
hogy hirdessem nyiltan dícséreted
s elmondjam minden csodatettedet.
Szeretem Uram, házad szépségét
s dicsőségednek lakhelyét.
A bűnösökkel lelkem ne pusztítsd el,
életemet vérszomjas emberekkel,
kiknek gonosztól tapad a keze,
vesztegetéssel jobbkezük tele.
Én pedig utam ártatlanul járom,
irgalmazz nekem, légy szabadulásom.
Egyenes úton állok rendületlen,
áldalak Uram, gyülekezetedben.

Glória Patri et Fílio
et Spirítui Sancto.
Sicut erat in princípio et nunc et semper:
et in saécula saéculorum. Amen.

Suscipe, sancta Trínitas, hanc oblatiónem, quam tibi offérimus ob memóriam Passiónis, Resurrectiónis et Ascensiónis Jesu Christi Dómini nostri: et in honórem beátae Maríae semper Vírginis, et beáti Joánnis Baptístae, et sanctórum Apostolórum Petri et Pauli, et istórum, et ómnium Sanctórum: ut illis prodíciat ad honórem, nobis autem ad salútem: et illi pro nobis intercédere dignéntur in caelis, quorum memóriam ágimus in terris. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Orate, fratres: ut meum ac vestrum sacrifícium acceptábile fiat apud Deum Patrem omnipoténtem.

M. **Suscípiat Dóminus sacrifícium de mánibus tuis, ad laudem et glóriam nóminis sui, ad utilitátem quoque nostram, totiúsque Ecclésiae suae sanctae.**

ORATIO SUPER OBLATA ⑫

In fine:

S. ... per ómnia saécula saéculórum.
M. **Amen.**

Dicsőség az Atyának és Fiúnak
és Szentlélek Istennek,
miként kezdetben, most és mindenkor
és mindörökkön. Amen.

Fogadd el Szentháromság ezt az áldozatot, melyet neked bemutatunk a mi Urunk Jézus Krisztus szenvedésének, föltámadásának és mennybemenetelének emlékére; a boldogságos, mindenkor szűz Máriának, Keresztelő Szent Jánosnak, Szent Péter és Pál apostolnak, továbbá azoknak a szenteknek, kiknek ereklyéi itt vannak és minden szentnek tiszteletére, hogy nekik tiszteletükre, nekünk pedig üdvösségünkre váljék, és hogy kegyesen közbenjárjanak értünk a mennyben, akiknek emlékét üljük a földön. Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

Imádkozzatok testvérek, hogy áldozatunk kedves legyen a mindenható Atyaisten előtt.

H. **Fogadja el az Úr kezedből az áldozatot, nevének dícséretére és dicsőségére, mindanynyiunk és az egész Anyaszentegyház javára.**

FELAJÁNLÓ IMA *Lásd ⓬ a mai misében*

A végén:

P. ...mindörökkön örökké.
H. **Amen.**

℣ PREFATIO

S. Dóminus vobíscum.
M. **Et cum spíritu tuo.**
S. Sursum corda.
M. **Habémus ad Dóminum.**
S. Grátias agámus Dómino Deo nostro.
M. **Dignum et justum est.**

Vere dignum et justum est, aequum et salutáre, nos tibi semper, et ubíque grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnípotens, aetérne Deus: Qui cum unigénito Fílio tuo, et Spíritu Sancto, unus es Deus, unus es Dóminus: non in uníus singularitáte persónae, sed in uníus Trinitáte substántiae. Quod enim de tua glória, revelánte te, crédimus, hoc de Fílio tuo, hoc de Spíritu Sancto, sine differéntia discretiónis sentímus. Ut in confessióne verae sempiternaéque Deitátis, et in persónis propríetas, et in esséntia únitas, et in majestáte adorétur aequálitas. Quam laudant Angeli atque Archángeli, Chérubim quoque ac Séraphim: qui non cessant clamáre quotídie, una voce dicéntes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth. * Pleni sunt caeli et terra glória tua. * Hosánna in excélsis. Benedíctus qui venit in nómine Dómini. * Hosánna in excélsis.

⑬ PREFÁCIÓ

P. Az Úr legyen veletek!
H. **És a te lelkeddel!**
P. Emeljük föl szívünket!
H. **Fölemeltük az Úrhoz.**
P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek!
H. **Méltó és igazságos.**

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösségünkre váló, hogy mindíg és mindenütt hálát adjunk neked, szentséges Úr, mindenható Atya, örök Isten, ki egyszülött Fiaddal és a Szentlélekkel egy Isten vagy, egyetlen Úr vagy: nem az egy személy egyedülvalóságában, hanem az egylényegű Szentháromságban. Mert amit kinyilatkoztatásod alapján dicsőségedről hiszünk, ugyanazt valljuk minden különböztetés nélkül szent Fiadról és ugyanazt a Szentlélekről: hogy az igaz és örök Istenség magasztalásával imádjuk a személyek sajátosságát, a lényeg egységét és a fölség egyenlőségét. Ezt dícsérik az angyalok és főangyalok, a kerubok és szeráfok, kiknek kórusa nap-nap után így énekel:

Szent vagy! / Szent vagy! / Szent vagy! / mindenség Ura, Istene! / Dicsőséged betölti a mennyet és a földet!/ Hozsanna a magasságban!/ Áldott, aki jön az Úr nevében. / Hozsanna a magasságban!

CANON MISSAE

Te igitur clementíssime Pater, per Jesum Christum Fílium tuum Dóminum nostrum, súpplices rogámus, ac pétimus, uti accépta hábeas, et benedícas, haec ✠ dona, haec ✠ múnera, haec ✠ sancta sacrifícia illibáta, in primis, quae tibi offérimus pro Ecclésia tua sancta cathólica: quam pacificáre, custodíre, adunáre, et régere dignéris toto orbe terrárum: una cum fámulo tuo Papa nostro N., et Antístite nostro N., et ómnibus orthodóxis, atque cathólicae, et apostólicae fídei cultóribus.

Memento, Dómine, famulórum, famularúmque tuárum N. et N. et ómnium circumstántium, quorum tibi fides cógnita est, et nota devótio, pro quibus tibi offérimus: vel qui tibi ófferunt hoc sacrifícium laudis, pro se, suísque ómnibus: pro redemptióne animárum suárum, pro spe salútis et incolumitátis suae: tibíque reddunt vota sua aetérno Deo, vivo et vero.

A SZENTMISE KÁNONJA

Téged, jóságos Atyánk, Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által alázatosan kérünk, fogadd el és áldd meg ezeket az ✠ adományokat, ezeket az ✠ ajándékokat, e szent és szeplőtelen ✠ áldozatot.

Mindezeket elsősorban katolikus Anyaszentegyházadért mutatjuk be neked: adj neki békét az egész földkerekségen, oltalmazd, tartsd összse egységben és kormányozd kegyesen, szolgáddal N. pápánkkal és N. püspökünkkel és mindazokkal egyetemben, akik hűek az igaz tanításhoz és őrzői a katolikus és apostoli hitnek.

Emlékezzél meg, Urunk, szolgáidról és szolgálóidról... s mindazokról, akik itt vannak velünk s akiknek ismered hitét és meggyőződtél buzgóságáról. Értük ajánljuk fel, vagy ők maguk mutatják be neked önmagukért és övéikért ezt a dicsőítő áldozatot, hogy elnyerjék lelkük megváltását, földi biztonságuk és örök üdvösségük reményét, s most hozzád fordulnak imáikkal, örökkévaló, élő és igaz Isten.

Communicantes et memóriam veneréntes, in primis gloriósae semper Vírginis Maríae, Genitrícis Dei et Dómini nostri Jesu Christi: sed et beati Joseph eiusdem Virginis Sponsi et beatórum Apostolórum ac Mártyrum tuórum, Petri et Pauli, Andréae, Jacóbi, Joánnis, Thomae, Jacóbi, Philíppi, Bartholomaéi, Matthaéi, Simónis et Thaddaéi, Lini, Cleti, Cleméntis, Xysti, Cornélii, Cypriáni, Lauréntii, Chrysógoni, Joánnis et Pauli, Cosmae et Damiáni, et ómnium Sanctórum tuórum; quorum méritis precibúsque concédas, ut in ómnibus protectiónis tuae muniámur auxílio. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Hanc ígitur oblatiónem servitútis nostrae, sed et cunctae famíliae tuae, quáesumus, Dómine, ut placátus accípias: diésque nostros in tua pace dispónas, atque ab aetérna damnatióne nos éripi, et in electórum tuórum júbeas grege numerári. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Quam oblatiónem tu, Deus, in ómnibus, quaésumus, bene ✠ dictam, ad ✠ scríptam, ra ✠ tam, rationábilem, acceptabilémque fácere dignéris: ut nobis Cor ✠ pus, et San ✠ guis fiat dilectíssimi Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi.

A szentekkel közösségben tisztelettel üljük meg elsősorban a dicsőséges, mindenkor szűz Mária, Istenünk és Urunk Jézus Krisztus anyja, úgyszintén az ő jegyese, Szent József, valamint szent apostolaid és vértanúid, Péter és Pál, András, Jakab, János, Tamás, Jakab, Fülöp, Bertalan. Máté, Simon és Tádé, Linus, Klétus, Kelemen, Szixtus, Kornél, Ciprián, Lőrinc, Krizogon, János és Pál, Kozma és Damján és minden szented emlékét. Az ő érdemükért s imáikra add meg nekünk mindenben oltalmad hathatós támogatását: Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

Ime az áldozat, melyet bemutatunk neked, mi, a te szolgáid s velünk egész családod: kérünk fogadd szívesen. Napjainkat pedig irányítsd a te békédben, ments meg minket az örök kárhozattól és sorozz választottaid seregébe. Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

Áldd meg ✠ kegyesen ezt az áldozati adományt Istenünk: ✠ fogadd el, vedd birtokodba ✠ teljesen, tedd tökéletessé és tetszésedre méltóvá, hogy így érettünk a te szeretett Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus ✠ testévé és ✠ vérévé váljék.

Qui prídie quam paterétur, accépit panem in sanctas ac venerábiles manus suas: et elevátis óculis in caelum ad te Deum Patrem suum omnipoténtem, tibi grátias agens, bene ✠ díxit, fregit, dedítque discípulis suis, dicens: Accípite, et manducáte ex hoc omnes.

HOC EST ENIM CORPUS MEUM

Simili modo postquam coenátum est, accípiens et hunc praeclárum Cálicem in sanctas ac venerábiles manus suas: item tibi grátias agens, bene ✠ díxit, dedítque discípulis suis, dicens: Accípite, et bíbite ex eo omnes.

HIC EST ENIM CALIX SANGUINIS MEI,
NOVI ET AETERNI TESTAMENTI:
MYSTERIUM FIDEI:
QUI PRO VOBIS ET PRO MULTIS
EFFUNDETUR
IN REMISSIONEM PECCATORUM.

Haec quotiescúmque fecéritis, in mei memóriam faciétis.

Unde et mémores, Dómine, nos servi tui, sed et plebs tua sancta, ejúsdem Christi Fílii tui Dómini nostri tam beátae Passiónis, nec non et ab ínferis Resurrectiónis, sed et in caelos gloriósae Ascensiónis: offérimus praeclárae maje-

Ki szenvedése előestéjén szent és imádandó kezébe vette a kenyeret, fölemelte szemét az égre, hozzád, mindenható Atyjához, Istenéhez, hálát adott neked, ✠ megáldotta, megtörte és tanítványainak adta ezekkel a szavakkal: Vegyétek és egyetek ebből mindnyájan,

MERT EZ AZ ÉN TESTEM.

Ugyanígy vacsora után szent és imádandó kezébe fogta ezt a drága kelyhet, újból hálát adott neked, ✠ megáldotta, tanítványainak adta és így szólt: Vegyétek és igyatok ebből mindnyájan,

MERT EZ AZ ÉN VÉREMNEK,
AZ ÚJ ÉS ÖRÖK SZÖVETSÉG VÉRÉNEK KELYHE,
A HIT MISZTÉRIUMA,
MELYET ÉRTETEK ÉS SOKAKÉRT ONTOK
A BŰNÖK BOCSÁNATÁRA

Valahányszor majd ezt teszitek, az én emlékezetemre cselekedjétek.

És most megemlékezünk, Urunk, mi, a te szolgáid és velünk együtt szent néped, Krisztusnak, a te Fiadnak, a mi Urunknak boldogságos kínszenvedéséről, halottaiból való feltámadásáról és dicsőséges mennybemeneteléről, és bemutatjuk magasztos Fölségednek a te ajándé-

státi tuae de tuis donis ac datis, Hóstiam ✠ puram, Hóstiam ✠ sanctam, Hóstiam ✠ immaculátam, Panem ✠ sanctum vitae aetérnae et Cálicem ✠ salútis perpétuae.

Supra quae propítio ac seréno vultu respícere dignéris: et accépta habére, sícuti accépta habére dignátus es múnera púeri tui justi Abel, et sacrifícium Patriárchae nostri Abrahae: et quod tibi óbtulit summus sacérdos tuus Melchísedech, sanctum sacrifícium, immaculátam hóstiam.

Supplices te rogámus, omnípotens Deus: jube haec perférri per manus sancti Angeli tui in sublíme altáre tuum, in conspéctu divínae majestátis tuae: ut quotquot, ex hac altáris participatióne sacrosánctum Fílii tui Cor ✠ pus et Sán ✠ guinem sumpsérimus, omni benedictióne ✠ caelésti et grátia repleámur. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Memento étiam, Dómine, famulórum, famularúmque tuárum N. et N. qui nos praecessérunt cum signo fídei et dórmiunt in somno pacis.

Ipsis, Dómine, et ómnibus in Christo quiescéntibus, locum refrigérii, lucis et pacis, ut indúlgeas, deprecámur. Per éundem Christum Dóminum nostrum. Amen.

kaidból kiválasztott adományt: a tiszta ✠ áldozatot, a szent ✠ áldozatot, a szeplőtelen ✠ áldozatot, az örök élet szent ✠ kenyerét és az örök üdvösség ✠ kelyhét.

Vess rá kegyesen jóindulatú és derűs tekintet, és fogadd el, mint ahogy szívesen fogadtad szolgádnak az igaz Ábelnek ajándékait, továbbá ősatyánknak Ábrahámnak áldozatát, és azt a szent adományt, szeplőtelen áldozatot, amelyet királyi papod Melkizedek mutatott be neked.

Esdve kérünk, mindenható Isten, hogy parancsodra szent angyalod vigye föl áldozatunkat mennyei oltárodra, isteni Fölséged színe elé, hogy ahányan csak ez oltár áldozatában részesülve magunkhoz vesszük Fiad szentséges testét ✠ és vérét ✠ mindnyájan ✠ kegyelemmel és mennyei áldással teljünk el. Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

Emlékezzél meg Urunk, szolgáidról és szolgálóidról is..., akik a hit jegyével megjelölve előttünk távoztak az élők sorából és a békesség álmát alusszák. Kérünk, Urunk, add meg nekik és mindazoknak, akik Krisztusban húnytak el, a boldogság, világosság és békesség országát. Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

Nobis quoque peccatoribus fámulis tuis, de multitúdine miseratiónum tuárum sperántibus, partem áliquam et societátem donáre dignéris, cum tuis sanctis Apóstolis et Martyribus: cum Joánne, Stéphano, Matthía, Bárnaba, Ignátio, Alexándro, Marcellíno, Petro, Felicitáte, Perpétua, Agatha, Lúcia, Agnéte, Caecília, Anastásia et ómnibus Sanctis tuis: intra quorum nos consórtium, non aestimátor mériti, sed véniae, quaésumus, largítor admítte. Per Christum Dóminum nostrum.

Per quem haec ómnia, Dómine, semper bona creas, sancti ✠ ficas, vivi ✠ ficas, bene ✠ dícis et praestas nobis.

PER IPSUM ET CUM IPSO
ET IN IPSO

est tibi Deo Patri omnipoténti, in unitáte Spíritus Sancti, omnis honor et glória. Per ómnia saecula saeculórum.

M. **Amen.**

S. Oremus. Praecéptis salutáribus móniti, et divína institutióne formáti, audémus dícere:

Pater noster, qui es in caelis: Sanctificétur nomen tuum: Advéniat regnum tuum: Fiat volúntas tua, sicut in caelo, et in terra. Panem nostrum quotidiánum da nobis hódie: Et dimítte nobis débita nostra, sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris. Et ne nos indúcas in tentatiónem, sed líbera nos a malo.

Nekünk is, bűnös szolgáidnak, kik irgalmad bőségében bizakodunk, adj kegyesen helyet szent apostolaid és vértanúid: János, István, Mátyás, Barnabás, Ignác, Sándor, Marcellin, Péter, Felicitász, Perpétua, Ágota, Lucia, Ágnes, Cecilia, Anasztázia és minden szented közösségében és kérünk, hogy ne cselekedeteink értékét mérlegelve, hanem bőséges bocsánatodban részesítve, bocsáss be minket társaságukba. Krisztus, a mi Urunk által.

Ki által Urunk mindezeket a javakat teremted, ✠ megszenteled, ✠ élteted, ✠ megáldod és nekünk adod.

ÁLTALA, VELE ÉS BENNE

a tied minden tisztelet és dicsőség mindenható Atyaisten, a Szentlélekkel együtt, mindörökkön örökké.

H. **Amen.**

P. Könyörögjünk. Üdvözítőnk parancsára és isteni tanítása szerint így imádkozunk:

Pap és hívők együtt:

Mi atyánk, ki vagy a mennyekben, / szenteltessék meg a te neved; / jöjjön el a te országod: / legyen meg a te akaratod, / miképpen mennyben, azonképpen itt a földön is; / mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma; / és bocsásd meg a mi vétkeinket, / miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; / és ne vígy minket a kísértésbe, / de szabadíts meg a gonosztól.

Líbera nos, quaésumus, Dómine, ab ómnibus malis, praetéritis, praeséntibus et futúris: et intercedénte beáta et gloriósa semper Vírgine Dei Genitríce María, cum beátis Apóstolis tuis Petro et Paulo, atque Andréa, et ómnibus Sanctis, da propítius pacem in diébus nostris: ut ope misericórdiae tuae adjúti, et a peccáto simus semper líberi, et ab omni perturbatióne secúri. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia saécula saeculórum.

M. **Amen.**

S. Pax ✠ Dómini sit ✠ semper ✠ vobíscum.

M. **Et cum spíritu tuo.**

Haec commíxtio, et consecrátio Córporis et Sánguinis Dómini nostri Jesu Christi, fiat accipiéntibus nobis in vitam aetérnam. Amen.

Agnus Dei,

M. **qui tollis peccata mundi, miserere nobis.**

S. Agnus Dei,

M. **qui tollis peccata mundi, miserere nobis.**

S. Agnus Dei,

M. **qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.**

Szabadíts meg, kérünk Urunk, minden múlt, jelen és jövő bajtól, Isten dicsőséges Anyjának, a Boldogságos, mindenkor Szeplőtelen Szűz Máriának, Szent Péter és Pál, valamint Szent András apostolodnak és minden szentednek közbenjárására adj kegyesen békét napjainkban. Segítsen bennünket irgalmad, hogy mindenkor szabadok lehessünk a bűntől, és biztonságban minden háborítástól a mi Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké.

H. **Amen.**

P. Az Úr ✠ békéje ✠ legyen veletek ✠ mindenkor.

H. **És a te lelkeddel.**

E megszentelt egyesítése a mi Urunk Jézus Krisztus testének és vérének, melyet magunkhoz venni készülünk, szolgáljon örök életünkre. Amen.

Isten Báránya!

H. **Te elveszed a világ bűneit: irgalmazz nekünk!**

P. Isten Báránya!

H. **Te elveszed a világ bűneit: irgalmazz nekünk!**

P. Isten Báránya!

H. **Te elveszed a világ bűneit: adj nekünk békét!**

In missis de Requiem:

loco: miserére nobis, *dicitur:*
dona eis réquiem;

loco: dona nobis pacem, *dicitur:*
dona eis réquiem sempitérnam.

Dómine Jesu Christe, qui dixísti Apóstolis tuis: Pacem relínquo vobis, pacem meam do vobis: ne respícias peccáta mea, sed fidem Ecclésiae tuae: eámque secúndum voluntátem tuam pacificáre et coadunáre dignéris: Qui vivis et regnas Deus per ómnia saécula saeculórum. Amen.

Dómine Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui ex voluntáte Patris, cooperánte Spíritu Sancto, per mortem tuam mundum vivificásti: líbera me per hoc sacrosánctum Corpus et Sánguinem tuum ab ómnibus iniquitátibus meis, et univérsis malis: et fac me tuis semper inhaerére mandátis, et a te nunquam separári permíttas: Qui cum eódem Deo Patre, et Spíritu Sancto vivis et regnas Deus in saécula saeculórum. Amen.

Gyászmisében:

P. Isten Báránya!
H. **Te elveszed a világ bűneit: adj nekik nyugodalmat!**
P. Isten Báránya!
H. **Te elveszed a világ bűneit: adj nekik nyugodalmat!**
P. Isten Báránya!
H. **Te elveszed a világ bűneit: adj nekik örök nyugodalmat!**

Uram, Jézus Krisztus, ki azt mondtad apostolaidnak: békét hagyok rátok, az én békémet adom nektek, ne bűneimet nézd, hanem Anyaszentegyházad hitét. Jóakaratod szerint adj neki kegyesen békét és tartsd össze egységben, ki élsz és uralkodol, Isten, mindörökkön örökké. Amen.

Uram, Jézus Krisztus, az élő Isten Fia, ki az Atya akarata szerint a Szentlélek közreműködésével halálod által a világnak életet adtál, szabadíts meg szentséges tested és véred által minden bűnömtől és minden bajtól. Add, hogy parancsaidhoz mindíg ragaszkodjam és ne en-

Perceptio Córporis tui, Dómine Jesu Christe, quod ego indígnus súmere praesúmo, non mihi provéniat in judícium et condemnatiónem: sed pro tua pietáte prosit mihi ad tutaméntum mentis et córporis, et ad medélam percipiéndam: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia saécula saeculórum. Amen.

Panem caeléstem accípiam, et nomen Dómini invocábo.

Dómine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo et sanábitur ánima mea *(ter)*.

Corpus Dómini nostri Jesu Christi custódiat ánimam meam in vitam aetérnam. Amen.

Quid retríbuam Dómino pro ómnibus quae retríbuit mihi? Cálicem salutáris accípiam, et nomen Dómini invocábo. Laudans invocábo Dóminum, et ab inimícis meis salvus ero.

Sanguis Dómini nostri Jesu Christi custódiat ánimam meam in vitam aetérnam. Amen.

gedd, hogy valaha is elszakadjak tőled, ki ugyanazon Atyaistennel és a Szentlélekkel együtt élsz és uralkodol Isten mindörökkön örökké. Amen.

Szent tested, Uram Jézus, melyet méltatlanságom ellenére magamhoz venni bátorkodom, ne váljék se ítéletemre, se kárhozatomra, hanem irgalmad szerint szolgáljon lelkem és testem oltalmára és gyógyulására, ki élsz és uralkodol az Atyaistennel és a Szentlélekkel együtt Isten mindörökkön örökké. Amen.

A mennyei kenyeret veszem magamhoz és az Úr nevét hívom segítségül.

Uram nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd és meggyógyul az én lelkem (*háromszor*).

A mi Urunk Jézus Krisztus teste őrizze meg lelkemet az örök életre. Amen.

Hogyan viszonozzam az Úrnak mindazt, ami jót tett velem? Az üdvösség kelyhét veszem és az Úr nevét hívom segítségül. Dícsérem az Urat, segítségét kérem és megszabadulok ellenségeimtől.

A mi Urunk Jézus Krisztus vére őrizze meg lelkemet az örök életre. Amen.

S. Ecce Agnus Dei: ecce qui tollit peccáta mundi.

M. **Dómine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: * sed tantum dic verbo, et sanábitur ánima mea** (*ter*).

S. Corpus Christi.

M. **Amen.**

Quod ore súmpsimus, Dómine, pura mente capiámus: et de múnere temporáli fiat nobis remédium sempitérnum.

Corpus tuum, Dómine, quod sumpsi, et Sanguis, quem potávi, adhaéreat viscéribus meis: et praesta; ut in me non remáneat scélerum mácula, quem pura et sancta refecérunt sacraménta: Qui vivis et regnas in saécula saeculórum. Amen.

COMMUNIO ⑭

POSTCOMMUNIO

⑮ S. Dóminus vobíscum.

M. **Et cum spíritu tuo.**

S. Orémus... ⑯

In fine:

M. **Amen.**

⑰ S. Dóminus vobíscum.

M. **Et cum spíritu tuo.**

S. Ite, missa est.

M. **Deo grátias.**

P. Ime az Isten Báránya, ime aki elveszi a világ bűneit!

H. **Uram nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd, és meggyógyul az én lelkem** (*háromszor*).

P. Krisztus Teste.

H. **Amen.**

Amit szánkkal magunkhoz vettünk, Urunk, fogadjuk tiszta lélekkel és a földi adomány legyen orvosságunk az örök életre.

Tested Uram, melyet magamhoz vettem és véred, melyet ittam, hassa át bensőmet és add, hogy a bűnnek semmi foltja se maradjon bennem, akit megújított szent és tiszta áldozatod. Ki élsz és uralkodol mindörökkön örökké. Amen.

ÁLDOZÁSRA *Lásd ⑭ a mai misében*

ÁLDOZÁS UTÁNI IMA

⑮ P. Az Úr legyen veletek.

H. **És a te lelkeddel.**

P. Könyörögjünk... *Lásd ⑯ a mai misében*

Az ima végén:

H. **Amen.**

⑰ P. Az Úr legyen veletek.

H. **És a te lelkeddel.**

P. A szentmise végetért. Menjetek békével!

H. **Istennek legyen hála!**

Si sequatur processio:

S. Benedicamus Domino.
M. **Deo Gratias.**

In missis autem de Requiem:

S. Requiéscant in pace.
M. **Amen.**

Placeat tibi, sancta Trínitas, obséquium servitútis meae: et praesta; ut sacrifícium, quod óculis tuae majestátis indígnus óbtuli, tibi sit acceptábile, mihíque, et ómnibus pro quibus illud óbtuli, sit, te miseránte, propitiábile. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Benedicat vos omnípotens Deus: Pater et Fílius ✠ et Spíritus Sanctus.
M. **Amen.**

Ha szentmise után körmenet következik:

P. Mondjunk áldást az Úrnak!
H. **Istennek legyen hála!**

Gyászmisékben:

P. Nyugodjanak békességben!
H. **Amen.**

Fogadd tetszéssel, Szentháromság, szolgád hódolatát és add, hogy az áldozat, melyet méltatlanságom ellenére Fölséged színe előtt bemutattam, neked kedves legyen, nekem pedig és mindazoknak, akikért bemutattam, irgalmadból bocsánatot szerezzen. Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

Áldjon meg titeket a mindenható Isten: az Atya, ✠ a Fiú és a Szentlélek.

H. **Amen.**

ADVENT

A latin nyelvből vett Advent (jövet) szó az Egyház nyelvén a Messiás eljövetelét jelenti. Az Egyház Krisztus születésének ünnepe, a Karácsony előtti négy héten, az egész adventi időben, de leginkább a négy adventi vasárnapon felidézi lelkünkben azokat a hosszú évszázadokat, amikor a bűnbeesett emberiség, de főként a választott nép legjobbjai vágyakozó szívvel várták a Messiást. „Harmatozzatok, égi magasságok, és ti felhők, hullassátok az Igazat" – tör fel a fohász Izajás próféta lelkéből nyolc évszázaddal Krisztus születése előtt, s látnoki erővel hirdeti a „hatalmas Isten, a béke fejedelme" eljövetelét. Ma is ő adventi Messiás-várásunk s a Megváltó után való vágyakozásunk jelképe és kifejezője. Keresztelő Szent János, az Úr kortársa és előhírnöke, a „bűnbánat keresztségével" vezette népét Isten Bárányához, aki „elveszi a világ bűneit". Ma is ő hirdeti, hogy bűnös hajlamaink legyőzésével és életünk megjavításával készítsük lelkünkben az Úr útját. De az adventi idő legkifejezőbb alakja a Boldogságos Szűz, aki az Úr szolgálóleányának alázatos hitével és az áldott anya elmélyült bensőségével várja Ura és gyermeke születését. Ma is ő tanít imádságos bensőségre, hogy a mi lelkünkben és életünkben is megszülessék a Messiás. Vágyakozás Krisztus után, bűnös hajlamaink bátor leküzdése és bensőséges áhítat: ez a mi Adventünk szelleme és kegyelme, s így készítjük az Úr útját lelkünkben. De így készülünk a végső Úrjövetre is, amikor Krisztus eljön hatalomban és dicsőségben, hogy megítéljen élőket és holtakat.

ADVENT 1. VASÁRNAPJA

(Stáció: Szűz Mária nagy bazilikája)

Az egyházi év első vasárnapjának evangéliuma Krisztus második eljöveteléről s a világ végéről szól, akárcsak az egyházi év utolsó vasárnapjáé. Ez érthető is, ha meggondoljuk, hogy az adventi idő nemcsak egy elmúlt történelmi eseménynek, Krisztus földi születésének ünnepét vezeti be, hanem a mi lelkünkben is előkészíti Krisztus eljövetelét, hogy hívő bizalommal (Zsoltárversek) és krisztuskövető erkölcsi élettel (Könyörgés, Szentlecke) várjuk Krisztus második eljövetelét: az utolsó ítéletet és Isten országának beteljesülését.

Bevonulásra ❷ *Zs. 24 1-4*

Hozzád száll szívem, Istenem, benned bizakodom, ne hagyd, hogy szégyen érjen, hogy bukásomon örvendjen ellenségem. Gyalázat azt még soha nem érte, kinek reményében te vagy menedéke. ✠ Utaidra taníts meg engem, Uram, s igazgass engem e te ösvényeiden. Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek, mint kezdetben, most és mindenkor és mindörökkön örökké. Ámen. Hozzád száll szívem . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk Urunk, éleszd fel hatalmadat és jöjj, hogy a te oltalmaddal és segítségeddel szabadulást és védelmet nyerjünk a sok veszedelem ellen, mely bűneink miatt fenyeget. Ki élsz és uralkodol . . .

Szentlecke ❺ *Róm. 13, 11-14*

Testvérek: Itt az óra, hogy fölébredjünk álmunkból. Hiszen üdvösségünk közelebb van, mint mikor hívők let-

tünk. Múlóban az éjszaka, a nappal közel. Vessük le hát a sötétség tetteit s öltsük magunkra a világosság fegyvereit. Éljünk tisztességesen, mint nappal, ne lakmározásban és részegeskedésben, ne fajtalanságban és tobzódásban, ne civódásban és versengésben. Inkább az Úr Jézus Krisztust öltsétek magatokra.

Átvonulásra
Zs. 24, 3-4 ❻
Zs. 84, 8

Gyalázat azt még soha nem érte, kinek reményében te vagy menedéke. Utaidra taníts meg engem, Uram, s igazgass engem a te ösvényeiden. Alleluja, alleluja! Engedd Uram irgalmad látnunk és hozd el már szabadulásunk. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Lk. 21, 25-33 ❽

Abban az időben így szólt Jézus tanítványaihoz: Jelek lesznek a napban, holdban és a csillagokban, a földön pedig kétségbeesett rettegés a népek között a tenger zúgása és háborgása miatt. Az emberek megdermednek annak szorongó várásában, ami az egész világra következik. A világmindenséget összetartó erők megrendülnek. Akkor majd meglátják az Emberfiát amint eljön a felhőkben nagy hatalommal és dicsőséggel. Amikor mindez beteljesül, tekintsetek föl és emeljétek föl fejeteket! Elérkezett a megváltástok. Hasonlatot is mondott nekik: Nézzétek a fügefát és a többi fákat. Amikor látjátok, hogy már kihajtanak, tudjátok, hogy közel van a nyár. E történtek láttára tudjátok meg, hogy közel

van Isten országa. Bizony mondom nektek: El nem múlik ez a nemzedék, amíg mindez meg nem történik. Ég és föld elmúlik, de az én igéim el nem múlnak.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra ⑩ Zs. 24, 1-3

Hozzád száll szívem, Istenem, benned bizakodom; ne hagyd hogy szégyen érjen, hogy bukásomon örvendjen ellenségem. Gyalázat azt még soha nem érte, kinek reményében te vagy menedéke.

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Tisztítsanak meg minket, Urunk, hatalmad erejével ezek a szent adományok és vigyenek vissza egyre tisztultabban hozzád, forrásukhoz. A mi Urunk Jézus Krisztus . . .

Lásd a 69. lapon: ⑬

Áldozásra ⑭ Zs. 84, 13

Az Úr megadja áldását és földünk meghozza gyümölcse javát.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Add Urunk, hogy elnyerjük templomodban irgalmadat, és így méltó tisztelettel készülhessünk megváltásunk közelgő ünnepére. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

HAJNALI MISE (RORÁTE)

Népünk kedvelt adventi áitatossága a hajnali mise, melyet a Bevonulás versének első szaváról Roráte-nak nevezünk. Az adventi idő hétköznapjain van szokásban. Tulajdonképpen Mária-mise: szövegei a Szent Szűzről szólnak s központjában Izajás prófétának Krisztus előtt nyolc évszázaddal elhangzott híres jövendölése áll és az a közismert evangéliumi történet, amely beszámol arról a szent titokról, hogy hogyan öltött emberi testet Máriában Isten egyszülött Fia.

Bevonulásra
Iz. 45, 8
Zs. 84, 2

Harmatozzatok égi magasságok, és ti felhők, hullassátok az Igazat, nyíljék meg a föld és teremje az Üdvözítőt. ✠ Megáldottad földedet Uram és fiaid sorsát jóra fordítottad. Dicsőség . . . Harmatozzatok . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés

Isten, ki azt akartad, hogy Fiad az angyal köszöntésére a boldogságos Szűz Mária méhében testet öltsön, add a hozzád esdeklőknek, hogy mi, akik igazán hiszszük, hogy ő valóban Isten anyja, közbenjárására tőled segítséget nyerjünk. A mi Urunk . . .

Szentlecke
Iz. 7, 10-15

Azokban a napokban így szólt az Úr Ácházhoz: „Kérj magadnak jelt a te Uradtól, Istenedtől a mélységekben alant, vagy fenn a magasságban." De Ácház ezt válaszolta: „Nem kérek és nem kísértem az Urat!" Erre felkiáltott Izaiás: „Figyeljetek hát rám mindnyájan,

kik Dávid nemzetségéből vagytok! Nem elég nektek, hogy próbára teszitek az emberek türelmét? Még Isten türelmét is próbára teszitek? Az Úr kérés nélkül ad nektek jelt: Ime egy szűz méhében fogan és fiat szül, akit majd Emmanuelnek hívnak. Vajjal és mézzel táplálva nő fel és eléri a kort, melyben visszautasítja a rosszat és a jót választja."

Átvonulásra
Zs. 23, 7. 3
Lk. 1, 28 6

Emeljétek föl fejeteket, ti ajtók, táruljatok, örök kapuk: a dicsőség királya bevonul! Ki megy föl az Úr szent hegyére, az ő szent helyén ki kap helyet? Az ártatlan kezű és tiszta szívű! Alleluja, alleluja! Üdvözlégy Mária, kegyelemmel teljes, az Úr veled van. Áldottabb vagy te minden asszonynál. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium
Lk. 1, 26-38 8

Abban az időben elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz jegyese volt egy Dávid házából való férfinek, Józsefnek, és Mária volt a neve. Az angyal bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. Áldottabb vagy te minden asszonynál!" E szavak hallatára zavarba jött és gondolkodni kezdett a köszöntés értelmén. Az angyal így folytatta: „Ne félj Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Uristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Ural-

kodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége." Mária erre megkérdezte az angyalt: „Hogyan lehetséges ez, hiszen férfit nem ismerek?" Az angyal ezt válaszolta: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz. Rokonod, Erzsébet is fiat fogant öregségében, s ő, a magtalan, már hatodik hónapjában van. Istennél semmi sem lehetetlen." Mária erre így szólt: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint."

Lásd a 61. lapon: 9

Felajánlásra *Lk. 1, 28. 42* 10

Üdvözlégy Mária, kegyelemmel teljes. Az Úr veled van. Áldottabb vagy minden asszonynál és áldott a te méhednek gyümölcse.

Lásd a 63. lapon: 11

Felajánló ima 12

Kérünk Urunk, erősítsd meg elménkben az igaz hit titkát, hogy akik a szent Szűz Fiát igaz Istennek és igaz embernek valljuk, az ő üdvöthozó feltámadásának ereje által az örök boldogságra juthassunk. A mi Urunk . . .

P. . . . mindörökkön örökké.
F. Amen.
P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Emeljük föl szívünket!
F. Felemeltük az Úrhoz.

P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.
F. Méltó és igazságos.

SZŰZ MÁRIA PREFÁCIÓJA

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösségünkre váló, hogy mindíg és mindenhol hálát adjunk neked, szentséges Úr, mindenható Atya, örök Isten, és téged a boldogságos, mindenkor szűz Máriának (*dec. 8-án*: szeplőtelen fogantatása; *aug. 15-én*: mennybevétele) ünnepén dícsérjünk, áldjunk és magasztaljunk. Ő foganta egyszülött Fiadat a Szentlélektől és a szűzesség ragyogását megőrizve, ő árasztotta a világba az örök világosságot: a mi Urunk Jézus Krisztust. Általa magasztalják fölségedet az angyalok, imádják az uralmak, tisztelik a hatalmak; az egek és egek erői a boldog szeráfokkal egyesült ujjongással ünnepelnek. Add, kérünk, hogy az ő szavukhoz csatlakozzék énekünk és alázatos dícsérettel zenghessük:

Szent vagy! / Szent vagy! / Szent vagy! / mindenség Ura, Istene! / Dicsőséged betölti a mennyet és a földet! / Hozsanna a magasságban Áldott, aki jön az Úr nevében. / Hozsanna a magasságban!

Folytasd a 71. lapon a szentmise kánonjával

Áldozásra *Iz. 7, 14* ⑭

Ime a Szűz fogan és fiat szül és Emmánuelnek hívják, ami azt jelenti: Velünk az Isten.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima 16

Kérünk téged, Úristen, öntsd lelkünkbe szent malasztodat, hogy akik az angyali üzenet által szent Fiadnak, Jézus Krisztusnak, megtestesülését megismertük, az ő kínszenvedése és keresztje által a feltámadás dicsőségébe vitessünk. Ugyanazon Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: 17

ADVENT 2. VASÁRNAPJA

(Stáció: Jeruzsálemi Szent Kereszt baztlika)

A mai szentmisében az Úr maga jelenti ki, hogy ő az igért Megváltó, aki az evangélium „jó hírét" hirdeti az Isten szavára szomjas népnek s csodáival tanúsítja isteni küldetését. Boldog, aki nem botránkozik meg benne, hanem hittel fogadja őt (Evangélium). Ha élő a hitünk Jézusban, földi sorsunk viszontagságai közt is reménység és türelem fogja eltölteni lelkünket. De nemcsak magunkra, hanem azokra is kell gondolnunk, akik még távol vannak az Üdvözítőtől, hiszen az Úr, Egyházában összegyűjtve, minden népet vissza akar vezetni mennyei Atyjához (Szentlecke, Zsoltárversek). Készítsük az ő útját tulajdon lelkünkben és az emberek között (Könyörgés).

Bevonulásra *Iz. 30, 30* 2 *Zs. 79, 2*

Sion népe, ime eljön az Úr a nemzetek megmentésére és hallatja dicsőséges szavát szívetek örömére! ✠ Figyelj szavunkra, Izrael pásztora, ki József népét nyájként legelteted. Dicsőség . . . Sion népe . . .

Lásd az 55. lapon: 3

Könyörgés 4

Serkentsd fel, Urunk, szívünket, hogy előkészítsük egyszülött

Fiad útját és így jövetele által megtisztult lélekkel szolgálhassunk neked. Ki veled él . . .

Szentlecke
Róm. 15, 4-13 6

Testvérek: Mindazt, amit valaha megírtak, okulásunkra írták, hogy az Írásból türelmet és vígasztalást merítsünk reményünk megőrzésére. Adja nektek a türelem és vígasztalás Istene, hogy Krisztus Jézus akarata szerint egyetértők legyetek. Így egy szívvel, egy szájjal magasztalhatjátok Istent, Urunk Jézus Krisztus Atyját. Fogadjátok el tehát egymást, amint Krisztus is elfogadott titeket Isten dicsőségére. Azt mondom ugyanis: Krisztus Jézus vállalta a zsidóság szolgálatát, hogy bebizonyítsa Isten igazmondását és valóraváltsa az atyáknak tett ígéreteket. A pogányok viszont irgalmassága miatt magasztalják Istent, amint írva van: „Azért áldalak a népek közepett, és énekelem, Uram, nevedet." Aztán meg így szól: „Örvendjetek népével együtt, ti pogányok." Majd ismét: „Dicsérjétek az Urat minden népek, minden nemzetek dicsérjétek." Izaiás meg azt mondja: „Sarja támad Jesszének, ki a népek uralkodójává emelkedik, benne bíznak a pogány nemzetek." Töltsön el titeket a reménység Istene a hit teljes örömével és békéjével, hogy a Szentlélek erejéből bővelkedjetek a reményben.

Átvonulásra
Zs. 49, 2. 3. 5 6
Zs. 121, 1-2

Teljes szépségében közeledik Sion városából az Úr. Gyűjtsétek eléje minden hívét, kik áldozattal szövetséget kötöttek vele. Alleluja, alleluja!

Mennyire örültem, mikor azt mondták nekem: Az Isten házába megyünk. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Mt. 11, 2-10 ❽

Abban az időben: Amikor János a börtönben hallott Krisztus tetteiről, elküldte két tanítványát ezzel a kérdéssel: „Te vagy-e az, akinek el kell jönnie, vagy mást várjunk?" Jézus így válaszolt: „Menjetek, jelentsétek Jánosnak, amit hallotok és láttok: Vakok látnak, sánták járnak, leprások megtisztulnak, süketek hallanak, halottak föltámadnak, a szegények pedig hallgatják az evangélium hirdetését. Boldog, aki nem botránkozik meg bennem." Amikor azok elmentek, Jézus beszélni kezdett a néphez Jánosról: „Miért mentetek ki a pusztába? Hogy széltől lengetett nádat lássatok? Vagy miért mentetek ki? Hogy puha ruhába öltözött embert lássatok? Aki puha ruhában jár, királyi palotában lakik. Miért mentetek hát ki? Hogy prófétát lássatok? Igenis, mondom nektek, prófétánál is nagyobbat. Ez az, akiről az Írás mondja: Nézd, követemet küldöm színed előtt, hogy elkészítse előtted az utat."

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra
Zs. 84, 7-8 ❿

Fordulj felénk, Istenünk, kelts életre minket és néped majd örvendezik benned. Engedd Uram, irgalmad látnunk és hozd el már szabadulásunk.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Engeszteljen meg, kérünk Urunk, alázatos imádságunk és áldozatunk, s mivel érdemeink nem elegendők, oltalmaddal siess segítségünkre. A mi Urunk . . .

Felajánló ima ⑫

Lásd a 69. lapon: ⑬

Kelj fel Jeruzsálem népe, gyűlj össze a magaslaton, úgy várd az örömet, melyet Isten küld neked.

Áldozásra *Bar. 5, 5* ⑭

Lásd a 87. lapon: ⑮

Lelki táplálékkal eltelve alázatosan kérünk Urunk, hogy e szent titokban való részvétel által taníts a földiek megvetésére és az égiek szeretetére. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima ⑯

Lásd a 87. lapon: ⑰

ADVENT 3. VASÁRNAPJA

(Stáció: Szent Péter bazilikája)

Ez az adventi öröm vasárnapja: örüljenek a bűnbánók, mert közel a megváltójuk; örüljenek az élet testi-lelki bajaival küzködők, mert közel a vigasztalójuk; örüljenek a hitükért, erkölcsi tűrőképességükért üldözöttek, mert közel a szabadítójuk (Zsoltárversek, Szentlecke). Közel van, sőt Egyházában köztünk él az Úr, de megváltónk csak akkor lesz, ha hiszünk benne (Evangélium). A Jézusba vetett hit világosságot derít létünk súlyos kérdéseire (Könyörgés) s a megpróbáltatások közt is megőrzi szívünket Isten békességében

(Szentlecke). – Ma a violaszínű helyett, rózsaszínű miseruhát ölthet a pap.

Bevonulásra
Filip. 4, 4-6
Zs. 84, 2 ❷

Örvendjetek az Úrban szüntelen! Ujra csak azt mondom: örvendjetek! Lelki jóságtokat ismerje meg mindenki. Az Úr közel van. Ne aggódjatok semmiért. Minden imádságtokban, könyörgéstekben terjesszétek kérésteket Isten elé. ✠ Megáldottad földedet, Uram, és fiaid sorsát jóra fordítottad. Dicsőség . . . Örvendjetek . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk Urunk, hallgasd meg könyörgésünket és látogatásod kegyelmével deríts világosságot értelmünk sötétségére. Ki élsz és . . .

Szentlecke
Filip. 4, 4-7 ❺

Testvérek: Örvendjetek az Úrban szüntelen! Ujra csak azt mondom: örvendjetek! Lelki jóságtokat ismerje meg mindenki. Az Úr közel van. Ne aggódjatok semmiért. Minden imádságtokban és könyörgéstekben terjesszétek kérésteket Isten elé, hálaadástokkal együtt. Akkor Isten békéje, amely minden értelmet meghalad, megőrzi szíveteket és elméteket Krisztus Jézusban.

Átvonulásra
Zs. 79, 2-3 ❻

Éleszd fel hatalmadat, Uram, és jöjj, ki trónolsz a kerubok fölött. Figyelj szavunkra, Izrael pásztora, ki Józseſ népét nyájként legelteted. Alleluja, alleluja! Éleszd föl

hatalmadat, Urunk, és jöjj, üdvözíts minket. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Jn. 1, 19-28 ❽

Abban az időben a zsidók papokat és levitákat küldtek Jánoshoz Jeruzsálemből ezzel a kérdéssel: „Ki vagy te?" Tagadás nélkül nyiltan megvallotta: „Én nem vagyok a Messiás." „Hát akkor? Talán Illés vagy?" – kérdezték. „Nem vagyok", felelte. „A Próféta vagy?" „Nem", felelte ismét. Erre tovább faggatták: „Hát akkor ki vagy? Választ kell vinnünk azoknak, akik küldtek. Mit mondasz magadról?" Igy felelt: „Én a pusztában kiáltónak szava vagyok. Egyengessétek az Úr útját, amint Izaiás próféta mondta." A küldöttek a farizeusok közül voltak. Tovább kérdezték: „Miért keresztelsz tehát, ha nem te vagy a Messiás, sem Illés, sem a Próféta?" János megint megfelelt nekik: „Én csak vízzel keresztelek. De köztetek áll az, akit nem ismertek, aki utánam jön és nagyobb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy saruszíját megoldjam." Ez Betániában történt, a Jordánon túl, ahol János keresztelt.

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra
Zs. 84, 2 ❿

Megáldottad földedet, Uram, ñaid sorsát jóra fordítottad, **néped bűneit megbocsájtottad.**

Lásd a 63. lapon: ⓫

Kérünk Urunk, ajánlhassuk fel neked szüntelenül hódoló áldozatunkat, hogy megvalósuljon az általad rendelt szent áldozat és végbevigye bennünk megváltásod művét. A mi Urunk . . .

Felajánló ima (12)

Lásd a 69. lapon: (13)

Mondjátok: Kicsinyhitűek, bátrak legyetek és ne féljetek, hiszen eljön Istenünk és megment minket.

Áldozásra *Iz. 35, 4* (14)

Lásd a 87. lapon: (15)

Irgalmadért esedezünk, Urunk, hogy ez az isteni segítség megtisztítson bűneinktől és előkészítsen a közelgő ünnepekre. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima (16)

Lásd a 87. lapon: (17)

ADVENT 4. VASÁRNAPJA

(Stáció: Tizenkét Apostol bazilikája)

Advent utolsó vasárnapján az Egyház Megváltó utáni vágya, főként Izajás próféta fohászában (Bevonulás verse) és a Könyörgésben, az eddiginél még bensőségesebb kifejezésre jut. Figyelmünk most még inkább a Boldogságos Szűz felé fordul, hiszen ő ajándékozza nekünk azt, akinek egész mivoltát ez a név fejezi ki: „Velünk az Isten" (Felajánlás és Áldozás zsoltárverse). Töredelmes szentgyónással egyengessük útját lelkünkben (Evangélium), hogy átjárjon világossága, hiszen az utolsó ítéletkor szívünk legrejtettebb szándékai is nyilvánosságra jutnak (Szentlecke). Aki bűn-

bánatában önmagát ítéli meg, annak Krisztus nem bírája, hanem üdvözítője lesz az utolsó napon.

Bevonulásra
Iz. 45, 8 ❷
Zs. 18, 2

Harmatozzatok, égi magasságok, és ti felhők, hullassátok az Igazat, nyíljék meg a föld és teremje az Üdvözítőt. ✠ Isten dicsőségét hirdeti az ég, a mennybolt vallja kezei művét. Dicsőség . . . Harmatozzatok . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk Urunk, éleszd fel hatalmadat és isteni erőddel jöjj segítségünkre, hogy kegyelmed támogatásával minél hamarabb adja meg kegyes irgalmad azt, amit bűneink meggátolnak. A mi Urunk . . .

Szentlecke ❺
1. Kor. 4, 1-5

Testvérek: Úgy tekintsenek minket, mint Krisztus szolgáit és Isten titkainak megbízottjait. A megbízottól pedig nem kívánnak többet, mint hogy hűséges legyen. Egyáltalán nem törődöm azzal, hogy ti mondtok felőlem ítéletet, vagy más emberi bíróság. Hiszen önmagam fölött sem ítélkezem. Semmiben sem érzem magam bűnösnek, de ez még nem ment föl. Az Úr mond fölöttem ítéletet. Ne ítéljetek tehát idő előtt, míg el nem jön az Úr, aki bevilágít a sötétség titkaiba s a szívek szándékait is földeríti. Akkor majd mindenki elismerésben részesül Istentől.

Átvonulásra ❻
Zs. 144, 18. 21

Közel az Úr mindenkihez, aki hozzá kiált, mindenkihez, ki hozzá igaz szívvel kiált. Zengje szám az Úr dicsé-

retét, minden élőlény áldja szent nevét. Alleluja, alleluja! Jőjj Uram és ne késsél tovább, bocsájtsd meg népednek, Izraelnek gonoszságát. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Lk. 3, 1-6* ❽

Tibériusz császár uralkodásának tizenötödik évében történt. Poncius Pilátus volt Judea helytartója, Heródes Galileának, testvére, Fülöp, Itureának és Trakonitisz tartománynak, Lizániász pedig Abilinának volt negyedes fejedelme. Annás és Kaifás voltak a főpapok. Akkor elhangzott az Úr szava Jánoshoz, Zakariás fiához a pusztában. Bejárta a Jordán egész vidékét és bűnbánati keresztséget hirdetett a bűnök bocsánatára, amint Izaiás beszédeinek könyvében olvassuk: „A pusztában kiáltónak ez a szava: Készítsétek elő az Úr útját! Egyengessétek ösvényeit! Töltsenek föl minden völgyet, minden hegyet és halmot hordjanak le: ami egyenetlen, legyen egyenessé, ami göröngyös, legyen síma úttá, s meglátja majd minden ember az Isten üdvösségét."

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra *Lk. 1, 28* ❿

Üdvözlégy Mária, kegyelemmel teljes. Az Úr veled van. Áldottabb vagy minden asszonynál és áldott a te méhednek gyümölcse.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⑫

Tekints kegyesen, Urunk, eléd hozott ajándékainkra, hogy áhítatunkat növeljék és üdvösségünket munkálják. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⑬

Áldozásra *Iz. 7, 14* ⑭

Íme a Szűz fogan és fiat szül és Emmánuelnek hívják, ami azt jelenti: Velünk az Isten.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Magunkhoz vettük ajándékaidat, Urunk, és kérünk, hogy a szent áldozatban való gyakori részesedés által növekedjék bennünk megváltásunk gyümölcse. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

KARÁCSONY

Adventi várakozásunk beteljesül: a Szent Szűz méhében testet öltött örök Ige, Isten egyszülött Fia, mint ember, e világra születik. Ezt a páratlan csodát még csodálatosabbá teszi, hogy Jézus világra jöttében isteni fönsége alázatos szegénységgel párosul. Édesanyja nem meleg otthonában, hanem vándoruton hozza világra. Első lakása istálló, első fekhelye szalmával bélelt jászol, első hívei egyszerű pásztoremberek. Isten Fia meg akarta osztani az emberiség nagy többségével: a szegényekkel, egyszerűekkel, alázatosakkal és szenvedőkkel sorsukat, hogy a földiektől való belső szabadságról és Isten őszinte kereséséről szóló tanítását példájával előzze meg. Gyermekként jön hozzánk, mert Isten gyermekeivé akar tenni. Megosztja emberi sorsunkat, mert isteni életében akar részesíteni. Szerető irgalmát hozza, hogy második eljövetele alkalmával, amikor hatalommal és dicsőséggel jön a végső ítéletre, ne kelljen elkárhoztatnia bennünket. Fogadjuk mély hittel, bensőséges szeretettel az Üdvözítőt, hogy a mi lelkünkben is megszülessék karácsony éjelén.

Urunk születésenapját nem lehet pontosan megállapítani. Keleten január 6-án ünnepelték. Rómában a IV. század

első felében december 25-ét fogadták el. Ennek külső oka az volt, hogy a napisten pogány kultuszát akarták ellensúlyozni. A pogányok ugyanis azt ünnepelték, hogy ismét hosszabbodni kezdenek a napok: a világosság legyőzi a sötétséget. Az Egyház a „sol invictus" ünnepét az igaz Világosság születésének ünnepével helyettesítette. – Karácsony ősrégi szokása a három szentmise: éjfélkor, hajnalban és nappal. A misék szövegeit a fény szimbolizmusa jellemzi: Urunk születése az igaz Világosság hajnalhasadása a világban és az emberi lélekben.

ÉJFÉLI MISE

(Stáció: Szűz Mária nagy bazilikája)

***Jézus születésének miséje.** Az Evangélium elmondja Urunk születésének egyszerűségében is páratlanul csodálatos történetét. A Zsoltárversek arra figyelmeztetnek, hogy Mária gyermeke Isten egyszülött Fia. A Szentlecke pedig az Üdvözítő megjelenésének gyakorlati következményeit vonja le számunkra: istenfélő élettel várjuk Krisztus második eljövetelét. Így karácsony misztériumának ünneplése valóban az örök boldogságra készít elő minket (Könyörgés).*

Így szólt hozzám az Úr: Fiam vagy, ma adtam életet neked! Bevonulásra Zs. 2, 7. 1 ❷ **✠ A nemzetek miért háborognak? Hívságokat agyukban a népek miért forgatnak? Dicsőség . . . Így szólt . . .**

Lásd az 55. lapon: ❸

Isten, ki e szentséges éjszakára az igaz világosság fényét derítetted, add meg kérünk, hogy akinek fénylő titkát megismertük a földön, annak boldogságában részesüljünk a mennyben. Ki veled él . . . Könyörgés ❹

Szentlecke
Tit. 2, 11-15 ❺

Szeretteim: Megjelent Istennek minden emberre üdvöt áraszt-ó kegyelme, mely arra tanít, hogy szakítsunk az istentelenséggel és a világi vágyakkal, s éljünk mértéktartóan, szentül és buzgón e világon. Várjuk a boldog reményt: a nagy Istennek és Üdvözítőnknek, Jézus Krisztusnak dicsőséges eljövetelét, aki önmagát adta értünk, hogy minden gonoszságtól megváltson, megtisztítson és jótettekben buzgólkodó választott népévé tegyen. Erről beszélj, erre buzdíts és így figyelmeztess a mi Urunk Jézus Krisztusban.

Átvonulásra
Zs. 109, 3. 1
Zs. 2, 7 ❻

Születésed napján, szentséges fényben tiéd a hatalom: mint a harmatnak a hajnalcsillag felkelése előtt, ma adtam életet neked. Ezt mondta az Úr az én Uramnak: Jobbom felől foglalj helyet, míg lábad alá zsámolyul alázom valamennyi ellenségedet. Alleluja, alleluja! Így szólt hozzám az Úr: Fiam vagy, ma adtam életet neked. Allelujа!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Lk. 2, 1-14 ❽

Abban az időben Augusztus császár rendeletet bocsátott ki, hogy számlálják össze az egész földkerekséget. Ez az első népszámlálás Quiriniusnak, Szíria helytartójának idejében történt. Elment mindenki a saját városába, hogy följegyeztesse magát. József Dávid házából és nemzetségéből származott. Elment tehát Galilea Názáret nevű városából Dávid városába,

a judeai Betlehembe, hogy följegyeztesse magát Máriával, feleségével együtt, aki áldott állapotban volt. Miközben ott tartózkodtak, elérkezett Mária szülésének napja. Megszülte elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson. Azon a vidéken pásztorok tanyáztak kinn a szabadban és éjszaka őrizték a nyájukat. Egyszerre csak ott állt előttük az Úr angyala és az Úr dicsősége beragyogta őket. Nagyon megijedtek. De az angyal bátorította őket: „Ne féljetek! Nagy örömet hirdetek nektek és az egész népnek: Ma született az Üdvözítő Dávid városában. Ő a Messiás és az Úr. Ez a jele: Kisdedet találtok pólyába takarva és jászolba fektetve." Hirtelen nagy mennyei sereg vette körül az angyalt. Dicséretet énekeltek az Istennek: „Dicsőség a magasságban Istennek, és békesség a földön a jóakaratú embereknek."

Lásd a 61. lapon: 9

Örvendjen az ég az Úr színe előtt és a föld ujjongva köszöntse jövetelét.

Felajánlásra 10 *Zs. 95, 11. 13*

Lásd a 63. lapon: 11

Kérünk Urunk, fogadd el mai ünnepi felajánlásunkat, hogy kegyelmed bőségéből, a kölcsönös ajándékok szent cseréje által, annak alakját ölthessük magunkra, aki magában veled egyesítette a mi természetünket. Ki veled él . . .

Felajánló ima 12

P. . . . mindörökkön örökké.
F. Amen.
P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Emeljük föl szívünket!
F. Felemeltük az Úrhoz.
P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.
F. Méltó és igazságos.

KARÁCSONYI PREFÁCIO:

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösségünkre való, hogy mindíg és mindenhol hálát adjunk neked, szentséges Úr, mindenható Atya, örök Isten: mert az Ige megtestesülésének titka által dicsőséged új ragyogása árasztotta el lelki szemünket, hogy amikor látható módon ismerjük fel az Istent, általa a láthatatlan világ szeretetére ragadtassunk. Ezért az angyalokkal és főangyalokkal, trónállókkal és uralmakkal és a mennyei seregek egész hadával a te dicsőséged himnuszát zengjük, szüntelenül énekelve:

Szent vagy! / Szent vagy! / Szent vagy! / mindenség Ura, Istene! / Dicsőséged betölti a mennyet és a földet! / Hozsanna a magasságban Áldott, aki jön az Úr nevében. / Hozsanna a magasságban!

Folytasd a 71. lapon a szentmise kánonjával

Áldozásra
Zs. 109, 3 ⓮

Szentséges fényben, mint a harmatnak a hajnalcsillag felkelése előtt, ma adtam életet neked.

Lásd a 87. lapon: ⓯

Áldozás utáni ima ⓰

Add nekünk, Urunk, Istenünk, hogy akik ezzel a szent áldozattal örvendezve ünnepeljük a mi Urunk Jézus Krisztus születését, méltó életmódunkkal elnyerhessük az ő örök társaságát. Ki veled él . . .

Lásd a 87. lapon: ⓱

HAJNALI MISE

(Stáció: Szent Anasztázia bazilikája)

Pásztorok miséjének is nevezi népünk, mivel Evangéliuma Jézus első híveinek, a pásztoroknak hódolatát mondja el az újszülött Megváltó jászolánál. A Zsoltárversekben a Gyermek úgy jelenik meg, mint a világmindenség Ura és lelkünk belső világossága: tőle kapjuk a megigazulás és a hit kegyelmét (Szentlecke). Ezeknek tetteinkben is meg kell nyilvánulniuk (Könyörgés).

Bevonulásra
Iz. 9, 2. 6
Zs. 92, 1 ❷

Világosság ragyog ma ránk, mert Urunk megszületett; Csodálatos, Isten, békesség Királya, örökkévalóság Atyja az ő neve és uralmának nem lesz vége. ✠ Az Úr uralkodik, fönségbe öltözött s felövezve magát, erőbe öltözött. Dicsőség . . . Világosság . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk téged, mindenható Isten, add meg nekünk, akiket elárasztott megtestesült Igéd új ragyogása, hogy tetteinkből a lelkünkben tündöklő hit sugározzék elő. Ugyanazon Urunk . . .

Szentlecke *Tit. 3, 4-7* ❺

Szeretteim: Megjelent üdvözítő Istenünk jósága és emberszeretete s megmentett minket – nem a mi igaz cselekedeteinkért, hanem irgalmassága miatt – az újjászületés és megújulás fürdőjében, amelyben a Szentlélek működik, akit bőven árasztott ránk Üdvözítőnk, Jézus Krisztus által. Kegyelméből megigazulva reménybeli örökösei vagyunk az örök életnek, a mi Urunk Jézus Krisztusban.

Átvonulásra *Zs. 117, 26* ❻ *Zs. 92, 1*

Áldott, ki az Úr nevében jön. Isten az Úr, felragyogott előttünk világossága és csodálatos szemünkben keze alkotása. Alleluja, alleluja! Az Úr uralkodik, fönségbe öltözött s, felövezve magát, erőbe öltözött. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Lk. 2, 15-20* ❽

Abban az időben a pásztorok így biztatták egymást: „Menjünk át Betlehembe! Hadd lássuk a történteket, amiket az Úr hírül adott nekünk." Odasiettek és megtalálták Máriát, Józsefet és a jászolban fekvő kisdedet. Miután látták, elhíresztelték azt is, amit már előbb megtudtak a gyermekről. Aki csak hallotta,

csodálkozott a pásztorok elbeszélésén. Mária pedig szívébe véste szavaikat és el-elgondolkodott rajtuk. A pásztorok azután hazatértek. Dicsérték és magasztalták Istent mindazért, amit láttak és hallottak, ahogy az angyal előre elmondta nekik.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra *Zs. 92, 1-2* ⑩

A földkerekséget Isten ágyazta meg: szilárd az s nem remeg. Trónod kezdettől áll hatalmasan: öröktől élsz te, én Uram!

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Legyenek méltók ajándékaink, Urunk, Fiad születése mai ünnepléséhez és árasszanak ránk békességet, s amint az újszülött gyermekből előragyog istensége, úgy földi adományaink is közvetítsék számunkra azt, ami isteni. Ugyanazon Urunk . . .

Folytasd a karácsonyi prefációval a 112. lapon

Áldozásra *Zak. 9, 9* ⑭

Ujjongj, Sion leánya, Jeruzsálem, dalolj dicséretet: ime itt jön királyod, a szent király, ő a világ Megváltója.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Újítson meg minket, Urunk, az ő szentségi színekben mindig újra történő születése, akinek csodálatos földi szü-

letése előzte az emberiség ősi átkát. Ugyanazon Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: 17

UNNEPI MISE

(Stáció: Szűz Mária nagy bazilikája)

A harmadik mise karácsony teológiai tanítását foglalja össze. Szent János evangéliumának előszavában – a mai evangéliumi szakaszban – kifejti, hogy ez a csodálatos Gyermek, akit Isten karácsony éjelén adott nekünk, az örök Ige, az Atyaisten egyszülött s vele egylényegű Fia, társa és közvetítője a világ teremtésében. Ez az örök Ige lett emberré s ragyogtatta fel köztünk kegyelemmel és igazsággal eltelt személyében Isten dicsőségét. A Szentlecke azzal a gondolattal egészíti ki ezt a tanítást, hogy míg a próféták hosszú századok folyamán csak közvetítői voltak Isten igéjének, most maga a megtestesült Ige szól hozzánk. Ő azért lett emberré, hogy megszabadítson a bűntől és visszavezessen az Istenhez. A Könyörgésben azért esedezünk, hogy az ő szentmisében és a lelkünkben misztikusan megismétlődő „új születése" ezt valóban végbevigye bennünk.

Bevonulásra
Iz. 9, 6
Zs. 97, 1 2

Gyermek született számunkra és fiút kaptunk ajándékba; vállán királyi hatalom és neve: az isteni üdvösség hírnöke. ✠ Az Úrnak új dalt énekeljetek, mert csodadolgokat cselekedett. Dicsőség . . . Gyermek született . . .

Lásd az 55. lapon: 3

Könyörgés 4

Add kérünk, mindenható Isten, hogy egyszülött Fiad új, testben való születése megszabadítson minket, kiket a régi szolgaság a bűn igájában tart. Ugyanazon Urunk . . .

Szentlecke *Zsid. 1, 1-12* 5

Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is. Dicsőségének kisugárzása s lényegének képemása ő, aki hathatós szavával fönntartja a mindenséget. Miután pedig a bűntől megváltott, az isteni Fölség jobbjára ült a magasságban, s annyival kiválóbb lett az angyaloknál, amennyivel különb nevet örökölt nálunk. Ugyan melyik angyalnak mondta valaha Isten: „Az én Fiam vagy, én ma szültelek?" Vagypedig: „Én atyja leszek, ő meg a Fiam?" Mikor aztán Elsőszülöttjét ismét bevezeti a világba, azt mondja: „Imádja őt Isten minden angyala." Az angyalokról viszont: „A gyors szelek a te angyalaid, tüzes villámok szolganépeid." Fiának ellenben: „Trónod, Isten, áll örök időre, királyi pálcád igazság vesszője, igazságot szeretsz, gonoszságot gyűlölsz, azért kent föl Isten, a te Istened, a vígasságnak olajával minden barátaid felett." Továbbá: „Kezdetben, Uram, a földet teremtetted, az egek a te kezedből születtek, elmúlnak mindezek, te megmaradsz, mint ócska köntös, úgy avulnak el, mindent mint rossz ruhát a változásnak adsz, mindenek úgy avulnak el, te pedig ugyanaz vagy és éveid nem fogyatkoznak el."

Átvonulásra *Zs. 97, 3. 2* 6

A föld minden határa tanúja volt a mi Urunk üdvöztő kegyelmének. Minden földek, Istent dícsérjétek! Üdvösségét az Úr tudtul adta és igazságát a népek

előtt kinyilatkoztatta. Alleluja, alleluja! Szent nap virradt fel ránk: jöjjetek népek, imádjuk az Urat, mert ma nagy világosság szállt alá a földre. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium *Jn. 1, 1-14* 8

Kezdetben volt az Ige és az Ige az Istennél volt, és Isten volt az Ige. Ő volt kezdetben Istennél. Minden ő általa lett és nélküle semmi sem lett, ami lett. Benne élet volt és az élet volt az emberek világossága. A világosság a sötétben világít, de a sötétség nem fogta fel. Megjelent egy ember, akit Isten küldött. János volt a neve. Azért jött, hogy tanúságot tegyen, tanúságot a világosságról, hogy mindenki higgyen általa. Nem ő volt a világosság, csak tanúságot kellett tennie a világosságról. Az igazi világosság, mely minden embert megvilágosít, a világba jött. A világban volt, a világ ő általa lett, mégsem ismerte föl őt a világ. Tulajdonába jött, de övéi nem fogadták be. Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen, annak, aki hisz ôbenne. Aki nem vérből, sem a test ösztönéből, sem a férfi akaratából, hanem Istenből született. Az Ige testté lett és közöttünk lakott. Láttuk dicsőségét, az Atya Egyszülöttének dicsőségét, akit kegyelem és igazság tölt be.

Lásd a 61. lapon: 9

Felajánlásra *Zs. 88, 12. 15* 10

Tiéd az ég, tiéd a föld: a földkerekséget s ami azt betölti, te alkottad. Jog és igazság trónod oszlopa.

Lásd a 63. lapon: 11

Egyszülött Fiad új születése által szenteld meg, Urunk, ajándékainkat, minket pedig tisztíts meg bűneink szennyétől. Ugyanazon Urunk . . .

Felajánló ima ⑫

Folytasd a karácsonyi prefációval a 112. lapon

A föld minden határa tanúja volt a mi Urunk üdvözítő kegyelmének.

Áldozásra Zs. 97, 3 ⑭

Lásd a 87. lapon: ⑮

Kérünk, mindenható Isten, hogy a világ Megváltója, kinek mai születése meghozta a mi istengyermeki újjászületésünket, adja meg nekünk a halhatatlan életet. Ki veled él . . .

Áldozás utáni ima ⑯

Lásd a 87. lapon: ⑰

E szentmise utolsó evangéliuma azonos Vízkereszt ünnepének evangéliumával

SZENT ISTVÁN ELSŐ VÉRTANÚ ÜNNEPE

(Stáció: Szent István vértanú bazilikája)

István a hét első diákonus közül való, akiket azzal a feladattal választottak ki az Apostolok, hogy a jeruzsálemi ősegyházban az anyagi ügyekkel törődjenek és a szegényeket gondozzák. Mikor üldözni kezdték a kereszténveket, e Szentlélekkel eltelt férfi bátran tanúságot tett Krisztusról s tanúságát, mint az Úr első vértanúja, vérével is megpecsételte (Szentlecke). Még halála pillanatában is követte Mes-

terét: imádkozott hóhéraiért és Isten kezébe ajánlotta lelkét (Szentlecke, Könyörgés). Sorsában beteljesült, amit Jézus megjövendölt tanítványairól (Evangélium).

Bevonulásra ❷ *Zs. 118, 23*

Összeültek a nép vénei, vádat emeltek ellenem s gonoszul üldöznek engem; siess szolgád segítségére, Uram, Istenem, hiszen mindenkor parancsaidat követtem. ✠ Boldog, akinek útja szennytelen és az Úr törvényét járja szüntelen. Dicsőség ... Összeültek ...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk Urunk, add úgy élnünk, amint ez az ünnep tanítja: hogy ellenségeinket is megtanuljuk szeretni, hiszen annak mennyei születése napját üljük, ki még üldözőiért is tudott könyörögni a mi Urunk Jézus Krisztushoz, a te Fiadhoz, ki veled él ...

Szentlecke ❺ *Ap. Csel. 6-7*

Azokban a napokban: Istvánt kegyelem és erő töltötte el, és nagy csodajeleket művelt a nép között. Néhányan fölléptek ugyan a libertinusok, a cireneiek, az alexandriaiak meg a Ciliciából és Ázsiából valók zsinagógájából, és vitatkozni kezdtek Istvánnal, de olyan bölcsen beszélt a Lélek által, hogy nem tudtak ellenállni neki. Amikor ezt meghallották, szívüket elöntötte a méreg és fogukat vicsorították feléje. Ő azonban Szentlélekkel eltelve föltekintett az égre és, megpillantva az Isten dicsőségét és Jézust, amint az Isten jobbján áll, fölkiáltott: „Bizony

látom a megnyílt eget, s az Emberfiát, amint az Isten jobbján áll!" Erre azok nagy hangon fölkiáltottak és befogták fülüket. Azután egy emberként rárontottak s a városon kívül vonszolva megkövezték. A tanúk pedig ruhájukat egy Saul nevű ifjú lábához rakták le. Amikor megkezdték István megkövezését, az így imádkozott: „Uram Jézus, vedd magadhoz lelkemet!" Mikor pedig térdrerogyott, fönnhangon kiáltotta: „Uram, ne ródd föl nekik ezt a bűnt!"

Átvonulásra
Zs. 118, 23
Ap. Csel. 7 6

Összeültek a nép vénei, vádat emeltek ellenem s gonoszul üldöznek engem; siess segítségemre, Uram, Istenem, irgalmad miatt ments meg engem. Alleluja, alleluja! Bizony látom a megnyílt eget, s az Emberfiát, amint az Isten jobbján áll. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium
Mt. 23, 34-38 8

Abban az időben így szólt Jézus az írástudókhoz és farizeusokhoz: Ime küldök hozzátok prófétákat, bölcseket és írástudókat. Némelyeket közülük megöltök és keresztrefeszíttek, másokat megostoroztok a zsinagógákban és városról városra üldöztök. Így rátok száll minden földön kiontott igaz vér, az igaz Ábel vérétől, Zakariásnak, Barakiás fiának véréig, kit megöltetek a templom és az oltár között. Bizony mondom nektek: Mindez eljön erre a nemzedékre. Jeruzsálem! Jeruzsálem! Te megölöd a prófétákat

és megkövezed a hozzád küldötteket. Hányszor akartam egybegyüjteni fiaidat, mint ahogy a tyúk gyüjti szárnya alá csibéit, de te nem akartad. Meglátjátok, elhagyatott lesz házatok. Mondom nektek, nem láttok engem mostantól mindaddig, amíg így nem kiálltok: Áldott, ki az Úr nevében jön!

Lásd a 61. lapon: 9

Felajánlásra *Ap. Csel. 6, 5* 10

Kiválasztották tehát Istvánt, kit hit és a Szentlélek töltött el, s megkövezték a zsidók, miközben így imádkozott: Uram Jézus, vedd magadhoz lelkemet. Alleluja!

Lásd a 63. lapon: 11

Felajánló ima 12

Fogadd el, Urunk, ajándékainkat szentjeid emlékére és, amint őket megdicsőítette a szenvedés, tisztítson meg minket ez az áldozat. A mi Urunk . . .

Folytasd a karácsonyi prefációval a 112. lapon

Áldozásra *Ap. Csel. 7* 14

Bizony látom a megnyílt eget, s az Emberfiát, amint az Isten jobbján áll: Uram Jézus, vedd magadhoz lelkemet és ne ródd fel nekik ezt bűnül.

Lásd a 87. lapon: 15

Magunkhoz vett szent tested segítsen minket, Urunk, és szent István vértanúd közbenjárására legyen állandó oltalmunk és erősségünk. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima 16

Lásd a 87. lapon: 17

VASÁRNAP KARÁCSONY NYOLCADÁBAN

Megváltásunk művét Isten az Ószövetségben készítette elő. Maga Jézus, a Megváltó is „asszonytól született és a törvény alattvalója lett", vagyis azonosult emberi sorsunkkal és, mint a választott nép fia, alárendelte magát az ószövetségi törvénynek, de csak azért, hogy alázatos engedelmességével Isten fiainak szabadságára vezessen bennünket. Ez a szabadság azt jelenti, hogy már nem félelemből, vagy külsőséges törvénytiszteletből, hanem a mennyei Atya iránt érzett szeretetből és az erkölcsi jó értékelése miatt engedelmeskedünk Isten parancsainak (Szentlecke). Jézus templomban történt bemutása is engedelmességből történt. Ám ez az engedelmes Gyermek maga az új Törvény és az Ítélet: lelkiismeretünk igazságának vagy hamisságának mértéke. Elfogadása üdvösséget, elutasítása kárhozatot jelent (Evangelium). A belé vetett hitből kell kibontakozniuk jótetteinknek s egész erkölcsi életünknek (Könyörgés).

Míg mély csöndbe merült a mindenség és az éjszaka útja közepén tartott, mindenható Igéd, Uram, leszállott a mennyből, királyi trónusáról. ✠ Az Úr uralkodik, fönségbe öltözött s, felövezve magát, erőbe öltözött. Dicsőség . . . Míg mély csöndbe . . .

Bevonulásra *Bölcs. 18, 14* 2

Lásd az 55. lapon: 3

Könyörgés ❹

Mindenható örök Isten, irányítsd tetteinket jóságos tetszésed szerint, hogy szeretett Fiad nevében jócselekedetekben bővelkedhessünk. Ki veled él . . .

Szentlecke *Gal. 4, 1-7* ❺

Testvérek: Amíg az örökös kiskorú, semmiben sem különbözik a rabszolgától, jóllehet mindennek ura. Gyámok és gondviselők alá van rendelve atyjától meghatározott ideig. Így mi is, amíg kiskorúak voltunk, a világ elemeinek szolgálatában álltunk. De amikor elérkezett az idők teljessége, Isten elküldte Fiát, aki asszonytól született s a törvény alattvalója lett. Ki kellett ugyanis váltania a törvény alá rendelteket, hogy a fogadott fiúságot elnyerjük. Mivel pedig fiak vagytok, Isten elküldte Fiának Lelkét szívünkbe, aki ezt kiáltja: „Abba, Atya!" Tehát nem rabszolga többé, hanem fiú, ha pedig fiú, akkor Isten által örökös is.

Átvonulásra *Zs. 44, 3. 2 Zs. 92, 1* ❻

Szebb vagy, mint bárki az emberek közül és kedvesség árad el arcodon. Szívem ünnepi dalra gerjed: a király dicséretét dalolom. Serény ebben nyelvem, mint író fürge tolla. Alleluja, alleluja! Az Úr uralkodik, fönségbe öltözött s, felövezve magát, erőbe öltözött. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Lk. 2, 33-40* ❽

Abban az időben: József és Mária csodálkoztak azon, amit a gyermek felől mondtak. Simeon pedig áldotta

őket és így szólt anyjához, Máriához: „Soknak romlására és föltámadására lesz ő Izraelben: jel, amelynek ellenszegülnek, – s a te lelkedet is tőr járja át – hogy így megnyilvánuljon sok szív érzése." Volt ott egy Anna nevű prófétaasszony is, Fánuel leánya, Ászer törzséből. Már igen éltes korú volt. Szüzessége után hét évig élt férjével, majd özvegy lett. Már nyolcvannégyéves volt. Nem vált meg a templomtól: éjjel-nappal böjttel és imádsággal szolgált Istennek. Ő is odajött abban az órában, magasztalta Istent és beszélt róla mindazoknak, akik Jeruzsálem megváltására vártak. Elvégeztek mindent az Úr törvénye szerint, aztán visszatértek városukba, a galileai Názáretbe. A gyermek ott növekedett és erősödött. Bölcseség töltötte el és Istennek kedve telt benne.

Lásd a 61. lapon: ❾

A földkerekséget Isten ágyazta meg: szilárd az s nem remeg. Felajánlásra Zs. 92, 1-2 ❿ Trónod kezdettől áll hatalmasan: öröktől élsz te, én Uram!

Lásd a 63. lapon: ⓫

Add kérünk, mindenható Isten, hogy ez a fölségednek felajánlott ajándék megszerezze számunkra áhítatos szolgálatod kegyelmét és az örök boldogság jutalmát. A mi Urunk . . . Felajánló ima ⓬

Folytasd a karácsonyi prefációval a 112. lapon

Fogd a gyermeket és anyját és menj Izrael földjére, mert meghaltak, kik a gyermek életére törtek.

Áldozásra *Mt. 2, 20* 14

Lásd a 87. lapon: 15

Kérünk Urunk, e szent áldozat hatására tisztuljunk meg bűneinktől és teljesüljenek helyes kívánságaink. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima 16

Lásd a 87. lapon: 17

KARÁCSONY NYOLCADA (ÚJÉV)

(Stáció: Szűz Mária Tiberisen túli bazilikája)

Jézus születése után nyolc napra hivatalosan is belép a választott nép közösségébe, ami a körülmetélés szertartásával történik (Evangélium). Szent Pál tanítása szerint: „alárendelte magát a törvénynek, hogy a törvény alá rendelteket megváltsa". Ő azonban nemcsak a választott nép, hanem az egész emberiség Üdvözítője; a Szentlecke és a Zsoltárversek erről szólnak, a Könyörgések pedig a Boldogságos Szűznek, az üdvözítő Istenember Anyjának közbenjárását kérik.

Gyermek született számunkra és fiút kaptunk ajándékba, vállán királyi hatalom, és neve: az isteni üdvösség hírnöke. ✠ Az Úrnak új dalt énekeljetek, mert csodadolgokat cselekedett. Dicsőség . . . Gyermek született . . .

Bevonulásra *Iz. 9, 6* 2 *Zs. 97, 1*

Lásd az 55. lapon: 3

Könyörgés ❹

Isten, ki a boldogságos Szűz Máriának termékeny szűzessége által az emberiséget az örök üdvösség jutalmában részesítetted, add, kérünk, hogy az ő közbenjárását érezzük, ki által megkaptuk az élet adóját, Jézus Krisztust, a te Fiadat, a mi Urunkat, ki veled él...

Szentlecke *Tit. 2, 11-15* ❺

Szeretteim: Megjelent ugyanis Istennek minden emberre üdvöt árasztó kegyelme, mely arra tanít, hogy szakítsunk az istentelenséggel és a világi vágyakkal, s éljünk mértéktartóan, szentül és buzgón e világon. Várjuk a boldog reményt: a nagy Istennek és Üdvözítőnknek, Jézus Krisztusnak dicsőséges eljövetelét, aki önmagát adta értünk, hogy minden gonoszságtól megváltson, megtisztítson és jótettekben buzgólkodó választott népévé tegyen. Erről beszélj, erre buzdíts és így figyelmeztess teljes határozottsággal.

Átvonulásra *Zs. 97, 3. 2 Zsid. 1, 1-2* ❻

A föld minden határa tanúja volt a mi Urunk üdvözítő kegyelmének. Minden földek, Istent dicserjétek! Üdvösségét az Úr tudtul adta és igazságát a népek előtt kinyilatkoztatta. Alleluja, alleluja! Többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Lk. 2, 21* 8

Abban az időben a nyolc nap multán, amikor a gyermeket körülmetélték, a Jézus nevet adták neki. Igy nevezte őt az angyal, mielőtt fogantatott.

Lásd a 61. lapon: 9

Felajánlásra *Zs. 88, 12. 15* 10

Tiéd az ég, tiéd a föld: a földkerekséget s ami azt betölti, te alkottad. Jog és igazság trónod oszlopa.

Lásd a 63. lapon: 11

Felajánló ima 12

Kérünk Urunk, fogadd el ajándékainkat és imánkat: tisztíts meg minket e mennyei áldozat által és hallgass meg kegyesen. A mi Urunk . . .

Folytasd a karácsonyi prefációval a 112. lapon

Áldozásra *Zs. 97, 3* 14

A föld minden határa tanuja volt a mi Urunk üdvözítő kegyelmének.

Lásd a 87. lapon: 15

Áldozás utáni ima 16

Tisztítson meg, Urunk, a bűntől ez a szentáldozás és a boldogságos Szűz Máriának, Isten anyjának közbenjárására mennyei orvosságban részesítsen minket. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: 17

VASÁRNAP VIZKERESZT ELŐTT: JÉZUS SZENT NEVÉNEK ÜNNEPE

A Biblia népének s általában a keleti népeknek szokása szerint a név a nevezett személy mivoltát vagy jellegét fejezte ki. Jézus neve annyit jelent, mint „Isten megszabadít". Szent Józsefnek is így magyarázta az angyal látomásában: „A Jézus nevet adod neki, mert ő szabadítja meg népét bűneitől" (Evangélium). Valóban: nincsen üdvösségünk másban, csak Jézusban (Szentlecke, Könyörgések), ezért őszinte hódolattal tiszteljük az Úr nevét (Bevonulás verse) és szívesen mondjuk: Dicsértessék a Jézus Krisztus.

Bevonulásra
Filip. 2, 10
Zs. 8, 2 ❷

Jézus nevére hajoljon meg minden térd a mennyben, földön és az alvilágban, és minden nyelv hirdesse az Atyaisten dicsőségére, hogy Jézus Krisztus az Úr. ✠ Uram, mi Urunk, mennyire betölti neved dicsősége a földkerekséget! Dicsőség . . . Jézus nevére . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, ki egyszülött Fiadat az emberiség üdvözítőjévé tetted és megparancsoltad, hogy Jézus legyen a neve, add kegyesen, hogy az ő színelátásának örvendjünk a mennyben, kinek szent nevét tiszteljük a földön. Ugyanazon Jézus . . .

Szentlecke
Ap. Csel. 4, 8 ❺

Azokban a napokban Péter Szentlélekkel telve így szólt: „Népünk elöljárói és ti vének halljátok! Ha ma egy nyomorékon gyakorolt jótett miatt azért hallgattok ki minket, hogy vajon mitől is gyógyult

meg, hát tudjátok meg ti mindnyájan és Izrael egész népe, hogy annak a názáreti Jézus Krisztusnak segítségével áll ez itt előttetek egészségesen, akit ti keresztre feszítettetek, de akit Isten föltámasztott halottaiból. Ő az a kő, amelyet ti, az építők elvetettetek, de mégis szegletkővé lett. Nincsen üdvösség senki másban, mert nincs más senki az emberek közt az ég alatt, akiben üdvözülnünk lehetne."

Átvonulásra
Zs. 105, 47 ⑥
Iz. 63, 16

Urunk, nagy Isten, szabadíts meg minket, pogányok közül gyűjtsd össze népedet, hogy dicsőséged áldhassuk örömmel és boldogan daloljuk szent neved. Te vagy Urunk, atyánk és szabadítónk, örökkévaló a te neved! Alleluja, alleluja! Zengje szám az Úr dicséretét minden élőlény áldja szent nevét! Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ⑦

Evangélium
Lk. 2, 21 ⑧

Abban az időben nyolc nap multán, amikor a gyermeket körülmetélték, a Jézus nevet adták neki. Igy nevezte őt az angyal, mielőtt fogantatott.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra
Zs. 85, 12. 5 ⑩

Egész szívemmel áldlak Istenem, neved dicsérem szüntelen, mert jó vagy, Uram, szelíd vagy és irgalmas, mindazokhoz, kik segítségül hívnak. Alleluja.

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Kérünk irgalmas Istenünk, mindeneket éltető áldásod szentelje meg áldozatunkat, melyet Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus nevének dicsőségére bemutatunk, hogy szent Fölségednek tetsző dícséret legyen, nekünk pedig üdvösségünkre szolgáljon. Ugyanazon Urunk . . .

Folytasd a karácsonyi prefációval a 112. lapon

Áldozásra Zs. 85, 9-10 ⑭

Eljönnek Uram, teremtményeid: minden nemzet eléd borul és magasztalja neved, mert nagy vagy te és csodás dolgokat művelsz: egyedül te vagy Isten.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Mindenható örök Isten, teremtőnk és megváltónk, tekints kegyesen könyörgésünkre és fogadd szelíd és jóságos tekintettel ezt az üdvöthozó ajándékot, melyet Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus nevének tiszteletére mutatunk be szent fölségednek. Áraszd ránk kegyelmedet és add meg azt az örömet, hogy nevünket fölírva találjuk a mennyekben az örök kiválasztás jogcímén, Jézus dicsőséges neve alatt. Ugyanazon Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

VÍZKERESZT ÜNNEPE

(Stáció: Szent Péter bazilikája)

A karácsonyi idő második főünnepe, az Epifánia (Urunk megjelenése), egyike az Egyház legősibb ünnepeinek s Keleten Urunk születésének ünnepe, melyen később az ünnepélyes keresztelési szertartást is rendezték. Magyarul Vízkeresztnek vagy Háromkirályok napjának nevezzük, de egyik elnevezés sem fejezi ki az ünnep teljes gondolatát. Epifánia ugyanis Keleten a birodalma tartományait látogató császár hivatalos ünnepi fogadásának, szinte isteni fénynyel és pompával történő megjelenésének elnevezése volt. Az ünnep gondolata tehát Krisztus király megjelenése népe körében, istenségének kinyilvánítása az Egyházban. Ezt fejezi ki a Bevonulás verse és a szentmisében előforduló többi vers is, de legfőképp a Szentlecke, melyben Izajás próféta a Messiás király jöttére ünnepi fényben ragyogó, eljövendő Jeruzsálemet: az Egyházat írja le, mely a választott nép szűk nacionalizmusát felülmúló egyetemességével összegyűjti a földkerekség minden népét. A napkeleti bölcsek, népünk nyelvén Háromkirályok, evangéliumi története egyrészt Isten Fiának a pogányok előtt való megnyilvánulását, másrészt az egész hívő emberiség imádását és hódolatát fejezi ki az Istengyermek előtt.

Keleti hagyomány szerint a mai ünnep gondolatához tartozik Jézus megkeresztelése és a kánai menyegző is, mert mindkettő valóságos epifánia: Urunk istenségének kinyilatkoztatása. Az első Vízkereszt után egy héttel, Jézus megkeresztelése ünnepének alapgondolata: az Úr a bűnbánókkal egysorban felveszi Keresztelő Szent János bűnbánati keresztségét s így kifejezésre juttatja, hogy azonosítja magát a bűnös emberiséggel és magára veszi annak bűneit, a mennyei Atya azonban ez alkalommal kinyilatkoztatja istenfiúságát. A kánai menyegzőről a Vízkereszt utáni 2. vasárnap lesz szó.

Bevonulásra
Mal. 3, 1
Zs. 71, 1 ❷

Ime, jön Urunk, az Uralkodó: övé a királyi méltóság és az uralkodói hatalom. ✠ Isten, add a királynak, hogy bölcsen ítéljen s a király fiának, hogy igazságodban éljen. Dicsőség . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, ki a mai napon csillagfény vezetésével mutattad meg egyszülött Fiadat a pogányoknak, add kegyesen, hogy mi, akik hitünk által már ismerünk, istenséged színről-színre való látására eljuthassunk. Ugyanazon Urunk . . .

Szentlecke
Iz. 60, 1-6 ❺

Kelj föl, ragyogj fényesen Jeruzsálem, hiszen már felderült hajnalod és az Úr dicsősége felvirradt benned. Sötétség borítja a földet s homály a népeket, de fölötted hajnal virradása az Úr és dicsősége tebenned fölragyog. Fényed felé indulnak a népek s napkel-

téd ragyogása felé a királyok. Emeld föl tekintetedet, nézz csak körül, mindezek összegyűlnek és feléd tartanak. Fiaid messziről jönnek s lányaid mellőled lépnek elő. Bámulva tekinted ezt az áradatot, csodálattól és örömtől túlcsordul szíved, mikor feléd özönlik a tengerentúl gazdagsága s az idegen népek kincsei hozzád gyűlnek. Tevék karaván hada borít el, Mádián és Éfa dromedárjai. Nagy sokaság jön Sábából arany és tömjén ajándékkal s az Úr dícsérete hangzik ajkukon.

Átvonulásra
Iz. 60, 6. 1 ❻
Mt. 2, 2

Nagy sokaság jön Sábából arany és tömjén ajándékkal s az Úr dícsérete hangzik ajkukon. Kelj föl, ragyogj fényesen, Jeruzsálem, hiszen már felderült hajnalod és az Úr dicsősége felvirradt benned. Alleluja, alleluja! Láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk ajándékot hozva, hogy hódoljunk neki. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Mt. 2, 1-12 ❽

Amikor Jézus a judeai Betlehemben megszületett, Heródes király napjaiban bölcsek jöttek napkeletről Jeruzsálembe és érdeklődtek: „Hol van a zsidók újszülött királya? Láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk, hogy hódoljunk neki." Ennek hallatára Heródes király megriadt, és vele egész Jeruzsálem. Összehívta valamennyi főpapot és a nép írástudóit s tudakozódott tőlük, hol kell a Messiásnak születnie. Azok azt válaszolták: „A judeai Betlehemben, mert így jövendölte a próféta: Te Betlehem, Júda földje,

éppen nem vagy a legkisebb Júda fejedelmi városai között, mert belőled származik majd a vezér, aki népemet, Izraelt kormányozza." Erre Heródes titkon hivatta a bölcseket és pontosan megtudakolta tőlük a csillag föltünésének idejét. Majd ezekkel a szavakkal küldte őket Betlehembe: „Menjetek, tudakozódjatok gondosan a gyermek felől. Ha megtaláltátok, jelentsétek nekem, hogy én is elmenjek és hódoljak neki." Azok, miután meghallgatták a királyt, elindultak. És lám, a csillag, melyet napkeleten láttak, előttük haladt, amíg végre meg nem állt a hely fölött, ahol a gyermek volt. Amint megpillantották a csillagot, igen megörültek. A házba lépve, ott látták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva hódoltak neki. Aztán fölnyitották kincsesládájukat és ajándékot adtak neki: aranyat, tömjént és mirrhát. Miután álmukban figyelmeztetést kaptak, hogy vissza ne forduljanak Heródeshez, más úton tértek vissza hazájukba.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Tarzisz királyai és a szigetlakók ajándékot hoznak hódolatra, Arábia és Sába királyai pedig adományokat. Hódol neki a föld minden királya és minden nemzet őt szolgálja.

Felajánlásra ⑩ *Zs. 71, 10-11*

Lásd a 63. lapon: ⑪

Egyházad ajándékaira, kérünk Urunk, kegyesen tekints le: most nem aranyat, tömjént és mirrhát ajánlunk fel

Felajánló ima ⑫

neked, hanem őt, akit ezek az ajándékok jelentenek: áldozatunkat és táplálékunkat, Jézus Krisztust, a mi Urunkat, ki veled él...

VÍZKERESZTI PREFÁCIÓ:

P. ...mindörökkön örökké.
F. Amen.
P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Emeljük föl szívünket!
F. Felemeltük az Úrhoz.
P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.
F. Méltó és igazságos.

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösségünkre való, hogy mindíg és mindenhol hálát adjunk neked, szentséges Úr, mindenható Atya, örök Isten: mert midőn egyszülött Fiad halandó természetünkben jelent meg közöttünk, halhatatlanságának új fényével újított meg minket. Ezért az angyalokkal és főangyalokkal, a trónállókkal és uralmakkal és a mennyei seregek egész hadával a te dicsőséged himnuszát zengjük, szüntelenül énekelve:

Szent vagy! / Szent vagy! / Szent vagy! / mindenség Ura, Istene! / Dicsőséged betölti a mennyet és a földet! / Hozsanna a magasságban Áldott, aki jön az Úr nevében. / Hozsanna a magasságban!

Folytasd a 71. lapon a szentmise kánonjával

Áldozásra
Mt. 2, 2 ⓮

Láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk, ajándékot hozva, hogy hódoljunk neki.

Lásd a 87. lapon: ⓯

Áldozás utáni ima ⓰

Add, kérünk, mindenható Isten, hogy tisztult lélekkel felfoghassuk azt a szent titkot, amit ezzel az áldozattal ünneplünk. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⓱

A SZENTCSALÁD ÜNNEPE

Isten egyszülött Fia, amikor vállalta az emberi sorsot, a természet rendje szerint nemcsak gyermek akart lenni, hanem családban akart fölnevelkedni. Ezzel megszentelte a családi életet annak minden örömével és gondjával együtt. XIII. Leo pápa azért vezette be ezt az ünnepet az Egyház liturgiájába, hogy korunk egyik legsúlyosabb baja, a családok szétzüllése s ezzel a társadalom keresztény szellemének kiveszése ellen a Szentcsalád példájával erősítse a keresztény családokat (Könyörgés, Evangélium). A Szentlecke a család belső békéjének fenntartására ad értékes tanácsokat.

Bevonulásra
Péld. 23, 24 ❷
Zs. 83, 2-3

Méltán örvend a szent gyermek atyja; örüljön atyád és örvendjen anyád, ki világra szült téged. ✠ Mennyire szeretem hajlékod, seregek Ura! Vágyódik lelkem s epedve sóvárog feléd, Isten temploma! Dicsőség . . . Méltán örvend . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Úr Jézus Krisztus, ki Máriának és Józsefnek engedelmeskedve a családi életet szóval ki nem fejezhető erényeiddel megszentelted, tedd, hogy mindkettőjük segítségével a Szentcsalád példáján okuljunk és örökkétartó boldogságukban részesüljünk. Ki élsz és uralkodol . . .

Szentlecke ❺
Kol. 3, 12-17

Testvérek: Mint Isten szent és kedves választottjai, öltsetek magatokra szívbeli irgalmat, jóságot, alázatosságot, szelídséget és türelmet. Viseljétek el egymást és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek panasza van a másik ellen. Amint az Úr megbocsátott nektek, ti is úgy tegyetek! Mindezen fölül pedig szeressétek egymást, mert ez a tökéletesség köteléke. S Krisztus békéje uralkodjék szívetekben, hiszen erre vagytok hivatva egy Testben. Legyetek hálásak. Éljen bennetek elevenen Krisztus igéje. Tanítsátok és intsétek egymást nagy bölcseséggel. Énekeljetek hálás szívvel zsoltárt, himnuszt és szent dalokat Istennek. Bármit szóltok és tesztek, mindent az Úr Jézus nevében tegyetek s adjatok hálát általa Istennek, az Atyának.

Átvonulásra
Zs. 26, 4; 83, 5 ❻
Iz. 45, 15

Egyért könyörögtem az Úrhoz, csak egyet kérek, hogy az Úr hajlékában lakhassam, amíg csak élek. Boldogok, Uram, kik hajlékodban élnek és mindörökké dicsérnek téged! Alleluja, alleluja! Va-

lóban méltóságodat rejtő király vagy, Izrael Istene, Üdvözítőnk! Alleluja!

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium *Lk. 2, 42-52* 8

Amikor Jézus tizenkét esztendős lett, fölmentek vele Jeruzsálembe az ünnepi szokás szerint. Az ünnepnapok elmúltával hazafelé indultak. A gyermek Jézus azonban Jeruzsálemben maradt, anélkül hogy szülei észrevették volna. Azt gondolták, hogy az utitársaságban van. Már egynapi járásra voltak, mikor keresni kezdték a rokonok és ismerősök között. Mivel nem találták, visszatértek Jeruzsálembe és ott keresték. Három nap mulva ráakadtak a templomban. Ott ült a tanítók közt, hallgatta és kérdezte őket. Hallgatói mindnyájan elámultak értelmességén és feleletein. Mikor megpillantották, nagyon meglepődtek. Anyja így szólt hozzá: „Fiam, miért tetted ezt velünk? Látod, atyád és én bánkódva kerestünk." „Miért kerestetek? – kérdezte. Nem tudtátok, hogy Atyám házában kell lennem?" De ők nem értették, hogy mit akart ezzel mondani. Akkor hazatért velük Názáretbe és engedelmeskedett nekik. Anyja szívébe véste ezeket a dolgokat. Jézus pedig növekedett bölcseségben, korban és kedvességben Isten és az emberek előtt.

Lásd a 61. lapon: 9

Jézust Jeruzsálembe vitték szülei, hogy bemutassák az Úrnak.

Felajánlásra *Lk. 2, 22* 10

Lásd a 63. lapon: 11

Áldozati adományt ajánlunk fel engesztelésedre, Urunk, és könyörögve kérünk, hogy az istenszülő Szűz és Szent József közbenjárására őrizd meg családjainkat tartós békében és kegyelemben. A mi Urunk . . .

Felajánló ima ⓬

Folytasd a vízkereszti prefációval a 136. lapon

Jézus hazatért velük Názáretbe és engedelmeskedett nekik.

Áldozásra *Lk. 2, 51* ⓮

Lásd a 87. lapon: ⓯

Urunk Jézus Krisztus, add meg nekünk, kiket mennyei szentségeddel tápláltál, hogy a Szentcsalád példáját kitartóan követve, halálunk óráján dicsőséges Szűzanyád és Szent József segítségével méltók legyünk arra, hogy befogadj az örök hajlékokba. Ki élsz és uralkodol . . .

Áldozás utáni ima ⓰

Lásd a 87. lapon: ⓱

VIZKERESZT UTÁNI 2. VASÁRNAP

A mai vasárnap folytatja az Epifánia nagy gondolatát: Isten kinyilatkoztatja magát az emberek között. Ez a kinyilatkoztatás most az Úr kánai menyegzőn művelt, első csodájával kapcsolatos, amint Szent János a mai evangéliumi szakasz végén meg is jegyzi: „Kinyilatkoztatta dicsőségét (Isteni mivoltát), tanítványai pedig hittek benne" (Evangélium). Krisztus ezenkívül a menyegzőn való jelenlétével elismerte és megszentelte a házasságot, mely természet-

fölötti dologgnak: Krisztus és az Egyház, Isten és a hívő ember kegyelmi kapcsolatának, magának az Újszövetségnek jelképe. Keresztény életünkben Isten az erények gyakorlása által nyilatkozik meg, – erre buzdít a Szentlecke.

Bevonulásra Zs. 65, 4. 1. 2 ❷

A földkerekség imádjon és áldjon téged, Istenünk, s dícsérje szent nevedet, Magasságbeli. ✠ Dicsőítse Istent az egész föld, hirdessétek fölséges nevét; magasztaljátok dicsőségét. Dicsőség... A földkerekség...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Mindenható, örök Isten, ki az eget és földet kormányzod, hallgasd meg kegyesen néped könyörgését és add meg korunknak békességedet. A mi Urunk...

Szentlecke Róm. 12, 6-16 ❺

Testvérek, a nekünk adott kegyelemnek megfelelően különböző ajándékaink vannak: aki a prófétálást kapta, prófétáljon a hit szabálya szerint; aki tisztséget kapott, gyakorolja tisztségét; aki tanító, oktasson; aki a buzdítás ajándékát kapta, buzdítson; aki alamizsnát oszt, tegye egyszerűségben; aki elöljáró, legyen gondos; aki irgalmasságot gyakorol, tegye derűsen. Szeressetek tettetés nélkül. Gyűlöljétek a rosszat, ragaszkodjatok a jóhoz. Ami a testvéri szeretetet illeti, legyetek gyöngédek, tiszteletadás dolgában legyetek előzékenyek. A buzgóságban ne lankadjatok, legyetek tüzes lelkűek; az Úr az, akinek szolgáltok! Legyetek örvendezők a remény-

ségben, béketűrők a nyomorúságban, állhatatosak az imádságban. Segítsetek a szenteken, ha szükségben vannak, s gyakoroljátok a vendégszeretetet. Áldjátok üldözőiteket, áldjátok és ne átkozzátok! Örvendezzetek az örvendezőkkel, a sírókkal pedig sírjatok. Éljetek egyetértésben. Ne legyetek főnnhéjázók, hanem alkalmazkodjatok az egyszerű emberekhez.

Átvonulásra
Zs. 106, 20-21 ❺
Zs. 148, 2

Az Úr parancsolt és megmenekültek, a pusztulásból kiragadta őket. Mondjunk az Úrnak dicséretet irgalmáért, emberek fiain művelt csodáiért. Alleluja, alleluja! Dicsérjétek az Urat, mind, ti angyalok, dicsérjétek őt mennyei hatalmak! Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Jn. 2, 1-11 ❽

Abban az időben menyegző volt a galileai Kánában. Jézus anyja is résztvett. Jézus is hivatalos volt tanítványaival együtt a menyegzőre. Mikor fogytán volt a bor, Jézus anyja megjegyezte: „Nincs már boruk." Jézus hozzá fordult: „Asszony, a mi gondunk ez? Még nem jött el az én órám." Anyja akkor figyelmeztette a szolgákat: „Tegyétek, amit mond." Állt ott hat nagy kőkorsó, a zsidóknál szokásos tisztálkodásra. Mindegyik két vagy három mérős volt. Jézus megparancsolta nekik: „Töltsétek meg a korsókat vízzel." Színig töltötték. Akkor azt mondta nekik: „Most merítsetek, és vigyétek a násznagynak." Vittek neki. A násznagy megízlelte a borrá

vált vizet. Nem tudta honnan való, csak a szolgák tudták, akik a vizet merítették. A násznagy hivatta a vőlegényt és szemére vetette: „Minden ember először a jó bort adja, és csak miután megittasodtak, akkor az alábbvalót. Te mindeddig tartogattad a jó bort." Ezzel kezdte Jézus csodatetteit a galileai Kánában. Kinyilatkoztatta dicsőségét, tanítványai pedig hittek benne.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra ⑩ *Zs. 65, 1. 16*

Dicsőítse Istent az egész föld, hirdessétek fölséges nevét! Jöjjetek hívők, és halljátok, elbeszélem, mily nagy dolgokat tett velem az Isten. Alleluja.

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Szenteld meg, Urunk, a felajánlott áldozati ajándékokat és tisztíts meg minket bűneink szennyétől. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⑬

Áldozásra ⑭ *Jn. 2, 7-11*

Jézus megparancsolta nekik: Töltsétek meg a korsókat vízzel és vigyétek a násznagynak! Midőn a násznagy megízlelte a borrá vált vizet, szemére vetette a vőlegénynek: Te mindeddig megtartottad a jó bort! Ezzel kezdte Jézus csodatetteit tanítványai előtt.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Növekedjék bennünk, kérünk Urunk, kegyelmed hatása, hogy az isteni szentséggel táplálkozva, segítségeddel előkészüljünk e szentség által jelzett örök boldogságra.

Áldozás utáni ima 16

Lásd a 87. lapon: 17

VIZKERESZT UTÁNI 3. VASÁRNAP

Igazi Epifánia: Krisztus istenségének kinyilatkoztatása ez a szentmise is. Az Úr mint Isten „fölséges jobbja" (Könyörgés) nyilatkozik meg köztünk és viszi végbe üdvösségünket: valamennyi emberét származásra és társadalmi helyzetre való tekintet nélkül. Jót tesz a kitaszított leprással éppúgy, mint a zsidók által megvetett, pogány századossal. de a testi jó célja az üdvösségre vezető hit és bizalom felkeltése az emberi lélekben (Evangélium). Az Istenben hívő és bizakodó lélek a szeretet szellemében él s még ellenségével szemben sem veszti el türelmét, hanem Krisztus példájára jóval győzi le a rosszat (Szentlecke).

Imádjátok Istent mind, ti angyalok: örömmel hallja ezt Sion népe s Juda városai ujjonganak. ✠ Az Úr mint király uralkodik, örvendezzetek; ujjongjon a föld s mind a szigetek! Dicsőség... Imádjátok Istent...

Bevonulásra *Zs. 96, 7. 8. 1* 2

Lásd az 55. lapon: 3

Mindenható, örökkévaló Isten, kérünk, tekints kegyesen esendő voltunkra és oltalmazón nyújtsd felénk fölséges jobbodat. A mi Urunk...

Könyörgés 4

Szentlecke
Róm. 12, 16-21 5

Testvérek: Ne képzeljétek magatokat önmagatoktól okosaknak. Rosszért rosszal senkinek se fizessetek. Törekedjetek a jóra nemcsak Isten, hanem az emberek előtt is. Amennyiben rajtatok múlik, lehetőleg éljetek minden emberrel békességben. Bosszút ne álljatok, szeretteim, hanem hagyjátok az ítélet haragjára, mert írva van: „Enyém a bosszú, én majd megfizetek", mondja az Úr. Sőt „ha ellenséged éhezik, adj enni neki; ha szomjazik, adj inni neki; mert ha így teszel, égő parazsat raksz a fejére." Ne győzzön rajtad a rossz, te győzd le jóval a rosszat.

Átvonulásra
Zs. 101, 16
Zs. 96, 1 6

Uram, minden nép féli majd neved, a föld királyai elismerik dicsőségedet, mivel az Úr fölépíti Siont és dicsőségében megjelenik ott. Alleluja, alleluja! Az Úr mint király uralkodik, örvendezzetek, ujjongjon a föld és mind a szigetek! Alleluja!

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium
Mt. 8, 1-13 8

Abban az időben, amikor Jézus lejött a hegyről, nagy sokaság követte. Akkor egy leprás lépett hozzá, leborult előtte és kérlelte: „Uram, ha akarod, megtisztíthatsz engem." Jézus feléje nyujtva kezét, megérintette és így szólt hozzá: „Akarom, tisztulj meg!" Erre az tüstént megtisztult leprájától. Akkor Jézus

azt mondta neki: „Nézd, ne mondd meg senkinek, hanem menj, mutasd meg magadat a papnak és ajánld föl az áldozatot, amit Mózes rendelt bizonyságul nekik." Amikor bement Kafarnaumba, egy százados járult hozzá és elpanaszolta: „Uram, szolgám bénán fekszik otthon és szörnyen kínlódik." Jézus így felelt: „Megyek és meggyógyítom." A százados ezt válaszolta: „Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj. Csak szólj, és szolgám meggyógyul. Jómagam, bár alárendelt ember vagyok, katonáknak parancsolok. Azt mondom egyiknek: Menj! – elmegy; és a másiknak: Jöjj ide! – hozzám jön; és szolgámnak: Tedd ezt! – megteszi." Amikor Jézus ezt hallotta, elcsodálkozott és így szólt kísérőihez: „Bizony mondom nektek, ekkora hitet senkinél sem találtam Izraelben! Ezért mondom nektek: Sokan jönnek napkeletről és napnyugatról és letelepednek Ábrahám, Izsák és Jákob mellé a mennyek országában, az ország fiait pedig kivetik a külső sötétségre. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz." A századoshoz pedig így szólt Jézus: „Menj, legyen úgy, amint hitted." A szolga még abban az órában meggyógyult.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Az Úr ereje diadalt aratott, az Úr jobbja engem felkarolt! Felajánlásra *Zs. 117, 16. 17* ⑩
Nem halok meg, hanem élek, és az Úr tetteiről beszélek

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Kérünk Urunk, törölje el bűneinket ez a felajánlott adomány és szentelje meg szolgáidat, testben és lélekben alkalmassá téve őket az áldozat bemutatására. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⑬

Áldozásra *Lk. 4, 22* ⑭

Mindnyájan meglepődtek a magasztos igéken, melyek Isten ajkáról fakadtak.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Kérünk Téged, Urunk, hogy akiket ily fönséges isteni titkokban részesíteni méltóztattál, azoknak életére e titkok valóban hatással is legyenek. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

VIZKERESZT UTÁNI 4. VASÁRNAP

Krisztus a természet erőinek is ura. A viharos tenger azonban a földi életet is jelenti: a hívő embernek éppúgy testi-lelki viharokon, megpróbáltatásokon keresztül kell az örök üdvösségre jutnia, mint a történelem viharában Isten országa felé tartó Egyháznak. Az Úr azonban szüntelen velünk van s megmenti övéit a pusztulástól (Evangélium, Könyörgés). Az élet megpróbáltatásai közt se hagyjuk megkeményedni szívünket, hanem ragaszkodjunk keresztény életünk teljéhez: a szeretet kettős parancsához (Szentlecke).

Bevonulásra *Zs. 96, 7. 8. 1* ②

Imádjátok Istent mind, ti angyalok, örömmel hallja ezt Sion népe s Júda városai ujjonganak. ✠ Az Úr mint

király uralkodik, örvendezzetek; ujjongjon a föld s mind a szigetek! Dicsőség ... Imadjátok Istent ...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, ki tudod, hogy annyi vész közepette helytállni emberi gyarlóságunk miatt nem tudunk, add meg testünk és lelkünk épségét, hogy segítségeddel fölülkerekedjünk mindama bajon, melyet bűneink hoztak ránk. A mi Urunk ...

Szentlecke *Róm. 13, 8-10* ❺

Testvérek: Ne tartozzatok senkinek semmivel, csak kölcsönös szeretettel, mert aki felebarátját szereti, teljesíti a törvényt. Ezeket a parancsolatokat: Ne paráznáikodjál, ne ölj, ne lopj, hamisan ne tanuskodjál, másét ne kívánd, s a többit mind ez az egy foglalja össze: Szeresd felebarátodat, mint önmagadat. A szeretet nem tesz rosszat a felebarátnak. A törvény tökéletes teljesítése tehát a szeretet.

Átvonulásra *Zs. 101, 16. 17* ❻ *Zs. 96, 1*

Uram, minden nép féli majd neved, a föld királyai elismerik dicsőségedet, mivel az Úr felépíti Siont és dicsőségében megjelenik ott. Alleluja, alleluja! Az Úr mint király uralkodik, örvendezzetek, ujjongjon a föld és mind a szigetek. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Mt. 8, 23-27* ❽

Abban az időben: Jézus bárkába szállt és tanítványai követték. Egyszerre csak heves vihar támadt a tavon, úgy hogy a hullámok elborították a bárkát. Ő azonban aludt. Tanítványai fölkeltették és kérlelték: „Uram, ments meg minket, elveszünk!" Jézus rájuk szólt: „Mit féltek, ti kicsinyhitűek!" Aztán fölkelt, parancsolt a szélvésznek és a víznek, mire nagy csend keletkezett. Az emberek pedig elámulva mondták: „Ugyan ki ez, hogy még a szélvész és a víz is engedelmeskedik neki?"

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra *Zs. 117, 16-17* ❿

Az Úr ereje diadalt aratott, az Úr jobbja engem fölkarolt! Nem halok meg, hanem élek, és az Úr tetteiről beszélek.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⓬

Engedd kérünk, mindenható Isten, hogy felajánlott áldozati ajándékunk törékeny természetünket minden rossztól megtisztítsa és oltalmazza. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⓭

Áldozásra *Lk. 4, 22* ⓮

Mindnyájan megtépődtek a magasztos igéken, melyek Isten ajkáról fakadtak.

Lásd a 87. lapon: ⓯

Áldozás utáni ima ⓰

Szent ajándékod, Istenünk, vonjon el minket a földi gyönyöröktől és mennyei tápláló erejével adjon új erőt.

Lásd a 87. lapon: ⓱

VIZKERESZT UTÁNI 5. VASÁRNAP

Isten országa, kegyelmének uralma titokzatosan növekszik a világban és a lelkünkben. Isten műve, jó vetése közé azonban belekeveredik a konkoly; az utolsó ítéletig érvényesül a gonoszság hatalma, terjed a bűn a világban (Evangélium). Isten kegyelmében bízva (Könyörgés) harcolnunk kell a bűn ellen bensőnkben éppúgy, mint a társadalom életében. A jó vetés növekedését és a konkoly kipusztulását egyéni életünkben az elmélyedő ima és a céltudatos erénygyakorlat, társadalmi életünkben pedig a közösségi, liturgikus istentisztelet és a belőle fakadó testvéri szeretet biztosítja (Szentlecke).

Bevonulásra *Zs. 96, 7. 8. 1* ❷

Imádjátok Istent mind, ti angyalok: örömmel hallja ezt Sion népe s Júda városai ujjonganak. ✠ Az Úr mint király uralkodik, örvendezzetek; újjongjon a föld, s mind a szigetek! Dicsőség . . . Imádjátok Istent . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk Urunk, őrizd meg családodat állandó jóságoddal, hogy mindvégig a te oltalmad támogassa azokat, kiket egyedül a mennyei kegyelem reménye éltet. A mi Urunk . . .

Szentlecke *Kol. 3, 12-17* ❺

Testvérek: Mint Isten szent és kedves választottjai, öltsetek magatokra szívbeli irgalmat, jóságot, alázatosságot, szelídséget és türelmet. Viseljétek el egymást és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek panasza van a másik ellen. Amint az Úr megbocsátott nektek, ti is úgy tegyetek! Mindezen fölül pedig szeressétek egymást, mert ez a tökéletesség köteléke. S Krisztus békéje uralkodjék szívetekben, hiszen erre vagytok hivatva egy Testben. Legyetek hálásak. Éljen bennetek elevenen Krisztus igéje. Tanítsátok és intsétek egymást nagy bölcsességgel. Énekeljetek hálás szívvel zsoltárt, himnuszt és szent dalokat Istennek. Bármit szóltok és tesztek, mindent az Úr Jézus nevében tegyetek s adjatok hálát általa Istennek, az Atyának.

Átvonulásra *Zs. 101, 16. 17* ❻ *Zs. 96, 1*

Uram, minden nép féli majd neved, a föld királyai elismerik dicsőségedet, mivel az Úr felépíti Siont és dicsőségében megjelenik ott. Alleluja, alleluja! Az Úr mint király uralkodik, örvendezzetek, újjongjon a föld és mind a szigetek! Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Mt. 13, 24-30* ❽

Abban az időben Jézus a következő példabeszédet mondotta a népnek: Hasonlít a mennyek országa az olyan emberhez, aki jó magot vetett földjébe. Amikor mindenki aludt, jött ellensége és konkolyt szórt a búza közé, aztán eltávozott. Szárba szökött a vetés

és kalászt hányt, de fölütötte fejét a konkoly is. Erre a szolgák elmentek a gazdához és megkérdezték: „Uram, ugye jó magot vetettél szántóföldedbe? Honnan került belé a konkoly?" Mire ő azt felelte: „Ellenséges ember műve az." A szolgák tovább kérdezték: „Akarod, hogy kimenjünk és kigyomláljuk?" „Nem, válaszolta, hogy a konkolyt gyomlálva, ki ne tépjétek vele együtt a búzát is. Hagyjátok, hadd nőjjön föl mindkettő az aratásig. Aratáskor majd megmondom az aratóknak: Előbb a konkolyt szedjétek össze és kössétek kévébe, hogy tűzre kerüljön, a búzát pedig gyüjtsétek csűrömbe."

Lásd a 61. lapon: ⑨

Az Úr ereje diadalt aratott, az Úr jobbja engem felkarolt! Nem halok meg, hanem élek, és az Úr tetteiről beszélek.

Felajánlásra ⑩ *Zs. 117, 16-17*

Lásd a 63. lapon: ⑪

Engesztelő áldozatot mutatunk be neked, Urunk, hogy irgalmasan bocsásd meg bűneinket és kormányozd ingatag szívünket. A mi Urunk . . .

Felajánló ⑫ ima

Lásd a 69. lapon: ⑬

Mindnyájan meglepődtek a magasztos igéken, melyek Isten ajkáról fakadtak.

Áldozásra ⑭ *Lk. 4, 22*

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima 15

Kérünk téged, mindenható Isten, hogy elnyerhessük azt az üdvösséget, melynek zálogát a mai szentmisében megkaptuk. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: 17

VIZKERESZT UTÁNI 6. VASÁRNAP

Krisztus első és második epifániája, üdvöt hozó és ítéletre jövő megjelenése közt az Egyház úgy bontakozik ki a történelemben, mint a terebélyes fává növő kicsi mustármag. Növekedése azonban nemcsak külső elterjedésében nyilvánul meg, hanem szellemi és erkölcsi hatásában, a társadalom belső átalakításában is, melyet a kovász példája szemléltet (Evangélium). Így növekedett a tesszalonikai egyház is Szent Pál igehirdetése nyomán: benne az egyetemes Egyház külső és belső fejlődésének szemléltető képét kapjuk (Szentlecke). Mindez azonban a magunk kegyelmi növekedésére is vonatkozik, melynek feltétele az, hogy okos lélekkel mindig azt tegyük, ami Istennek kedves (Könyörgés).

Bevonulásra *Zs. 96, 7. 8. 1* 2

Imádjátok Isten mind, ti angyalok; örömmel hallja ezt Sion népe s Júda városai újjonganak. ✠ Az Úr mint király uralkodik, örvendezzetek; ujjongjon a föld s mind a szigetek! Dicsőség . . . Imádjátok Istent . . .

Lásd az 55. lapon: 3

Könyörgés 4

Add, kérünk mindenható Isten, hogy elménkben mindig józan dolgokat forgatva, szóval és tettel azt valósítsuk meg, ami neked kedves. A mi Urunk . . .

Szentlecke ❺
1. Tessz. 1, 2-10

Testvérek: Mindenkor hálát adunk mindnyájatokért Istennek, amikor imádságainkban megemlékezünk rólatok. Szüntelenül gondolunk Istenünk és Atyánk előtt tevékeny hitetekre, áldozatos szeretetetekre és állhatatos reményetekre Urunkban, Jézus Krisztusban. Meg vagyunk győződve, Istentől szeretett testvéreim, hogy választottak vagytok. Evangéliumunk ugyanis nemcsak szóval jutott el hozzátok, hanem erővel, a Szentlélek kiárasztásával és mélységes meggyőződéssel is. Hiszen tudjátok, hogyan léptünk föl köztetek, tiértetek. Követőink lettetek, és az Úr követői. A sok nehézség ellenére is a Szentlélek örömével fogadtátok az igét, úgyhogy Macedóniában és Ahájában minden hívő példaképévé lettetek. Tőletek terjedt el ugyanis az Úr igéje, nemcsak Macedóniában és Ahájában, – Istenbe vetett hitetek mindenüvé eljutott, úgyhogy nem is szükséges róla beszélnünk. Hiszen az emberek maguk beszélnek róla, hogyan jutottunk el hozzátok, s hogyan tértetek a bálványoktól Istenhez, hogy az élő és igaz Istennek szolgáljatok, s hogy várjátok a mennyből halottaiból föltámasztott Fiát: Jézust, aki megment minket az eljövendő haragtól.

Átvonulásra
Zs. 101, 16. 17 ❻
Zs. 96, 1

Uram, minden nép féli majd neved, a föld királyai elismerik dicsőségedet, mivel az Úr felépíti Siont és dicsőségében megjelenik ott. Alleluja, alleluja! Az Úr mint király uralkodik, örvendezzetek, újjongjon a föld és mind a szigetek! Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Mt. 13, 31-35* ❽

Abban az időben Jézus a következő példabeszédet intézte a néphez: „Hasonlít a mennyek országa a mustármaghoz, amelyet fog az ember és szántóföldjébe vet. Ez kisebb ugyan minden magnál, de amikor felnő, nagyobb minden veteménynél. Sőt akkora fává nő, hogy az ég madarai rászállnak és ágai közt fészket raknak." Ismét más példabeszédet mondott: „Hasonlít a mennyek országa a kovászhoz, amelyet fog az asszony és három véka lisztbe vegyít úgy, hogy az egész megkovászosodik." Mindezt példabeszédekben mondta Jézus a népnek, példabeszéd nélkül nem szólt hozzájuk. Így beteljesedett a próféta jövendölése: Példabeszédre nyitom ajkamat: hirdetem, mi rejtve volt a világ teremtésétől fogva.

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra *Zs. 117, 16-17* ❿

Az Úr ereje diadalt aratott, az Úr jobbja engem fölkarolt! Nem halok meg, hanem élek, és az Úr tetteiről beszélek.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⓬

Kérünk téged, Isten, hogy adományaink mai felajánlása tisztítson és újítson meg, vezessen és oltalmazzon minket. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⓭

Áldozásra *Lk. 4, 22* ⓮

Mindnyájan meglepődtek a magasztos igéken, melyek Isten ajkáról fakadtak.

Lásd a 87. lapon: ⓯

Örömmel élveztük, Urunk, menynyei lakomádat s most arra kérünk, hogy mindig vágyakozzunk is utána, hisz belőle merítünk valódi életet. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima 16

Lásd a 87. lapon: 17

BŰJTELŐ

Kilenc héttel húsvét előtt, a megváltás misztériumának jegyében kezdődik az egyházi év húsvéti ünnepköre. A karácsonyi idő a megtestesülés misztériumának jegyében folyt. Isten Fia emberré lett, hogy kinyilatkoztassa magát a világban és az emberek lelkében. E kinyilatkoztatás azonban Isten üdvözítő akarata szerint a megváltás szent célját szolgálja. A mély bűntudat és a megváltás után való vágy mindenkor egyik legjellegzetesebb megnyilvánulása volt az emberiség vallási életének. A keresztény tanítás világosan beszél a bűnről: az Isten iránti engedetlenség mindnyájunkra átszálló ősbűnéről éppúgy, mint a magunk tudva és akarva elkövetett, személyes bűneiről, de szent meggyőződéssel hirdeti a megváltás istenemberi művét is. Krisztus engedelmes földi életével és kereszthalálával kiengesztelte iránt unk Istent s megszerezte számunkra a bűnbocsánat kegyelmét, feltámadásával és megdicsőülésével pedig a megigazult istengyermeki élet eszményképe és kegyelmi forrása lett. Bűnbánó lélekkel fogadjuk a megváltás kegyelmét és hitből fakadó erkölcsi élettel kövessük Krisztust Isten szeretetének útján: ez húsvét előkészítő idejének tanítása és programja.

A tulajdonképpeni előkészítő időt, a Nagyböjt szent negyvennapját a Böjtelő vezeti be. Három vasárnapja: a Hetvened (Septuagesima), Hatvanad (Sexagesima) és Ötvened (Quinquagesima) vasárnap nevét a nagyböjti negyvennap (Quadragesima) mintájára kapta, még ha egymást nem tíz-tíz nappal, hanem egy-egy héttel követve előzik is meg a Nagyböjtöt. Miséjük szövegét a Rómát fenyegető barbár betörések idején, a VI. században állították össze. A római papság és a nép e vasárnapokat vezekző napoknak tekintette s valamelyik kedvelt római szent bazilikájában gyűlt össze, hogy bűnbánó szívvel kérje Isten irgalmát és segítségét. Ez a szellem főként a zsoltárversekben és könyörgésekben jut kifejezésre. Az egyházi ruhák színe viola s az Allelujá t húsvét vigiliájáig Böjti ének helyettesíti.

HETVENED VASÁRNAP

(Stáció: Szent Lőrinc bazilikája)

A zsoltáros alázatos, de bizalommal eltelt könyörgése valamennyiünk esdeklésévé válik: az emberiség testi-lelki nyomorát átérző Egyház a barbároktól rettegő római nép alázatával borul le, hogy Isten bocsánatát és segítő kegyelmét kiesdje. Isten azonban bocsánatának és kegyelmének hatékonyságát készséges együttműködésünkhöz köti, meghív „szőlejébe", arra a lelki munkára, melynek célja Krisztus tanításának megvalósítása magunkban és környezetünkben (Evangélium). Ez a munka nem könnyű, mert a hiten és a szentségek vételén kívül komoly küzdelmet is kíván tőlünk, hogy Krisztus igájába törjük fegyelmezetlen természetünket (Szentlecke). – Helytelen volna úgy értenünk az evangéliumi példabeszédet, mintha Krisztus a igazságos bér jogát tagadná, mert másutt kifejezetten állítja, hogy „megérdelmi a munkás a bérét" (Máté 10, 11). Nemcsak a külső munkáért jár igazságos bér, hanem a lelki munkának is meglesz – szeretetünk tökéletességének mértékében – az igazságos mennyei jutalma. Krisztus Urunk azonban erről itt nem szól, hanem azt fejti ki, hogy az üdvösség történetében, az Isten országába utoljára meghívott pogány népek éppoly mértékben részesei lehetnek az üdvösségnek, mint a pátriarkák és a választott nép. Tanításából két alapvető igazságot szűrhetünk le: az első az, hogy ha bárki élete bármely szakaszában komolyan hozzáfog üdvössége munkálásához, részesülhet a mennyei jutalomban; a második az, hogy ez a mennyei jutalom nem fizetésként adott bér, hanem Isten irgalmas szeretetből fakadó, ingyenes ajándéka, amelyre semmi néven nevezendő jogunk nincs.

Bevonulásra *Zs. 17, 5-7. 2*

Halálhörgés vett körül, pokoli kínok leptek meg engem; gyötrelmemben az Úrhoz kiáltottam s ő templomából meghallgatta szavam. ✠ Szeretlek, Uram, én

nagy erősségem, Uram, kősziklám, szabadítóm, biztos menedékem! Dicsőség ... Halálhörgés ...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk Urunk, hallgasd meg kegyesen néped könyörgését, s bár igazságosan sújtasz minket bűneink miatt, neved dicsőségére szabadíts meg minket irgalmasan. A mi Urunk ...

Szentlecke *1. Kor. 9. 10* ❺

Testvérek: Nem tudjátok, hogy a pályán a versenyzők mind futnak ugyan, de a díjat csak egy nyeri el? Úgy fussatok, hogy elnyerjétek! A küzdők pedig valamennyien megtartóztató életet élnek minden tekintetben. Azok, hogy hervadó babért kapjanak, mi azért, hogy hervadhatatlant. Én is futok, de nem céltalanul, mérem az ökölcsapásokat, de nem csak a levegőt csapkodva, hanem sanyargatom és rabságba vetem testemet, hogy míg másoknak hirdetem az igét, magam érdemtelenné ne váljak. Testvérek, nem szeretném, ha elkerülné figyelmeteket, hogy atyáink mind ott voltak a felhő alatt, mind átkeltek a tengeren, s mind megkeresztelkedtek Mózesre a felhőben és a tengerben. Mind ugyanazt a lelki ételtették, s mind ugyanazt a lelki italt itták. Ittak ugyanis az utánuk eljövő lelki sziklából: a szikla Krisztus volt. De legtöbbjükben nem telt kedve Istennek.

Uram, te vagy megpróbáltatásban és bajban menedékünk. Benned bizakodnak, kik ismerik neved, nem hagyod magára, ki keres tégedet. Nem feleded örökre a szenvedők ügyét és nem hagyod hiába tűrni a szegényt. Kelj föl, Uram, és ne engedd gőgjében elbizakodni az embert.

Átvonulásra
Zs. 9, 10. 19
Böjti ének
Zs. 129, 1-4

A mélységből kiáltok, Uram, hozzád, hallgasd meg szavamat, Uram! Fordulj figyelemmel szolgád felé, amikor hozzád könyörög szavam. Ha számontartod gonoszságunkat, Uram, elviselni ki bírja azt? Mivel nálad van a bocsánat: bízom benned törvényed miatt.

Lásd az 59. lapon: 7

Abban az időben ezt a példabeszédet mondta Jézus tanítványainak: Hasonlít a mennyek országa a gazdaemberhez, aki kora reggel kiment, hogy munkásokat fogadjon szőlejébe. Miután megegyezett a munkásokkal napi egy dénárban, elküldte őket a szőlőbe. Mikor három óra tájban kiment, látta, hogy mások is tétlenül ácsorognak a piacon. Így szólt hozzájuk: „Menjetek ti is szőlőmbe, és majd megadom, ami jár nektek." Azok elmentek. Hat és kilenc óra körül újra kiment, s ugyanígy tett. Mikor pedig tizenegy óra tájban is kiment, megint talált ácsorgókat. Megkérdezte tőlük: „Mit ácsorogtok itt egész nap tétlenül?" „Senkisem fogadott föl minket", felelték. „Menjetek ti is szőlőmbe," mondta

Evangélium
Mt. 20, 1-16 8

nekik. Estére kelve így szólt a szőlősgazda vincellérjéhez: „Hívd össze a munkásokat, s add ki bérüket az utolsókon kezdve az elsőkig." Jöttek tehát azok, akik tizenegy óra tájban álltak munkába és fejenkint egy dénárt kaptak. Mikor pedig az elsők jöttek, azt hitték, hogy többet fognak kapni, de ők is egy-egy dénárt kaptak. Amikor átvették, zúgolódni kezdtek a szőlősgazda ellen: „Ezek az utolsók egy óra hosszat dolgoztak csak, mondták, és ugyanúgy bántál velük, mint velünk, akik a nap terhét és hevét viseltük." „Barátom, felelte egyiküknek, nem vagyok veled igazságtalan. Nem egy dénárban egyeztél meg velem? Fogd, ami a tiéd és menj! Én ennek az utolsónak is annyit szánok, mint neked. Vagy nem tehetem az enyémmel azt, amit akarok? Rossz szemmel nézed talán, hogy én jó vagyok?" Így lesznek az utolsókból elsők s az elsőkből utolsók. Sokan vannak a meghívottak, de kevesen a választottak.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra Zs. 91, 2 ⑩

Jó az Urat dícsérve áldani s magasztalni téged, Magasságbeli.

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Kérünk téged, Urunk, fogadd el adományunkat és könyörgésünket: tisztíts meg minket e mennyei áldozattal és hallgass meg kegyesen. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⑬

Ragyogjon föl arcod szolgád előtt és irgalmaddal szabadítsd meg őt. Uram, szégyent ne lássak, hiszen hozzád kiáltok!

Áldozásra *Zs. 30, 17-18* 14

Lásd a 87. lapon: 15

Ajándékaidból merítsenek erőt híveid, Istenünk, hogy megízlelve őket, szüntelenül vágyódjanak utánuk s, mivel vágyódnak utánuk, örökre élvezhessék azokat. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima 16

Lásd a 87. lapon: 17

HATVANAD VASÁRNAP

(Stáció: Szent Pál bazilikája)

Ezen a vasárnapon Szent Pál sírjához zarándokolt Róma népe. A nemzetek Apostolának Krisztusért türelemmel viselt nélkülözései és szenvedései (Szentlecke) nemcsak a népvándorlás viharában, hanem ma is megerősítik azokat, akik Istenbe vetett hitüket és iránta való hűséges szeretetüket az élet számos megpróbáltatása közt sértetlenül meg akarják őrizni s el akarják mélyíteni. Isten lelkünkbe hulló szavát azonban nemcsak a megpróbáltatások, hanem az élet kísértései és tulajdon szenvedélyeink, hanyagságunk, vagy érzéketlenségünk is terméketlenséggel, elfojtással fenyegetik. A magunk részéről fáradhatatlanul kell munkálnunk lelkünk talaját, de mély alázattal kell hinnünk, hogy a jó mag és termése nem a mi fáradozásunk eredménye, hanem Isten kegyelmi ajándéka (Evangélium).

Ébredj fel, Uram! Miért aluszol? Ébredj fel s ne taszíts el minket végleg! Miért fordítod el tőlünk arcodat? Tán el-

Bevonulásra *Zs. 43, 23. 26* 2

felejted nyomorúságunkat? Lám porba sújtották testünket: ébredj Uram, segíts és szabadíts meg minket! ✠ Saját fülünkkel hallottuk, Istenünk, atyáink beszélték el nekünk, mily nagy dolgokat cselekedtél hajdan. Dicsőség . . . Ébredj fel . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, te látod, hogy nem a magunk tetteiben bizakodunk; engedd hát kegyesen, hogy minden bajjal szemben a népek Apostola legyen oltalmazónk. A mi Urunk . . .

Szentlecke *2. Kor. 11. 12* ❺

Testvérek: Örömest eltűritek az oktalanokat, mert ti okosak vagytok. Eltűritek, ha valaki titeket szolgává tesz, ha kifoszt, ha kihasznál, ha fölétek kerekedik, ha arcul ver. Szégyenkezve vallom be, hogy mi ettől tartózkodtunk. De ha valaki dicsekedni mer – oktalanul mondom – merek én is. Zsidók ők? Én is az vagyok. Izraeliták? Én is. Ábrahám ivadékai? Én is. Krisztus szolgái? Mint oktalan mondom: én még inkább. Többet fáradtam, börtönbe többször vetettek. Módfelett sok verést kaptam, sokszor forogtam halálveszélyben. A zsidóktól ötször kaptam egy híján negyvenet, háromszor megbotoztak, egyszer megköveztek, háromszor szenvedtem hajótörést. Egy nap és egy éjjel a mély vizen voltam. Sokat voltam vándorúton, veszélyben forogtam folyóvizeken, veszélyben rablók miatt, veszélyben népem részéről, veszélyben a pogányok között. Veszélyben váro-

sokban, veszélyben a pusztán, veszélyben a tengeren, veszélyben hamis testvérek között. Fáradtam és kínlódtam, sokat virrasztottam, éheztem és szomjaztam, gyakran böjtöltem, fagyoskodtam és ruhátlan voltam. Minden mástól eltekintve mindennapi zaklatásom: az összes egyházakért való gond terhel. Ki gyönge, hogy én gyönge ne lennék? Ki botránkozik meg, hogy én ne égnék? Ha dicsekednem kell, gyöngeségemmel dicsekszem. Isten, Urunk Jézus Krisztusnak atyja, aki mindenkor áldott, tudja, hogy nem hazudom. Damaszkuszban Aretás király helytartója őriztette a damaszkusziak városát, hogy elfogjon, de az ablakból kosáron bocsátottak le a falon, s így menekültem ki kezéből. Ha dicsekedni kell, bár semmit sem ér, rátérek a látomásokra s az Úr kinyilatkoztatásaira. Tudok egy Krisztusban élő emberről, aki tizennégy évvel ezelőtt – testben-e, nem tudom, testen kívül-e, nem tudom, Isten a tudója – elragadtatott a harmadik égig. És tudom, hogy ez az ember – testben-e vagy testen kívül, nem tudom, Isten a tudója, – elragadtatott a paradicsomba és kimondhatatlan szavakat hallott, amelyeket ember el nem mondhat. Az ilyesmivel dicsekszem, de magammal nem dicsekszem, hacsak gyöngeségeimmel nem. Pedig ha akarnék is dicsekedni, nem volnék oktalan, hiszen igazat mondanék. Ám ettől óvakodom, hogy valaki többre ne becsüljön annál, amit rajtam lát vagy tőlem hall. De hogy a kinyilatkoztatások nagyszerűsége önhitté ne tegyen, tövist kaptam testembe, a sátán angyalát, hogy szüntelen zaklasson s el ne bízzam magamat. Há-

romszor kértem ezért az Urat, hogy szűnjék meg, de azt felelte: „Elég neked az én kegyelmem, mert az erő gyöngeségedben lesz teljessé." Örömest dicsekszem tehát gyöngeségeimmel, hogy Krisztus ereje lakjék bennem.

Átvonulásra
Zs. 82, 19. 14
Böjti ének
Zs. 59, 4-6 6

Tanulják meg a pogányok, hogy Isten a neved: egymagad vagy Magasságbeli az egész világ felett! Tedd őket olyanokká, Uram, mint a homokvihar, mint a pozdorja, melyet szél kavar.

Földrengést támasztottál, Uram, és a föld meghasadt, gyógyítsd meg töréseit, hiszen már ingatag. Nyílvesszó kerülje el választottaidat, szabadítójuk te légy, Uram!

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium
Lk. 8, 4-15 8

Abban az időben: Amikor egyszer a városokból kivonult nagy tömeg köréje gyűlt, ezt a példabeszédet mondta nekik Jézus: „Kiment a magvető magot vetni. Amint vetett, némely szem az útfélre esett, eltaposták és az égi madarak fölcsipegették. Némely meg köves helyre esett. Alighogy kikelt, elszáradt, mert nem volt nedvessége. Némely pedig tövisek közé hullott. A tövisek fölnőttek vele együtt és elfojtották. A többi jó földbe hullott, kikelt és százszoros termést hozott". E szavak után így kiáltott: „Akinek füle van, hallja meg!" Akkor megkérdezték tanítványai, mi a példabeszéd értelme. Így válaszolt: „Nektek jutott, hogy megértsétek Isten or-

országának titkait, a többieknek csak példabeszédekben: Nézzenek, de ne lássanak, halljanak, de ne értsenek. A példabeszéd értelme ez: A mag Isten igéje. Az útfélre esők azok, akik hallgatják, de aztán jön az ördög és kiveszi a szívükbe hullott igét, hogy ne higgyenek és így ne is üdvözüljenek. A köves talajra hullottak azok, akik meghallgatják az igét, be is fogadják örömmel, de nem ver bennük gyökeret. Egy ideig hisznek, de a kísértés idején elpártolnak. A tövisek közé esők azok, akik meghallgatják, de az élet gondjai, gazdagsága és élvezetei között fejlődésükben megakadnak és termést nem hoznak. A jó földbe esők végül azok, akik meghallgatják az igét, jó és erényes szívvel meg is tartják és termést is hoznak állhatatosságban."

Lásd a 61. lapon: ⑨

Tedd biztossá léptemet, Uram, a te utadon, hogy soha le ne térjen róla lábam. Hajolj le hozzám, hallgasd meg szavam; mutasd meg csodás irgalmadat, ki megmented a tebenned bizókat.

Felajánlásra *Zs. 16, 5. 6. 7* ⑩

Lásd a 63. lapon: ⑪

Urunk, ez a neked bemutatott áldozat éltessen és erősítsen minket mindenkor. A mi Urunk . . .

Felajánló ima ⑫

Lásd a 69. lapon: ⑬

Áldozásra Zs. 42, 4 ⑭

Oldalépek az Úr oltárához, Isten elé, ki megvidámítja ifjúságomat.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Könyörögve kérünk, mindenható Isten, add, hogy neked tetsző életmóddal méltóképpen szolgáljanak neked, kiket szentségeiddel táplálsz. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

ÖTVENED VASÁRNAP

(Stáció: Szent Péter bazilikája)

Róma népe ezen a vasárnapon az apostolok Fejedelme, Szent Péter sírjánál gyült össze, hogy bűneiért vezekeljen. A Szentlecke azonban arra figyelmeztet, hogy szeretet nélkül a legnagyobb áldozat és vezeklés is értéktelen. Áll ez minden emberi műre: napjaink technikai vívmányaira és szociális intézményeire is. Az Evangéliumban először csendül fel a szenvedés motívuma: az Úr megjövendöli a húsvéti napok eseményeit, de az apostolok még nem értik, hogy az üdvösségre a szenvedés útja vezet. Mélyértelmű ebben az összefüggésben a jerikói vak szemének megnyitása. Alázattal kell kérnünk Istent, hogy óvjon meg a lelki vakságtól, mely megakadályozza, hogy a földi életet minden gondjával és örömével együtt Isten fényében lássuk és értékeljük.

Bevonulásra Zs. 30, 3-4 ❷

Uram, légy oltalmazó Istenem, védelmezőm, ki megment engem. Légy sziklaváram, menedékhelyem. Neved dicsőségére, légy vezérem és táplálj engem. ✠ Benned bízom Uram, soha ne engedj szégyent ér-

nem, igaz voltodban te légy szabadítóm. Dicsőség ... Uram ...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk Urunk, hallgasd meg kegyesen könyörgésünket és bűneink bilincsét megoldva, őrizz meg minket minden bajtól. A mi Urunk ...

Szentlecke *1. Kor. 13, 1-13* ❺

Testvérek: Szóljak bár emberek vagy angyalok nyelvén, ha szeretet nincs bennem, csak zengő érc vagyok, vagy pengő cimbalom. Legyen bár prófétáló tehetségem, ismerjem bár az összes titkokat és minden tudományt, legyen akkora hitem, hogy hegyeket mozgassak, ha szeretet nincs bennem, mit sem érek. Osszam el bár egész vagyonomat a szegényeknek s vessem oda testemet, hogy elégessenek, ha szeretet nincs bennem, mit sem használ nekem. A szeretet türelmes, a szeretet jóságos, a szeretet nem féltékeny, nem kérkedik, nem gőgösködik, nem tapintatlan, nem keresi a magáét, haragra nem gerjed, a rosszat föl nem rója, nem örül a gonoszságnak, de együtt örül az igazsággal. Mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel. A szeretet soha el nem múlik. A prófétálás megszűnik, a nyelvek elhallgatnak, a tudomány elenyészik. Tudásunk csak töredékes, töredékes a prófétálásunk is. Mikor azonban eljön a beteljesedés, ami töredékes, véget ér. Amikor még gyermek voltam, úgy beszéltem mint a gyermek,

úgy gondolkodtam mint a gyermek, úgy ítéltem mint a gyermek. De mikor férfivá nőttem, elhagytam a gyermek szokásait. Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerek, ahogy én is ismert vagyok. Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet.

Átvonulásra
Zs. 76, 15. 16 6
Böjti ének
Zs. 99, 1-4

Te vagy az Isten, ki egyedül tesz csodát, s megmutattad a népeknek hatalmadat: népedet, József és Jákob fiait, hathatós erőddel megszabadítottad!

Dicsőítse Istent az egész föld, szolgáljatok az Urnak vigassággal, járuljatok színe elé az ujjongás szavával. Tudjátok meg, hogy az Úr, az Isten; ő teremtett s nem mi magunkat, az ő népe vagyunk, legelőjének nyája.

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium
Lk. 18, 31-43 8

Abban az időben Jézus félrevonta a tizenkettőt és így szólt hozzájuk: „Most fölmegyünk Jeruzsálembe s ott beteljesedik minden, amit a próféták az Emberfiáról jövendöltek. Kiszolgáltatják a pogányoknak, kigúnyolják, bántalmazzák és leköpdösik. Aztán megostorozzák és megölik, de harmadnapra föltámad." Ők azonban mitsem értettek ebből. Ez a beszéd homályos volt előttük és nem értették, hogy

mit akar vele mondani. Amikor Jerikóhoz közeledett, egy vak koldus ült az útfélen. Amint hallotta, hogy sok ember vonul arra, megkérdezte, mi történik. Mondták neki, hogy a názáreti Jézus megy arra. Erre kiáltozni kezdett: „Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtam!" Az elvonulók csitították, hogy hallgasson, de ő annál jobban kiabált: „Dávid fia, könyörülj rajtam!" Jézus megállt és szólt, hogy vezessék hozzá. Mikor odaért, megkérdezte: „Mit akarsz tőlem?" „Uram, kérte, hogy lássak." Jézus így szólt hozzá: „Láss! Hited meggyógyított téged." Azonnal visszanyerte látását és Istent dicsérve követte őt. Ennek láttára a nép is áldotta Istent.

Lásd a 61. lapon: ❾

Áldott vagy, Uram, légy nekem törvényeidben mesterem. Szavam hangosan hirdeti ajkadnak rendeléseit.

Felajánlásra *Zs. 118, 12-13* ❿

Lásd a 63. lapon: ⓫

Kérünk Urunk, törölje el bűneinket ez a felajánlott adomány és szentelje meg szolgáidat, testben és lélekben alkalmassá téve őket az áldozat bemutatására. A mi Urunk . . .

Felajánló ima ⓬

Lásd a 69. lapon: ⓭

Áldozásra
Zs. 77, 29-30 ⑭

Nem csalódtak várakozásukban: ettek és jóllaktak, az Úr teljesítette vágyukat.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Kérünk téged, mindenható Isten, hogy a magunkhoz vett mennyei eledel vértezzen föl minket minden baj ellen. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

NAGYBÖJT

Szent Negyvennap (Sacra Quadragesima): ez a nagyböjt ősi neve. A IV. század elején már általánosan szokásban van az Egyházban s összeolvad benne a húsvétra való előkészület Krisztus Urunk negyvennapos böjtjének emlékével. A böjt csak egyik – ma már erősen csökkentett – gyakorlata e szent időnek. Igazi és teljes értelme szerint ez a keresztény élet belső, lelki megújulásának ideje. Találóan fejezi ki ezt Nagy Szent Leó pápa egyik nagyböjti beszédében: „A keresztény ember életének olyannak kellene lennie, mintha folyton nagyböjti fegyelemben élne, de mivel kevesekben van meg az erő ehhez, legalább e szent negyvennapban tegyük jóvá máskor elkövetett vétkeinket s éljünk szentül és tisztán Isten kegyelmében". – Hosszú századokon keresztül e szent Negyvennapban készültek elő a hittanulók a húsvétéjszaka ünnepélyes keresztségére, s a megtérő nyilvános bűnösök is ezekben a napokban tartották, az ősegyház szigorú fegyelme szerint, nyilvános vezeklésüket, hogy Nagycsütörtökön kiengeszteljenek Istennel. A többi hívő együtt imádkozott, böjtölt és javult a hittanulókkal és a vezeklőkkel. Általános lelkigyakorlat, az egyéni és társadalmi megtisztulás, az elmélyültebb lelkiélet napjai voltak ezek s kell hogy legyenek ma is: negyvennapos lélekújulás. Áhítatosabb ima, valami önfegyelmező gyakorlat vagy önmegtagadás s szeretetből fakadó önzetlen jótett legyen mindennapos nagyböjti gyakorlatunk.

HAMVAZÓSZERDA

(Stáció: Szent Szabina bazilikája)

A Nagyböjt kapuja. Mivel vasárnap az ősegyházban sem volt böjt, a Nagyböjt negyvenkét napjából elmaradó hat vasárnapot később e szerdától számított négy nappal pótolták. Neve a hamvazás szertartásából ered. Szentmise előtt a pap megszenteli az előző év Virágvasárnapjáról maradt barkák hamuját és bűnbánat jelével meghamvazza a híveket e szavakkal: „El ne feledd, ember, hogy porból vagy és porrá leszel." A Szentlecke és az Evangélium a képmutatás nélküli, őszinte, töredelmes bűnbánatról szól, a Zsoltárversekben bűneink bocsánatáért esdeklünk.

Bevonulásra
Bölcs. 11, 24
Zs. 56, 2 ❷

Mindeneken megkönyörülsz Uram és mit sem útálsz abból, amit alkottál; elnézed az emberek bűneit, ha bánatot tartanak és megbocsájtasz nekik, mert te vagy a mi Urunk, Istenünk. ✠ Könyörülj rajtam, Uram, könyörülj rajtam, hiszen benned bízik a lelkem. Dicsőség... Mindeneken...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Add meg híveidnek, Uram, hogy illő áhitattal lépjenek be a szent böjt ünnepi időszakába és töretlen buzgósággal tartsanak ki benne. A mi Urunk...

Szentlecke
Joel 2, 12-19 ❺

Azt mondja az Úr: Térjetek vissza hozzám teljes szívetekből böjttel és a bűnbánat könnyeivel. Szíveteket szaggassátok meg és ne ruhátokat. Térjetek vissza az Úrhoz, Istenetekhez. Ő kegyes és irgalmas,

türelmes és nagy az ő könyörületessége s jósága fölülmúlja gonoszságtokat. Ki tudja, talán lelohad haragjának tüze, megbékül és még áldást is hagy maga után, hogy legyen miből bemutatnotok étel- és italáldozatotokat az Úrnak, Isteneteknek? Fújjátok meg a harsonát Sionban és hirdessetek böjtöt, hívjátok össze a sokaságot, gyűjtsétek egybe a népet, szenteljétek meg a gyülekezetet, hívjátok a véneket mind és gyűjtsétek egybe a gyermekeket, még a csecsemőket is s a fiatal házasok jöjjenek ki nászszobájukból. A templom előcsarnoka és az oltár között sírva esdekeljenek a papok, az Úr szolgái, és mondják: Könyörülj Uram, könyörülj a te népeden, örökségedet ne hagyd abban a szégyenben, hogy pogány népek uralkodjanak rajta. Ne kérdezhessék a pogányok: Hova lett az ő Istenük? Jobban szereti ennél az Úr az ő földjét és megkíméli népét. Válasza elérkezik hozzájuk, és ezt mondja nekik: Ime gabonát küldök nektek és bort meg olajat bőségben és nem engedem többé, hogy gúnyoljanak titeket a pogányok, – mondja az Úr, a mindenható.

Átvonulásra
Zs. 56, 2-4
Böjti ének
Zs. 102, 10 6

Könyörülj rajtam, Uram, könyörülj rajtam, hiszen benned bízik a lelkem; – a mennyből segítséget küld nekem és megszabadít, elnyomóimra pedig szégyent borít. Uram, ne úgy bánj velünk, ahogy megérdemlik bűneink és ne fizess gonoszságaink mértéke szerint.

Múlt bűneink hosszú sorát, Uram, feledd és siessen elébünk könyörületed: mert igen nagyon

nyomorultak lettünk. *(Térdhajtás:)* Szabadító Istenünk, segíts meg! Neved becsületéért, Uram, szabadíts meg és bocsájtsd meg bűneinket a te nevedért.

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium Mt. 6, 16-21 ❽

Abban az időben így szólt Jézus tanítványaihoz: Mikor böjtöltök, ne legyetek komorak, mint a képmutatók. Keserű képet vágnak ugyanis, hogy lássék rajtuk a böjtölés. Bizony mondom nektek: megkapták jutalmukat. Te amikor böjtölsz, illatosítsd be fejedet és mosd meg arcodat, hogy ne az embereknek mutasd böjtölésedet, hanem Atyádnak, aki a rejtekben jelen van. Atyád, aki rejtekben is lát, megfizet neked. Ne gyűjtsetek kincset a földön, ahol moly és rozsda emészt, ahol tolvajok betörnek és lopnak. Gyűjtsetek kincset a mennyben, ahol se moly, se rozsda nem emészt, tolvajok nem törnek be és nem lopnak. Ahol a kincsed, ott a szíved is.

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra Zs. 29, 2-3 ❿

Áldalak Uram, mivel fölemeltél, ellenségeim kényére nem vetettél. Uram, hozzád kiáltottam és nyomban meggyógyultam.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⓬

Tégy minket, Urunk, e szent adományok bemutatására méltóvá, melyekkel most kezdjük a megváltás nagy titkának ünneplését. A mi Urunk . . .

P. ... mindörökkön örökké.
F. Amen.

P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.

P. Emeljük föl szívünket!
F. Felemeltük az Úrhoz.

P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.
F. Méltó és igazságos.

NAGYBÖJTI PREFÁCIÓ:

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösségünkre váló, hogy mindíg és mindenhol hálát adjunk neked, szentséges Úr, mindenható Atya, örök Isten: Te a testi böjttel elfojtod a vétket, számyat adsz a léleknek, erényt és jutalmat osztasz Krisztus, a mi Urunk által. Általa magasztalják fölségedet az angyalok, imádják az uralmak, tisztelik a hatalmak; az egek és egek erői a boldog szerafokkal egyesült ujjongással ünnepelnek. Add, kérünk, hogy az ő szavukhoz csatlakozzék énekünk és alázatos dícsérettel zenghessük:

Szent vagy! / Szent vagy! / Szent vagy! / mindenség Ura, Istene! / Dicsőséged betölti a mennyet és a földet! / Hozsanna a magasságban Áldott, aki jön az Úr nevében. / Hozsanna a magasságban!

Folytasd a 71. lapon a szentmise kánonjával

Áldozásra Zs. 1, 2. 3 (14)

Aki az Úr törvényét éj-nap eszében forgatja, meghozza gyümölcsét, ha elérkezik napja.

Lásd a 87. lapon: (15)

Áldozás utáni ima (16)

Legyen segítségünkre, Urunk, a magunkhoz vett szentség, hogy bőjtölésünk előtted kedves legyen, számunkra pedig bizonyuljon gyógyító orvosságnak. A mi Urunk . . .

Böjti könyörgés a nép fölött

Könyörögjünk! Hajtsátok meg fejeteket az Isten előtt!

Vess kegyes tekintetet, Uram, fölséged színe előtt leboruló híveidre és akiket isteni ajándékoddal felüdítettél, tápláld továbbra is mennyei segítségeddel. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: (17)

NAGYBÖJT 1. VASÁRNAPJA

(Stáció: Lateráni Szent János bazilika)

Itt a szent Negyvennap kegyelmi ideje. Az Egyház különösen erre az időre alkalmazza Szent Pál szavait, melyek egész életünkre állnak: „Isten szolgájának" szüntelen készen kell lennie minden jótettre s minden megpróbáltatás elviselésére, amint az Apostol tulajdon élete példájával is tanítja (Szentlecke). A megpróbáltatások közé tartoznak a Sátán kísértései is. Ezeket maga Krisztus is elszenvedte, amikor a Sátán isteni erejének önző használatára, vakmerő bizalomra és a földi hatalom megkívánására csábította (Evangélium). A Sátán módszere a paradicsomi kísértéstől, Krisztus megkísértésén keresztül mindmáig ugyanaz: nagyobb boldogságot ígér, pedig Isten parancsainak megsértése végül is boldogtalanságra vezet. Urunk határozottságával kell szem-

beszállnunk minden kísértéssel, de az ehhez szükséges lelkierőt az Istenbe vetett bizalomból kell merítenünk, amit e vasárnap jellegzetes zsoltára, a 90. megkapó erővel fejez ki.

Bevonulásra Zs. 90, 15-16 ❷

Ha kiált hozzám, meghallgatom; megmentem és felmagasztalom; hosszú élettel megajándékozom. ✠ Ki a Magasságbeli oltalmában él, védelemben marad az ég Istenénél. Dicsőség... Ha kiált hozzám...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, ki Egyházadat minden évben a nagyböjt megtartásával tisztogatod, add, hogy családod jócselekedetekkel elnyerje tőled azt a kegyelmet, melynek elérésére önmegtartóztatással törekszik. A mi Urunk...

Szentlecke 2. Kor. 6, 1-10 ❺

Testvérek: Figyelmeztetünk titeket, hogy Isten kegyelmét ne vegyétek hiába. Azt mondja ugyanis: „Kellő időben meghallgatlak, s az üdvösség napján segítek rajtad." Nézzétek, itt a kellő idő! Itt az üdvösség napja! Senkinek sem okozunk semmiféle botrányt, hogy ne becsmérelhessék szolgálatunkat, hanem mindenben úgy viselkedünk, mint Isten szolgája: Nagy türelemmel, megpróbáltatásban, szükségben, szorongatott helyzetben, verést szenvedve, tömlöcben, zendülés közepette, fáradozásban, virrasztásban, böjtben, tisztaságban és tudásban, béketűrésben és jóságban, a Szentlélekben és őszinte szeretetben, igazmondásban és Isten erejében, az igazság

támadó és védő fegyverzetében, dicsőségben és megszégyenülésben, gyalázatban és jó hírnévben, mint csalók, de mégis igazmondók, mint ismeretlenek, de mégis jól ismertek, mint halálraszántak, de mégis élünk, mint összevertek, de belé nem haltak, mint szomorkodók, de mindig derűsek, mint szűkölködők, de sokat gazdagítók, mint akiknek semmijük sincs, de mindenük megvan.

Angyalaidnak parancsolt felőled, hogy oltalmazzák minden utadat, tenyerükön hordoznak majd téged, kőbe ne üssed lábadat.

Átvonulásra *Zs. 90, 11. 12* Böjti ének *Zs. 90, 1-16* 6

Ki a magasságbeli oltalmában él, védelemben marad az ég Istenénél. Bízvást beszél az Úrhoz: „Te vagy menedékem, Istenem, benned bízom, kősziklám vagy Te nékem!" Megment az Úr a madarász tőrétől, a romlás pestisétől. Szárnyának vesz árnyékába téged, ölelő szárnya alatt lesz menedéked: pajzs és páncél az Úrnak hűsége. Ne félj a rémtől, mely éjszaka jár, ne bántson a nyíl, mely naponta száll, sem a sötétben kúszó döghalál, sem sorvadás, mely fényes délben pusztít. Ezrek hulljanak bár balod felől és tízezrek jobbfelől, baj nem érhet tégedet. Angyalainak parancsolt felőled, hogy oltalmazzák minden utadat. Tenyerükön hordoznak majd téged, kőbe ne üssed lábadat. Áspiskígyón jársz, s baziliszkuszon majd, oroszlánkölyket tiporsz szét és sárkányokat. „Mivel bizalma bennem van, megszabadítom. Mivelhogy nevem ismeri, én fölmagasztalom. Ha kiált hozzám, meghallgatom, mel-

lette leszek a szorongatásban, megóvom és dicsőségessé teszem. Hosszú élettel megajándékozom és megmutatom neki üdvösségem!"

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Mt. 4, 1-11* ❽

Abban az időben a Lélek a pusztába vitte Jézust, hogy megkísértse az ördög. Negyven nap és negyven éjjel böjtölt s végül megéhezett. Odalépett hozzá a kísértő és így szólt: „Ha Isten Fia vagy, mondd, hogy ezek a kövek kenyérré váljanak." Erre azt felelte: „Írva van: Nem csak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten ajkáról való." Az ördög ezután a Szentvárosba, a templomépület párkányára állította. „Ha Isten Fia vagy, mondta, vesd le magadat! Írva van: Angyalainak parancsolt felőled. Tenyerükön fognak hordozni téged, hogy kőbe ne üssed lábadat." Jézus így felelt: „Írva van az is: Ne kísértsd Uradat, Istenedet!" Végül egy igen magas hegyre vitte őt az ördög és megmutatta neki a világ valamennyi országát és azok gazdagságát. „Mindezt neked adom, mondta, ha leborulva imádsz engem." Jézus elutasította: „Takarodj, sátán! Írva van: Uradat, Istenedet imádd és csak neki szolgálj!" Akkor otthagyta őt az ördög, angyalok jöttek és szolgáltak neki.

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra *Zs. 90, 4-5* ❿

Szárnyának vesz árnyékába téged, ölelő szárnya alatt lesz menedéked: pajzs és páncél az Úrnak hűsége.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⑫

Ünnepélyesen felajánljuk a nagyböjt első áldozatát és kérünk téged, Urunk, hogy amikor a testi eledelt megvonjuk magunktól, a bűnös örömöktől is tartózkodjunk. A mi Urunk . . .

Folytasd a böjti prefációval a 176. lapon

Áldozásra Zs. 90, 4-5 ⑭

Szárnyának vesz árnyékába téged, ölelő szárnya alatt lesz menedéked: pajzs és páncél az Úrnak hűsége.

Lásd a 87. lapon: ⑬

Áldozás utáni ima ⑯

Szentséged vétele, Urunk, újítson meg minket és régi bűnös voltunktól megtisztítva vonjon be ennek az üdvötadó misztériumnak közösségébe. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

NAGYBÖJT 2. VASÁRNAPJA

(Stáció: Szűz Mária „in Dominica" bazilikája)

Urunk színeváltozása: megkísértésének ellentétes jelenete. Ott Krisztus a puszta böjtös magányában, itt az isteni kinyilatkoztatás hegyén áll. Ott megalkuvást nem ismerő harcban a Sátánnal, itt a mennyei Atya szeretetének fényözönében. Ott a kísértést szenvedő ember, itt Istennek menynyei dicsőségében megnyilvánuló Fia (Evangélium). Kétségtelenül azért nyilatkozik meg isteni mivoltában, hogy tanítványait s ma minket is megerősítsen a szenvedés sötét napjaira. De ezenkívül isteni fényben sugárzó emberség

eszményképe is annak a belső kegyelmi átalakulásnak, mely az egész keresztény élet, de főként a Nagyböjt programja. Az Apostol erről az átalakulásról beszél a Szentleckében: „Isten akarata az, hogy szentekké legyetek."

Bevonulásra ❷ *Zs. 24, 6. 3. 1*

Emlékezzél vissza, Uram irgalmadra és könyörületedre, mely öröktől fogva van; ellenségünk soha ne uralkodjék rajtunk és szorongatásunkban légy szabadulásunk, Izrael Istene. ✠ Hozzád száll szívem, Istenem, benned bizakodom, ne hagyd hogy szégyen érjen! Dicsőség . . . Emlékezzél . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, ki látod, hogy nincs semmi erőnk, oltalmazz minket minden külső és belső megpróbáltatás ellen; adj védelmet a testi bajokban és a rossz gondolatoktól tisztítsd meg lelkünket. A mi Urunk . . .

Szentlecke ❺ *1. Tessz. 4, 1*

Testvérek, kérünk és intünk titeket az Úr Jézusban: Amint tőlünk tanultátok, hogyan kell Istennek tetsző életet élnetek, úgy is éljetek, hogy egyre előbbre haladjatok. Hiszen tudjátok, hogy az Úr Jézus nevében milyen utasításokat adtunk nektek. Isten akarata ugyanis az, hogy szentekké legyetek. Tartózkodjatok a paráznaságtól. Mindegyiktek szentül és tisztességesen éljen feleségével, s ne szenvedélyes érzékiségben, mint a pogányok, akik nem ismerik az Istent. Senki üzletkötésben meg ne károsítsa és meg ne csalja testvérét, mert az Úr megtorolja mind-

ezt, amint már előbb megmondtuk és szentül állítottuk. Hiszen az Úr nem bűnös életre hívott minket, hanem szentségre Jézus Krisztusban, a mi Urunkban.

Átvonulásra
Zs. 24, 17-18 ❻
Böjti ének
Zs. 105, 1-4

Megsokasodtak a gyötrelmek szívemben, szorongatásaimból, Uram, ments ki engem. Nézd, milyen megvert és nyomorult vagyok, s bűneimnek adj bocsánatot.

Áldjátok az Urat, mert nagy az ő jósága, örökké él irgalmassága. Ki tudja elbeszélni az Úr nagy tetteit? Ki hirdeti minden dicséreteit? Boldogok, akik követik törvényedet s mindig igazságban szolgálnak neked. Emlékezzél ránk, Urunk, kegyesen tekints le népedre, jöjj el segítségére.

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Mt. 17, 1-9 ❽

Abban az időben: Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és testvérét Jánost, és egyedül őket vitte föl egy magas hegyre. Ott színében elváltozott előttük. Arca ragyogott, mint a nap, ruhája pedig tündökölt, mint a fény. Egyszerre csak megjelent nekik Mózes és Illés, amint beszélgettek vele. Péter erre így szólt Jézushoz: „Uram, jó hogy itt vagyunk! Ha akarod, csinálok itt három sátrat: neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet." Szavai közben fényes felhő takarta el őket és a felhőből szózat hallatszott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik, őt hallgassátok!" Ennek hallatára a tanítványok arcra borultak és igen megijedtek. De Jézus hozzá-

juk lépett és megérintette őket: „Keljetek föl, ne féljetek!" Föltekintve senkit sem láttak, csak Jézust egymagát. A hegyről lejövet Jézus a lelkükre kötötte: „Senkinek el ne mondjátok a látomást, amíg az Emberfia halottaiból föl nem támad."

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra ⑩ *Zs. 118, 47-48*

Szeretem törvenyeidet: rajtuk elmélkedem, törvényeid felé tárom karom, mert kedvesek nekem.

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Tekints kegyesen, Urunk, ezekre az áldozati ajándékokra: növeljék buzgóságunkat és szolgáljanak üdvösségünkre. A mi Urunk . . .

Folytasd a böjti prefációval a 176. lapon

Áldozásra ⑭ *Zs. 5, 2. 4*

Hallgasd meg, Uram, könyörgő szavam, hallgasd meg fohászkodásom: Istenem, Királyom, Uram, hozzád száll imádságom!

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Könyörögve kérünk, mindenható Isten, add, hogy neked tetsző életmóddal méltóképpen szolgáljanak neked, kiket szentségeiddel táplálsz. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

NAGYBÖJT 3. VASÁRNAPJA

(Stáció: Szent Lőrinc bazilikája)

„Aki nincs velem, ellenem van; aki nem gyűjt velem, szétszór." A megalkuvások világában tisztán szól Krisztus megalkuvást nem ismerő szava (Evangélium). Istennel szemben nincs alku: életünk Urát egész szívünkkel, teljes lelkünkkel és minden erőnkkel kell szolgálnunk. Így gyűjtünk Krisztussal. Különben értelmetlenül elvesztegetjük tehetségünket és erőinket, elhanyagoljuk Isten kegyelmét. Szétszóródás, kárhozat fenyeget. Még inkább fenyegeti ez azokat, akik új világot terveznek krisztusi elvek és erkölcs nélkül. A „világosság fiai" hűségesen követik az igazságosság és szeretet örök elveit (Szentlecke).

Bevonulásra *Zs. 24, 15. 1* ❷

Szemem az Úrra szegezem szüntelen, ő menti ki a hurokból léptemet. – Tekints reám és könyörülj meg rajtam, mert szegény vagyok és nagyon egymagamban. ✠ Hozzád száll szívem, Istenem, benned bizakodom: ne hagyd, hogy szégyen érjen. Dicsőség . . . Szemem . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk, mindenható Isten, hallgasd meg alázatos híveid kérését és nyújtsd ki védelmükre fölséges jobbodat. A mi Urunk . . .

Szentlecke *Ef. 5, 1-9* ❺

Testvérek: Kövessétek Isten példáját, mint kedves gyermekei. Éljetek szeretetben, amint Krisztus is szeretett minket és jóillatú áldozati adományként ajánlotta föl magát értünk Istennek. Paráznaságról

és más tisztátalanságról, vagy kapzsiságról szó se essék köztetek. Így illik a szentekhez. Ocsmány, léha vagy kétértelmű szót ne ejtsetek ki. Ez nem illik. Sokkal inkább illik a hálaadás. Legyetek meggyőződve, hogy semmiféle paráznának, tisztátalannak, kapzsinak, vagyis bálványimádónak nincs öröksége Krisztus és az Isten országában. Senki se vezessen félre titeket üres beszéddel, mert miattuk éri Isten haragja a hitetlenség fiait. Ne legyen tehát velük semmi dolgotok. Valaha ugyan sötétség voltatok, most azonban világosság az Úrban. Úgy éljetek, mint a világosság fiai! A világosság gyümölcse csupa jóságban, igazságban és egyeneslelkűségben mutatkozik.

Átvonulásra
Zs. 9. 20. 4
Böjti ének
Zs. 122. 1-3 6

Kelj fel, Uram, és ne engedd gőgjében elbizakodni az embert! A pogány nemzetek ítéletre eléd kerüljenek! Nézd: ellenségeim megfutamodnak, színed előtt meginognak s elpusztulnak!

Szemem hozzzád emelem, ki trónolsz a mennyben. Ime, miként a szolgák szeme uruk kezén s a szolgálók szeme úrasszonyukén, úgy szegezzük mi is szemünket az Úrra, várva irgalmának jelét. Irgalmazz, Uram, irgalmazz nekünk!

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium
Lk. 11, 14-18 8

Abban az időben: Jézus kiűzött egy néma ördögöt. Amint az ördög kiment, a néma megszólalt, mire a nép cso-

dálkozott. De néhányan megjegyezték: „Belzebubnak, az ördögök fejedelmének segítségével üzi ki az ördögöket." Mások próbára akarták tenni és égi jelet követeltek tőle. Ő azonban átlátva gondolataikon így szólt hozzájuk: „Minden önmagában meghasonlott ország elpusztul és ház házra omlik. Ha tehát a sátán önmagában meghasonlanék, hogyan állhatna fönn országa? Azt mondjátok, hogy Belzebubbal űzök ördögöt? Ha én Belzebubbal űzök ördögöt, fiaitok kinek a segítségével teszik? Ezért ők lesznek a ti bíráitok. De ha én Isten ujjával űzök ördögöt, akkor elérkezett hozzátok az Isten országa. Amíg az erős ember fegyveresen őrzi házát, biztonságban van vagyona. De ha egy erősebb megtámadja és legyőzi, elveszi fegyverzetét, amelyben bízott és a zsákmányt elosztja. Aki nincs velem, ellenem van; aki nem gyűjt velem, szétszór. Mikor a tisztátalan lélek kimegy az emberből, puszta helyen jár és nyugalmat keres. Ha nem talál, azt mondja: Visszatérek házamba, ahonnan kijöttem. Amikor odaér, kisöpörve és földíszítve találja. Erre elmegy, hoz magával hét más lelket, magánál gonoszabbat. Bemennek és ott laknak. Annak az embernek sorsa pedig rosszabbra fordul, mint előbb volt." Még beszélt, amikor egy asszony így kiáltott a nép közül: „Boldog a méh, mely téged hordozott és az emlő, melyet szoptál." Ő azonban hozzáfűzte: „Boldogabb, aki hallgatja és megőrzi Isten igéjét."

Lásd a 61. lapon: 9

Az Úr törvényei tökéletesek, szívet örvendeztetnek, ítéletei pedig a méznél, a csorgatott méznél is édesebbek; meg is tartja őket a te szolgád!

Felajánlásra Zs. 18, 9-12 ⑩

Lásd a 63. lapon: ⑪

Kérünk Urunk, törölje el bűneinket ez a felajánlott adomány és szentelje meg szolgáidat, testben és lélekben alkalmassá téve őket az áldozat bemutatására. A mi Urunk . . .

Felajánló ima ⑫

Folytasd a böjti prefációval a 176. lapon

A veréb helyet talál magának, a gerle fészket rak, hogy otthont adjon fiókáinak: a te oltárodnál, seregek Ura, én Istenem, Királyom! Boldogok, kik hajlékodban élnek és mindörökké téged dicsérnek!

Áldozásra Zs. 83, 4-5 ⑭

Lásd a 87. lapon: ⑮

Kérünk Urunk, végy le irgalmasan minden bűnt és bajt rólunk, kiket ily magasztos titok részesévé tettél. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima ⑯

Lásd a 87. lapon: ⑰

NAGYBÖJT 4. VASÁRNAPJA

(Stáció: Jeruzsálemi Szent Kereszt bazilika)
„Örvendezzél Jeruzsálem!" A Nagyböjt közepén, a húsvéti Alleluja előízeként felhangzik az öröm szava a liturgiában.

Mint Advent harmadik vasárnapján, megszólal az orgona és rózsaszínű miseruhát ölt a pap. Az öröm a nagyböjti bűnbánat idején különben csak szerényen jut kifejezésre a liturgiában, a keresztény lélekből azonban sohasem hiányozhat, mivel megváltottságunk és istenfiúságunk tudatából fakad. Örüljünk hát a „magasságbeli" Jeruzsálemmel, lelki édesanyánkkal: az Egyházzal, mert általa kaptuk a megváltás és az istenfiúi szabadság kegyelmét. Az Ószövetség népének, mely a Törvény szolgaságában élt, mindebben nem volt része. Az Apostol a rabszolganő és a szabad asszony gyermeke sorsának összehasonlításával ezt fejezi ki (Szentlecke). Az örök haza, a mennyei Jeruzsálem felé tartó zarándokutunkon az Egyház tanítása és szentségei közvetítik Isten vigasztaló kegyelmét (Könyörgés), belőlük merítünk bátorítást, erőt, örömet a földi élet viszontagságai közt (Zsoltárversek). Az Egyház folytatja lelki értelemben a kenyérszaporítás csodáját is és táplál minket az örök élet Kenyerével, Krisztussal (Evangélium).

Bevonulásra
Iz. 66, 10. 11
Zs. 121, 1 ❷

Örvendezzél Jeruzsálem! Gyűljetek egybe mindnyájan, kik szeretitek őt. Örvendve örvendjetek, kik szomorúságban voltatok; ujjongjatok és teljetek el vigasztalása bőségével. ✠ Mennyire örültem, mikor azt mondták nekem: az Isten házába megyünk. Dicsőség... Örvendezzél...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Add kérünk, mindenható Isten, hogy kegyelmed vigasztalásán éledjünk, kik tetteink miatt méltán lakolunk. A mi Urunk...

Szentlecke
Gál. 4, 22-31 ❺

Testvérek: Az írásban úgy olvassuk, hogy Ábrahámnak két fia volt, egyik a szolgálótól, a másik a szabad

asszonytól. Aki a szolgálótól való, test szerint született, aki pedig a szabadtól, az ígéret alapján. Ennek képletes értelme van. Ezek az asszonyok a két szövetséget jelentik. Az egyik Sina hegyéről való és szolgaságra szül: ez Ágár. Ágár ugyanis az Arábiában lévő Sina hegyét jelenti, s a mai Jeruzsálemnek felel meg, amely gyermekeivel együtt rabszolga sorban él. A szabad viszont a magasságbeli Jeruzsálemet jelenti: ez a mi anyánk. Hiszen meg van írva: „Örvendj te magtalan, ki nem szülsz, ujjongj és kiálts, ki fájdalmat nem ismersz, mert több a gyermeke a magányosnak, mint annak, akinek férje van." Ti pedig, testvéreim, mint Izsák, az ígéret fiai vagytok. De amint akkor a test szerint született üldözte a lélek szerint valót, úgy van most is. Mit is mond az írás? „Űzd el a szolgálót és fiát, mert a szolgáló fia nem örököl a szabad asszony fiával." Így tehát, testvérek, nem a szolgáló fiai vagyunk, hanem a szabad asszonyé. A szabadságra Krisztus vezetett minket.

Átvonulásra
Zs. 121, 1. 7 ❻
Böjti ének
Zs. 124, 1-2

Mennyire örültem, mikor azt mondták nekem: az Isten házába megyünk! Lakozzék béke erős bástyáid mögött, bőséges jólét falaid között!

Aki az Úrban bízik, olyan, mint Sion hegye. Soha meg nem inog, kinek Jeruzsálemben van lakhelye. Ahogy a hegyek védőn ölelik a várost, úgy védi az Úr népét most és mindörökre.

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Jn. 6, 1-15* 8

Abban az időben Jézus átkelt a galileai tengeren, Tibériás taván. Nagy tömeg követte, mert látták a betegeken művelt csodákat. Jézus fölment egy hegyre, s ott leült tanítványaival. Közel volt a húsvét, a zsidók ünnepe. Mikor Jézus körültekintett és látta a hozzátóduló nagy sokaságot, megkérdezte Fülöptől: „Honnét veszünk kenyeret, hogy legyen mit enniök?" Ezt azért kérdezte, hogy próbára tegye, mert ő maga tudta, mit akar tenni. Fülöp így felelt: „Kétszáz dénár árú kenyér sem elég, hogy csak valami kevés is jusson mindegyiknek." Egyik tanítványa, András, Simon Péter testvére közbeszólt: „Van itt egy fiú öt árpakenyérrel és két hallal. De mi ez ennyinek?" „Telepítsétek le az embereket!" – szólt Jézus. Azon a helyen sok fű volt. Letelepedtek. A férfiak szám szerint mintegy ötezren voltak. Jézus akkor fogta a kenyeret, hálát adott és kiosztotta a letelepülteknek. Ugyanígy adott a halakból is, amennyit csak akartak. Miután jóllaktak, így szólt tanítványaihoz: „Szedjétek össze a maradékot, hogy el ne vesszen." Össze is szedték és tizenkét kosarat töltöttek meg az öt árpakenyér maradékából, mely az étkezők után maradt. Mikor az emberek látták, hogy Jézus csodát művelt, beszélni kezdtek róla egymás közt: „Bizonyosan ez a Próféta, akinek el kell jönnie." Mikor Jézus észrevette, hogy megindulnak feléje, hogy erőszakkal királlyá tegyék, visszavonult a hegyre, egészen egyedül.

Lásd a 61. lapon: 9

Áldjátok az Urat, mivel jóságos. Nevének, a drága névnek, mondjatok dicséretet! Bármit akar, égen-földön mindent megtehet.

Felajánlásra Zs. 134, 3. 6 ⑩

Lásd a 63. lapon: ⑪

Tekints kegyesen, Urunk, ezekre az áldozati ajándékokra, növeljék buzgóságunkat és szolgáljanak üdvösségünkre. A mi Urunk . . .

Felajánló ima ⑫

Folytasd a böjti prefációval a 176. lapon

Jeruzsálem jól megépített, minden részében egységes város. Az Úr nemzetségei, az összes törzsek oda vonulnak s az Úr nevére ott áldást mondanak.

Áldozásra Zs. 121, 3-4 ⑭

Lásd a 87. lapon: ⑮

Arra kérünk, irgalmas Istenünk, hogy őszinte hódolattal járuljunk szentségeidhez és mindig hívő lélekkel vegyük magunkhoz azokat, melyekkel szüntelenül táplálsz minket. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima ⑯

Lásd a 87. lapon: ⑰

A SZENVEDÉS IDEJE

A Szenvedés két hete a Nagyböjt utolsó szakasza. Az olvasmányok Urunk szenvedésének eseményeiről és értelméről beszélnek, a zsoltárokban a szenvedő Krisztus könyörög. Elnémul a dicsőítés (Dicsőség az Atyának . . .) és a templomokban violaszínű lepellel takarják el a képeket. A lépcsőimában elmarad a Szenvedés első vasárnapján Bevonulásra mondott Judica-zsoltár. Az Egyház Urunk szenvedésének misztériumára irányítja figyelmünket. Olvassuk, mint veti el és üldözi halálra a választott nép a Messiást. Felragyog előttünk a keresztfa titka: Isten bölcsesége Krisztus szenvedését megváltásunkra fordítja. A „beata passio", Krisztus boldogító szenvedése életünk keresztjének bátor és hűséges hordozására hív, mert ezzel lesz teljessé megváltásunk.

A SZENVEDÉS 1. VASÁRNAPJA (FEKETEVASÁRNAP)

(Stáció: Szent Péter bazilikája)

Urunk messiási küldetésének és üdvözítő tanításának igazolására végső harcát vívja a hitetlenséggel. Emberré lett ***s ezért nem istení hatalmával, hanem emberi módon: igazságának és jóságának erejével igyekszik meghódítani az***

ember belső világát. Erkölcsi feddhetetlensége és tiszta szándéka kezeskednek igazáról. De ennél még több: az, hogy ő maga Isten. „Mielőtt Ábrahám lett volna, én vagyok". Nem időben előzi meg a pátriarkát, hanem időtlen isteni örökkévalóságával, amit az „én vagyok" jelenideje fejez ki. S ahol szavai nem érnek el eredményt, még mindig marad egy fegyvere: a szenvedés. Ő példaképünk és tanítónk, de mindezen túl főpapunk, aki bűneinkért önmagát adta megváltó áldozatul Istennek: „Vére megtisztítja lelkiismeretünket a holt cselekedetektől, hogy az élő Istennek szolgáljunk" (Szentlecke).

Bevonulásra *Zs. 42, 1. 2. 3* ❷

Szolgáltass igazságot nekem Istenem, fogd pártom a pogány nép ellen; az álnok és gonosz embertől, Uram, szabadíts meg engem. Hiszen Te vagy Isten, az én erősségem! ✠ Áraszd ki világosságodat és igazságodat, ezek vezessenek szent hegyedre és szentélyedbe ezek vigyenek fel! Szolgáltass . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk mindenható Isten, tekints kegyesen családodra, hogy a te jóságod vezesse a testi ügyekben és a te oltalmad őrizze a lelkiekben. A mi Urunk . . .

Szentlecke *Zsid. 9, 11-15* ❺

Testvérek: Krisztus mint a jövendő javak főpapja jelent meg, s belépett abba a nagyobb és tökéletesebb sátorba, amelyet nem ember keze alkotott, vagyis nem e világból való. Nem is bakok vagy borjak vérével, hanem tulajdon vérével lépett be egyszersmindenkorra a Szentek Szentjébe, s örök megvál-

tást szerzett. Ha ugyanis a bakok és bikák vére meg az üsző hamva a tisztátalanokra hintve megszenteli őket, úgyhogy külsőleg megtisztulnak, mennyivel inkább tisztítja meg lelkiismeretünket a holt cselekedetektől Krisztus vére, – aki az örök Lélek által önmagát ajánlotta föl szeplőtelen áldozatul Istennek – hogy az élő Istennek szolgáljunk! Ezért új szövetség közvetítője ő, melyben a meghívottak a megígért örökkétartó örökségben részesülnek.

Átvonulásra
Zs. 142. Zs. 17
Böjti ének
Zs. 128, 1-4 6

Ellenségemtől ments meg, Uram: taníts, hogy megtegyem akaratod! Uram, kiragadtál féktelen ellenségem kezéből, győzelemre segítettél támadóimmal szemben s megmentettél az ádáz gonoszok dühétől.

Ifjúságomtól fogva gyakran gyötörtek engem, – mondja csak Izrael népe – ifjúságomtól fogva gyakran gyötörtek engem, mégsem tehettek semmit ellenem. Hátamon ácsoltak a gonoszok, sokáig úzták gonoszságukat. De az Úr megmaradt hűségesnek és nyakát szegte a bűnösöknek.

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium
Jn. 8, 46-59 8

Abban az időben így szólt Jézus a zsidó tömeghez: „Ha igazat mondok, miért nem hisztek nekem? Aki Istentől van, hallgat Isten igéire. Ti azért nem hallgattok rá, mert nem vagytok Istentől." Erre a zsidók nekitámadtak: „Ugye joggal mondjuk, hogy szamaritánus vagy, és ördögöd van." Jézus tiltako-

zott: „Nincs ördögöm. Én tisztelem Atyámat, ti viszont gyalázattal illettek engem. De én nem keresem ã magam dicsőségét: van, aki keresi és ítéletet mond. Bizony, bizony mondom nektek: Aki tanításomat megtartja, halált nem lát sohasem." A zsidók közbevágtak: „Most látjuk, hogy ördögöd van. Ábrahám meghalt, a próféták is, és te azt mondod: Aki tanításomat megtartja, halált nem ízlel sohasem. Nagyobb vagy talán Ábrahám atyánknál, aki meghalt? A próféták is meghaltak. Minek képzeled magadat?" Jézus így válaszolt: „Ha én dicsőíteném önmagamat, dicsőségem semmit sem érne. Atyám az, aki dicsőít engem. Ti azt állítjátok, hogy ő az Istenetek, de nem ismeritek őt. Én ismerem. Ha azt mondanám, hogy nem ismerem, hozzátok hasonló: hazug lennék. Én azonban ismerem őt és szavát megtartom. Ábrahám, a ti atyátok ujjongott, hogy láthatja napomat. Látta és örvendezett." A zsidók erre fölháborodtak: „Még ötven esztendős sem vagy és láttad Ábrahámot?" Jézus így szólt: „Bizony mondom nektek: mielőtt Ábrahám lett volna, én vagyok." Azok köveket ragadtak, hogy megkövezzék. Jézus azonban eltünt, s kiment a templomból.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Uram, teljes szívemmel áldalak, jutalmazd meg szolgádat, hogy éljek s megtartsam törvényedet. Uram, éltessen engem igéreted!

Felánlásra
Zs. 118, 17. 107 ⑩

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Kérünk Urunk, hogy ezen áldozati ájándékok oldják meg bűneink bilincseit és esdjék le számunkra irgalmasságodat. A mi Urunk . . .

P. . . . mindörökkön örökké.
F. Amen.
P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Emeljük föl szívünket!
F. Felemeltük az Úrhoz.
P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.
F. Méltó és igazságos.

A SZENT KERESZT PREFÁCIÓJA:

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösségünkre váló, hogy mindíg és mindenhol hálát adjunk neked, szentséges Úr, mindenható Atya, örök Isten: Te az emberi nem váltságát a keresztfa által valósítottad meg, hogy amint a fáról eredt a halál, úgy a fáról fakadjon az élet; és aki győzött a fán, azt a fán győzze le Krisztus, a mi Urunk[1]. Általa magasztalják fölségedet az angyalok, imádják az uralmak, tisztelik a hatalmak; az egek és egek erői a boldog szeráfokkal egyesült ujjongással ünnepelnek. Add, kérünk, hogy az ő szavukhoz csatlakozzék énekünk, és alázatos dícsérettel zenghessük:

[1] Az ördög győzött a paradicsomi fán, az ő kisértésére ettek ősszüleink a tiltott fa gyümölcséből és vontak magukra és utódaikra az áteredő bűn átkát: a halált.

Szent vagy! / Szent vagy! / Szent vagy! / mindenség Ura, Istene! / Dicsőséged betölti a mennyet és a földet! / Hozsanna a magasságban Áldott, aki jön az Úr nevében. / Hozsanna a magasságban!

Folytasd a 71. lapon a szentmise kánonjával

Áldozásra 1. Kor. 11, 24 (14)

Ez az én testem, melyet értetek adok; ez a kehely az újszövetség az én véremben, mondja az Úr, ezt tegyétek, valahányszor isztok belőle, az én emlékezetemre.

Lásd a 87. lapon: (15)

Áldozás utáni ima (16)

Állj mellénk, Urunk, Istennünk és állandó oltalmaddal véda meg azokat, kiket szentségeiddel új életre keltettél. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: (17)

A SZENVEDÉS 2. VASÁRNAPJA (VIRÁGVASÁRNAP)

(Stáció: Szent János lateráni bazilikája)

Urunk bevonulása Jeruzsálembe: ezzel kezdődik az év legszentebb időszaka, a Nagyhét. Az esemény emlékére az Egyház ünnepélyes körmenetet tart és megszentelt pálmaágakkal, hazánkban a koratavasszal nyíló fűzfa barkájával (régebben virágos ágakkal is; innen a Virágvasárnap elnevezés) köszönti megváltó Királyát. Evangéliumi szakasz helyett a szentmisében Urunk szenvedésének történetét, a Passiót olvassuk Szent Máté evangéliumából. A Szentlecke az Apostol híres „himnusza", mely rövid néhány sorban páratlan mélységű teológiai összefoglalása Krisztus engedelmes életének, szenvedésének és megdicsőülésének. A 21. zsoltár a szenvedő Krisztus imája volt a keresztfán.

Ünnepélyes körmenet Krisztus király tiszteletére

A pálmaágakat, vagy a virágvasárnap helyenkint szokásos egyéb ágakat az oltár mellett elhelyezett asztalkára teszik, vagy pedig maguk a hívek tartják kezükben. Az egyházi ruhák színe piros. Bevezetésül a kar énekli, vagy a pap elmondja a következő antifonát:

Antifona
Mt. 21, 9

Hozsanna Dávid fiának!
Áldott, ki az Úr nevében jön!
Izrael királya,
Hozsanna a magasságban!

Most a pap megáldja az ágakat.

P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Könyörögjünk:

Könyörgés

Áldd ✠ meg, kérünk Urunk, ezeket a pálma (vagy: olaj-fa-, vagy: egyéb) ágakat és add, hogy amit ma néped tiszteletedre testileg cselekszik, azt, ellenségein győzedelmeskedve és az irgalmasság cselekedeteit különösképpen szeretve, lelkileg teljes odaadással megtegye. A mi Urunk . . .

F. Amen.

A pap háromszor meghinti szenteltvízzel, majd háromszor megtömjénezi az ágakat. Ezután a helyi szokásoknak megfelelően kiosztja a megáldott ágakat. Közben a kar énekli:

Antifona

A zsidók gyermekei olajágakat hordozva mentek az Úr elé, és ujjongva kiáltották: Hozsanna a magasságban!

Zsoltár
23, 1-2. 7-10

Az Úré a föld és minden teljessége,
lakóival a földnek kereksége.
Mert tengerekre ő ágyazta meg,
s folyóvizeken ő erősítette meg.

Itt megismételjük az antifonát.

Emeljétek fel fejeteket ajtók,
táruljatok fel, ősi kapuszárnyak,
s a dicsőség királya bevonul!
„Kicsoda ő, a dicsőség királya?"
„Az erős és hatalmas Úr,
a harcokon hatalmas Úr!"

Antifona.

Emeljétek fel fejeteket, ajtók,
táruljatok fel, ősi kapuszárnyak,
s a dicsőség királya bevonul!
„Kicsoda ő, a dicsőség királya?"
„A seregek Ura, ő a dicsőség királya.

Antifona.

Dicsőség az Atyának . . .

Antifona.

Antifona

A zsidók gyermekei ruháikat terítették az útra s így kiáltoztak: Hozsanna Dávid fiának. Áldott, ki az Úr nevében jön! Hozsanna a magasságban!

Zsoltár 46

Minden népek tapsoljatok, ujjongó dallal Istent áldjatok! Mert fölséges az Úr és félelmetes, nagy király Ő az egész föld felett.

Itt megismételjük az antifonát.

Nemzeteket alánk vetett,
sarkunk alá a népeket.
Kiszemelte minekünk örökségét
kedves Jákobja dicsőségét.

Antifona.

Fölmegy az Isten örömriadallal,
az Úr hangos harsonadallal.
Zengjetek az Istennek, zengjetek,
zengjetek királyunknak, zengjetek!

Antifona.

Mivel király az Isten az egész föld felett,
himnuszt zengjetek!
Országol Isten a nemzeteken,
ott ül az Isten szentséges székiben.

Antifona.

Összegyűltek a népek nagyjai,
Ábrahám Istenének népével tartani,
Mert Istené, ki a földön előkelő,
nagyon fölséges ő.

Antifona.

Dicsőség az Atyának . . .

Antifona.

A pap a misében szokásos módon a következő evangéliumi szakaszt énekli:

Evangélium
Mt. 21, 1-9

Abban az időben: Mikor Jeruzsálemhez közeledve Betfagéba, az Olajfák hegyéhez értek, Jézus elküldött két tanítványt ezzel a megbízással: „Menjetek a szemközti faluba. Találtok ott egy megkötött szamarat s vele csikaját. Oldjátok el és vezessétek ide. Ha valaki bármit is szólna, mondjátok, hogy az Úrnak szüksége van rá, erre mindjárt elengedi." Így kellett teljesülnie a próféta jövendölésének: „Mondjátok meg Sion leányának: Nézd, királyod vonul be hozzád, szerényen, szamárháton, teherhordó állat csikaján." A tanítványok elmentek és úgy tettek, amint Jézus megparancsolta. Elhozták a szamarat és csikaját, rátették ruhájukat, ő pedig felült. Sokan a nép közül ruhájukat terítették az útra, mások ágakat törtek a fákról s az útra szórták. Az előtte járó és az utána tóduló tömeg így kiáltozott: „Hozsanna Dávid fiának! Áldott, ki az Úr nevében jön! Hozsanna a magasságban!"

A körmeneten kezünkben visszük a megáldott ágakat s közben a következő antifonákból énekelünk:

P. Induljunk békével.
F. Krisztus nevében. Amen.

1. Antifona

A néptömeg virágokkal és pálmaágakkal jön a Megváltó elé s a diadalmas győztesnek illő hódolatot mutat be: a nép Isten fiát dicsőíti és Krisztus dicséretére egekig hangzik: Hozsanna!

2. Antifona

Az angyalokkal s a gyermekekkel egyesüljünk mi is, hívek, és kiáltsuk a halál legyőzőjének: Hozsanna a magasságban!

3. Antifona

A nagy sokaság, mely egybegyűlt az ünnepre, így kiáltott az Úrhoz: Áldott, ki az Úr nevében jön! Hozsanna a magasságban!

4. Antifona

Az odaérkező néptömeg örömében áldani kezdte Istent azért a sok csodatettért, amelynek tanuja volt. Nagy szóval kiáltották: Áldott a király, ki az Úr nevében jön! Békesség a földön és dicsőség a magasságban!

Az antifonák után a következő himnuszt énekeljük, minden szakasz után megismételve az első versszakot.

Himnusz

Dicsőség, dícséret és tisztelet neked,
megváltó Krisztus király,
kinek hozsannát énekelt
a hívő gyermeksereg.

Dicsőség, dícséret . . .

Izrael királya vagy
és Dávid hírneves sarja,
áldott királyunk,
ki az Úr nevében jössz.

Dicsőség, dícséret . . .

Téged az angyali kar
dícsérve magasztal az égben
s velük az ember is
és minden földi teremtmény.

Dicsőség, dícséret . . .

A zsidók serege
pálmát szórt utad elébe,
himnuszt imát, fogadást,
hozunk mi, íme, neked.

Dicsőség, dícséret . . .

Ők a szenvedésre készülőnek
hódoltak dícséretükkel,
mi az uralkodónak
zengjük most énekünk.

Dicsőség, dícséret . . .

Bennük kedved telt,
kedveld hát hódolatunkat,
te kegyes, jó király,
ki, ami jó, szereted.

Dicsőség, dícséret . . .

Mindnyájan áldjanak téged
és mondják: áldott, ki az Úr
nevében jön.

5. Antifona

Dicsérd az Urat, Jeruzsálem,
dícsérd, Sion, Istenedet:
Erőssé tette zárát kapuidnak,
s megáldta benned gyermekidet.
Határaid megáldja békességgel,
és jóllakat a buza velejével.
Szavát a földre küldi el,
igéje sebesen szökell.
Akár a gyapjat, havat ád,
és hamuként hint zuzmarát.
Mint kenyérmorzsát, úgy szórja jegét,
és megfagynak a vizek hidegén.
Igéjét küldi, és a jég fölolvad,
szelét fuvatja, és a vizek folynak.
Jákobnak ő tudtul adta igéjét,
Izraelnek parancsát, rendelését.
Más népeken így nem cselekedett,
náluk igéit nem mutatta meg.
Dicsőség az Atyának . . .

Zsoltár
147

Mindnyájan áldjanak . . .

6. Antifona

Díszes pálmaágakkal borulunk az érkező Úr elé, himnuszokkal és énekekkel futunk eléje mindnyájan, s magasztalva kiáltjuk: Áldott az Úr!

7. Antifona

Üdvözlégy királyunk, Dávid fia, világ Megváltója! Rólad jövendölték a próféták, hogy Izrael szabadítójaként jössz. Téged üdvözítő áldozatul küldött az Atya a földre, a világ kezdetétől mind a mai napig téged vártak a szentek: Hozsanna Dávid fiának! Áldott ki az Úr nevében jön! Hozsanna a magasságban!

Semmi akadálya annak, hogy a hívek a Christus vincit, vagy más Krisztus-király éneket énekeljenek. Mikor a körmenet visszaér a templomba, elkezdik az utolsó antifonát:

8. Antifona

Mikor bevonult az Úr a szent városba, a zsidók gyermekei előre hirdették az Élet feltámadását és pálmaágakat tartva kiáltották: Hozsanna a magasságban! Mikor meghallotta a nép, hogy Jézus Jeruzsálembe jön, kimentek elébe és pálmaágakat tartva kiáltották: Hozsanna a magasságban!

A körmenet végén a pap az oltártól a következő könyörgést mondja:

P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Könyörögjünk.

Könyörgés

Urunk Jézus Krisztus, Királyunk és Megváltónk, kinek tiszteletére, ezekkel az ágakkal kezünkben ünnepi dícséretet énekeltünk, engedd kegyesen, hogy ahová csak elviszik ezeket az ágakat, oda áldásod kegyelme szálljon és jobbod, az ördög minden gonoszságát és cselvetését legyőzve, oltalmazza meg azokat, akiket megváltottál. Ki élsz és uralkodol . . .

A szentmise

Bevonulásra *Zs. 21, 20. 22* ❷

Ne maradj távol tőlem Istenem! Segítségeddel siess védelmemre. Szabadíts meg az oroszlán torkából, e nyomorultat a bölények öklelő szarvától! ✠ Istenem, Istenem, tekints rám, miért hagytál el engem? Miért vagy oly messze távol, segítségemtől, jajjaim szavától? Ne maradj . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Mindenható, örökkévaló Isten, kinek végzéséből Megváltónk testet öltött és kereszthalált szenvedett, hogy az emberiségnek az alázatosság követendő példáját adja, engedd kegyesen, hogy az övéhez hasonló béketűrést tanusítsunk és föltámadásában mi is részesüljünk. A mi Urunk . . .

Szentlecke *Filip. 2, 5-11* ❺

Testvérek: Ugyanaz az érzés legyen bennetek, amely Krisztus Jézusban volt. Ő, isteni mivoltában nem tar-

totta Istennel való egyenlőségét olyan dolognak, amihez föltétlenül ragaszkodjék, hanem szolgai alakot fölvéve kiüresítette önmagát és hasonló lett az emberekhez. Külsejét tekintve olyan volt, mint egy ember; megalázta magát és engedelmes lett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig. Ezért Isten fölmagasztalta és minden mást fölülmúló nevet adott neki: Jézus nevére hajoljon meg minden térd a mennyben, a földön és az alvilágban, s minden nyelv hirdesse az Atyaisten dicsőségére, hogy Jézus Krisztus az Úr.

Átvonulásra
Zs. 72, 24. 1-3 6
Böjti ének
Zs. 21, 2-32

Jobbomat megfogta jobbkezed, akaratodnak utján vezettél, s dicsőségedbe fölemeltél. Az Úr jóságos Izraelhez és mind a tiszta szívűekhez. Lábam mégis csaknem megtántorodott, egy hajszál híja, s léptem már megcsuszott. Elfogta szívem a keserű harag, jólétben látva a gonoszokat.

Istenem, Istenem, tekints rám, miért hagytál el engem? Miért vagy oly messze távol segítségemtől, jajjaim szavától? Én Istenem, kiáltozom napestig, de nem figyelsz, s éjszaka is, de rám ügyet sem vetsz. Pedig te szentélyedben lakol, Izrael dicsősége. Ősatyáink tebenned bizakodtak, bíztak, s te őket megszabadítottad. Hozzád kiáltottak és megmenekültek, tebenned bíztak s meg nem szégyenültek. Én pedig féreg vagyok, s nem ember, emberek csúfja, nép utálata. Gúnyoló szóval illet, aki lát, fejet csóvál, elvonja ajakát: Az Úrban bízott, hát segítse meg, szerette, hát most szabadítsa meg! Ők pedig bámészkodva csak mulatnak rajtam.

Elosztották ruhám maguk között, sorsot vetettek köntösöm fölött. Szabadíts meg az oroszlán torkából, e nyomorultat a bölények öklelő szarvától. Kik félitek az Urat, dicsérjétek, Jákob minden magva, tiszteljétek! Az eljövendő nemzedék az Urat hirdeti s az egek visszhangozzák a születendő népnek: mik az Úr tettei.

Lásd az 59. lapon: ❼

A mi Urunk Jézus Krisztus kínszenvedése Szent Máté szerint.

Abban az időben: Jézus tanítványaival a Getszemáni nevű majorba érkezett. „Uljetek le itt, amíg tovább megyek s imádkozom", mondta tanítványainak. Csak Pétert és Zebedeus két fiát vitte magával. Egyszerre csak szomorkodni és gyötrődni kezdett. „Halálosan szomorú a lelkem, mondta nekik, várjatok itt és virrasszatok velem." Kicsit tovább ment és arcra borulva így imádkozott: „Atyám, ha lehetséges, kerüljön el ez a kehely, de ne úgy legyen, amint én akarom, hanem amint te." Aztán visszament tanítványaihoz, de alva találta őket. Rászólt Péterre: „Így hát egy órahosszat sem tudtatok virrasztani velem? Virrasszatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek. A lélek ugyan készséges, a test azonban gyönge." Másodszor is elvonult és így imádkozott: „Atyám, ha nem kerülhet el ez a kehely anélkül, hogy ki ne igyam, legyen meg a te akaratod." Mikor visszatért, megint alva találta őket, mert szemük elnehezült. Erre otthagyta őket, ismét elment s harmadszor is ugyanazokkal a szavakkal imádkozott. Aztán visszatért

tanítványaihoz és így szólt: „Aludjatok csak és nyugodjatok! Itt az óra! Az Emberfia bűnösök kezébe kerül. Keljetek föl menjünk! Nézzétek, itt jön, aki elárul engem."

Még beszélt, mikor odaérkezett Júdás, egy a tizenkettő közül, s vele a főpapoknak és a nép véneinek megbízásából egy kardokkal és dorongokkal fölszerelt csapat. Az áruló jelben egyezett meg velük: „Akit megcsókolok, mondta, ő az, fogjátok el." Azzal mindjárt Jézushoz lépett: „Üvözlégy, Mester!" – szólt és megcsókolta. Jézus megkérdezte: „Barátom, miért jöttél?" Erre körülfogták Jézust, kezet emeltek rá és foglyul ejtették. Jézus egyik kisérője kardjához kapott, kirántotta és rásujtva a főpap szolgájára, levágta fülét. Jézus azonban rászólt: „Tedd vissza hüvelyébe kardodat. Mindaz, aki kardot ragad, kard által vész el. Vagy azt gondolod, hogy Atyám nem bocsátana rendelkezésemre rögtön tizenkét ezred angyalnál is többet, ha kérném? De akkor hogyan teljesednék be az írás, amely szerint ennek így kell történnie?" A csapatnak pedig abban az órában ezt mondta Jézus: „Mint valami rabló ellen, úgy vonultatok ki kardokkal és dorongokkal, hogy elfogjatok. Naphosszat együtt voltam veletek a templomban és tanítottam, mégsem fogtatok el. Mindez azért történt, hogy beteljesedjenek a próféták írásai." Erre a tanítványok mind elhagyták őt és elfutottak.

Akik elfogták Jézust, Kaifás főpaphoz hurcolták. Ott gyülekeztek az írástudók és a nép vénei. Péter messziről követte őt a főpap pa-

lotájáig. Bement oda és leült a szolgák közé, hogy lássa a dolog végét. A főpapok az egész főtanáccsal együtt hamis bizonyítékot kerestek Jézus ellen, hogy halálra ítélhessék. De nem találtak, noha sok hamis tanú jelentkezett. Végre két hamis tanú jött s így szólt: „Ez azt állította: Le tudom rontani Isten templomát és három nap alatt fölépítem azt." A főpap erre fölkelt és megkérdezte: „Semmit sem felelsz arra, amivel ezek vádolnak?" Jézus hallgatott. A főpap folytatta: „Esküvel kényszerítlek az élő Istenre: mondd meg, te vagy-e a Messiás, az Isten fia?" „Én vagyok", felelte Jézus „Mondom azonban nektek: Látni fogjátok egykor, hogy az Emberfia ott ül a Mindenható jobbján és eljön az ég felhőin." A főpap erre megszaggatta ruháját: „Káromkodott! – kiáltotta. Mi szükségünk van még tanukra? Most magatok is hallottátok a káromkodást. Mi a véleményetek?" Azok így kiáltottak: „Méltó a halálra!" Erre arcul köpdösték és ököllel ütötték, mások pedig arcul verték és azt mondták: „Találd ki, Messiás: ki ütött rád?"

Miközben Péter kinn ült az udvaron, odalépett hozzá egy cselédlány és megjegyezte: „Te is a galileai Jézussal voltál." De ő mindnyájuk hallatára tagadta: „Nem értem, mit beszélsz." Mikor aztán kifelé készült a kapun, meglátta őt egy másik cselédlány és szólt az ottlévőknek: „Ez is a názáreti Jézussal volt." Megint tagadta, most már esküvel: „Nem ismerem azt az embert." Röviddel ezután az ottállók körülfogták Pétert és bizonygatták: „De bizony, közéjük tartozol te is,

hiszen kiejtésed is elárul." Erre már átkozódni és esküdözni kezdett: „Nem ismerem azt az embert!" Akkor mindjárt megszólalt a kakas. Péternek ekkor eszébe jutott Jézus szava: „Mielőtt a kakas szól, háromszor tagadsz meg engem." Kiment és keserves sírásra fakadt.

Mikor megvirradt, a főpapok és a nép vénei tanácsra ültek össze és elhatározták, hogy halálra adják Jézust. Megkötözve elvezették és Poncius Pilátus helytartónak adták át. Mikor Júdás, az áruló, látta, hogy elítélték, megbánta tettét és visszavitte a harminc ezüstpénzt a főpapoknak és a véneknek: „Vétkeztem, mondta, elárultam az igaz vért." „Mi közünk hozzá? – válaszolták. A te dolgod." Erre a templomba szórta az ezüstpénzt, aztán elment és fölakasztotta magát. A főpapok fölszedték a pénzt, de úgy vélték: „Nem szabad a templom kincstárába tenni, mert vér díja." Tanácsot tartottak és megvették rajt a fazekas telkét az idegenek temetkezési helyéül. Ezért hívják azt a telket ma is Hakeldámának, vagyis vérmezőnek. Így beteljesedett, amit Jeremiás próféta jövendölt: „Fogták a harminc ezüstpénzt, a fölbecsültnek árát, kit Izrael fiai becsültek ennyire, és a fazekas telkéért adták oda. Így parancsolta meg nekem az Úr." Közben Jézust a helytartó elé állították. A helytartó megkérdezte tőle: „Te vagy a zsidók királya?" „Én vagyok", felelte Jézus. A főpapok és vének vádaskodására azonban semmit sem felelt. Erre Pilátus így szólt hozzá: „Nem hallod, mi mindennel vádolnak?" De ő egyetlen vádjukra sem felelt. Ez igen meglepte a helytartót.

Szokásban volt, hogy az ünnep napján a helytartó

szabadon bocsásson egy rabot a nép kívánsága szerint. Volt akkor egy hírhedt rabjuk, Barabásnak hívták. Pilátus megkérdezte az egybegyűlteket: „Mit akartok, kit bocsássak el, Barabást vagy Jézust, akit Krisztusnak mondanak?" Tudta ugyanis, hogy irígységből állították eléje. Miközben ott ült ítélőszékén, felesége ezt az üzenetet küldte neki: „Semmi dolgod se legyen azzal az igaz emberrel, ma álmomban sokat szenvedtem miatta." A főpapok és vének azonban rábeszélték a népet, hogy Barabást kérjék ki, Jézust pedig ítéltessék el. A helytartó tehát megkérdezte tőlük: „Mit akartok, melyiket bocsássam el a kettő közül?" „Barabást", kiáltották. Pilátus tovább kérdezte: „Mit tegyek tehát Jézussal, akit Krisztusnak mondanak?" Mindnyájan azt kiáltották: „Keresztre vele!" „Dehát mi rosszat tett?" – kérdezte. Azok még erősebben kiáltották: „Keresztre vele!" Pilátus látta, hogy semmire sem megy, sőt még nagyobb zajongás támad. Vizet hozatott és megmosta kezét a nép előtt: „Ártatlan vagyok ez igaznak vérontásában, szólt. A ti dolgotok." Erre az egész nép így kiáltott: „Vére rajtunk és fiainkon!" Akkor szabadon bocsátotta Barabást, Jézust pedig megostoroztatta és átadta nekik, hogy keresztre feszítsék. Ezután a helytartó katonái bevitték Jézust a helytartóságra és köréje gyűjtötték az egész csapatot. Levetkőztették és bíborszínű köpenyt vetettek rá. Majd tövisből koronát fontak, fejére tették és nádszálat adtak jobb kezébe. Aztán térdethajtva előtte így gúnyolták: „Üdvözlégy, zsidók királya!" Közben leköpdösték és fogva a nádat, fejére vertek. Miután így csúfot

űztek belőle, levették róla a köpenyt és saját ruháit adták rá. Azután elvezették, hogy keresztre feszítsék.

Miközben kifelé vonultak, találkoztak egy Simon nevű cirenei emberrel. Ezt kényszerítették, hogy vigye a keresztet. Eljutottak arra a helyre, melynek Golgota, vagyis Koponyahely a neve. Ott epével kevert bort adtak neki inni. De mikor megízlelte, nem akarta meginni. Azután keresztre feszítették és sorshúzással megosztoztak ruháin. Így beteljesedett, amit a próféta jövendölt: „Elosztották ruháimat maguk között és sorsot vetettek köntösöm fölött." Aztán leheveredtek és őrizték őt. Feje fölé tették az elítélésének okát jelző táblát: „Ez Jézus, a zsidók királya." Vele együtt két rablót is keresztre feszítettek, az egyiket jobbról, a másikat balról. Az arra járók káromolták őt és fejüket csóválva mondogatták: „Te, aki lerontod és harmadnapra fölépíted Isten templomát, szabadítsd meg magadat! Ha Isten fia vagy, szállj le a keresztről!" Ugyanígy gúnyolódtak az írástudókkal és vénekkel együtt a főpapok is: „Másokat megszabadított, önmagát nem tudja megszabadítani. Ha Izrael királya ő, szálljon le most a keresztről és hiszünk neki. Bízott az Istenben, szabadítsa meg most, ha kedve telik benne. Hiszen azt mondta: Isten fia vagyok." Ugyanígy szidalmazták őt a vele együtt megfeszített rablók is. A hatodik órától a kilencedik óráig sötétség támadt az egész földön. Kilenc óra tájban Jézus hangosan fölkiáltott: „Éli, Éli, lámmá szábáktáni? vagyis: Én Istenem, én Istenem! Miért hagytál el engem?" Ennek hallatára néhány ottálló megjegyezte: „Illést

hívja." Egyikük mindjárt odafutott és ecetbe mártott szivacsot nádra tűzve, inni adott neki. A többiek pedig hozzáfűzték: „Hadd lássuk, eljön-e Illés, hogy megszabadítsa." Erre Jézus ismét hangosan fölkiáltott és kilehelte lelkét.

Itt letérdelünk és néhány pillanatig imádkozunk.

Ekkor a templom függönye kettéhasadt, felülről egészen az aljáig, a föld megrendült, a sziklák megrepedtek, a sírok megnyíltak és sok elhunyt szentnek teste föltámadt. Föltámadása után kijöttek a sírokból, bementek a szent városba és többeknek megjelentek. A százados és a többiek is, akik Jézust őrizték, a földrengés és a történtek láttára igen megijedtek: „Ez valóban Isten fia volt", mondták. Messziről több asszony figyelte a történteket, akik Galileából kísérték el Jézust és gondját viselték. Köztük volt Mária Magdolna, Mária Jakab és József anyja, és Zebedeus fiainak anyja. Mikor már estére járt az idő, jött egy József nevű arimateai gazdag ember, aki maga is Jézus tanítványa volt. Bement Pilátushoz és elkérte Jézus testét. Pilátus elrendelte, hogy adják ki a testet. József, miután levette a testet, tiszta lepelbe takarta és sziklába vájt új sírboltjába helyezte. A sír bejárata elé nagy követ gördített és elment.

Lásd a 61. lapon: ❾

Agyalázat megtörte szívem s beteggé lettem, szánakozót keresztem s nem akadt, vigasztalókat, s nem találtam

Felajánlásra ❿
Zs. 68, 21-22

Ételemül epét adtak, szomjúságomban ecettel itattak.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⓬

Engedd kérünk, Urunk, hogy Fölséged színe előtt felajánlott adományunk megnyerje számunkra a buzgóság kegyelmét és biztosítsa örök boldogságunkat. A mi Urunk . . .

Folytasd a Szent Kereszt prefációjával a 197. lapon

Áldozásra *Mt. 26, 42* ⓮

Atyám, ha nem kerülhet el ez a kehely anélkül, hogy ki ne igyam, legyen meg a te akaratod.

Lásd a 87. lapon: ⓯

Áldozás utáni ima ⓰

Kérünk Urunk, e szent áldozat hatására tisztuljunk meg bűneinktől és teljesüljenek helyes kívánságaink. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⓱

NAGYCSÜTÖRTÖK

(Stáció: Szent János Lateráni bazilikája)

Urunk megváltó istenemberi szeretetének ünnepe: ezen a napon üljük meg az Utolsó Vacsora emlékét, amikor Jézus az Oltáriszentséget ajándékozta nekünk. A kenyér és bor színében kereszten feláldozásra kerülő szent testét és vérét adta tanítványainak eledelül, hogy önmagával, megváltó áldozatával egyesítse, s ezzel új és örök szövetségbe kapcsolja minden hívét Istennel. Szavaival: „Ezt tegyétek az én emlékezetemre", elrendelte az Újszövetség áldozatának, a szentmisének bemutatását (Szentlecke). Ezen az ünnepen a violaszínt a fehér váltja fel a liturgiában. A szentségek kiszolgáltatásához szükséges olajat szentelő püspök reggeli miséjén kívül csak egy mise van minden templomban, melyen a papok is, akárcsak az Utolsó Vacsorán az apostolok, szentáldozáshoz járulnak. Ősrégi szokás, hogy a miséző pap Urunk alázatos szeretetének példáját (Evangélium) követve, megmossa 12 szegényember lábát. Mise végén ünnepélyes körmenet kíséri a Szentséget az egyik mellékoltárhoz. Utána az oltárfosztás következik: a teritőktől, gyertyatartóiktól megfosztott oltárok csupaszon állnak, hogy Nagypénteken a ruháktól megfosztott Üdvözítőre emlékeztessenek.

Ünnepélyes esti szentmise az Úr vacsorájának emlékére

A szentmise ideje: este 5 és 8 között. Áldoztatás csak mise alatt vagy közvetlen utána van. Az egyházi ruhák színe fehér.

Bevonulásra
Gal. 6, 14
Zs. 66, 2

Nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus keresztjével kell dicsekednünk: ő a mi üdvösségünk, életünk és feltámadásunk, ő szabadított és váltott meg bennünket. ✠ Irgalmazzon nekünk az Isten

és áldjon meg minket, arcának fénye ragyogjon ránk és irgalmazzon nekünk. Nekünk a mi Urunk . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Glóriára megszólal az orgona, meghúzzák a harangokat, s valamennyi csengővel csengetnek, azután mindez hallgat a husvéti vigilia Glóriájáig.

Könyörgés ❹

Isten, kitől Júdás megkapta bűnének büntetését, a lator pedig hitvallásának jutalmát, add meg nekünk irgalmasan, hogy amint a mi Urunk Jézus Krisztus szenvedésekor mindkettőjüknek megfizetett érdeme szerint, úgy, régi tévelygéseinktől megszabadítva, adja meg nekünk a feltámadás kegyelmét. Ki veled él . . .

Szentlecke *1. Kor. 11, 20* ❺

Testvérek: Mikor egybegyűltök, az már nem az Úr vacsorájának elköltése, mert étkezés közben ki-ki a saját vacsoráját veszi elő, s az egyik éhen marad, a másik pedig megrészegül. Hát nincs otthonotok evésre-ivásra? Vagy semmibe sem veszitek az Isten egyházát és zavarba hozzátok a szegénysorsuakat? Mit mondjak nektek? Dícsérjelek? Ezért nem dícsérlek. Az Úrtól kaptam ugyanis, amit közöltem veletek. Az Úr Jézus elárulásának éjszakáján fogta a kenyeret, hálát adott, megtörte és így szólt: Vegyétek és egyétek, ez az én testem, melyet értetek adok. Ezt tegyétek az én emlékezetemre. Ugyanígy vacsora után fogta a kelyhet és így szólt: Ez a kehely az új szövetség az én véremben. Ezt

tegyétek, valahányszor isztok belőle, az én emlékezetemre. Valahányszor ugyanis e kenyeret eszitek s e kehelyből isztok, az Úr halálát hirdetitek, míg el nem jön. Ezért, aki méltatlanul eszi e kenyeret, vagy issza az Úr kelyhét, az Úr teste és vére ellen vét. Tehát vizsgálja meg magát mindenki, s csak úgy egyék a kenyérből és igyék a kehelyből, mert aki méltatlanul eszik és iszik, anélkül hogy megkülönböztetné az Úr testét, tulajdon ítéletét eszi és issza. Ezért gyengék s betegek közületek sokan, többen pedig holtak. Ha azonban helyesen ítélnénk meg magunkat, nem lenne részünk az ítéletben. Ha viszont az Úr ítél meg minket, javulásunkra teszi, hogy e világgal együtt el ne kárhozzunk.

Átvonulásra 6
Fil. 2, 8-9

Krisztus engedelmes lett értünk mindhalálig, mégpedig a keresztthalálig. Ezért Isten felmagasztalta és minden mást felülmúló nevet adott neki.

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium 8
Jn. 13, 1-15

Közel volt már húsvét ünnepe. Jézus tudta, hogy eljött az óra, amikor a világból vissza kell térnie az Atyához. Ekkor adta övéinek, akiket szeretett és a világban hagyott, szeretetének legnagyobb jelét. A vacsora alkalmával történt. Az ördög már szivébe sugallta karioti Judásnak, Simon fiának, hogy elárulja őt. Jézus tudta, hogy mindent kezébe adott az Atya és hogy Istenől jött és Istenhez megy, mégis fölkelt a vacsorától, levetette felsőruháját, fogott egy kendőt

és maga elé kötötte. Aztán vizet öntött egy mosdótálba és mosni kezdte tanítványainak lábát, majd a derekára kötött kendővel megtörölte. Mikor Simon Péterhez ért, Péter tiltakozott: „Uram, te akarod megmosni az én lábamat?" Jézus így felelt: „Most még nem érted, amit teszek, de később majd megérted." Ám Péter még jobban tiltakozott: „Az én lábamat meg nem mosod soha." „Ha nem moslak meg, felelte Jézus, nem vagy közösségben velem." „Uram, kiáltott Péter, akkor ne csak lábamat, hanem kezemet és fejemet is!" Jézus így szólt: „Aki megfürdött, annak csak lábát kell megmosni, akkor egészen tiszta lesz. Ti is tiszták vagytok, de nem mindnyájan." Tudta ugyanis, ki árulja el, azért mondta: Nem vagytok tiszták mindnyájan. Miután megmosta lábukat, fölvette felső ruháját és újra leült. Azután így szólt: „Megértettétek, mit tettem veletek? Ti Mesternek és Úrnak hívtok engem. Jól teszitek: az vagyok. Ha tehát én, az Úr és Mester megmostam lábatokat, nektek is mosnotok kell egymás lábát. Példát adtam nektek: amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek."

A lábmosás szertartása

Az evangélium ill. a szentbeszéd után, ha a helyi körülmények megengedik, tartsák meg a lábmosás szertartását: a pap mossa meg 12, erre a célra kiválasztott férfi lábát. Közben a következő antifonákból annyit énekeljenek vagy mondjanak, amennyi a szertartás befejezéséig szükséges, de mindig úgy, hogy a 8. antifonával fejezzék be.

1. Antifona

Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket, mondja az Úr. ✠ Boldog, akinek útja szennytelen s az Úr törvényét járja szüntelen. Új parancsot . . .

2. Antifona

Vacsora végén az Úr fölkelt, vizet öntött egy mosdótálba és mosni kezdte tanítványai lábát: ezt a példát adta nekik. ✠ Nagy az Isten és áldott szerfelett, szent hegyén, a szent város felett. Vacsora végén . . .

3. Antifona

Az Úr Jézus, miután tanítványaival megvacsorázott, megmosta lábukat s így szólt: Megértettétek, mit tettem veletek én, az Úr és a Mester? Példát adtam nektek, hogy ti is így tegyetek. ✠ Megáldottad, Uram, földedet, fiaid sorsát jóra fordítottad. Az Úr Jézus . . .

4. Antifona

Uram, te akarod megmosni az én lábamat? Jézus így felelt: Ha meg nem mosom lábadat, nem vagy közösségben velem. ✠ Mikor Simon Péterhez ért, Péter tiltakozott: Uram, te akarod megmosni az én lábamat? Jézus így felelt: Ha nem mosom meg lábadat, nem vagy közösségben velem. ✠ Most még nem érted, amit teszek, de később majd megérted. ✠ Uram, te akarod megmosni az én lábamat? Jézus így felelt: Ha nem mosom meg lábadat, nem vagy közösségben velem.

5. Antifona

Ha én, az Úr és Mester, megmosom lábatokat, mennyivel inkább kell nektek is megmosnotok egymás lábát. ✠ Halljátok, minden népek, mind akik laktok a föld kerekén, fületekbe vegyétek. Ha én . . .

6. Antifona

Arról ismerje meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt, szólt Jézus tanítványaihoz. Arról ismerje . . .

7. Antifona

Maradjon meg bennetek a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük legnagyobb a szeretet. ✠ Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük legnagyobb a szeretet. Maradjon meg . . .

8. Antifona

Ahol szeretet és jóakarat, ott az Isten.

Minket Krisztus szeretete gyűjtött egybe.
Ujjongjunk és örvendezzünk benne.
Féljük és szeressük az élő Istent
és őszinte szívvel szeressük egymást.

Ahol szeretet és jóakarat, ott az Isten.

Mikor tehát összegyűlve együtt vagyunk,
vigyázzunk, hogy meghasonlás ne támadjon köztünk.
Szűnjék meg a megszólás és pörlekedés.
S legyen köztünk Krisztus, a mi Istenünk.

Ahol szeretet és jóakarat, ott az Isten.

Szentjeiddel lássuk tehát
dicsőséges arcodat, Krisztus, a mi Istenünk,
végtelen, igaz örömödet
mindörökkön örökké. Amen.

A lábmosás befejezése után a pap az oltárnál így imádkozik:

P. Miatyánk . . .
P. . . . és ne vigy minket a kísértésbe
F. De szabadíts meg a gonosztól.
P. Uram, te meghagytad nekünk, hogy prancsaidat
F. Hűségesen teljesítsük.
P. Megmostad tanítványaid lábát.
F. Ne becsüld le, amit magad is tettél.
P. Uram, hallgasd meg könyörgésemet
F. És kiáltásom jusson eléd.
P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Könyörögjünk.

Könyörgés

Kérünk Urunk, állj mellettünk szolgálatunk teljesítésekor és, mivel te is megmostad tanítványaid lábát, ne vesd meg, amit magad műveltél és nekünk tenni meghagytál, hogy amint itt lemossuk és rólunk is lemossák a külső szennyet, úgy moss le rólunk te minden bűnt. Add meg nekünk ezt te magad, ki élsz és uralkodol, Isten mindörökkön örökké.

F. Amen.

Credo ma nincs, a pap folytatja a szentmisét.

Lásd a 61. lapon: ❾

Az Úr ereje diadalt aratott, az Úr jobbja engem felkarolt! Nem halok meg, hanem élek, és az Úr tetteiről beszélek.

Felajánlásra Zs. 117, 16-17 ⑩

Lásd a 63. lapon: ⑪

Kérünk Urunk, szentséges Atya, mindenható örök Isten, hogy áldozatunkat ő maga tegye előtted kedvessé, aki a mai napon hagyta meg tanítványainak, hogy ezt tegyék az ő emlékezetére: a te Fiad, Jézus Krisztus, a mi Urunk, ki veled él...

Felajánló ima ⑫

Folytasd a Szt. Kereszt prefációjával a 197. lapon

A kánonban az élőkről való megemlékezés után következő imádságok ma így szólnak:

A szentekkel egyességben és azt a szentséges napot ünnepelve, melyen a mi Urunk Jézus Krisztust érettünk elárulták, tisztelettel üljük meg elsősorban a dicsőséges, mindenkor szűz Mária, Istenünk és Urunk Jézus Krisztus anyja, úgyszintén szent apostolaid és vértanúid, Péter és Pál, András, Jakab, János, Tamás, Jakab, Fülöp, Bertalan, Máté, Simon és Tádé, Linus, Klétus, Kelemen, Szixtus, Kornél, Ciprián, Lőrinc, Krizogon, János és Pál, Kozma és Damján és minden szented emlékét. Az ő érdemükért és imáikra add meg nekünk mindenben oltalmad hathatós támogatását: Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

Ime az áldozat, melyet bemutatunk neked, mi, a te szolgáid és velünk egész családod, annak a napnak emlékére, melyen a mi Urunk Jézus Krisztus megparancsolta tanítványainak az ő teste és vére misztériumának ünneplését: fogadd kérünk szívesen. Napjainkat pedig irányítsd a te békédben, ments meg minket az örök kárhozattól és sorozz választottaid seregébe. Ugyanazon Krisztus Urunk által. Amen.

Áldd meg ✠ kegyesen ezt az áldozati adományt, Istenünk: ✠ fogadd el, vedd birtokodba ✠ teljesen és tedd tökéletessé, tetszésedre méltóvá, hogy így érettünk a te szeretett Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus ✠ testévé és ✠ vérévé váljék.

Aki szenvedése előestéjén, mielőtt a mi üdvösségünkért és minden ember üdvösségéért szenvedett volna, azaz ma, szent és imádandó kezébe vette a kenyeret, fölemelte szemét az égre, hozzád, mindenható Atyjához, Istenéhez, hálát adott neked és megáldotta, ✠ megtörte és tanítványainak adta ezekkel a szavakkal:

A kánon többi része változatlan marad, egészen az Isten Bárányá- *ig. Ez ma így hangzik:*

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit, irgalmazz nekünk.
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit, irgalmazz nekünk.
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit, irgalmazz nekünk.

A következő imádságok közül az első (Uram, Jézus Krisztus, ki azt . . .) *ma elmarad. – A kánon többi része változatlan.*

Áldozásra
Jn. 13, 12. 13 14

Az Úr Jézus, miután tanítványaival megvacsorázott, megmosta lábukat s így szólt: Megértettétek, mit tettem veletek én, az Úr és a Mester? Példát adtam nektek, hogy ti is így tegyetek.

Lásd a 87. lapon: 15

Áldozás utáni ima 16

Életet adó táplálékkal megerősítve kérünk téged, Urunk Istenünk, hogy amit most halandó életünkben ünneplünk, azt a te halhatatlanságot adó ajándékod által elnyerjük. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: 17

Az Oltáriszentség ünnepélyes átvitele és az oltárfosztás

A szentmise végeztével ünnepélyesen átviszik az Oltáriszentséget a templom valamelyik, e célra feldiszített kápolnájába vagy mellékoltárára, s ott őrzik a nagypénteki áldozási szertartásig. Közben ezt éneklik:

angue lingua gloriósi
Córporis mystérium,
Sanguinísque pretiósi,
quem in mundi prétium
fructus ventris generósi
Rex effúdit géntium.

Nobis datus, nobis natus
ex intácta Virgine,
et in mundo conversátus,
sparso verbi sémine,
sui moras incolátus
miro clausit órdine.

In suprémae nocte cenae
recúmbens cum frátribus,
observáta lege plene
cibis in legálibus,
cibum turbae duodénae
se dat suis mánibus.

Verbum-Caro panem verum
verbo carnem éfficit,
fitque sanguis Christi merum:
et si sensus déficit,
ad firmándum cor sincérum
sola fides súfficit.

Tantum ergo Sacraméntum
venerémur cérnui,
et antíquum documéntum
novo cedat rítui:
Praestet fides suppleméntum
Sénsuum defectui.

Genitóri Genitóque
laus et jubilátio,
salus, honor virtus quoque
sit et benedíctio:
procedénti ab utróque
compar sit laudátio.

Zengjed, nyelv a dicsőséges
test titkát s a drága vért,
melyet hullatván értékes
váltságul az emberért
a föld ura, a felséges
méh gyümölcse nem kímélt.

Egünk küldte, s nekünk szülte
tiszta szűz, szeplőtelen.
Köztünk élt és hinté földre
az Igét, mely jót terem;
s csodás szertartással ülte
búcsúestjét idelenn.

Mert a végső estebédet
tartván ő és társai,
együtt a törvényes étket
jámborul fogyasztani:
étkül a tucatnyi népnek
önmagát osztotta ki.

És a kenyeret testévé
igézte az Ige-test
s a bor lett Krisztus vérévé:
magyarázni ne keresd!
Hit dolga és igaz szívé,
hogy erősen tartsa ezt.

Azért kell e nagy Szentséget
leborulva áldani
és a régi Szövetséget
új ritussal váltani:
pótolják a rest érzéket
a merész hit szárnyai!

Az Atyának és Fiának
légyen áldás, dicsőség,
üdv, hozsanna és imádat,
ujjongások hirdessék!
S aki kettejükből árad,
a Lélek is áldassék!

Miután elhelyezték az Oltáriszentséget a tabernákulumban, rövid ideig csendben adorálnak. Utána a pap a fehér ruhát violaszínű stólával cseréli fel, majd a főoltárhoz megy, s elvégzi az oltárfosztás szertartását.

Oltárfosztás közben a következő antifonát és zsoltárt imádkozza:

Antifona

Elosztják ruhámat maguk között,
és sorsot vetnek köntösöm fölött.

Zsoltár 21

Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?
mért vagy oly messze távol könyörgésemtől, jajjaim szavától?

Én Istenem! – kiáltozom napestig és nem figyelsz, és éjszaka, de rám ügyet sem vetsz.

Pedig ott lakol a szentélyben,
Izrael dicsősége.

Ősatyáink tebenned bizakodtak,
bíztak, s te őket megszabadítottad.

Hozzád kiáltottak s megmenekültek,
tebenned bíztak s meg nem szégyenültek.

Én pedig féreg vagyok és nem ember,
emberek csúfja, nép utálata.

Gúnyoló szóval illet, mind ki lát,
fejet csóvál, elvonja ajakát:

Az Úrban bízik, hát segítse meg!
ha szereti, hát szabadítsa meg!

Te vezettél engem az anyaméhtől,
biztonságom vagy anyám emlejétől.

Rád hagytam magam születésem óta,
anyám ölétől te vagy Istenem,

Ne légy oly messze, itt a nyomorúság,
légy közel: nincs ki segítsen nekem.

Körülvesznek tulkok tömegben,
Básán bikái környékeznek engem.

Szájok ellenem tátva
ordító, ádáz oroszlán módjára.

Elöntettem, akár a víz,
szertehullottak minden csontjaim:

Szívem olyan lett, akár a viasz,
elolvad bennem.

Torkom kiszáradt, mint cserépdarab,
és nyelvem ínyemhez ragadt,
halál porába vezettél le engem.

Hiszen ebfalka oldalog körül,
gonosztevők serege vesz körül.

Átlyuggatták kezemet, lábamat,
megszámlálhatom minden csontomat,

Ők pedig bámészkodva csak mulatoznak rajtam,
elosztják ruhámat maguk között,
és sorsot vetnek köntösöm fölött.

Ám te, Uram, ne maradj messze:
én oltalmam siess segedelmemre.

Kardnak élétől mentsd meg lelkemet,
ebek karmától én életemet.

Szabadíts meg az oroszlán torkából,
nyomorultat a bölények szarvától.

S hirdetni fogom én testvéreimnek nevedet,
a gyülekezet közepén dícsérlek tégedet.

Kik félitek az Urat, dícsérjétek,
Jákob minden magva ünnepeljétek,
Izrael minden magzata, féljétek!

Mert a nyomorult nyomorát nem utálja,
nem nézi ő le és el nem rejti orcáját előle,
s ha kiált hozzá, meghallgatja őt.

A nagy gyülekezetben terólad szól dícséretem,
amit fogadtam, megteljesítem az őt félők előtt.

Egyenek a szegények és töltekezzenek,
kik őt keresik, az Urat dícsérjék:
Éljen örökre szívetek.

Észbe kapnak és megtérnek az Úrhoz
a föld minden határai,
Leborulnak színe előtt
a nemzetek minden családjai,

Mert az Úré az uralom,
ő uralkodik a pogányokon.

Egyedül őt imádják mind, kik a földben alszanak,
leborulnak előtte mind, kik a porba szállanak.

Az én lelkem is neki él,
magvam szolgálni fog neki.

Beszélni fog az Úrról az eljövendő nemzedéknek,
s hirdetni fogják igazvoltát a születendő népnek:
Ezek az Úrnak művei.

A pap mondja a zsoltárt, míg az oltárfosztás tart. Végén a főoltárhoz visszatérve megismétli az antifonát és visszamegy a sekrestyébe.

NAGYPÉNTEK
AZ ÚR SZENVEDÉSÉNEK ÉS HALÁLÁNAK EMLÉKÜNNEPE

(Stáció: Jeruzsálemi Szent Kereszt bazilika)

Urunk kereszthalálának napja. Ma nincs szentmise, de a nap liturgiája megrázó erővel állítja elénk a megváltó keresztáldozatot. Nagypéntek a fájdalom és a gyász napja, mivel e napon csak Jézus szenvedésére és halálára gondolunk, és nem megváltása gyümölcseire. Ezért hallgatnak a harangok, ezért fekete az egyházi ruhák színe s a papság is ezért borul földre az oltár előtt a szertartás kezdetén. Az első ószövetségi olvasmány őszinte megtérésre buzdít, a második a húsvéti bárány feláldozásának szertartását mondja el. A Passiót Szent János evangéliumából olvassuk. Ezután az Egyház, mint az egész emberiség lelki gondját viselő édesanya, nemcsak tulajdon fiaiért, hanem a hitetlenekért, a pogányokért és a zsidókért is ünnepélyesen könyörög. Nagypéntek legmegrázóbb szertartása a hódolat a Szent Kereszt előtt. A papság hódolatát a híveké követi, miközben az u. n. impropériákat éneklik, melyekben az Úr népe szemére veti hálátlanságát. A szertartást a papság és a hívek 1956-ban megengedett áldoztatása fejezi be.

Ünnepélyes délutáni istentisztelet

A nagypénteki istentiszteletet délután 3 és 6 óra közt kell tartani. A hívek ezen a napon is járulhatnak szentáldozáshoz, de csak az istentisztelet alatt, az áldoztatás alkalmával. Az egyházi ruhák színe fekete.

Olvasmányok

A papság az oltárhoz vonul és ott rövid ideig arcra-borulva imádkozik. Majd a pap a következő könyörgést mondja:

Könyörgés

Isten, ki Krisztusod, a mi Urunk szenvedése által megdöntötted az ősbűn következtében öröklődő halált, mely az egész emberi nemre átszállt, add, hogy Fiadhoz hasonlókká váljunk és amint sorsszerűen magunkra kellett vennünk a földi természetet, úgy a megszentelődés által a mennyei kegyelemnek is részesei lehessünk. Ugyanazon Krisztus Urunk által.

F. Amen.

Szentlecke
Oz. 6, 1-6

Azt mondja az Úr: Nyomorúságukban csakhamar hozzám sietnek. „Jöjjetek – mondják – térjünk vissza az Úrhoz, mert ő sebesített meg, de ő gyógyít is meg minket; megvert, de gondjába is vesz minket. Két nap mulva ismét életre kelt minket; harmadnapon feltámaszt és élünk majd színe előtt. Ismerjük meg az Urat s kövessük őt, hogy még jobban megismerjük. Biztosan eljön az Úr, mint a hajnal; eljön hozzánk, mint az őszi eső és mint a tavaszi eső a földre." Mit tegyek veled Efraim? Mit tegyek veled, Juda? Jámborságtok olyan, mint a reggeli felhő, és mint a reggel tovatűnő harmat. Ezért vertem őket a próféták által, megöltem őket szájam igéjével. Ítéletem nyilvánvaló, mint a fény. Mert irgalmasságot akarok és nem áldozatot, és Isten ismeretét inkább, mint égő áldozatokat.

Ének
Habak. 3

Uram, meghallottam szavadat és megijedtem, megcsodáltam művedet és megrettentem.

Két állat között jelensz meg,
midőn közelednek az evek, megismernek téged,
midőn eljön az idő, kinyilvánítod magad.

Akkor lelkem megháborodik,
de te haragodban is megemlékezel
irgalmasságodról.

Az Isten a Libanonról jön
és a Szent az árnyékos és erdős hegyről.
Fölsége elfödi az eget
és dícséretével telve a föld.

P. Könyörögjünk.
P. Hajtsunk térdet.
F. Álljatok fel.

Könyörgés

Isten, kitől Júdás megkapta bűnének büntetését, a lator pedig hitvallásának jutalmát, add meg nekünk irgalmasan, hogy amint a mi Urunk Jézus Krisztus szenvedésekor mindkettőjüknek megfizetett érdeme szerint, úgy, régi tévelygéseinktől megszabadítva, adja meg nekünk a feltámadás kegyelmét. Ki veled él . . .

Szentlecke
2. Móz. 12, 1-11

Ama napokban így szólt az Úr Mózeshez és Áronhoz Egyiptom földjén: „Ez a hónap legyen nálatok az év kezdete: ez legyen az első az esztendő hónapjai között. Szóljatok Izrael fiainak egész közösségéhez és mondjátok nekik: E hó tizedik napján vegyen ki-ki, családja vagy háza szerint egy-egy bárányt. Ha házanépének száma kevés egy bárány elkölté-

sére, hívja meg legközelebbi szomszédját, annyi embert, amennyi elég egy bárány elköltésére. A bárány hibátlan, egy esztendős hím állat legyen; ugyanezen szabály szerint gödölyét is vehettek. Őrizzétek a hó tizennegyedik napjáig; akkor, estefelé, ölje meg Izrael fiainak egész sokasága. Vegyenek véréből, s kenjék meg mind a két ajtófélfát, meg a szemöldökfát azokban a házakban, ahol elköltik. Tűzön sütött húsát pedig még azon éjjel egyék meg kovásztalan kenyérrel és vad salátával. Ne egyetek belőle nyersen, vízben se főzzétek, hanem csak tűzön süssétek. Fejét lábszárával és belső részeivel együtt egyétek. Semmi se maradjon belőle reggelre; ha valami megmaradna, égessétek el. Elfogyasztása pedig így történjék: Derekatokat övezzétek fel, sarutok legyen lábatokon, bototokat tartsátok kezetekben és sietve egyetek, mert ez az Úr Pászkája, vagyis átvonulása.

Ének
Zs. 139

Gonosz embertől, Uram, szabadíts meg,
erőszakos férfiutól segíts meg;

Akiknek szíve tele van gonosszal,
nap-nap után pereket forral.

Élesítik kígyómód nyelvüket:
s áspisok mérge van ajkuk megett.

Ments meg, Uram, a gonosznak kezéből,
őrizz meg az erőszak emberétől.

Kik lépteimet elgáncsolni kélnek,
titkon tőrt vetnek nekem a kevélyek.

Kötelet húznak hálónak elébem,
hurkot vetnek az út mentében.

Szólok az Úrhoz: Istenem te vagy:
halld meg, Uram, kiáltó szavamat.

Én Uram, Istenem, erős segedelem!
eltakarod a harc napján fejem.

Gonoszak vágyát, Uram, meg ne add,
ne teljesítsd szándékaikat.

Akik rám ólálkodnak, magasba szegve fejüket,
önajkuk mérge őket lepje meg.

Igen, az igazak ünneplik majd neved,
színed előtt lakoznak az egyenesszívűek.

A Passió előtt a pap a következő fohászt mondja:

Az Úr legyen szívemen és ajkamon. Amen.

A mi Urunk Jézus Krisztus kínszenvedése Szent János szerint.

Abban az időben: Jézus kiment tanítványaival a Kedron patakon túlra. Volt ott egy kert. Bement oda tanítványaival együtt. Júdás, aki elárulta, ismerte azt a helyet, mert Jézus gyakran járt oda tanítványaival. Akkor Júdás kapott egy csapat katonát, a főpapoktól és farizeusoktól pedig szolgákat. Kiment velük lámpákkal, fáklyákkal és fegyverekkel fölszerelve. Jézus tudta mindazt, ami rá várt, eléjük ment tehát és megszólította őket: „Kit kerestek?" „A názáreti Jézust", mondták azok. „Én

vagyok", felelte Jézus. Júdás, aki elárulta, ott állt köztük. Amint tehát azt mondta: Én vagyok, meghátráltak és a földre estek. Ő újra megkérdezte: „Kit kerestek?" „A názáreti Jézust", ismételték azok. „Mondtam már nektek, hogy én vagyok", felelte Jézus. „Ha tehát engem kerestek, engedjétek el ezeket." Így teljesedett be, amit mondott: „Senkit sem vesztettem el azok közül, akiket nekem adtál." Simon Péternél azonban volt kard, kirántotta, rásújtott a főpap szolgájára és levágta annak jobb fülét. A szolgának Malkus volt a neve. Jézus rászólt Péterre: „Tedd hüvelyébe kardodat! Ne üritsem ki a kelyhet, melyet az Atya adott nekem?" A tiszt, csapata élén, és a zsidó őrség elfogta Jézust és megkötözte.

Először Annáshoz vitték, Kaifás apósához. Kaifás volt a főpap abban az évben. Ő adta a zsidóknak a tanácsot: „Jobb, hogy egy ember haljon meg a népért." Simon Péter és egy másik tanítvány követte Jézust. Mivel az a tanítvány ismerőse volt a főpapnak, bejutott Jézussal a főpap udvarába.

Péter pedig kint maradt az ajtónál. A másik tanítvány, a főpap ismerőse, kiment, szólt az ajtónállónak és bevitte Pétert. Az ajtónálló szolgálő közben megjegyezte: „Nem vagy te is ennek az embernek a tanítványai közül?" „Nem vagyok", felelte. A szolgák és a poroszlók a parázsló tűz körül álltak és melegedtek, mert hideg volt. Péter is közéjük állt és melegedett.

A főpap tanítványai és tanítása felől kérdezte Jézust. Jézus így felelt: „Én nyiltan beszéltem az emberek előtt. Mindig a zsinagógákban és a temp-

lomban tanítottam, ahova minden zsidónak bejárása van. Titokban semmit sem mondtam. Mit kérdezel engem? Kérdezd azokat, akik hallották, mit beszéltem. Azok tudják, mit mondtam." E szavakra az egyik ott álló poroszló arcul ütötte Jézust. „Így felelsz a főpapnak?" – förmedt rá. Jézus csak ennyit mondott: „Ha rosszul szóltam, bizonyítsd be a rosszat, de ha jól, miért ütsz engem?" Annás akkor megkötözve elküldte őt Kaifás főpaphoz.

Simon Péter még mindig ott állt és melegedett. Újra megkérdezték tőle: „Nem vagy te is ennek a tanítványai közül?" „Nem vagyok", tagadta. Erre a főpap egyik szolgája, rokona annak, akinek Péter levágta fülét, megjegyezte: „Hiszen ott láttalak vele a kertben." De Péter ismét tagadta. Erre mindjárt megszólalt a kakas.

Kaifástól a helytartóságra vezették Jézust. Kora reggel volt. Azok nem mentek be a helytartóságra, hogy tisztátalanokká ne legyenek, hanem hogy megehessék a húsvéti bárányt. Ezért Pilátus jött ki hozzájuk és megkérdezte: „Milyen vádat emeltek ez ember ellen?" Azok így feleltek: „Ha nem volna gonosztevő, nem szolgáltattuk volna ki neked." Pilátus szabadkozott: „Tartsátok csak meg és ítélkezzetek róla törvényetek szerint." A zsidók azonban nem tágítottak: „Nekünk senkit sem szabad megölnünk." Így teljesedett be, amit Jézus mondott, mikor halálának módját megjövendölte. Pilátus akkor visszament a helytartóságra, hivatta Jézust és megkérdezte tőle: „Te vagy a zsidók királya?" Jézus így felelt: „Magadtól mondod ezt, vagy mások mondták neked rólam?" „Hát zsidó vagyok én?"

– tört ki Pilátus. „Saját nemzeted és a főpapok szolgáltattak ki nekem. Mit tettél?" Jézus így felelt: „Az én országom nem e világból való. Ha e világból volna országom, harcra kelnének szolgáim, hogy a zsidók kezére ne kerüljek. Az én országom azonban nem innen való." Pilátus közbeszólt: „Tehát király vagy te?" Jézus ráhagyta: „Igen, király vagyok. Én arra születtem és azért jöttem e világra, hogy tanúságot tegyek az igazságról. Mindaz, aki igazságból való, hallgat szavamra." Pilátus vállat vont: „Mi az igazság?" E szavak után ismét kiment a zsidókhoz és kijelentette: „Én semmi vétket sem találok benne. Az a szokás nálatok, hogy húsvétkor szabadon engedjek valakit, akarjátok-e, hogy elbocsássam a zsidók királyát?" De azok újra kiáltozni kezdtek: „Ne ezt, hanem Barabást!" Barabás rabló volt.

Erre Pilátus lefogatta és megostoroztatta Jézust. A katonák tövisekből koronát fontak, fejére tették és bíborszínű köpenyt adtak rá. Aztán eléje járultak és így gúnyolódtak: „Üdvözlégy, zsidók királya", és arcul ütötték. Pilátus ismét kiment és így szólt hozzájuk: „Nézzétek, elétek vezetem. Értsétek meg végre, hogy semmi vétket sem találok benne." Jézus akkor töviskoronával és bíborköpenyben kijött eléjük. Pilátus rámutatott. „Íme az ember!" Láttára a főpapok és a szolgák nagy kiáltozásba törtek ki: „Keresztre vele, keresztre vele!" Pilátus ismét szabadkozott: „Vegyétek át és ti feszítsétek keresztre. Én semmi vétket sem találok benne." De a zsidók nem tágítottak: „Nekünk törvényünk van, és a törvény szerint meg kell halnia, mert Isten fiává

tette magát. E szavak hallatára Pilátus még jobban megijedt. Visszament a helytartóságra és újra megkérdezte Jézust: „Honnan való vagy te?" De Jézus nem felelt. Pilátus erre figyelmeztette: „Nekem nem felelsz? Nem tudod, hogy hatalmam van arra, hogy keresztre feszítselek, és hatalmam van arra, hogy elbocsássalak téged?" Jézus csak ennyit mondott: „Semmi hatalmad sem volna rajtam, ha onnan felülről nem kaptad volna. Annak, aki engem kiszolgáltatott neked, nagyobb a bűne." Ettől fogva Pilátus azon volt, hogy elbocsássa őt. A zsidók azonban fenyegetőzve kiáltották: „Ha elbocsátod, nem vagy a császár barátja. Mindaz, aki királlyá teszi magát, elleneszegül a császárnak." E szavak hallatára Pilátus kivezette Jézust. Bírói székébe ült a köves udvaron, melyet héberül Gabbatának neveznek. Húsvét készületi napja volt, a hatodik óra táján. Így szólt a zsidókhoz: „Nézzétek, itt a királyotok." Azok tovább kiáltoztak. „El vele, el vele! Keresztre vele!" Pilátus megkérdezte: „Királyotokat feszítsem keresztre?" De a főpapok tiltakoztak: „Nincs királyunk, csak császárunk." Erre aztán kiszolgáltatta őt, hogy keresztre feszítsék. Azok átvették Jézust és elvezették. Ő keresztjét hordozva kiment az úgynevezett Koponyahelyre, melynek héber neve Golgota. Ott keresztre feszítették őt és vele két másikat kétfelől, középen pedig Jézust. Pilátus táblát is készített és a kereszt fölé erősítette. Ez volt ráírva: „Názáreti Jézus, a zsidók királya." Sok zsidó olvasta ezt a táblát, mert az a hely, ahol Jézust keresztre feszítették, közel volt a városhoz. Héberül, latinul és görögül volt írva. Ezért a

zsidó főpapok kérték Pilátust: „Ne így írd: a zsidók királya, hanem, hogy azt mondta magáról: a zsidók királya vagyok." Pilátus elutasította őket: „Amit megírtam, megírtam."

Jézus keresztre feszítése után a katonák fogták ruháit és köntösét. Ruháit négy részre osztották, minden katonának egy részt. Köntöse varratlan volt, végig egy darabból szőve. Megbeszélték egymás közt: „Ne hasítsuk el, vessünk rá sorsot, kié legyen." Így teljesedett be az Írás: „Elosztották ruháimat maguk között, és sorsot vetettek köntösöm fölött." A katonák így is tettek. Jézus keresztje mellett ott állt anyja, anyjának nővére Mária, aki Kleofás felesége volt, és Mária Magdolna. Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony, nézd, ő a te fiad!" Aztán a tanítványhoz fordult: „Nézd, ő a te anyád!" Attól az órától fogva házába fogadta őt a tanítvány.

Jézus tudta, hogy minden beteljesedett már. Ezért, hogy az Írás valóra váljék, így szólt: „Szomjazom!" Volt ott egy ecettel telt edény. Izsópra tűztek egy ecettel itatott szivacsot és szájához emelték. Amint Jézus az ecetet megízlelte, így szólt: „Beteljesedett!" Aztán lehajtotta fejét és kilehelte lelkét.

Itt letérdelünk és néhány pillanatig imádkozunk.

Készület napja volt. A zsidók tehát kérték Pilátust, hogy töresse meg a keresztrefeszítettek lábszárát és vétesse le őket a keresztről, hogy ne maradjanak szombaton a kereszten. Az a szombat ugyanis nagy ünnep volt. Jöttek a katonák és eltörték

a vele együtt keresztrefeszítetteknek, előbb az egyiknek, majd a másiknak a lábszárát. Mikor azonban Jézushoz értek, látták, hogy már meghalt. Ezért nem törték el lábszárát, hanem egyik katona lándzsával megnyitotta oldalát, melyből azonnal vér és víz folyt ki. Aki ezt látta, tanúja lett, és tanúsága igaz. Ő tudja, hogy igazat mond, hogy ti is higgyetek. Mindez ugyanis azért történt, hogy beteljesedjék az Írás: „Csontot ne törjetek benne." És más helyen: „Föltekintenek arra, akit keresztül szúrtak." Arimateai József, aki Jézus tanítványa volt, de a zsidóktól való félelmében csak titokban, kérte Pilátust, hogy levehesse Jézus testét. Pilátus megengedte. Mire az elment és levette Jézus testét. Odajött Nikodémus is, aki annak idején éjszaka ment Jézushoz, és hozott mintegy száz font mirrha- és áloékeveréket. Fogták Jézus testét és a fűszerekkel együtt gyolcsba göngyölték. Így szokás temetni a zsidóknál. Azon a helyen, ahol keresztre feszítették, volt egy kert, a kertben pedig új sírbolt, melybe még senkit sem temettek. Mivel a sír közel volt, a zsidók készületi napja miatt oda helyezték Jézust.

Unnepélyes könyörgések

Az Anyaszentegyházért

Könyörögjünk kedveseim, az Isten szent Egyházáért, hogy a mi Urunk Istenünk békében és egyégben őrizze meg az egész földön, alája vetve a fejedelemségeket és hatalmakat, és adja, hogy bé-

kés és nyugodt életet élve, magasztaljuk a mindenható Atyaistent.

P. Könyörögjünk. Hajtsunk térdet. Álljatok fel.

Mindenható örök Isten, ki Krisztusban minden népnek kinyilatkoztattad dicsőségedet, tartsd fenn, amit irgalmad alkotott, hogy Egyházad, az egész földön elterjedve, állhatatos hittel kitartson neved megvallásában. Ugyanazon Urunk . . .

F. Amen.

A Szentatyáért

Könyörögjünk szentséges atyánkért N . . . pápáért, hogy a mi Urunk Istenünk, ki őt a püspöki rendre kiválasztotta, erőben és egészségben őrizze meg Egyházának, Isten szent népe kormányzására.

P. Könyörögjünk. Hajtsunk térdet. Álljatok fel.

Mindenható örök Isten, kinek döntésén alapszik minden, tekints kegyesen könyörgésünkre és jóságoddal tartsd meg a számunkra kiválasztott legfőbb pásztort, hogy a keresztény nép, melynek kormányzását rábíztad, ily nagy pápa vezetésével hitének érdemeiben gyarapodjék. A mi Urunk . . .

F. Amen.

Az egyházi rendekért és minden hívőért

Könyörögjünk valamennyi püspökért és áldozópapért, szerpapért, alszerpapért, gyertyavívőért,

ördögűzőért, felolvasóért, kapusért, hitvallóért, szűzért, özvegyért és Isten egész szent népéért.

P. Könyörögjünk. Hajtsunk térdet. Álljatok fel.

Mindenható örök Isten, kinek lelke az egész Egyházat megszenteli és kormányozza, hallgass meg minket, midőn annak minden rendjéért esedezünk, hogy kegyelmed ajándékából minden rendű és rangú hivő hűségesen szolgáljon neked. A mi Urunk . . .

F. Amen.

Az államok vezetőiért

Könyörögjünk minden államfőért és mindazokért, akikkel megosztják hatalmuk gyakorlását, hogy a mi Urunk és Istenünk szent akarata szerint irányítsa szívüket és értelmüket, hogy állandó békességben élhessünk.

P. Könyörögjünk. Hajtsunk térdet. Álljatok fel.

Mindenható örök Isten, kinek kezében van minden hatalom és minden nép kormányzása, tekints kegyesen azokra, akik a hatalmat gyakorolják, hogy jobbod támogatásával a vallás épségben megmaradjon és minden ország biztonságban éljen az egész földön. A mi Urunk . . .

F. Amen.

A hittanulókért

Könyörögjünk hittanulóinkért is, hogy a mi Urunk Istenünk nyissa meg fülüket és szívüket, ve-

zesse be őket irgalmassága kapuján és az újjászületés fürdőjében minden bűnük bocsánatát elnyerve, ők is a mi Urunk Jézus Krisztus titokzatos testéhez tartozzanak.

P. Könyörögjünk. Hajtsunk térdet. Álljatok fel.

Mindenható örök Isten, ki mindíg új fiakkal gyarapítod Egyházadat, növeld hittanulóink hitét és hívő értelmét, hogy a keresztség forrásában újjászületve, fogadott fiaid között helyet kapjanak. A mi Urunk . . .

F. Amen.

A hívek szükségleteiért

Könyörögjünk kedveseim a mindenható Atyaistenhez, hogy tisztítsa meg a világot minden tévelytől, távolítsa el a betegségeket, hárítsa el az éhséget, nyissa meg a börtönöket, oldja fel a bilincseket, segítse haza az utasokat, adjon a betegeknek gyógyulást, s vezesse biztos kikötőbe, akik a tengeren hajóznak.

P. Könyörögjünk. Hajtsunk térdet. Álljatok fel.

Mindenható örök Isten, szomorúak vígasztalása, szenvedők erőssége, jusson színed elé a bármely bajban hozzád kiáltók esedezése, hogy mindnyájan örvendezhessenek annak, hogy szükségükben irgalmad megsegítette őket. A mi Urunk . . .

F. Amen.

A keresztények egységéért

Könyörögjünk az összes Krisztusban hívő testvérünkért, hogy akik az igazságban élnek, azokat Urunk és Istenünk egyetlen Egyházába összegyűjtse és megtartsa.

P. Könyörögjünk. Hajtsunk térdet. Álljatok fel.

Mindenható örök Isten, aki összegyűjtöd azt, ami szétszóródott, tekits nyájadra, hogy akiket ugyanegy keresztség szentelt meg, azokat a hit teljessége és a szeretet kötelék is kösse egybe. A mi Urunk...

F. Amen.

A zsidókért

Könyörögjünk a zsidókért, hogy Urunk és Istenünk árassza rájuk arcának fényességét, hogy ők is felismerjék mindenek megváltóját, a mi Urunk Jézus Krisztust.

P. Könyörögjünk. Hajtsunk térdet. Álljatok fel.

Mindenható örök Isten, aki Ábrahámnak és utódainak adtad ígéreteidet, hallgasd meg kegyesen Egyházad könyörgését, hogy egykori választott néped is eljusson a megváltás teljességére. Ami Urunk...

F. Amen.

Azokért, akik még nem hisznek Krisztusban

Könyörögjünk azokért is, akik még nem hisznek Krisztusban, hogy a Szentlélek fényével eltelve, ők is az üdvösség útjára térjenek.

P. Könyörögjünk. Hajtsunk térdet. Álljatok fel.

Mindenható örök Isten, ki szeretett Fiadnak adtál minden nemzetet, gyűjtsd össze Egyházadba a népeket, hogy az igazság fényét keresve, eljussanak hozzád az egy, igaz Istenhez. A mi Urunk...

F. Amen.

Hódolat a Szent Kereszt előtt

A pap violaszínű kendővel letakart kereszttel kezében a lecke oldalon a nép felé fordul. Leveszi a kendőt először a feszület felső részéről, majd jobb karjáról, s végül az egészről. Közben mindegyik alkalommal ezt énekli:

Íme a Kereszt fája, melyen a világ üdvössége függött.

F. Jöjjetek, imádjuk.

Erre valamennyien letérdelnek, s rövid ideig csendben imádkoznak. – Miután a papok kifejezték hódolatukat a Szent Kereszt előtt, a hívek is elébe járulnak s térdethajtva, megcsókolják Jézus lábát. Közben a következő u. n. impropériákat éneklik:

Én nemzetem, te ellened mit vétettem?
Vajon mivel szomorítottalak meg?
Felelj nekem!

Én kivezettelek Egyiptom földjéről,
de te keresztet készítettél Üdvözítődnek.

Szent Isten! Szent Isten!
Szent erős Isten! Szent erős Isten!
Szent halhatatlan Isten, irgalmazz nekünk!
Szent halhatatlan Isten, irgalmazz nekünk!

Én negyven éven át vezettelek a pusztában,
mannával tápláltalak és jó földre vittelek,
de te keresztet készítettél Üdvözítődnek.

Szent Isten! . . .

Mit kellett volna még tennem veled,
amit meg nem tettem?
Én szép szőlőskertemnek ültettelek,
de te keservemre ecettel oltottad szomjamat.

Szent Isten! . . .

Én Egyiptomot elsőszülötteinek halálával sujtottam érted,
de te megvesszőztél és halálra adtál engem.

Én nemzetem . . .

Én kivezettelek Egyiptomból
s a Fáraót a Vöröstengerbe meríttetem,
de te kiszolgáltattál a főpapoknak.

Én nemzetem . . .

Én megnyitottam előtted a tengert,
de te lándzsával oldamat nyitottad meg.

Én nemzetem . . .

Én a felhőoszlopban előtted jártam,
de te engem Pilátus ítélőszéke elé vezettél.

Én nemzetem . . .

Én mannával tápláltalak a pusztában;
de te engem arculvertél és megvesszőztél.

Én nemzetem . . .

Én téged forrásvízzel itattalak a sziklából,
de te engem epével s ecettel itattál.

Én nemzetem . . .

Én teérted megvertem a kánaáni királyokat,
de te náddal verted fejemet.

Én nemzetem . . .

Én neked királyi pálcát adtam,
de te töviskoronát tettél fejemre.

Én nemzetem . . .

Én téged nagy erővel felmagasztaltalak,
de te a kereszt bitófáján magasztaltál fel engem.

Én nemzetem . . .

*

Keresztedet imádjuk, Uram, és dicsérjük szent föltámadásodat: mert íme, e fa által jött öröm az egész világra.

Irgalmazzon nekünk az Isten és áldjon meg minket, arcának fénye ragyogjon ránk és irgalmazzon nekünk.

Keresztedet imádjuk . . .

Szent Keresztfa, drága hűség,
tiszta tőről sarjadott,
ily virággal, ily gyümölccsel
fát az erdő nem hozott.
Drága szent fa drága karja
drága terhet hordozott.

Zengj ma ajkam: a dicső harc
díja lett a pálmaág!
Zengd el ajkam a keresztfa
győzedelmi szent dalát:
Üdvözítőnk holta győzött:
életet nyert a világ.

Szent Keresztfa ...

Bűnbe döntött ősszülőnkre
ráhajolt az Ég kegye
amidőn a tiltott étken
elveszett az élete,
Istenünk a fára rótta:
fának átkát elvegye.

Drága szent fa ...

Azt kívánta üdvösségünk,
életünk, mely elveszett,
a gonosznak cselvetését
hogy magas tény törje meg,
s arról adjon gyógyító írt,
ami adta a sebet.

Szent Keresztfa ...

Szent időknek telje jöttén
földre szállt, ki Egyszülött
és teremtő erejében
áll az ég és föld fölött,
szűzi méhben Isten-ember
test porába öltözött.

Drága szent fa . . .

Sír a Gyermek jászolában
kint sikolt az éjszaka;
nyűtt ruhába, rongyba rejtve
védi őt a Szűzanya.
Ó, az Isten gyenge teste
szűk pólyába takarva.

Szent Keresztfa . . .

Járta-kelte jóttevés volt:
élte estje virradat.
Szentmagát hisz kínra adta
- Istenvalló gondolat! -
szégyenfára vonva függ
a tisztaságos áldozat.

Drága szent fa . . .

Tüske szúrta, szeg szaggatta,
ajka tűznél tüzesebb;
lándzsa-járta szent szívéből
vért és vizet ont a seb:
égre, földre, mindenekre
foly-e ár, mely édesebb?

Szent Keresztfa . . .

Édesülj, fa, szép szelídre,
lágyra enyhítsd szálaid,
zord keménység bársonyuljon,
hajtsd feléje ágaid,
úgy karold át szép vigyázva
Isten drága tagjait.

Drága szent fa ...

Rajtad függött, választott ág,
megváltásunk záloga,
tengerárban holtraváltnak
üdve vagy te, drága fa.
Tündökölve rajtad ég a
Bárány vére bíbora.

Szent Keresztfa ...

Szentháromság egy Istennek
üdv, dicsőség, tisztelet!
Az Atyának, egy Fiának,
Szentléleknek zengjetek!
Szent nevére porbahullva
mondjunk áldó éneket! Amen.

Drága szent fa ...

Az áldozási szertartás

A keresztet felteszik az oltárra. A papság violaszínű ruhába öltözik s elhozzák a tegnap óta mellékoltáron őrzött Oltáriszentséget. Visszafelé a következő antifonákat éneklik:

1. Antifona

Imádunk téged, Krisztus, és áldunk téged, mert szent Kereszted által megváltottad a világot.

2. Antifona

A fa által rabszolgák lettünk, és a szent Kereszt által megszabadultunk: félrevezetett a fa gyümölcse, de Isten Fia megváltott minket.

3. Antifona

Világ megváltója, üdvözíts minket: ki szent Kereszted és Véred által megváltottál minket, kérünk Istenünk, légy segítségünkre!

A pap az oltár közepe előtt állva hangosan imádkozza:

Könyörögjünk. Az Üdvözítő parancsától indítva és isteni tanításától bátorítva, így merünk imádkozni:

Az összes jelenlévő pap és hívő hangosan együtt imádkozza ma (latinul!) a pappal a Miatyánkot:

Pater noster, qui es in caelis:
Sanctificétur nomen tuum.
Advéniat regnum tuum.
Fiat volúntas tua, sicut in caelo, et in terra.
Panem nostrum quotidiánum da nobis hódie:
Et dimítte nobis débita nostra,
sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris.
Et ne nos indúcas in tentatiónem,
sed líbera nos a malo.

Amen.

A többit a pap már egyedül imádkozza hangosan tovább:

Kérünk, szabadíts meg minket, Urunk, minden múlt, jelen és jövő bajtól és a boldogságos és dicsőséges Istenanyának, mindenkor szűz Máriának, Szent Péter és Pál és András apostolodnak és minden szentnek ✠ közbenjárására adj kegyesen békét napjainkban, hogy irgalmad segítsége által mindörökre mentek legyünk a bűntől és védettek mindenféle viszontagságtól. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad által, ki veled él és uralkodik a Szentlélekkel együtt Isten mindörökkön örökké.

Mindannyian felelik:

Amen.

A pap halkan folytatja:

Tested, Uram Jézus, melyet méltatlanságom ellenére magamhoz venni bátorkodom, ne váljék se ítéletemre, se kárhozatomra, hanem irgalmad szerint szolgáljon lelkem és testem oltalmára és gyógyulására, ki élsz és uralkodol az Atyaistennel és a Szentlélekkel együtt Isten mindörökkön örökké. Amen.

Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd és meggyógyul az én lelkem. *(háromszor)*

A mi Urunk Jézus Krisztus teste őrizze meg lelkemet az örök életre. Amen.

A hívek is most járulhatnak a szentáldozáshoz. A hívek áldozása után a pap szótlanul leöblíti ujjait, majd az oltár közepe előtt állva énekli a következő három könyörgést. A hívek állva hallgatják s közösen felelnek.

1. Könyörgés

Könyörögjünk. Kérünk Urunk, szálljon bőséges áldásod népedre, mely áhitatos lélekkel ünnepelte Fiad szenvedését és halálát. Légy irgalmas hozzánk, vígasztalj meg minket, növekedjék bennünk a szent hit és erősödjön örök megváltásunk kegyelme. Ugyanazon Krisztus Urunk által.

F. Amen.

2. Könyörgés

Könyörögjünk. Mindenható és irgalmas Isten, ki Felkented boldog szenvedésével és halálával gyógyítottál meg minket, őrizd meg bennünk irgalmad művét, hogy e misztériumban való részvétel által állandó szolgálatodban éljünk. Ugyanazon Krisztus Urunk által.

F. Amen.

3. Könyörgés

Könyörögjünk. Emlékezzél viszsza, irgalmadra, Uram, védd meg és szenteld meg mindörökre szolgáidat, akikért Krisztus, a te Fiad, szent vére által ezt a hús-

véti misztériumot rendelte. Ugyanazon Krisztus Urunk által.

F. Amen.

A szertartás után a főoltárt ismét megfosztják minden felszerelésétől.

NAGYSZOMBAT
HÚSVÉT VIGILIÁJA

(Stáció: Szent János Lateráni bazilikája)

Urunk feltámadásának ünnepe, összefoglalja a megváltás teljes húsvéti misztériumát. Mivel Jézus a vasárnapra virradó hajnal előtt támadt fel, a keresztények már az apostoli kortól kezdve ezen az éjszakán ünnepelték a húsvétot. XII. Pius pápa 1956-ban általánosan bevezette az Egyházba az 1951-ben felújított húsvéti vigilia ősi szokását. – A szertartásokban a fény és a víz szimbolikája uralkodik. A fény a feltámadt Krisztus világossága, mely felragyog a bűnös világ éjszakájában; a víz pedig az ő megváltó kegyelme, mely lemossa bűneinket és új életre szül. A szertartás elején tüzet szentel a pap s ezzel meggyújtja a feltámadt Üdvözítőt jelképező húsvéti gyertyát, előbb azonban, belé illesztve a szent sebeket jelző öt tömjénszemet, azt is megszenteli. A templomba vonulás három stációján előbb a papság, majd a hívek gyertyáit gyújtják meg, végül a templom fényei is kigyúlnak. Most az oltár elé állított húsvéti gyertya dicsérete, az Exultet következik, mely a húsvéti ünnepélyes meghirdetése. Ez az ujjongó hangú ének a keresztény lélek örvendező hálaadása a megváltásért és Krisztus lelkünkben és a világban gyúlt világosságáért. A gyertya az egész húsvéti időben az oltár evangéliumi oldalán áll és istentisztelet idejére meggyújtják. – A keresztkút szentelésével a víz szimbolikája lép előtérbe. A keresztvíz nemcsak jelképesen, hanem Krisztus rendeléséből valóságosan is lemossa a bűnöket és új, kegyelmi életre szüli a lelket. A keresztség által részesültünk a megváltás kegyelmében, mert a vízbe merítő ősi szertartás értelmében Krisztussal együtt

„a halálba temetkeztünk, hogy amint Krisztus feltámadt halottaiból, úgy mi is új életet éljünk". (Róm. 6, 4.) A szertartást négy olvasmány vezeti be, ezek az újjáteremtés, a megváltás, a megtisztulás és az Isten törvényeit követő új élet ószövetségi előképeiről vagy prófétai megjövendöléséről szólnak. A keresztkút megszentelése a Mindenszentek litániájának első része után történik, majd kiszolgáltatják a keresztség szentségét és a hívek megújítják keresztségi fogadalmukat. A litánia második részét befejező Kyrie eleison ünnepélyes énekével kezdődik a szentmise.

A húsvéti vigilia szertartásait olyan időpontban kell elkezdeni, hogy a szertartásokat követő vigiliai szentmise éjfélkor megkezdődhessék. Ahol a szertartások éjszakai megtartása nehézségekbe ütközik, ott a főpásztor engedélyével már alkonyatkor elkezdhetők. – Aki az éjféli szentmisén résztvesz, az Húsvétvasárnap már nem köteles szentmisét hallgatni, s ha az éjféli szentmisén szentáldozáshoz járult, a húsvétvasárnapi misén már nem áldozhat. – Aki az este megtartott vigiliai misén vesz részt, az Húsvétvasárnap köteles szentmisét hallgatni, s ha előző este áldozott, a húsvétvasárnapi szentmisén is járulhat szentáldozáshoz.

Az új tűz megáldása

A papság a templom előtt, vagy annak előcsarnokában a tűzkőből csiholt szikrával meggyújtott tűzhöz vonul az új tűz megáldására. Ott a pap a következő imát mondja:

P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Könyörögjünk.

Könyörgés

Isten, ki szent Fiad, az Egyház szegletköve által világosságod tüzét adtad híveidnek, szenteld ✠ meg ezt a kovából csiholt s használatunkra szánt új tüzet, és add, hogy a húsvéti ünnepek által a mennyeiek iránt égő vágyra gyulladva, tiszta lélekkel juthassunk el az örök világosság ünnepére. Ugyanazon Krisztus Urunk által.

F. Amen.

A húsvéti gyertya megáldása

A pap keresztet rajzol a húsvéti gyertyára, oda, ahova a Krisztus öt sebét jelképező öt tömjénszem kerül. A kereszt fölé az első görög betűt (A), a kereszt alá az utolsót (Ω), a kereszt ágai közé pedig az évszámot írja a következő sorrendben és szavakkal:

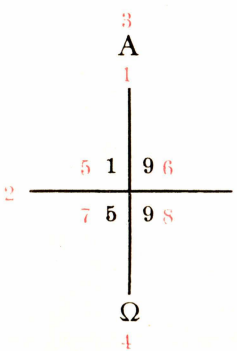

1. Krisztus tegnap és ma
2. A Kezdet és a Vég
3. Alpha
4. és Omega
5. Övéi az idők
6. És a századok
7. Övé a dicsőség és a hatalom
8. Az egész örökkévalóságon át. Amen.

Majd a kereszt által megjelölt helyen a gyertyába illeszti az öt tömjénszemet a következő sorrendben és szavakkal:

1

4 2 5

3

1. Szent sebeinek
2. dicsősége által
3. őrizzen
4. és tartson meg bennünket
5. az Úr Krisztus. Amen.

Ekkor a pap az új tűzről meggyújtja a húsvéti gyertyát.

A dicsőségesen feltámadt Krisztus világossága űzze el szívünk és értelmünk sötétségét.

Majd megáldja a gyertyát:

P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Könyörögjünk.

Könyörgés

Kérünk téged, mindenható Isten, szálljon le bőséges ✠ áldásod erre a meggyújtott gyertyára: és te, mindenek láthatatlan megújítója, tekints erre az éjszakában fellobbanó fényre, hogy ne csak a ma éjjel bemutatott áldozat ragyogjon titkos fényed sugárzásában, hanem ahová csak visznek e szentelés titkából, távozzék az ördög csalárd gonoszsága és jelenjen meg fölséged ereje. Krisztus, a mi Urunk által.

F. Amen.

Ekkor eloltják a templom lámpáit.

Ünnepélyes bevonulás és a Húsvét meghirdetése

A pap kezébe veszi a húsvéti gyertyát és a menet megindul a főoltár felé. A templomba érve a pap ezt énekli:

Krisztus világossága!

Mindnyájan térdet hajtanak a gyertya felé és így felelnek:

Hála Istennek!

A megáldott húsvéti gyertyáról meggyújtják a pap gyertyáját. A templom közepére érve, a pap magasabb hangon megismétli:

Krisztus világossága!

Felelet, mint előbb:

Hála Istennek!

Ekkor meggyújtják a papság (ministránsok) gyertyáit. Az oltár elé érve, a pap harmadszor még emeltebb hangon énekli:

Krisztus világossága!

Felelet, mint előbb:

Hála Istennek!

Erre meggyújtják a nép gyertyáit és a templom lámpái is kigyúlnak. A húsvéti öröm meghirdetése **(Exsultet)** *előtt a pap, vagy ha van, a szerpap, így imádkozik:*

Uram, add rám áldásodat.

Legyen az Úr szívemben és ajkamon (*vagy:* **szívedben és ajkadon**) **hogy méltó és illő módon hirdessem** (*vagy:* **hirdessed**) **húsvéti magasztalását. (Az Atyának ✠ és Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében.) Amen.**

A szerpap megtömjénezi az állványon levő könyvet, majd a húsvéti gyertyát. A hívek állva hallgatják végig az éneket.

Ujjongjon immár az angyalok boldog serege! Ujjongjanak a mennyei karok! Harsanj fel üdvöt hirdető harsona s zengjed megváltó királyunk diadalát! Örvendezzél te is, tündöklő sugarakkal elárasztott földi az örök király fényessége ragyog be tégedi Tudd meg, hogy eltűnt rólad a homály! Örvendj te is, e magasztos fény sugaraiban ragyogó Anyaszentegyház, s a nép ujjongásától visszhangozzék Isten háza! Ezért titeket is kérlek, kedves testvéreim, kik tanúi vagytok e szent fény csodálatos ragyogásának, esedezzetek velem együtt a mindenható Isten irgalmáért: ő, aki érdemtelenül vett föl a leviták seregébe, árasszon el ragyogó fényével, hogy méltóképpen hirdessem e húsvéti gyertya dicséretét. Az ő Fia, a mi Urunk Jézus Krisztus által, ki vele él és uralkodik a Szentlélekkel együtt Isten mindörökkön örökké.

F. Amen!
P. Az Úr legyen veletek!
F. És a te lelkeddel.
P. Fel a szívekkel!
F. Felemeltük az Úrhoz.
P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.
F. Méltó és igazságos.

Valóban méltó és igazságos, hogy szívünk-lelkünk egész hevével, nyelvünk minden erejével zengjük a láthatatlan Isten, a mindenható Atya,

s az ő egyszülött Fia, a mi Urunk Jézus Krisztus dicséretét. Ő rótta le érettünk Ádám tartozását az örök Atyának s értünk ontott drága vérével ő törölte el az ősi vétek adóslevelét. Eljött immár a húsvét ünnepe, mikor az igaz Bárányt megölték, kinek vére megszenteli a hívek otthonát.

Ez az éj az, melyen egykor kiszabadítottad atyáinkat Egyiptomból s száraz lábbal átvezetted őket a Vöröstengeren. Ez az éj az, melyen a tűzoszlop fénye szétoszlatta a bűn sötétségét. Ez az éj az, mely az egész világon elválasztja Krisztus híveit a földi romlottságtól és a bűn sötétségétől, hogy visszavezesse őket a kegyelem fényére s a szentek közösségébe.

Ez az éj az, melyen Krisztus szétzúzta a halál bilincseit s az alvilágból diadalmasan feltámadt. Hiszen mitsem használt volna megszületnünk, ha nem lett volna megváltásunk. Ó mily csodálatos irántunk való atyai jóságod! Mily megbecsülhetetlen szerelmes szereteted: hogy szolgádat megváltsad, Fiadat adtad oda! Bizony szükséges volt Ádám bűne, hogy Krisztus halála törölje el azt! Ó szerencsés vétek, mely ily nagyszerű Megváltót érdemeltél!

Valóban boldog éj, mely egyedül volt méltó arra, hogy ismerje a napot s az órát, mikor Krisztus halottaiból föltámadt! Ez az éj az, melyről írva áll: Az éj oly világos lesz, mint a nappal, és: Világosság az én gyönyörüm éjszakája. Ez éjnek megszentelő ereje elűzi a gonoszságot, lemossa a bűnöket, az elesetteknek visszaszerzi ártatlanságukat s a szo-

morúaknak örömüket, megszünteti a gyűlölködést, egyetértést teremt s hódolatra indítja a hatalmasokat.

Ezen a kegyelemmel teljes éjszakán fogadd el tehát, szent Atyánk, e meggyújtott gyertya estéli áldozatát: szent Egyházad a méhek szorgalmából ünnepi ajándékként ezt adja neked. Ám ismerjük már e viaszoszlop dicséretét, melyet fellobbanó láng gyújtott meg Isten tiszteletére. E gyertya lángja, ha tovább is adják, semmit sem veszít megosztott fényéből, mivel az az olvadó viasz táplálja, melyet ez értékes gyertya anyagául a méhkirálynő készített.Ó valóban boldog éj, mely kizsákmányolta az egyiptomiakat és meggazdagította a zsidókat! Boldog éj, melyben a földivel mennyei s az emberivel isteni egyesül!

Kérünk azért téged, Urunk: világítson szüntelenül e tiszteletedre szentelt gyertya s oszlassa el az éjszaka sötétségét. Fogadd kedves áldozatként illatát s lángja egyesüljön az ég csillagainak fényével! Találja égve a hajnalcsillag: az a hajnalcsillag, mely a halálból feltámadva tiszta fényével ragyogott fel az emberek előtt.

Kérünk tehát, Urunk, adj békességes napokat nekünk, szolgáidnak, az egész papságnak és hívő népnek, mely szentséges atyánkkal N. pápával s főpásztorunkkal N. püspökkel egységben él, s e húsvéti öröm napjaiban védő kezeddel vezess, irányíts s őrizz meg. Tekints azokra is, akik hivatalból kormányoznak minket s kimondhatatlan kegyességeddel és irgalmaddal irányítsd igazságosságra és békére gondolataikat, hogy földi munkál-

kodásuk után népeddel együtt a mennyei hazába jussanak. A te Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által, ki veled él és uralkodik a Szentlélekkel együtt Isten mindörökkön örökké.

F. Amen.

A pap, vagy egy lektor a húsvéti gyertya felé fordulva a következő szentírási olvasmányokat olvassa. A hívek ülve hallgatják. Az olvasmányok után a Könyörögjünk *felszólításra felállnak, a* Hajtsunk térdet – *re pár pillanatra letérdelnek, majd a* Keljetek fel – *re felállnak és állva hallgatják a könyörgést.*

1. Olvasmány
1. Móz. 1, 1-31

Kezdetben teremtette Isten a mennyet és a földet. A föld azonban puszta és üres volt, és sötétség borult a mélység színére; de Isten Lelke ott lebegett a vizek fölött. Isten így szólt: Legyen világosság! És lett világosság. Látta Isten, hogy a világosság jó és elválasztotta a világosságot a sötétségtől. A világosságot nappalnak, a sötétséget pedig éjszakának nevezte el. Este lett, meg reggel: egy nap. Isten azután így szólt: Legyen boltozat a vizek között és válassza el a vizeket a vizektől! Így alkotta meg Isten a boltozatot s elválasztotta a boltozat alatti vizeket a boltozat felettiektől. Így is lett. Isten a boltozatot égnek nevezte el. Este lett, meg reggel: a második nap. Isten aztán így szólt: Gyűljenek egy helyre az ég alatt levő vizek és tűnjék elő a száraz. Így is lett. Isten a szárazat földnek nevezte el, az egybegyűlt

vizeket pedig tengernek. Látta Isten, hogy jó. Majd így szólt: Hajtson a föld füvet, mely zöldel és magot hoz, és gyümölcsfát, mely gyümölcsöt hoz faja szerint, maggal belsejében, a földön. Így is lett. A föld ugyanis füvet hajtott, mely zöldel és magot hoz faja szerint, és fát, mely gyümölcsöt hoz, mindegyiket maggal faja szerint. Látta Isten, hogy mindez jó. Este lett, meg reggel: a harmadik nap. Isten aztán így szólt: Legyenek világító testek az ég boltozatán és válasszák el a nappalt az éjszakától, jelezzék az időket, a napokat és az esztendőket, világítsanak az ég boltozatán, s világítsák meg a földet. Így is lett. Megalkotta ugyanis Isten a két nagy világítót: a nagyobbikat, hogy uralkodjék a nappalon és a kisebbiket, hogy uralkodjék az éjszakán, meg a csillagokat. Az égboltra helyezte őket, hogy világítsák meg a földet, uralkodjanak a nappalon és éjszakán és válasszák el a világosságot a sötétségtől. Látta Isten, hogy mindez jó. Este lett meg reggel: a negyedik nap. Isten aztán így szólt: Hozzanak elő a vizek csúszó-mászó élőlényeket és szárnyaljanak madarak a föld felett, az ég boltozata alatt. Meg is teremtette Isten a nagy tengeri szörnyeket meg mindazt az élő és mozgó lényt, melyek a vízből előjönnek, fajuk szerint, és minden madarat faja szerint. Látta az Isten, hogy mindez jó. Megáldotta őket e szavakkal: Szaporodjatok, sokasodjatok és töltsétek be a tenger vizét, és sokasodjék a madár a földön. Este lett meg reggel: az ötödik nap. Isten aztán így szólt: Hozzon elő a föld élőlényt faja szerint: Barmot, csúszó-mászót és szárazföldi vadat faja szerint. Így is lett, Megalkotta ugyanis Isten a

szárazföld vadjait fajuk szerint, meg a barmokat és a föld minden csúszó-mászóját faja szerint. Látta Isten, hogy mindez jó. Majd így szólt: Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlóságunkra. Uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, az állatokon és az egész földön, meg minden földön mozgó csúszó-mászón. Meg is teremtette Isten az embert tulajdon képére: Isten képére teremtette őket, férfinek és asszonynak teremtette őket. Megáldotta őket Isten e szavakkal: Szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be a földet és hajtsátok uralmatok alá. Uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain s minden földön mozgó állaton. Majd így szólt Isten: Ime, nektek adtam minden füvet, mely magot hoz, a földön, s minden fát, gyümölcsében fajának megfelelő maggal, hogy tápláléktok legyen. S tápláléka a föld minden állatának, az ég minden madarának, s mindannak, ami mozog a földön, ami csak él. Így is lett. Látta az Isten, hogy mindaz, amit alkotott, nagyon jó. Este lett meg reggel: a hatodik nap. Elkészült tehát az ég és a föld és minden ékességük. A hetedik napra befejezte Isten munkáját, s az elvégzett munka után megpihent a hetedik napon.

P. Könyörögjünk. Hajtsunk térdet. Álljatok fel.

Könyörgés

Isten, ki csodálatosan teremtetted és még csodálatosabban megváltottad az embert, add kérünk, hogy a bűn csábításainak eltökélt akarattal ellenálljunk és így az örökkétartó örömökre eljuthassunk. A mi Urunk . . .

2. Olvasmány
2. Móz. 14, 24

A ma napokban, a hajnali őrállás idején, a tűz és felhőoszlopból rátekintett az Úr az egyiptomiak táborára és elpusztította hadseregüket; harci szekereik kerekeit kidöntötte, úgy hogy megfeneklettek. Az egyiptomiak erre azt mondták: Fussunk Izrael elől, mert az Úr harcol velük ellenünk. Az Úr pedig így szólt Mózeshez: Nyújtsd ki kezedet a tenger fölé, hogy a víz visszazúduljon az egyiptomiakra, harci szekereikre és lovasaikra. Mózes ki is nyújtotta kezét a tenger fölé s az hajnalban visszaáradt előbbi helyére. Az egyiptomiak menekülni akartak, de a víz elárasztotta őket és az Úr mind belesodorta őket a habok közé. A visszaáradó víz tehát elborította a fáraó egész hadseregét, harci szekereit és lovasait, akik üldözésükre a tengerbe nyomultak; egy sem maradt meg közülük. Izrael fiai azonban átkeltek a kiszáradt tenger közepén, miközben a víz szinte úgy állt jobbjuk és baljuk felől, mint a kőfal. Így szabadította ki az Úr azon a napon Izraelt az egyiptomiak kezéből. Mikor aztán holtan látták az egyiptomiakat a tenger partján és megértették mekkora tettet vitt végbe értük az Úr, félelem fogta el őket az Úr iránt és hittek az Úrnak és Mózesnek, az ő szolgájának. Akkor Mózes Izrael fiaival ezt a dicsérő éneket énekelte az Úrnak:

Ének
2. Móz. 15, 1

É nekeljünk az Úrnak, mert fönséget művelt: lovat és lovast a tengerbe vetett. Segítőm és oltalmazóm lett ő üdvösségemre. Ő az én Istenem, hadd dicsőítsem,

atyám Istene, hadd magasztaljam. Az Úr szétzúzza a fegyvereket: Úr az ő neve.

P. Könyörögjünk. Hajtsunk térdet. Álljatok fel.

Könyörgés

Isten, kinek hajdani csodái korunkban is felragyognak, s amit hatalmas jobbod egy néppel tett, amikor egyiptomi üldözőitől megszabadította őket, azt most a vízből való újjászületés által a pogány népekkel cselekszed, add, hogy a világ minden népe részesüljön Ábrahám fiainak, a te választott népednek méltóságában. A mi Urunk . . .

F. Amen.

3. Olvasmány
Iz. 4, 2-6

Ama napon az Úr csemetéje fönnséges lesz és dicsőséges, és a föld termése nagyszerű, örömére mindannak, aki megszabadul Izraelből. S mindannak, aki megmarad Sionban s nem távozik Jeruzsálemből, szent lesz a neve: annak, aki fel van írva az életre Jeruzsálemben. Mikor majd az Úr az ítélet lelkével, az izzó lélekkel lemossa Sion leányának tisztátalanságát és Jeruzsálem véres bűneit, akkor egész Sion hegyén s mindenütt, ahol segítségül hívják, nappal árnyékos felhőt, éjjel lángoló tűz ragyogását teremti az Úr, dicsőséges művére pedig kiterjed oltalma. Sátor lesz az nappal árnyékul a hőség ellen, menedékül és rejtekül a szélvész és zápor ellen.

Ének
Iz. 5, 1-2

Szerelmesemnek szőleje volt fenn a termékeny domboldalon. Körülkerítette és körülárkolta, aztán beültette

nemes szőlővel. Közepére tornyot épített és sajtót készített abban. A seregek Urának szőleje Izrael háza.

P. Könyörögjünk. Hajtsunk térdet. Álljatok fel.

Könyörgés

Isten, ki a próféták szavai által Egyházad valamennyi fiának kinyilvánítottad, hogy mindenütt, ahol uralkodol, a jó magvak vetője és nemes szőlővesszők művelője vagy, add népednek, melyet szőlődnek és vetésednek is szoktál nevezni, hogy a felburjánzó tövist és bogáncsot kiirtva magából, bőséges termést hozzon. A mi Urunk...

4. Olvasmány
5. Móz. 31, 22

Ama napokban Mózes egy éneket írt és megtanította rá Izrael fiait. Majd megparancsolta az Úr Józsuénak, Nun fiának: Légy erős és bátor, mert te vezeted be Izrael fiait arra a földre, melyet megígértem nekik, s én veled leszek. Miután pedig Mózes egy könyvtekercsben teljesen leírta a törvény igéit, megparancsolta a levitáknak, kik az Úr szövetségládáját hordozták: Vegyétek e könyvtekercset s tegyétek az Úr, a ti Istenetek szövetségládája mellé, hogy ott tanúságul legyen ellened, Izrael. Ismerem ugyanis ellenszegülésedet és nyakasságodat. Még életemben és veletek jártamban is mindig ellene szegültetek az Úrnak: mennyivel inkább, ha meghalok! Gyűjtsétek elém törzsről-törzsre a nép véneit és tanítóit, hadd mondjam el fülük hallatára ezeket az igéket s hadd hívjam tanúságul ellenük az eget és a föl-

det. Hiszen tudom, hogy halálom után gonoszul fogtok cselekedni és hamar letértek arról az útról, melyen járni meghagytam nektek. Ám, ha gonoszat tesztek az Úr színe előtt, végül is utolér titeket a baj, mivel tetteitekkel haragra ingerlitek őt. – Erre Mózes Izrael egész közösségének előadta a következő éneket, egészen végig:

Ének
5. Móz. 32, 1

Halljad meg, ég, amit szólok, s te föld, értsd meg ajkam igéit. Esőként fogadd be tanításom, harmatként hulljon rád beszédem. Mint záporeső a friss füre, s mint hó a hervadó lombra: mivel az Úr nevét hirdetem. Hódoljatok Istenünknek! Isten tettei tökéletesek s minden útja igaz. Hűséges az Isten, hamisság nincs benne, igaz ő és szent.

P. Könyörögjünk. Hajtsatok térdet. Álljatok fel.

Könyörgés

Isten, alázatosak felmagasztalója és igazak erőssége, ki azt akartad, hogy szent szolgád, Mózes ez istenes ének előadásával úgy oktassa népedet, hogy a törvény elismétlése nekünk is utat mutasson, éleszd fel minden megigazult nép közt hatalmadat, enyhítsd félelmüket, adj nekik örömet s bocsánatoddal töröld el bűneiket, hogy amivel bűnhődésükre fenyegetted őket, az üdvösségükre váljék. A mi Urunk . . .

A Mindenszentek litániájának első része

Az olvasmányok befejeztével a pap vagy az énekesek elkezdik a Mindenszentek litániáját. A hívek térdenállva felelnek.

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!
Mennyei Atya Isten[1],
Megváltó Fiú Isten,
Szentlélek Úristen,
Szentháromság egy Isten,
Szentséges Szűz Mária[2],
Istennek szent anyja,
Szűzek szent szűze,
Szent Mihály,
Szent Gábor,
Szent Ráfáel,
Mindnyájan szent angyalok és főangyalok,
Mindnyájan dicsőült szent lelkek,
Keresztelő Szent János,
Szent József,
Mindnyájan szent pátriárkák és próféták,
Szent Péter,
Szent Pál,
Szent András,

[1] irgalmazz nekünk!
[2] könyörögj(etek) érettünk!

Szent János,
Mindnyájan szent apostolok és evangélisták,
Mindnyájan Krisztusnak szent tanítványai,
Szent István
Szent Lőrinc,
Szent Vince,
Mindnyájan szent vértanúk,
Szent Szilveszter,
Szent Gergely,
Szent Ágoston,
Mindnyájan szent püspökök és hitvallók,
Mindnyájan szent tanítók,
Szent Antal,
Szent Benedek,
Szent Domonokos,
Szent Ferenc,
Mindnyájan szent papok és leviták,
Mindnyájan szent szerzetesek és remeték,
Szent Mária Magdolna,
Szent Ágnes,
Szent Cecilia,
Szent Ágota,
Szent Anasztázia,
Mindnyájan szent szűzek és özvegyek,
Istennek minden szentjei, esedezzetek érettünk!

Plébaniatemplomokban ezután következik a

Keresztvízszentelés

P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Könyörögjünk.

Könyörgés

Mindenható örök Isten, állj mellettünk atyai jóságod szent titkaiban, állj mellettünk szentségeidben s küldd el a gyermekké fogadás Lelkét, hogy új népet teremtsen, melyet a keresztkút szül neked, s amit most gyengeségünkben papi szolgálatunk által teszünk, azt a te erőd tegye hathatóssá. A mi Urunk . . .

F. Amen.
P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Fel a szívekkel!
F. Felemeltük az Úrhoz.
P. Adjunk hálát Urunknak. Istenünknek.
F. Méltó és igazságos.

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösségünkre váló, hogy hálát adjunk neked, szentséges Úr, mindenható Atya, örök Isten, ki láthatatlan hatalmaddal csodálatosan hathatóssá teszed szentségeidet. Mi ugyan méltatlanok vagyunk arra, hogy ily szent titkokat végbevigyünk, de te kegyelmed ajándékaitól nem húzódol vissza s kegyesen meghallgatod könyörgésünket. Isten, kinek Lelke már a világ kezdetekor a vizek fölött lebegett, hogy a víz lényegében már akkor elnyerje megszentelő erejét; Isten, ki a gonosz világ vétkeit vízzel lemosva, az özönvíz hullámaival előre jelezted újjászületésünket, hogy egyazon elem szent titka által végetérjenek a vétkek és újra kezdődjenek az erények: tekints, Urunk, Egyházadra és szaporítsd

benne az újjászületés általad művelt csodáját, hiszen kiáradó kegyelmed örömével elárasztod országodat és keresztkutat nyitsz a népek megújítására az egész földkerekén, hogy fölséged parancsára megkapja a Szentlélektől Egyszülötted kegyelmét.

Ekkor a pap kezével a vízben keresztalakot rajzol.

A Szentlélek termékenyítse meg isteni erejének titokzatos közlésével ezt az emberek újjászületésére szolgáló vizet, hogy így megszentelve, e kegyelmi forrás szeplőtelen öléből új teremtménnyé született mennyei nép merüljön fel, s bár nemre vagy korra nézve különbözők, mint édesanya, valamennyit egyazon gyermekségre szülje a kegyelem. Messze távozzék tehát innen parancsodra, Urunk, minden tisztátalan lélek, távozzék az ördögi cselszövés minden gonoszsága. Helye ne legyen itt ellenséges erőnek: ne leselkedjék itt köröskörül, ne lappangjon alattomosan, fertőzésével ne ártson.

Kezével érinti a vizet

Legyen Isten e szent és büntelen teremtménye az ellenség minden támadásától ment s a romlás távozása által tiszta. Legyen élő forrás, újjáteremtő víz, megtisztító hullám, hogy mindazok, akiket ez üdvöthozó fürdő lemos, a bennük működő Szentlélek által elnyerjék a tökéletes megtisztulás kegyelmét.

Megáldalak tehát, víznek teremtménye, az élő ✠ Isten, az igaz ✠ Isten, a szent ✠ Isten által:

Isten által, ki szavával kezdetben elválasztott téged a szárazföldtől, kinek Lelke fölötted lebegett.

A vizet szétválasztja kezével s a világ négy tája felé hinti

Ő fakasztott téged a paradicsomi forrásból s hagyta meg neked, hogy négy folyammal megöntözzed az egész földet. Ő édesítette meg keserűségedet a pusztában s tett ihatóvá, ő fakasztott a sziklából, hogy a szomjas népet felüdítse. Megáldalak ✠ Jézus Krisztus, az ő egyszülött Fia, a mi Urunk által is, ki téged a galileai Kánában isteni hatalmának csodálatos jeléül borrá változtatott, ki rajtad járt, kit János a Jordánban benned megkeresztelt s ki téged vérrel együtt oldalából kiontott. Ő e szavakkal parancsolta meg tanítványainak, hogy a hívőket kereszteljék meg benned: Menjetek, tanítsatok minden népet s kereszteljétek meg őket az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében.

Majd hozzájárul:

Midőn e parancsot megtartjuk, te légy velünk kegyesen, mindenható Isten, s te ihless meg jóságosan.

Háromszor keresztalakban rálehel a vízre e szavakkal:

Te áldd meg tulajdon ajkaddal ezt a vizet, hogy a test lemosását szolgáló, természetes tisztító erején kívül a lelkek megtisztítására is hatásos legyen.

Háromszor belemártja a húsvéti gyertyát a keresztvízbe s háromszor énekli:

Szálljon le a kút vizébe a Szentlélek ereje.

A gyertyát vízben tartva háromszor rálehel a vízre:

Termékenyítse meg e víz teljes mivoltát, hogy legyen újjászülő ereje.

A gyertyát kiemeli a vízből és folytatja:

Itt legyen eltörölve a bűn minden foltja, itt tisztuljon meg a te képedre teremtett és a méltóságába visszaállított természet minden régi szennyétől, hogy mindaz, aki e szentségben részesül, az igaz ártatlanság gyermekségére szülessék újjá. A mi Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad által, ki eljön, hogy megitélje az eleveneket és holtakat, s tűz által a világot.

F. Amen.

A pap meghinti a híveket a megszentelt vízzel, aztán a keresztelendők olajából keresztalakban beleönt a vízbe egy keveset e szavakkal:

Az üdvösség olaja szentelje meg és termékenyítse meg ezt a kutat mindazok számára, akik újjászületnek belőle az örök életre.

F. Amen.

A krizmából is önt hasonló módon:

A mi Urunk Jézus Krisztus és a vigasztaló Szentlélek krizmája a Szentháromság nevében ömlik e vízbe.

Majd mindkét olajból egyszerre önt:

A megszentelés krizmája, a felkenés olaja s a keresztvíz vegyüljön össze az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében.

F. Amen.

A keresztvizet a keresztelő kápolnába viszik s közben a 41. zsoltárt éneklik:

Ének
Zs. 41, 2-4

Mint a szarvas a források vizére, úgy sóvárog a lelkem utánad, Istenem.

Lelkem szomjazik az élő Isten után:
mikor lehet már eléje mennem
és színe előtt megjelennem!

Könny a kenyerem minden éjjel-nappal,
amikor egyre mondják: Merre van Istened?

P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Könyörögjünk.

Könyörgés

Mindenható örök Isten, tekints könyörülettel újjászülető néped áhítatára, mely mint a szarvas vágyakozik vi-

zeid forrására, s add kegyesen, hogy a hit utáni szomja testben és lélekben megszentelje a keresztség szentsége által. A mi Urunk . . .

A keresztségi fogadás megújítása

A keresztvízszentelés, nem plébániatemplomokban közvetlenül a Mindenszentek litániájának első része, után a hívek meggyújtják gyertyájukat. A pap fehér palástot vesz és így szól a hívekhez:

Szeretett testvéreim! Ezen a szentséges éjjelen az Anyaszentegyház a mi Urunk Jézus Krisztus halálát és temetését ünnepli. Szeretetére válaszolva, virraszt mellette és újjongva magasztalja dicsőséges feltámadását.

Az Apostol tanítása szerint, a keresztségben Krisztussal eltemetkeztünk az ő halálába. Amint azonban Krisztus feltámadt halottaiból, mi is éljünk új életet. Tudjuk, hogy a régi ember bennünk Krisztussal együtt keresztre feszíttetett, hogy tovább már ne álljunk a bűn szolgálatában. Szívleljük meg tehát, hogy meghaltunk a bűnnek, de élünk Istennek Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.

Ezért, szeretett testvéreim, minthogy a Nagyböjt befejeződött, újítsuk meg keresztségi fogadalmunkat, mellyel annak idején ellene mondtunk az ördögnek és minden cselekedetének, éppúgy mint a világnak, mely Istennel ellenkezik, és megígértük, hogy hűségesen szolgáljuk Istent az Anyaszentegyházban. Azért most ismét megkérdezlek titeket:

P. Ellene mondtok-e az ördögnek?
F. Ellene mondunk.
P. És minden cselekedetének?
F. Ellene mondunk.
P. És minden pompájának?
F. Ellene mondunk.
P. Hisztek-e az Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtőjében?
F. Hiszünk.
P. Hisztek-e Jézus Krisztusban, az ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban ,aki megszületett és szenvedett értünk?
F. Hiszünk.
P. Hisztek-e a Szentlélekben, hiszitek-e a katolikus Anyaszentegyházat, szenteknek egyességét, a bűnök bocsánatát, a test feltámadását és az örök életet?
F. Hisszük.
P. Most pedig úgy könyörögjünk együtt az Úrhoz, ahogy a mi Urunk Jézus Krisztus tanított minket imádkozni:
F. Mi Atyánk . . . . . Amen.
P. Adja meg nekünk a mindenható Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, aki a víz és Szentlélek által új életre szült minket és megbocsájtotta bűneinket, hogy szent kegyelmével elérjük az örök életet ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztusban.
F. Amen.

A pap meghinti a híveket szenteltvízzel, majd folytatják a Mindenszentek litániáját.

A mindenszentek litániájának második része

Légy irgalmas, kegyelmezz nekünk, Uram!
Légy irgalmas, hallgass meg minket, Uram!
Minden gonosztól[1],
Minden bűntől,
Az örök haláltól,
Megtestesülésed szent titka által,
Eljöveteled által,
Születésed által,
Keresztséged és bőjtölésed által,
Kereszted és kínszenvedésed által,
Halálod és temetésed által,
Szentséges föltámadásod által,
Csodálatos mennybemeneteled által,
A vígasztaló Szentlélek eljövetele által,
Az ítélet napján,
Mi bűnösök[2],
Hogy nekünk irgalmazni méltóztassál,
Hogy Anyaszentegyházadat kormányozni és megőrizni méltóztassál,
Hogy a római pápát s az egész papi rendet a szent vallásban megtartani méltóztassál,
Hogy az Anyaszentegyház ellenségeit megalázni méltóztassál,
Hogy a keresztény királyoknak és fejedelmeknek békességet és igazi egyetértést adni méltóztassál,

[1] ments meg Uram minket!
[2] kérünk Téged, hallgass meg minket!

Hogy minket szent szolgálatodban megerősíteni és megtartani méltóztassál,
Hogy minden velünk jótevőnek örökkévaló javaidat adni méltóztassál,
Hogy a földnek bő gyümölcsét megadni és megtartani méltóztassál,
Hogy a megholt híveknek örök nyugodalmat engedni méltóztassál,
Hogy minket meghallgatni méltóztassál,
Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit, kegyelmezz nekünk!
Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit, hallgass meg minket!
Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit, irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus hallgass meg minket!

A vigilia szentmiséje

A vigilia szentmiséje a Kyrie eleison ünnepélyes énekével kezdődik. Gloria-ra megkondulnak a harangok és megszólal az orgona. A Könyörgést az újonnan megkereszteltekért mondja az Egyház. A Szentlecke megváltásunk szent titkáról: a Krisztussal való halálról és feltámadásról, a bűntől szabadult kegyelmi életről szól. Utána örvendezve felhangzik a Hetvened vasárnap óta elnémult Alleluja. Az Evangélium a feltámadás örömhíre. A szentmise a zsolozsmának rövidre fogott reggeli dicséretével, a Laudes elmondásával fejeződik be.

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, ki e szentséges éjt Urunk feltámadásának dicsőséges fényével világosítod meg, őrizd meg családod új tag-

jaiban a fiúvá fogadás rájuk árasztott lelkét, hogy testben és lélekben megújulva, teljes tisztaságban szolgálhassanak neked. Ugyanazon Urunk . . .

Szentlecke Kol. 3, 1-4 ❺

Testvérek: Ha Krisztussal feltámadtatok, keressétek, ami odafönn van, ahol Krisztus ül az Isten jobbján. Ami odafönn van, arra irányuljon figyelmetek, ne a földiekre. Hiszen meghaltatok és életetek Krisztussal az Istenben van elrejtve. Amikor Krisztus, a mi életünk, megjelenik, vele együtt ti is megjelentek a dicsőségben.

Ezután a pap egyre emeltebb hangon, háromszor énekli s a hívek háromszor ismétlik:

Alleluja, alleluja, alleluja!

Majd a kántor folytatja:

Alleluja Zs. 117, 1 · 116, 1

Áldjátok az Urat, mert nagy az ő jósága, örökkön él az ő irgalmassága. ✠ Dicsérjétek az Urat, minden népek, minden nemzetek dicsérjétek! Mert erős mi fölöttünk az ő irgalmassága, örökkévaló az ő igazsága.

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium Mt. 28, 1-7 ❽

Szombat elmúltával, a hét első napjára virradóra, elment Mária Magdolna és a másik Mária, hogy megnézze a sírt. Akkor nagy földindulás támadt. Az Úr angyala

leszállt a mennyből, odament, elhengerítette a követ és ráült. Tekintete olyan volt, mint a villám és ruhája, mint a hó. Az őrök tőle való félelmükben halálra rémültek. Az angyal így szólt az asszonyokhoz: „Ne féljetek! Tudom, Jézust keresitek, akit keresztre feszítettek. Nincs itt. Feltámadt, amint megmondta. Jöjjetek, nézzétek meg a helyet, ahol nyugodott az Úr. Most siessetek és vigyétek hírül tanítványainak: Feltámadt halottaiból és előttetek megy Galileába. Ott majd viszontlátjátok. Ezzel mindent megmondtam nektek."

Lásd a 61. lapon: ❾

A mai szentmisében nincs Credo *és a felajánlás zsoltárverse is elmarad.*

Felajánló ima ⑫

Kérünk Urunk, az áldozati ajándékok felajánlásával együtt fogadd el néped könyörgését, hogy ez a húsvéti misztériumokba bevezető áldozat kegyelmedből orvosságunk legyen az örök életre. A mi Urunk . . .

P. . . . mindörökkön örökké.
F. Amen.
P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Emeljük föl szívünket!
F. Felemeltük az Úrhoz.
P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.
F. Méltó és igazságos.

HÚSVÉTI PREFÁCIÓ

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösségünkre váló, hogy téged Urunk mindig dicsőítve magasztaljunk, de leginkább ezen az éjszakán, amikor áldozattá vált húsvéti Bárányunk: Krisztus. Ő az igazi Bárány, aki elvette a világ bűneit és halálával eltörölte halálunkat, feltámadásával pedig visszanyerte számunkra az életet. Ezért az angyalokkal és főangyalokkal, trónállókkal és uralmakkal és a mennyei seregek egész hadával a te dicsőséged himnuszát zengjük, szüntelenül énekelve:

Szent vagy! / Szent vagy! / Szent vagy! / mindenség Ura, Istene! / Dicsőséged betölti a mennyet és a földet! / Hozsanna a magasságban Áldott, aki jön az Úr nevében. / Hozsanna a magasságban!

Folytasd a 71. lapon a szentmise kánonjával

A kánonban elmarad az Isten Báránya, *az* Uram Jézus ki azt mondtad *kezdetű ima és a békecsók. Áldozás után a húsvétvasárnapi* Laudes *helyett a következőt éneklik:*

Alleluja, alleluja, alleluja.

Zsoltár *150*

Dicsérjétek az Urat szentélyében, dicsérjétek az ég erősségében.
Dicsérjétek csodatetteiért,
dicsérjétek nagysága teljében.

Dicsérjétek a zengő harsonán,
dicsérjétek hárfán és citerán.
Dicsérjétek a táncdalok szavával,
dicsérjétek húrokkal s fuvolákkal.

Dicsérjétek zengő cintányérokkal,
dicsérjétek mély-búgó cimbalmokkal.
Minden lélek dicsérje az Urat.

Alleluja, alleluja, alleluja.

Olvasmány, himnusz, zsoltárvers ma nincs, a pap azonnal intonálja a Benedictus *antifonáját:*

Antifona

Szombat elmúltával, kora reggel értek a sírhoz, amikor a nap éppen fölkelt.

Ének
Lk. 1, 68-79

Áldott legyen az Úr, Izrael Istene,
mert meglátogatta és megváltotta népét.

Erős szabadítót támasztott nekünk
szolgájának, Dávidnak, házában.

Amint meghirdette szentjei által,
prófétái ajkával ősidőktől fogva:

Megszabadított ellenségeinktől
s mindazoktól, kik gyűlölnek minket.

Irgalmas volt atyáinkhoz
és megemlékezett szent szövetségéről

S az esküről, mit Ábrahám atyánknak esküdött:
Megadja azt nekünk,

Hogy ellenségeinktől megszabadulva
félelem nélkül szolgáljuk őt

Szentségben és igazságban színe előtt
életünk minden napján.

Te pedig, gyermek, a Magasságbeli prófétája leszel:
az Úr előtt haladsz, hogy előkészítsd útját

S az üdvösség ismeretére tanítsad népét,
mely a bűnök bocsánatában van,

Istenünk mélységes irgalmából,
mellyel meglátogatott minket a magasságból Felkelő,

Hogy világítson a sötétségben és a halál árnyékában sínylődőknek
és lépteinket a békesség útjára vezesse.

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek, miként kezdetben, most és mindenkor és mindörökkön örökké. Amen.

Elismétlik az antifonát, majd a pap a szokásos módon mondja:

P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Könyörögjünk.

Áldozás utáni ima ⑱

Áraszd belénk, Urunk, szeretted lelkét s jóságoddal tedd egyetértőkké azokat, akiket a húsvéti szentségekkel eltöltöttél. A mi Urunk... ugyanazon Szentlélekkel...

F. Amen.
P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Menjetek, vége a misének, alleluja, alleluja.
F. Hála Istennek, alleluja, alleluja.

Fogadd tetszéssel, Szentháromság, szolgád hódolatát és add, hogy az áldozat, melyet méltatlanságom ellenére Fölséged színe előtt bemutattam, neked kedves legyen, nekem pedig és mindazoknak, kikért bemutattam, irgalmadból bocsánatot szerezzen. Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

Áldjon meg titeket a mindenható Isten: ✠ az Atya és Fiú és Szentlélek.

F. Amen.

Ezzel vége a szentmisének, az utolsó evangélium ma elmarad.

HÚSVÉTVASÁRNAP

(Stáció: Szűz Mária nagy bazilikája)

*Húsvét az „ünnepek ünnepe": korban a legrégibb és je-
lentőségében a legelső keresztény ünnep, melyen – eredeti ér-
telmében – nemcsak Urunk feltámadását, hanem megváltásunk
teljes isteni titkát, az egész húsvéti misztériumot ünnepeljük. Az
Apostol ezt így foglalja össze: „Krisztus vétkeinkért halál-
szenvedett és megigazulásunkért feltámadt." (Róm. 4, 25.).
Urunk szenvedése és feltámadása elválaszthatatlan egymás-
tól: belőlük forrásozik bűntől való szabadulásunk kegyelme
s új életünk igazsága és szentsége. Erről szól a Szentlecke
is: a bűn megrontó „kovászától" a húsvéti Bárány áldozata
szabadít meg, hogy romlatlan, igaz életet éljünk. Az Evan-
géliumban a feltámadás örömhíre hangzik fel s a húsvéti
öröm visszhangzik a Zsoltárversekben és az Unnepi ének-
ben is, hiszen – amint a Könyörgés mondja – Urunk a
halálon aratott győzelmével megnyitotta nekünk az örök
élet kapuját. – Az Egyház parancsát követve, végezzük el
húsvéti szentgyónásunkat és szentáldozásunkat, hogy része-
süljünk a megváltás kegyelmében és örömében.*

Bevonulásra *Zs. 138, 18. 5* ❷

Feltámadtam és lám veled vagyok, alleluja, kezedet rajtam nyugtatod, alleluja, bölcseséged csodásnak bizonyult, alleluja, alleluja! ✠ Uram, próbára tettél és megismertél engem: ismered pihenésem és cselekvésem. Dicsőség ... Feltámadtam ...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, ki a mai napon egyszülött Fiad halálon aratott győzelmével megnyitottad nekünk az örök élet kapuját, támogasd segítségeddel jó elhatározásainkat, melyek sugallatodból erednek. Ugyanazon Úr Jézus Krisztus ...

Szentlecke *1. Kor. 5, 7-8* ❺

Testvérek: El a régi kovásszal, hogy új tésztává legyetek, aminthogy kovásztalanok is vagytok! Hiszen húsvéti bárányunk, Krisztus áldozattá lett értünk. Ünnepeljünk hát, de ne a régi kovásszal, sem a rosszaság és gonoszság kovászával, hanem az egyeneslelkűség és igazság kovásztalan kenyerével.

Átvonulásra *Zs. 117, 24* Alleluja *1. Kor. 5, 7* ❻

Ezt a napot az Isten adta, örvendezzünk és vigadjunk ma. Áldjátok az Urat, mert nagy az ő jósága, örökkön él irgalmassága. Alleluja, alleluja! Húsvéti bárányunk: Krisztus, áldozattá lett értünk!

Ünnepi ének

A húsvéti Bárányt
minden hívek dicsérve áldják.
Juhait megváltotta
s az ártatlan Krisztusért
a bűnöst kegyébe vette Atyja.

Az élet a halállal
megvívt csoda-csatával
s a holt élet-vezér
ma úr és él.

„Mária, Szentasszony,
mondd, mit láttál utadon?"
„Az élő Krisztus kriptáját
s a felkeltnek láttam glóriáját.

Angyali tanúkat,
szemfedőt, takarókat.
Feltámadt reményem, Krisztus:
Galileába elétek indult."

Tudjuk, Krisztus feltámadott és diadalmas.
Ó győztes királyunk, légy irgalmas!

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium *Mk. 16, 1-7* 8

Abban az időben: Mária Magdolna, Mária Jakab anyja és Szalóme illatszereket vásároltak és elmentek, hogy megkenjék Jézust. Kora reggel értek a sírhoz, amikor a nap éppen fölkelt. A hét első napja volt. Így tanakodtak egymás közt: „Ki hengeríti el nekünk

a követ a sír bejáratától?" De amikor odanéztek, látták, hogy a követ már elhengerítették, pedig igen nagy volt. Erre bementek a sírboltba és észrevették, hogy ott jobb felől egy fehér ruhába öltözött ifjú ül. Nagyon megijedtek. De az bátorította őket: „Ne féljetek! A názáreti Jézust keresitek, akit keresztre feszítettek? Föltámadt, nincs itt. Nézzétek, itt a hely, ahová temették. Most pedig siessetek, vigyétek hírül tanítványainak és Péternek: Előttetek megy Galileába. Ott maid viszontlátjátok, amint megmondta nektek."

Lásd a 61. lapon: 9

A föld megremegett, majd megnyugodott, mikor Isten ítéletre feltámadott. Alleluja!

Felajánlásra *Zs. 75, 9-10* 10

Lásd a 63. lapon: 11

Fogadd el kérünk, Urunk, néped imádságait és áldozati ajándékait, hogy a húsvéti szent titkok által megszentelve, segítségeddel örökkévaló gyógyulásunkra legyenek. A mi Urunk . . .

Felajánló ima 12

P. . . . mindörökkön örökké.
F. Amen.
P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Emeljük föl szívünket!
F. Felemeltük az Úrhoz.
P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.
F. Méltó és igazságos.

HÚSVÉTI PREFÁCIÓ

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösségünkre váló, hogy téged Urunk mindíg dicsőítve magasztaljunk, de leginkább a mai napon, amikor áldozattá vált húsvéti Bárányunk: Krisztus. Ő az igazi Bárány, aki elvette a világ bűneit és halálával eltörölte halálunkat, feltámadásával pedig visszanyerte számunkra az életet. Ezért az angyalokkal és főangyalokkal, trónállókkal és uralmakkal, és a mennyei seregek egész hadával a te dicsőséged himnuszát zengjük, szüntelenül énekelve:

Szent vagy! / Szent vagy! / Szent vagy! / mindenség Ura, Istene! / Dicsőséged betölti a mennyet és a földet! / Hozsanna a magasságban Áldott, aki jön az Úr nevében. / Hozsanna a magasságban!

Áldozásra 1. Kor. 5, 7 (14)

Húsvéti bárányunk, Krisztus, áldozattá lett értünk. Ünnepeljünk hát az egyeneslelkűség és igazság kovásztalan kenyerével, alleluja, alleluja, alleluja!

Lásd a 87. lapon: (15)

Áldozás utáni ima (16)

Áraszd ránk szereteted lelkét, Urunk, hogy akiket húsvéti szentségekkel tápláltál, jóságoddal tedd lélekben egyekké. A mi Urunk . . . ugyanazon Szentlélekkel együtt . . .

Lásd a 87. lapon: (17)

HÚSVÉTHÉTFŐ

(Stáció: Szent Péter bazilikája)

Az Egyház, mint gondos édesanya, figyelmezteti a húsvétéjszakán megkeresztelt gyermekeit s velük összes hívét, hogy Krisztus megváltó kegyelme az „igéret földjére", az istenfiúság szabadságára vezette ugyan őket, de a „teljes szabadságot" és az örök életet csak akkor érik el, ha hűségesek maradnak az „Úr törvényeihez" (Bevonulás, Könyörgés). A Szentleckében az Apostolfejedelem – az ő bazilikájában kezdték húsvétheti hittanulásukat az újonnan keresztelt rómaiak – tanúságot tesz Urunk egész megváltói művéről, a húsvéti misztériumról. Krisztus feltámadását az emmauszi tanítványok hirdetik, akiknek maga az Úr magyarázta meg Istennek a Messiás szenvedése és megdicsőülése által megvalósult üdvözítő akaratát (Evangélium).

Bevonulásra
2. Móz. 13, 5-9 ❷
Zs. 104, 1

Tejjel-mézzel folyó földre vezetett titeket az Úr, alleluja, alleluja, ezért törvénye legyen mindig ajkatokon, alleluja, alleluja. ✠ Áldjátok Istent, hívjátok segítségül nevét, hirdessétek a népeknek tetteit. Dicsőség . . . Tejjel-mézzel . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, ki húsvét ünnepén gyógyulást adtál a világnak, kérünk, mennyei ajándékaiddal segítsd továbbra is népedet, hogy a teljes szabadság elnyerésére méltó legyen és haladjon az örök élet felé. A mi Urunk . . .

Szentlecke
Ap. Csel. 10, 37 ❺

Azokban a napokban Péter szólásra emelkedett a nép között és így szólt: Férfiak, testvérek! Ti tudjátok, hogy

mi történt Galileától kezdve egész Judeában a János által hirdetett keresztség után, s hogy miként kente föl Isten a názáreti Jézust Szentlélekkel és csodaerővel; s ez ahol csak megfordult, jót tett és meggyógyította az ördögtől megszálltakat, mert vele volt az Isten. Mi tanúi vagyunk mindannak, amit a zsidók földjén és Jeruzsálemben tett. Őt ugyan keresztfára feszítették és megölték, de Isten harmadnapon föltámasztotta és nyilvánvalóan megmutatta, ha nem is az egész népnek, hanem az Isten által előre kijelölt tanúknak, vagyis nekünk, akik vele együtt ettünk-ittunk halottaiból való föltámadása után. Ő megparancsolta nekünk: hirdessük a népnek és bizonyítsuk, hogy ő az, akit Isten elevenek és holtak bírájául rendelt. Valamennyi próféta tanúságot tesz róla, hogy mindaz, aki hisz benne, általa elnyeri bűnei bocsánatát.

Ezt a napot az Isten adta, örvendezzünk és vigadjunk ma. Zengje most Izrael: nagy az ő jósága, örökkön él irgalmassága. Alleluja, alleluja! Az Úr angyala leszállt az égből, odament, elhengerítette a követ és ráült.

Átvonulásra
Zs. 117, 24. 2
Alleluja
Mt. 28, 2

A húsvéti Bárányt
minden hívek dicsérve áldják.
Juhait megváltotta
s az ártatlan Krisztusért
a bűnöst kegyébe vette Atyja.

Unnepi ének

Az élet a halállal
megvítt csoda-csatával
s a holt élet-vezér
ma úr és él.

„Mária, Szentasszony,
mondd, mit láttál utadon?"
„Az élő Krisztus kriptáját
s a felkeltnek láttam glóriáját.

Angyali tanúkat,
szemfedőt, takarókat.
Feltámadt reményem, Krisztus:
Galileába elétek indult."

Tudjuk, Krisztus feltámadott és diadalmas.
Ó győztes királyunk, légy irgalmas!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium ❽
Lk. 24, 13-35

Abban az időben: Ketten közülük még aznap egy Emmausz nevű faluba mentek, amely Jeruzsálemtől hatvan stádiumnyira fekszik. Közben beszélgettek mindarról, ami történt. Miközben így beszélgettek és tanakodtak, egyszercsak maga Jézus közeledett és csatlakozott hozzájuk. De szemük el volt takarva, hogy föl ne ismerjék. Megszólította őket: „Miről társalogtok itt az úton?" Erre szomorúan megálltak. Egyikük, akit Kleofásnak hívtak, hozzáfordult: „Te vagy az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudja, mi történt ott ezekben a napokban?" „Mi-

csoda?" – kérdezte. „A názáreti Jézus esete, feleltek, aki szóban és tettben nagyhatású próféta volt Isten és az egész nép előtt. Főpapjaink és előljáróink halálra ítélték és keresztre feszítették. Mi viszont azt reméltük, hogy ő fogja megváltani Izraelt. De ma már harmadnapja annak, hogy ez történt. Igaz, hogy néhány közénk tartozó asszony megzavart minket. Hajnalban a sírnál voltak, de nem találták a testét. Azzal a hírrel tértek vissza, hogy angyalok jelentek meg nekik, akik azt állították, hogy él. Társaink közül néhányan a sírhoz mentek és úgy találtak mindent, ahogy az asszonyok mondták. Őt magát azonban nem látták." Erre ő így szólt: „Ti oktalanok, milyen nehezen hiszitek mindazt, amit a próféták jövendöltek! Hát nem ezeket kellett elszenvednie a Messiásnak, hogy bemehessen dicsőségébe?" Aztán Mózesen kezdve valamennyi prófétánál megmagyarázta, ami az írásokban róla szól. Közben odaértek a faluhoz, ahová tartottak. Úgy tett, mintha tovább akart volna menni. De azok marasztalták: „Maradj velünk, kérték, mert esteledik és már lemenőben van a nap." Betért tehát, hogy velük maradjon. Mikor asztalhoz ültek, kenyeret vett kezébe, megáldotta, megtörte és odanyujtotta nekik. Erre megnyílt szemük és fölismerték. De ő eltünt előlük. „Ugye lángolt a szívünk, mondták egymásnak, mikor útközben beszélt hozzánk és kifejtette az írásokat?" Még abban az órában útrakeltek és visszatértek Jeruzsálembe. Ott egybegyülve találták a tizenegyet és társaikat. Azok ezzel fogadták őket: „Az Úr valóban föltámadt és megjelent Simonnak." Erre ők is

elbeszélték, ami az úton történt, és hogy hogyan ismerték föl a kenyértörésnél.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra *Mt. 28, 2. 5. 6* ⑩

Az Úr angyala leszállt az égből és így szólt az asszonyokhoz: Akit kerestek, feltámadt, amint megmondta! Alleluja!

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Fogadd el, kérünk Urunk, néped imádságait és áldozati ajándékait, hogy a húsvéti szent titkok által megszentelve, segítségeddel örökkévaló gyógyulásunkra legyenek. A mi Urunk . . .

Folytasd a húsvéti prefációval a 294. lapon

Áldozásra *Lk. 24, 34* ⑭

Az Úr feltámadt és megjelent Péternek, alleluja!

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Áraszd ránk szereteted lelkét Urunk, hogy akiket húsvéti szentségekkel tápláltál, jóságoddal tedd lélekben egyekké. A mi Urunk . . . ugyanazon Szentlélekkel együtt . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

FEHÉRVASÁRNAP

(Stáció: Szent Pongrác bazilikája)

Az ősegyházban a húsvétéjszakán megkereszteltek nyolcadnapra levetették a fehér ruhát, mely az istenfiúság kegyelmét és a lelki tisztaságot jelképezte s ezen a vasárnapon először vettek részt megszokott ruhájukban a szentmisén. Innen a mai nap teljes neve: a fehér ruha levetetésének vasárnapja. Ezért kéri az Egyház Istentől, hogy húsvét elmúltával, annak jelentését és hatását további életünkben is megőrizhessük (Könyörgés). Az Evangélium a feltámadt Üdvözítő két megjelenéséről szól: az első húsvétvasárnap történt, amikor Krisztus megváltó kegyelme kiosztására a bűnbocsátás hatalmát adta apostolainak; a másik egy hétre rá, a mai napon történt, amikor a hitetlen Tamást győzte meg feltámadásáról az Úr. Az apostol hitetlensége a mi hitünk megerősítése: „Boldog, aki nem lát és mégis hisz." A hitről szól a Szentlecke is. Keresztény életünk alapja, hogy megvalljuk a háromszemélyű Egy-Istent, de higgyünk abban is, hogy Krisztus szent vére, a keresztség szentsége és a Szentlélek kegyelme által az isteni élet részesei lettünk.

Bevonulásra
1. Pét. 2, 2 ❷
Zs. 80, 2

Akár az újszülött kisdedek, alleluja, kívánkozzatok a szellemi, hamisítatlan tej után, alleluja, alleluja. ✠ Örvendezzetek az Úrban, ki megsegít minket, mondjunk dicséretet Jákob Istenének. Dicsőség . . . Akár az újszülött kisdedek . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk, mindenható Isten, add, hogy akik a szent húsvétot megünnepeltük, annak szellemét a te segítségeddel életünkben és viselkedésünkben továbbra is megőrizzük. A mi Urunk . . .

Szentlecke
1. Jn. 5, 4-10 ❺

Szeretteim: Minden ami Istentől született, győzedelmeskedik a világon. A győzelem, amely diadalt arat a világon: a mi hitünk. Ki győzi le a világot, ha nem az, aki hiszi, hogy Jézus az Isten Fia? Hiszen Jézus Krisztus az, aki víz, vér és Lélek által jött. Nemcsak a víz által, hanem a víz és a vér által. Erről a Lélek tanuskodik, hiszen a Lélek az igazság. Hárman tanúskodnak tehát a mennyben: az Atya, az Ige és a Szentlélek, és ez a három egy. És hárman tanúskodnak a földön: a Lélek, a víz és a vér, és ez a három egy. Ha az emberek tanúságát elfogadjuk, az Isten tanúsága nagyobb. Isten tanúsága az, hogy tanúságot tett Fiáról. Aki hisz Isten Fiában, magában hordja Isten tanúságát.

Alleluja
Mt. 28, 7
Jn. 20, 26 ❻

Alleluja, alleluja! Feltámadásom napján előttetek megyek Galileába, mondja az Úr. Alleluja! Nyolc nap mulva zárt ajtón keresztül tanítványai közé lépett Jézus e szavakkal: Békesség nektek! Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Jn. 20, 19-31 ❽

Abban az időben: Estefelé, még a hét első napján, együtt voltak a tanítványok, zárt ajtók mögött, mert féltek a zsidóktól. Akkor eljött Jézus, közéjük lépett és így szólt hozzájuk: „Békesség nektek!" E szavakkal megmutatta nekik kezét és oldalát. Az Úr láttára öröm fogta el a tanítványokat. „Békesség nektek!"

– ismételte. „Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket." E szavak után rájuk lehelt és folytatta: „Vegyétek a Szentlelket. Akinek megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyert, akinek pedig megtartjátok, az bűnben marad." Tamás, melléknevén Didimusz, egy a tizenkettő közül, nem volt velük, mikor eljött Jézus. A tanítványok azonban megmondták neki: „Láttuk az Urat." De ő kételkedett: „Hacsak nem látom kezén a szegek nyomát, és ujjammal a szegek helyét nem érintem, kezemet pedig oldalába nem teszem, nem hiszem." Nyolc nap mulva ismét együtt voltak a tanítványok, és Tamás is velük. Az ajtók zárva voltak. Eljött Jézus és e szavakkal lépett közéjük: „Békesség nektek!" Aztán Tamáshoz fordult: „Tedd ide ujjadat és nézd a kezemet. Nyújtsd ki kezedet s tedd oldalamba. És ne légy hitetlen, hanem hívő." Tamás felkiáltott: „Én Uram, én Istenem!" Jézus csak ennyit mondott: „Azért hiszel Tamás, mert látsz engem? Boldog, aki nem lát és mégis hisz." Jézus még sok más csodát művelt tanítványai szemeláttára, de azokat nem írtam meg ebben a könyvben. Ezeket viszont azért írtam, hogy higgyétek: Jézus a Messiás, az Isten Fia, és hogy a hit által életetek legyen benne.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Az Úr angyala leszállt az égből és így szólt az asszonyokhoz: Akit kerestek, feltámadt, amint megmondta, alleluja!

Felajánlásra *Mt. 28, 2. 5. 6* ⑩

Lásd a 63. lapon: ⑪

Fogadd el, kérünk Urunk, ujjongó Egyházad ajándékait s mivel ily nagy öröm forrását nyitottad meg számunkra, add meg nekünk, hogy örökkétartó örömet merítsünk belőle. A mi Urunk . . .

Felajánló ima 12

Folytasd a húsvéti prefációval a 294. lapon

Nyújtsd ki kezedet és tapintsd meg a szögek helyét, alleluja, és ne légy hitetlen, hanem hívő, alleluja, alleluja!

Áldozásra *Jn. 20, 27* 14

Lásd a 87. lapon: 15

Urunk, Istenünk, kérünk téged, legyen ez a szentséges áldozat, melyet megváltásunk biztosítására nekünk adtál, orvosságunk most és a jövőben. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima 16

Lásd a 87. lapon: 17

HÚSVÉT UTÁNI 2. VASÁRNAP

A Jó Pásztor vasárnapja. Az Evangélium példabeszéde Urunk hívei iránt érzett önfeláldozásig menő, gondos szeretetéről szól. A Szentlecke is „lelkünk pásztorát és püspökét" állítja elénk, aki példájával vezet bennünket Isten útján, de többet tett: életét adta értünk a kereszten, „hogy meghaljunk a bűnnek és igaz életet éljünk". Megváltása egyetemes: nemcsak a választott népnek, hanem minden nemzet fiainak szól s a hívő emberiséget „egy akolba", egy nemzetek feletti közösségbe: a katolikus Anyaszentegyházba gyűjti össze. Sajnos a rossz pásztorok gondatlansága és a

ragadozó farkasok garázdálkodása, emberi rövidlátás, önzés és hatalmaskodás, megbontották az Egyház egységét. Szent kötelességünk, hogy ragaszkodjunk Egyházunk hitbeli és fegyelmi egységéhez, de Urunknak az utolsó vacsorán mondott imája szellemében: „hogy egyek legyenek" (Jn. 17. 22), dolgoznunk kell azért is, hogy valamennyien, akik őszintén hisznek Krisztusban, hazataláljanak s ismét „egy akol legyen és egy pásztor".

Bevonulásra *Zs. 23, 5. 1* ❷

Túlárad a föld az Úr irgalmától, alleluja, az Úr szava alkotta az eget, alleluja! ✠ Ujjongjatok igazak az Úrban, tiszta lelkekhez illik a dicséret. Dicsőség ... Túlárad a föld ...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, ki Fiadnak megalázkodásával a bukott világot fölemelted, adj maradandó vidámságot híveidnek, hogy akiket az örök halál veszélyéből kiragadtál, az örökkétartó örömök boldogságában részesüljenek. A mi Urunk ...

Szentlecke *1. Pét. 2, 21-25* ❺

Szeretteim: Krisztus szenvedett értetek, példát hagyva nektek, hogy nyomdokaiba lépjetek. „Ő bűnt nem követett el, s szájában hamis szót nem találtak." Mikor szidalmazták, a szidalmat nem viszonozta, mikor szenvedett, nem fenyegetőzött, hanem mindent az igazságos bíróra hagyott. Vétkeinket testén fölvitte a keresztfára, hogy meghaljunk a bűnnek és igaz életet éljünk. Ti az ő sajgó sebei által gyó-

gyultatok meg: olyanok voltatok ugyanis, mint a tévelygő juhok, de most megtértetek lelketek pásztorához és gondozójához.

Alleluja, alleluja! A tanítványok felismerték az Úr Jézust a kenyértörésnél. Alleluja! Én vagyok a jó pásztor: ismerem enyéimet és enyéim ismernek engem. Alleluja!

Alleluja
Lk. 24, 35
Jn. 10, 14 ❻

Lásd az 59. lapon: ❼

Abban az időben így szólt Jézus a farizeusokhoz: Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja a juhokért. A béres azonban, aki nem pásztor, akinek a nyáj nem tulajdona, otthagyja a juhokat és elfut amikor látja, hogy jön a farkas. A farkas elragadja és szétkergeti őket. A béres azért fut el, mert béres, és nem törődik a juhokkal. Én vagyok a jó pásztor: ismerem enyéimet és enyéim ismernek engem, mint ahogy az Atya ismer engem és én ismerem az Atyát. Életemet adom juhaimért. Más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor.

Evangélium
Jn. 10, 11-16 ❽

Lásd a 61. lapon: ❾

Isten, én Istenem, hajnalban hozzád ébredek s nevedben emelem imára kezemet, alleluja!

Felajánlásra
Zs. 62, 2. 5 ❿

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⑫

Hozzon nekünk, Urunk, e szent áldozat mindig üdvözítő áldást, hogy amit titozatosan megvalósít, azt bennünk teljes hatásával végrehajtsa.

Folytasd a húsvéti prefációval a 294. lapon

Áldozásra *Jn. 10, 14* ⑭

Én vagyok a jó pásztor, alleluja, ismerem enyéimet és enyéim ismernek engem, alleluja, alleluja!

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Add kérünk, mindenható Isten, hogy az új élet kegyelmét elnyerve, mindig a te ajándékaiddal dicsekedjünk. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

HÚSVÉT UTÁNI 3. VASÁRNAP

„Rövid idő" telt el Urunk halála és feltámadása közt: harmadnapra a „fájdalmak férfiát" megdicsőült emberségében látták viszont az apostolok. Erről beszél Krisztus az Evangéliumban. Megdicsőülése óta azonban ez a „rövid idő" második eljöveteléig, az utolsó ítélet napjáig tart s az emberiség egész földi életét jelenti, ami az örökkévalósághoz képest valóban rövid. Egyénileg tekintve a „rövid idő" kinek-kinek földi élete. A Krisztussal való találkozás öröme kétségkívül a mennyországban vár, előízét azonban már most is érezhetjük a szentáldozásban, amikor Krisztus bennünk a lelki világosság és öröm forrása lesz. Itt nem felszínes, érzéki örömről van szó. Ez az öröm zarándok lelket,

Isten parancsaihoz szabott, fegyelmezett életet és jótettekre váltott szeretetet kíván tőlünk (Szentlecke, Könyörgés). Így leszünk már itt a földön Isten szabad gyermekei, akiknek örömforrása kiapadhatatlan.

Bevonulásra *Zs. 65, 1. 2. 3* ❷

Dicsőítse Istent az egész föld, alleluja, hirdessétek fölséges nevét, alleluja, magasztaljátok dicsőségét, alleluja, alleluja, alleluja. ✠ Mondjátok Istennek: Uram, míly félelmetesek műveid! Hatalmadtól lesújtva hízelegnek előtted ellenségeid! Dicsőség . . . Dicsőítse Istent . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, ki a tévelygőket igazságod fényével visszavezeted az igaz útra, add meg mindazoknak, akiket megillet a keresztény név, hogy elvessék, ami ezzel ellenkezik, és kövessék, ami neki megfelel. A mi Urunk . . .

Szentlecke *1. Pét. 2, 11-19* ❺

Szeretteim, mint vándorokat és hontalanokat intelek titeket: tartózkodjatok a testi kívánságoktól, melyek a lélek ellen küzdenek. Viselkedjetek helyesen a pogányok között, hogy – bár azzal rágalmaznak, hogy gonosztevők vagytok – jótetteitek láttára magasztalják majd Istent látogatása napján. Engedelmeskedjetek az Úr kedvéért minden emberi méltóságnak: akár a császárnak, mint legfölsőbbnek, akár a helytartóknak, akiket ő küldött a gonosztevők megfenyítésére és a jók dicséretére. Is-

tennek ugyanis az az akarata, hogy feddhetetlen élettel elnémítsátok az oktalanok tudatlanságát: szabad emberként, de nem úgy, mint akik a szabadságot a gonoszság takarójának használják, hanem mint Isten szolgái. Mindenkit becsüljetek! A testvéri közösséget szeressétek! Istent féljétek! A császárt tiszteljétek! Szolgák! Teljes tisztelettel engedelmeskedjetek gazdátoknak, nemcsak a jónak és engedékenynek, hanem a szigorúnak is. Ez ugyanis a kegyelem, a mi Urunk Jézus Krisztusban.

Alleluja
Zs. 110, 9
Lk. 24, 46 ❻

Alleluja, alleluja! Szabadulást küldött az Úr népének, alleluja. Szenvednie kellett a Messiásnak és feltámadnia, hogy bemehessen dicsőségébe. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Jn. 16, 16-22 ❽

Abban az időben így szólt Jézus tanítványaihoz: Rövid idő és már nem láttok engem, ismét rövid idő és viszontláttok engem, mert az Atyához megyek." A tanítványok közül néhányan így tanakodtak: „Mit akar ezzel mondani: Rövid idő és már nem láttok engem, ismét rövid idő és viszontláttok engem? És: az Atyához megyek?" Megjegyezték tehát: „Mit akar ezzel mondani: Rövid idő? Nem értjük, mit beszél." Jézus észrevette, hogy kérdezni akarják, ezért így szólt: „Arról tanakodtok, hogy azt mondtam: Rövid idő és nem láttok engem, ismét rövid idő és viszontláttok engem. Bizony, bi-

zony mondom nektek: Ti majd sírtok és jajgattok, a világ azonban örülni fog. Ti szomorkodtok, de szomorúságtok örömre fordul. Az asszony is, amikor szül, szomorkodik, mert eljött az órája, de amikor megszülte gyermekét, már nem emlékszik gyötrelmeire, mert örül, hogy ember született a világra. Ti is, most ugyan szomorkodtok, de majd viszontlátlak titeket: akkor örülni fog szívetek és örömötöket senki sem veszi el többé tőletek.

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra *Zs. 145, 2* ❿

Dicsérd lelkem az Urat! Amíg élek, az Urat áldom, utolsó leheletemig Istenem imádom, alleluja!

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⓬

A szent titkok ünneplése adjon nekünk kegyelmet, Urunk, a földi vágyak fékezésére és tanítson meg az égiek szeretetére. A mi Urunk . . .

Folytasd a húsvéti préfációval a 294. lapon

Áldozásra *Jn. 16, 16* ⓭

Rövid idő és már nem láttok engem, alleluja, ismét rövid idő és viszontláttok engem, mert az Atyához megyek, alleluja, alleluja!

Lásd a 87. lapon: ⓯

Áldozás utáni ima ⓭

Kérjük Urunk, hogy a magunkhoz vett szentség töltsön el éltető lelki táplálékkal és legyen testünket védő oltalom. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⓱

HÚSVÉT UTÁNI 4. VASÁRNAP

A mai szentmisének is a húsvéti öröm az alaphangulata. A Zsoltárversekben a feltámadt Krisztus hálát ad húsvéti győzelméért mennyei Atyjának s mi vele örülünk, mivel a „világosság Atyja", az „élet igéje", Krisztus által az istenfiúság új életével ajándékozott meg minket (Szentlecke). Urunk ugyan elmegy közülünk, de elküldi „vigasztaló" Szentlelkét, hogy általa ő maga éljen bennünk: eltöltsön hitünk igazságának tudatával és megőrizzen a tanításához való hűségben. A bűnös világ nem hisz Jézusban, de pusztulásra van ítélve; „fejedelme", a Sátán fölött már elhangzott Isten végső ítélete s igazi hatalma nincs többé Krisztus hívein (Evangélium). A változékony földi életben keressük a lélek maradandó értékeit, mert ez vezet a valódi boldogságra: húsvéti örömünk beteljesülésére a mennyei hazában (Könyörgés).

Bevonulásra *Zs. 97, 1. 2. 1* ❷

Az Úrnak új dalt énekeljetek, alleluja, mert csodadolgokat cselekedett, alleluja, alleluja: igazságát a népek színe elé tárta, alleluja, alleluja, alleluja. ✠ Szent jobbja, erős karja segítette győzelemre. Dicsőség . . . Az Úrnak . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, ki híveid szívébe egy akaratot öntesz, indítsd népedet parancsaid szeretetére és igéreteid áhítására, hogy

e földi élet változásai között oda tartson szívünk, ahol a valódi boldogság van. A mi Urunk . . .

Szentlecke *Jak. 1, 17-21* ❺

Szeretteim: Fölülről, a világosság Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik. Nála nincsen változás, sem árnyéka a változandóságnak. Szabad akaratból hívott minket életre az igazság igéjével, hogy zsengéje legyünk teremtményeinek. Értsétek meg, szeretett testvéreim: Legyen minden ember készséges a hallgatásra, de meggondolt a beszédben és nehezen haragvó. Haragjában ugyanis nem azt teszi az ember, ami Isten előtt igazságos. Ezért vessetek el minden tisztátalanságot és mindenféle gonoszságot, s fogadjátok szelíd készséggel a belétek oltott igét, mely meg tudja menteni lelketeket.

Alleluja *Zs. 117, 16 Róm. 6, 9* ❻

Alleluja, alleluja! Az Úr ereje diadalt aratott, az Úr jobbja engem felkarolt, alleluja. A halottaiból feltámadt Krisztus többé nem hal meg, a halál többé nem uralkodik rajta. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Jn. 16, 5-14* ❽

Abban az időben így szólt Jézus tanítványaihoz: Most elmegyek ahhoz, aki küldött engem. De senki közületek nem kérdi tőlem: Hová mégy? hanem, mivel ezeket mondtam, szomorúság tölti el szíveteket. De én az igazságot mondom: Jobb nektek, ha én elme-

gyek, mert, ha nem megyek el, a Vígasztaló nem jön el hozzátok. De ha elmegyek, majd elküldöm őt hozzátok. Amikor eljön, vádlóan bizonyítja majd a világnak a bűnt, az igazságot és az ítéletet. A bűnt: mert nem hittek bennem. Az igazságot: mert az Atyához megyek és már nem láttok engem. Az ítéletet: mert a világ fejedelmét már elítélték. Még sok mondanivalóm volna, nem vagytok azonban elég erősek hozzá. De amikor eljön ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra. Nem magától fog szólni, hanem azt mondja majd, amit hall, és a jövendőt fogja hirdetni nektek. Ő majd megdicsőít engem, mert az enyémből kapja, amit kijelent nektek.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra *Zs. 65, 1-2. 16* ⑩

Dicsőítse Istent az egész föld, hirdessétek fölséges nevét! Jöjjetek, halljátok: elbeszélem, míly nagy dolgokat tett velem az Isten, alleluja!

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Isten, ki ebben az áldozatban végbemenő csodálatos csere által egyedülvaló, fölséges istenséged részeseivé teszel minket, add kérünk, hogy amint igazságodat megismertük, azt méltó erkölcsi életünkkel el is érjük. A mi Urunk . . .

Folytasd a húsvéti préfációval a 294. lapon

Amikor eljön a Vigasztaló, az Igazság Lelke, vádlóan bizonyítja majd a világnak a bűnt, az igazságot és az ítéletet, alleluja, alleluja!

Áldozásra
Jn. 16, 8 (14)

Lásd a 87. lapon: (15)

Segíts minket, Urunk Istenünk, hogy amit hívő lélekkel magunkhoz vettünk, az szabadítson meg vétkeinktől és mentsen ki minden bajból. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima (16)

Lásd a 87. lapon: (17)

HÚSVÉT UTÁNI 5. VASÁRNAP

*Imádság és tett: a kettő belsőleg összetartozik a keresztény életben. Imádságban világosodik meg és mélyül el hitünk, e csöndes pillanatokban értjük meg Krisztus tanítását, „a szabadság tökéletes törvényét", s fogjuk fel a Szentlélek belső sugallatait. Imádságunkból azonban élő tetteknek, a szeretet készséges szolgálatának kell születnie, különben csak áltatjuk magunkat s mit sem ér vallásosságunk (Szentlecke, Könyörgés). Az Evangéliumban kérő imára buzdít Urunk. Elsősorban lelki javakat: bűneink bocsánatát, Isten segítő kegyelmét kell kérnünk, de az sem helytelen, ha **egészségért** vagy mindennapi szükségletekért könyörgünk. Csak azt ne higgyük, hogy imánkkal Istent rábírhatjuk valamire, ami nem volt szándékában. Valójában inkább azt ismerjük el, hogy tőle kapunk minden lelki és testi jót, s „megműveljük szívünk talaját", hogy készségesen el tudjuk fogadni szent akaratát. Tehát akkor kérünk helyesen, ha elmondjuk ugyan Istennek, amire szükségünk van, de kérésünk teljesítését gyermeki bizalommal rábízzuk gondviselő **bölcseségére és jóságára.***

Bevonulásra
Iz. 48, 20 ❷
Zs. 65, 1-2

Hirdessétek az örömhírt, hogy meghallják mindenütt, alleluja, hirdessétek a föld végső határáig: megszabadította az Úr az ő népét, alleluja, allelujal ✠ Dicsőítse Istent az egész föld, hirdessétek fölséges nevét, magasztaljátok dicsőségét. Dicsőség . . . Hirdessétek . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, kitől minden jó származik, add a hozzád esdőknek, hogy sugallatodra felismerjük, ami helyes, és irányításoddal meg is tegyük azt. A mi Urunk . . .

Szentlecke
Jak. 1, 22-28 ❺

Szeretteim: Legyetek megvalósítói az igének, s ne csak hallgatói, különben önmagatokat csaljátok meg. Aki ugyanis csak hallgatja az igét, de nem valósítja meg, hasonlít ahhoz az emberhez, aki tükörben szemléli természetes külsejét. Magára pillant ugyan, de továbbmegy s menten elfelejti, milyen is volt. Aki azonban figyelmesen beletekint a szabadság tökéletes törvényébe, sőt el is mélyül benne, és nem feledékeny hallgatója, hanem tevékeny megvalósítója, az boldog lesz tetteiben. Aki pedig vallásosnak tartja magát, de nem fékezi nyelvét, hanem önmagát áltatja, annak semmit sem ér a vallásossága. Isten, a mi Atyánk előtt ez a tiszta és igazi vallásosság: Viseld gondját a nyomorgó árvának és özvegynek s őrizd magadat tisztán e világól.

Alleluja
Jn. 16, 28 ❻

Alleluja, alleluja! Feltámadt Krisztus és fénye ránk ragyogott, kiket vérével megváltott. Alleluja! Az Atyától jöttem és a világba léptem. Most elhagyom a világot és az Atyához megyek. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Jn. 16, 23-30 ❽

Abban az időben így szólt Jézus tanítványaihoz: „Bizony, bizony mondom nektek: Bármit kértek majd nevemben az Atyától, megadja nektek. Mindeddig semmit sem kértetek az én nevemben. Kérjetek és kaptok, hogy örömötök teljes legyen. Ezeket képletesen mondtam nektek. Eljön az óra, amikor már nem képletesen szólok, hanem nyiltan beszélek az Atyáról. Azon a napon majd az én nevemben kértek, és nem mondom majd nektek, hogy én kérem az Atyát értetek. Az Atya ugyanis szeret titeket, mivel ti szerettetek engem, és hittétek, hogy az Istentől jöttem. Az Atyától jöttem és a világba léptem. Most elhagyom a világot és az Atyához megyek." A tanítványok erre megjegyezték: „Most nyiltan beszélsz, és minden képletesség nélkül. Most elismerjük, hogy mindent tudsz, és nincs szükséged, hogy valaki is kérdezzen téged. Ezért hiszszük, hogy Istentől jöttél."

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra
Zs. 65, 8. 20 ❿

Áldjátok Istenünket népek, dicsőségének hírét hirdessétek, aki lelkemnek az életet adta s ingadozni lábamat

nem hagyta. Áldott az Úr, mert imámat nem vetette meg és irgalmát tőlem nem vonta meg, alleluja!

Lásd a 63. lapon: 11

Felajánló ima 12

Fogadd el, Urunk, híveid könyörgését és e felajánlott áldozati ajándékokat, hogy áhitatos és buzgó szolgálatunk által eljuthassunk a mennyei dicsőségbe. A mi Urunk . . .

Folytasd a húsvéti prefációval a 294. lapon

Áldozásra Zs. 95, 2 14

Énekeljetek az Úrnak, alleluja, az Úrnak daloljatok, áldjátok nevét és nap-nap után hirdessétek megmentő erejét, alleluja, alleluja!

Lásd a 87. lapon: 15

Áldozás utáni ima 16

Add meg nekünk, Urunk, kiket mennyei lakomával táplháltál és erősítettél, hogy azt kívánjuk, ami helyes, s amit kívánunk, azt el is nyerhessük. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: 17

URUNK MENNYBEMENETELÉNEK ÜNNEPE
(ÁLDOZÓCSÜTÖRTÖK)

(Stáció: Szent Péter bazilikája)

A mennybemenetel Urunk megváltó életművének méltó koronája. Feltámadása után már nem volt alávetve az anyagi világ fizikai törvényeinek, de negyven napon keresztül a földön maradt, hogy meggyőzze tanítványait feltámadása valóságáról és előkészítse őket a Szentlélek eljövetelére, s csak azután ment föl isteni dicsőségébe. Hitünknek ez a tanítása világosan kifejezésre juttatja a keresztény vallás transzcendens jellegét. A hitetlen gondolkodás azt tartja, hogy a világon kívül semmi sincs, benne pedig az ember is az anyag törvényeinek, vagy a vak végzetnek rabja. Ezzel szemben mi valljuk, hogy a világ Isten gondviselő szeretetében él, s hogy Isten Fia, megosztva emberi sorsunkat, szenvedésével és megdicsőülésével kiszabadított minket az anyagivilág végzetszerűségéből és a bűn rabságából. Mennybemenetele Isten fiainak szabadságünnepe. Már földi életünkben arra kell törekednünk, hogy lélekben Krisztussal egyesülve a „mennyben éljünk" (Könyörgés). Ez azonban nem jelenthet égre emelt szemű tétlenkedést. Feladatunk az, hogy tanúságot tegyünk hitünkről és dolgozzunk annak elterjedésén. Ez a misszió Krisztus végső rendelése (Evangélium, Szentlecke).

Bevonulásra
Ap. Csel. 1, 11 ❷
Zs. 46, 2

Galileai férfiak, mit álltok itt égreemelt szemmel? Alleluja. Jézus úgy jön el ismét, ahogy szemetek láttára mennybe szállt. Alleluja, alleluja, alleluja! ✠ Minden népek, tapsoljatok, ujjongó dallal Istent áldjatok. Dicsőség . . . Galileai férfiak . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Engedd, kérünk mindenható Isten, hogy akik hisszük, hogy egyszülött Fiad, a mi Megváltónk, a mai napon felment a mennybe, lelkileg mi is a mennyben éljünk. Ugyanazon Jézus Krisztus . . .

Szentlecke
Ap. Csel. 1, 1-11 ❺

Előző könyvemben, kedves Teofil, elbeszéltem, mi mindent tett és tanított Jézus egészen mennybevételének napjáig, mikor megbízatást adott a Szentlélek által kiválasztott apostoloknak. Szenvedése után sok csalhatatlan jellel bizonyította be ezeknek, hogy él: negyven napon át meg-megjelent előttük s az Isten országáról beszélt nekik. Egy alkalommal, amikor együtt voltak, meghagyta nekik, hogy ne távozzanak el Jeruzsálemből, hanem várjanak az Atya ígéretére. „Erről hallottatok tőlem, mondta: János csak vízzel keresztelt ti azonban néhány nap mulva Szentlélekkel kereszteltetek meg." Erre az egybegyűltek megkérdezték tőle: „Uram, tehát mostanában állítod helyre Izrael országát?" Ő azonban így válaszolt: „Az Atya saját tetszése szerint határozta meg

a megfelelő időpontot, nem rátok tartozik ennek ismerete. De mikor a Szentlélek leszáll rátok, erőben részesültök, úgyhogy tanúságot tesztek majd rólam Jeruzsálemben, meg egész Judeában és Szamariában, sőt egészen a föld végső határáig." E szavak után szemük láttára fölemelkedett és felhő takarta el őt szemük elől. Miközben merően nézték, miként száll az égbe, egyszerre csak két fehérruhás férfi termett mellettük. „Galileai férfiak, szólították meg őket, mit álltok itt égreemelt szemekkel? Ez a Jézus, aki közületek fölment a mennybe, úgy jön el ismét, ahogy szemetek láttára mennybe szállt."

Alleluja
Zs. 46, 6
67, 18-19 ❻

Alleluja, alleluja! Fölmegy az Isten örömriadallal, az Úr hangos harsonadallal, alleluja! Sinai hegyéről szentélyébe vonult az Úr s magával vitte a magasságokba a halál rabjait. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Mk. 16, 14-20 ❽

Abban az időben: A tizenegynek jelent meg Jézus, amikor asztalnál ültek. Szemükre vetette hitetlenségüket és szívük keménységét, mert azoknak, akik őt föltámadása után látták, nem hittek. Azután így szólt hozzájuk: „Menjetek el az egész világra és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek. Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözül; aki nem hisz, elkárhozik. A hívőket ezek a jelek fogják kísérni: az én nevemben ördögöt űznek, új nyelveken be-

szélnek, kígyókat vesznek majd a kezükbe, és ha valami halálos mérget isznak, nem árt meg nekik, betegekre teszik a kezüket és azok meggyógyulnak." Az Úr Jézus, miután szavait befejezte, fölment a mennybe és az Isten jobbján foglalt helyet. Azok pedig szétszéledtek és mindenütt hirdették az igét. Az Úr együttműködött velük és tanításukat csodákkal kísérte és hitelesítette.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra ⑩ Zs. 46, 6

Fölmegy az Isten örömriadallal, az Úr hangos harsonadallal, alleluja!

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Fogadd el Urunk, Fiad dicsőséges mennybemenetelének ünnepén felajánlott ajándékainkat és add kegyesen, hogy megszabaduljunk a jelen élet bajaitól és eljussunk az örök életre. Ugyanazon Jézus Krisztus . . .

P. . . . mindörökkön örökké.
F. Amen.
P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Emeljük föl szívünket!
F. Felemeltük az Úrhoz.
P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.
F. Méltó és igazságos.

MENNYBEMENETELI PREFÁCIÓ

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösségünkre váló, hogy mindíg és mindenhol hálát adjunk neked, szentséges Úr, mindenható Atya, örök Isten: Krisztus, a mi Urunk által. Ő feltámadása után minden tanítványának nyilvánvalóan megjelent és szemül láttára fölemelkedett az égbe, hogy nekünk részt adjon isteni életéből. Ezért az angyalokkal és főangyalokkal, trónállókkal és uralmakkal és a mennyei seregek egész hadával a te dicsőséged himnuszát zengjük, szüntelenül énekelve:

Szent vagy! / Szent vagy! / Szent vagy! / mindenség Ura, Istene! / Dicsőséged betölti a mennyet és a földet! / Hozsanna a magasságban Áldott, aki jön az Úr nevében. / Hozsanna a magasságban!

Folytasd a 71. lapon a szentmise kánonjával

Áldozásra *Zs. 67, 33-34* ⑭

Daloljatok az Úrnak, ki fölemelkedett a magasságos égbe, napkelet felé, alleluja.

Lásd a 87. lapon: ⑬

Áldozás utáni ima ⑮

Add, kérünk mindenható és irgalmas Isten, hogy amit a látható szent áldozatban magunkhoz vettünk, annak láthatatlan kegyelmeiben részesüljünk. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

HÚSVÉT UTÁNI 6. VASÁRNAP

Urunk fölment a mennybe, Egyháza pedig itt a földön a végső napig vágyakozik utána s várja második eljövetelét (Bevonulás verse). Távozásával kezdődik a hívő reményben, imádságban és cselekvő szeretetben folyó, mindennapi keresztény élet, melynek erőforrása Isten kegyelme. Abban a tudatban kell élnünk, hogy jótetteinkkel az Istentől kapott kegyelmet közvetítjük embertársaink felé, s így teljesítjük életünk igazi célját: Isten megdicsőítését (Szentlecke, Könyörgés). Az ilyen élet tanúság Krisztus mellett, melyre a világ kísértései közt éppúgy, mint üldözések idején az „Igazság Lelke" tesz képessé (Evangélium).

Bevonulásra
Zs. 26, 7. 8. 9 ❷

Halld meg, Uram, kiáltó szavamat, alleluja, szívem hozzád szól, téged keres arcom, én Uram, arcodat óhajtom! Arcodat előlem el ne rejtsd, alleluja, alleluja, alleluja. ✠ Az Úr az én világosságom és üdvösségem, kitől féljek? Dicsőség . . . Uram figyelj . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Mindenható, örök Isten, add, hogy akaratunk szüntelenül meghódoljon előtted és őszinte szívvel szolgáljuk fölségedet. A mi Urunk . . .

Szentlecke
1. Pét. 4, 7-11 ❺

Szeretteim: Legyetek okosak és ügyeljetek arra, hogy helyesen imádkozzatok. Mindenekelőtt tartsatok ki egymás odaadó szeretetében, mert a szeretet sok bűnt eltakar. Legyetek vendégszeretők egymás iránt, zokszó nélkül. Szolgáljatok egymásnak azzal a kegyelmi ajándékkal, amit ki-ki nyert, mint Isten sok-

féle kegyelmének hű közvetítői. Ha valaki beszél, mintegy Isten szavával szóljon; ha valaki szolgál, tegye azzal az erővel, amit Isten juttat, hogy Jézus Krisztus által mindenben megdicsőüljön az Isten.

Alleluja Zs. 46, 9 Jn. 14, 18 ❻

Uralkodik az Úr minden népeken, Isten elfoglalta szentséges trónusát, alleluja. Nem hagylak árván titeket, most ugyan elmegyek, de eljövök hozzátok és öröm tölti el szíveteket, alleluja.

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium Jn. 15, 26 ❽

Abban az időben így szólt Jézus tanítványaihoz: Mikor eljön a Vigasztaló, akit az Atyától küldök nektek, az Igazság Lelke, aki az Atyától származik, ő tanúságot tesz rólam. Ti is tegyetek tanúságot rólam, hiszen kezdettől velem vagytok. Ezeket mondtam nektek, hogy meg ne botránkozzatok. Ki fognak zárni titeket a zsinagógákból. Sőt eljön az óra, mikor mindaz, aki megöl titeket, azt hiszi, hogy szolgálatot tesz Istennek. Így tesznek veletek, mert nem ismerik sem az Atyát, sem engem. Azért mondtam ezeket, hogy mikor eljön az óra, eszetekbe jusson, hogy előre megmondtam nektek.

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra Zs. 46. 6 ❿

Fölmegy az Isten örömriadallal, az Úr hangos harsonadallal. Alleluja!

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⑫

Tisztítsanak meg minket, Urunk, ezek a szeplőtelen áldozati adományok és a mennyei kegyelem erejét öntsék lelkünkbe. A mi Urunk . . .

Folytasd a mennybemeneteli prefációval a 321. lapon

Áldozásra *Jn. 17, 12. 15* ⑭

Atyám, míg velük voltam, én tartottam meg azokat, akiket nekem adtál, alleluja; most azonban hozzád megyek, s nem azt kérem, hogy vedd el őket a világból, hanem, hogy óvd meg őket a gonosztól, alleluja, alleluja!

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Elteltünk, Uram, szent ajándékaiddal és most kérünk, add, hogy mindvégig megmaradjunk a hálaadás szellemében. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

PÜNKÖSDVASÁRNAP

(Stáció: Szent Péter bazilikája)

A Szentlélek eljövetelének ünnepe és az Egyház születésnapja. Krisztus helyhez és időhöz kötött testi jelenlétét, megdicsőülésével és a Szentlélek elküldésével, helytől és időtől nem korlátolt, egyetemes szellemi jelenléte váltja fel. A Szentlélek Krisztus tanúivá, megváltó tanításának és tettének hirdetőivé avatja az apostolokat és a tanítványokat. Az Apostolok Cselekedeteiben a mai Szentlecke folytatása beszámol Szent Péter első pünkösdi beszédéről és az azt követő megtérésekről. Péter és az apostolok körül megszületik az Egyház, s vele Krisztus megváltói műve, mint élő és hódító erő, belép az emberiség történetébe. Az Egyház fennmaradását és tanításának tisztaságát történelmi útján a Szentlélek jelenléte biztosítja. Ez a jelenlét azonban nemcsak általános jellegű, hanem külön-külön is megvalósul minden bűn nélkül élő hívőben. A Szentlélek avatja lelkünket Isten templomává, ő sugallja helyes elhatározásainkat és indít élő tettekre, ő ad erőt a harcban s türelmet a megpróbáltatásban, ő alakítja egyéniségünket Krisztus hasonlóságára s vezet a mennyei hazába (Könyörgés, Ünnepi ének, Evangélium).

Az Úr lelke betölti a földkerekséget, alleluja, és ő, ki egybefogja a mindenséget, minden nyelvet ismer, alleluja, alleluja, alleluja! ✠ Fölkel az Úr és szétszélednek ellenségei, fut szeme elől, aki gyűlöli. Dicsőség . . . Az Úr . .

Bevonulásra
Bölcs. 1, 7
Zs. 67, 2 ❷

Lásd az 55. lapon: ❸

Isten, ki a mai napon úgy oktattad híveidet, hogy a Szentlélek világosságát árasztottad szívükbe, add nekünk, hogy ugyanazon Szentlélek által mindig a jót szeressük és az ő vigasztalásában örömünket leljük. A mi Urunk . . . ugyanazon . . .

Könyörgés ❹

Mikor elérkezett pünkösd napja, mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen. Hirtelen, mintha csak heves szélvész közeledett volna, zaj támadt az égből és egészen betöltötte a házat, ahol összegyűltek. Majd pedig szétoszló, tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre. Valamennyien elteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy amint a Szentlélek szólásra indította őket. Ezidőtájt az ég alatt található mindenféle nemzetből tartózkodtak istenfélő zsidók Jeruzsálemben. Mikor ez a zaj támadt, tömeg verődött össze és megzavarodott, mivel ki-ki tulajdon nyelvén hallotta beszélni őket. Meglepődtek és álmél-

Szentlecke
Ap. Csel. 2, 1 ❺

kodva mondták: „Ugye ezek, akik itt beszélnek, mindnyájan Galileából valók? Hogyan hallhatja akkor mindegyikünk saját anyanyelvét? Mi pártusok, médek, elamiták, Mezopotámia, Judea, Kappadócia, Pontus, Ázsia, Frigia, Pamfília, Egyiptom és Líbia cirenei körzetének lakói, mi római zarándokok, zsidók és prozeliták, krétaiak és arabok: halljuk, hogy a mi nyelvünkön hirdetik Isten csodás tetteit."

Alleluja
Zs. 103, 30 G

Alleluja, alleluja! Áraszd ki Lelkedet és felfrissül a teremtés és megújítod a föld színét, alleluja! *(Térdhajtás)* Jöjj, Szentlélek, töltsd el híveid szívét és gyújtsd lángra bennük szereteted tüzét!

Ünnepi ének

Jöjj, Szentlélek Istenünk,
add a mennyből érzenünk
fényességed sugarát.
Jöjj, szegények atyja, Te,
bőkezűség Istene,
lelkünk fényed hassa át!

Édességes vigaszunk,
drága vendég, szomjazunk,
édes lélekújulás!
Fáradottnak könnyülés,
tikkadónak enyhülés,
sírónak vigasztalás.

Boldogságos, tiszta fény,
szállj meg szívünk rejtekén,
híveidnek napja légy!
Ihleted ha fényt nem ad,
emberszívben ellohad
minden érő, minden ép.

Mosd meg, ami szennyezett,
asszúságra hints vizet,
orvosold a sebhelyet.
Simogasd a darabost,
fölmelengesd a fagyost,
útra vidd, ki tévelyeg.

Add, vegyék el híveid,
kik hitük beléd vetik,
hétszeres kegyelmedet.
Jámbornak jutalmazást
engedj, boldog kimúlást,
mindörökké mennyeket.

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium *Jn. 14, 23-31* 8

Abban az időben így szólt Jézus tanítványaihoz: Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni. Aki nem szeret engem, tanításomat nem tartja meg. A tanítás, amit hallotok, nem az enyém, hanem az Atyáé, aki küldött engem. Ezeket akartam nektek mondani, amíg veletek voltam. A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevemben küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam

nektek. Békességet hagyok rátok, az én békémet adom nektek. Én nem úgy adom nektek, amint a világ adja. Ne nyugtalankodjék szívetek és ne is szorongjon! Hiszen hallottátok, hogy azt mondtam: Elmegyek, de majd visszajövök hozzátok. Ha szeretnétek engem, csak örülnétek annak, hogy az Atyához megyek, mert az Atya nagyobb nálam. Előre megmondtam, mielőtt megtörtént volna, hogy amikor megtörténik, higgyetek. Már nem sokat beszélek veletek, mert jön a világ fejedelme: rajtam ugyan nincs hatalma, csak hogy megtudja a világ, hogy szeretem az Atyát, és úgy cselekszem, amint meghagyta nekem az Atya.

Lásd a 61. lapon: 9

Tökéletesítsd bennünk művedet, Istenünk. Jeruzsálembe, hol templomod áll, királyok hozzanak neked ajándékot, alleluja!

Felajánlásra Zs. 67, 29 10

Lásd a 63. lapon: 10

Kérünk Urunk, szenteld meg ezeket a felajánlott ajándékokat, szívünket pedig tisztítsd meg a Szentlélek megvilágosító kegyelmével. A mi Urunk . . . ugyanazon . . .

Felajánló ima 12

P. . . . mindörökkön örökké.
F. Amen.
P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.

P. Emeljük föl szívünket!
F. Felemeltük az Úrhoz.
P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.
F. Méltó és igazságos.

A SZENTLÉLEK PREFÁCIÓJA:

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösségünkre váló, hogy mindig és mindenhol hálát adjunk neked, szentséges Úr, mindenható Atya, örök Isten: Krisztus, a mi Urunk által. Ő fölment a mennybe, ott ül a te jobbodon s a mai napon kiárasztotta a megígért Szentlelket fogadott gyermekeidre. Ezért túláradó örömmel vígad az ember az egész földkerekségen. Még az égi erők és angyali hatalmak is dicsőséged himnuszát zengik, szüntelenül énekelve:

Szent vagy! / Szent vagy! / Szent vagy! / mindenség Ura, Istene! / Dicsőséged betölti a mennyet és a földet! / Hozsanna a magasságban Áldott, aki jön az Úr nevében. / Hozsanna a magasságban!

Folytasd a 71. lapon a szentmise kánonjával

Áldozásra Ap. Csel. 2, 2 ⑭

Ott, ahol összegyűltek, hirtelen zaj támadt az égből, mintha csak heves szélvész közeledett volna, alleluja, és valamennyien elteltek Szentlélekkel s hirdették az Isten csodás tetteit, alleluja, alleluja!

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima 16

Tisztítsa meg, Urunk, a Szentlélek reánk áradása szívünket és tegye termékennyé kegyelmének bensőnkbe hulló harmata. A mi Urunk . . . ugyanazon.

Lásd a 87. lapon: 17

PÜNKÖSDHÉTFŐ

(Stáció: Bilincses Szent Péter bazilikája)

Mindannak, amit Isten Krisztus által üdvösségünkért tett, egyetlen végső oka van: irántunk való végtelen szeretete. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda . . .” Ez a szeretet áradt a világba, amikor Krisztus megváltói művének gyakorlati megvalósítására elküldte a Szentlelket. A Szentlélek indítja lelkünket a Krisztusban való hitre és az igaz életre. Jelenléte azonban ítélet is mindazok fölött, akik indítását visszautasítva nem hisznek és bűnben élnek (Evangélium). A Szentlecke bizonyítja, hogy a Szentlélek különbség nélkül minden hívőre kiárad. Kegyelme elnyerésének egyetlen feltétele az őszinte, tettre kész hit, kegyelmének gyümölcse pedig az a belső béke, amelyért a Könyörgésben esdeklünk.

Bevonulásra *Zs. 80, 17. 2* 2

Táplálta őket telt kalász javából, alleluja, a szikla vadmézével jól tartotta őket, alleluja, alleluja! ✠ Örvendezzetek az Úrban, ki megsegít minket, mondjunk dicséret Jákob Istenének. Dicsőség . . . Táplálta . . .

Lásd az 55. lapon: 3

Könyörgés 4

Isten, ki apostolaidnak megadtad a Szentlelket, teljesítsd néped buzgó kérését, hogy akiknek hitet már adtál, azokra áraszd kegyesen békédet is. A mi Urunk . . . ugyanazon . . .

Szentlecke
Ap. Csel. 10, 34 5

Ama napokban Péter így kezdett beszélni: „Férfiak, testvérek! Az Úr megparancsolta nekünk: hirdessük a népnek és bizonyítsuk, hogy ő az, akit Isten elevenek és holtak bírájául rendelt. Valamennyi próféta tanúságot tesz róla, hogy mindaz, aki hisz benne, általa elnyeri bűnei bocsánatát." Péter még ki sem mondta ezeket a szavakat, mikor a Szentlélek leszállt mindazokra, akik a beszédet hallgatták. A zsidó-keresztények, akik Péterrel együtt érkeztek oda, csodálkoztak, hogy a Szentlélek ajándéka a pogányokra is kiárad. Hallották ugyanis, hogy nyelveken beszélnek és magasztalják az Istent. „Meg lehet tagadni azoktól a keresztvizet, szólalt meg ekkor Péter, akik éppen úgy elnyerték a Szentlelket, mint mi?" Elrendelte tehát, hogy kereszteljék meg őket Jézus Krisztus nevében.

Alleluja
Ap. Csel. 2, 4 6

Az apostolok tovább hirdették különböző nyelveken az Isten csodás tetteit. Alleluja! *(Térdhajtás:)* Jöjj, Szentlélek, töltsd el híveid szívét és gyújtsd lángra bennük szereteted tüzét!

Ünnepi ének

Jöjj, Szentlélek Istenünk,
add a mennyből érzenünk
fényességed sugarát.
Jöjj, szegények atyja, Te,
bőkezűség Istene,
lelkünk fényed hassa át!

Édességes vigaszunk,
drága vendég, szomjazunk,
édes lélekújulás!
Fáradottnak könnyülés,
tikkadónak enyhülés,
sirónak vigasztalás.

Boldogságos, tiszta fény,
szállj meg szívünk rejtekén,
híveidnek napja légy!
Ihleted ha fényt nem ad,
emberszívben ellohad
minden érő, minden ép.

Mosd meg, ami szennyezett,
asszúságra hints vizet,
orvosold a sebhelyet.
Simogasd a darabost,
fölmelengesd a fagyost,
útra vidd, ki tévelyeg.

Add, vegyék el híveid,
kik hitük beléd vetik,
hétszeres kegyelmedet.
Jámbornak jutalmazást
engedj, boldog kimúlást,
mindörökké mennyeket.

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium ❽ *Jn. 3, 16-21*

Abban az időben így szólt Jézus Nikodémushoz: Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda,

hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen. Isten nem azért küldte Fiát a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön általa a világ. Aki hisz benne, azt nem ítéli el, de aki nem hisz, azt már elítélte, mert nem hitt Isten egyszülött Fiában. Az ítélet ez: A világosság a világba jött, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert gonoszak voltak tetteik. Mindaz, aki gonoszat tesz, gyűlöli a világosságot, és nem megy a világosságra, hogy nyilvánosságra ne jussanak tettei. De aki az igazságot teszi, a világosságra megy, hogy nyilvánosságra jusson: tetteit Istenben művelte.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra *Zs. 17, 14. 16* ⑩

Mennydörgött az egekből az Úr és a Magasságbeli hallatta szavát, s megnyíltak a vizek forrásai.

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Kérünk Urunk, szenteld meg kegyesen ezeket az adományokat és, e lelki áldozat fölajánlását elfogadva, alakíts minket örök áldozati ajándékká magadnak. A mi Urunk . . . ugyanazon . . .

Folytasd a Szentlélek prefációjával a 330. lapon

A Szentlélek megtanít majd titeket mindenre, alleluja, amit mondtam nektek, alleluja, alleluja!

Áldozásra *Jn. 14, 26* 14

Lásd a 87. lapon: 15

Kérünk Urunk, légy támasza népednek és védd meg az ellenség pusztító dühétől azokat, akiket mennyei szentségeddel tápláltál. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima 16

Lásd a 87. lapon: 17

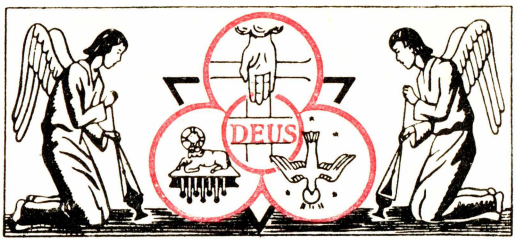

A SZENTHÁROMSÁG ÜNNEPE

Adventtől Pünkösdig átéltük megváltásunk minden fontosabb történelmi eseményét s megértettük vallásunk nagy tanítását: Isten örök szeretettel fiaivá fogadott minket Jézus Krisztusban és megajándékozott Szentlelkével, úgy hogy most szabad az útunk a Szentlélekben Krisztus által az Atyához. Keresztény életünk természetfölötti jellegét éppen az fejezi ki, hogy belső kapcsolatunk van a három isteni személlyel, magának a Szentháromságnak isteni életével. Ez a csodálatos kegyelmi tény, de magának a Szentháromság Egy Istennek végtelen fölsége, szentsége és jósága is imádásra, dicsőítésre és hálára indítja lelkünket: a mai szentmisében ezek az érzések jutnak kifejezésre. Ne feledjük azonban, hogy minden vasárnap a Szentháromság ünnepe, minden imánkat az Atya, Fiú és Szentlélek nevében kezdjük, minden Credoban belénk vetett hitünket valljuk meg s minden Gloriában őket dicsérjük.

Bevonulásra
Tób. 12, 6
Zs. 8, 2 ❷

Áldott legyen a Szentháromság: az oszthatatlan Egység. Örökké hálát adunk neki, mivel irgalmat gyakorolt velünk. ✠ Uram, mi Urunk, menynyire betölti neved dicsősége a földkerekséget! Dicsőség ... Áldott legyen ...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés 4

Mindenható örök Isten, ki megadtad szolgáidnak, hogy az igaz hit megvallásában az örökkévaló Szentháromság dicsőségét megismerhessük és fölsége hatalmában imádhassuk egységét, kérünk, hogy szilárd hitünk minden bajtól védjen meg minket. A mi Urunk . . .

Szentlecke *Róm. 11, 33-36* 5

Mekkora a mélysége Isten gazdagságának, bölcseségének és tudásának! Mily megfoghatatlanok szándékai, mily kifürkészhetetlenek útjai! Vajon ki látta az Úr gondolait? Tanácsot ki adott neki? Ki kölcsönzött neki, hogy visszakövetelhetné tőle? Minden belőle, általa és érte van, dicsőség néki mindörökké! Amen.

Átvonulásra *Dán. 3, 55-56* 6 *3, 52*

Áldott vagy, Uram, kinek tekintete a mélységekbe hatol, trónod pedig a kerubok fölött áll. Áldott vagy, Uram, az égbolt erősségében és dicséretre méltó mindörökre. Alleluja, alleluja! Áldott vagy, Urunk, atyáink Istene, s dicséretre méltó mindörökre. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium *Mt. 28, 18-20* 8

Abban az időben így szólt Jézus tanítványaihoz: Én kaptam minden hatalmat mennyben és földön. Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek

nevében, és tanítsátok őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek. Ime én veletek vagyok mindennap, a világ végéig.

Lásd a 61. lapon. ⑨

Áldott legyen Isten, az Atya, áldott az ő egyszülött Fia és áldott a Szentlélek, mivel irgalmasságot gyakorolt velünk!

Felajánlásra *Tób. 12, 6* ⑩

Lásd a 63. lapon. ⑪

Szent neved segítségül hívására szenteld meg, Urunk, Istenünk e fölajánlott adományokat és alakíts minket általuk örök áldozati ajándékká magadnak. A mi Urunk . . .

Felajánló ima ⑫

Lásd a 69. lapon. ⑬

Áldjuk az egek Istenét és minden élőlény színe előtt adjunk hálát neki, mivel irgalmasságot gyakorolt velünk.

Áldozásra *Tób. 12, 6* ⑭

Lásd a 87. lapon. ⑮

Váljék testünk és lelkünk üdvére, Urunk, Istenünk, ennek a szentségnek vétele és az örökkévaló Szentháromság osztatlan egységének megvallása. A mi Urunk.

Áldozás utáni ima ⑯

Lásd a 87. lapon. ⑰

ÚRNAPJA

Az Oltáriszentség ünnepe. Mivel Nagycsütörtökön, az Oltáriszentség alapítása napján, Krisztus szenvedésének gondolata csendessé teszi örömünket, szentek, különösen lütticht Szent Julianna isteni sugallatait és látomásait követve, az Egyház külön is meg akarta ünnepelni ezt a csodálatos titkot. Az ünnepet 1264-ben rendelte el IV. Orbán pápa. – Hitünk tanítása szerint az átváltoztatás krisztusi szavaira (Szentlecke) a kenyér és bor színe alatt, rejtve és lényegileg jelenvalóvá lesz Krisztus teste és vére, egész megdicsőült istenemberi személye. Urunk azért alapította az Oltáriszentséget, hogy Egyháza kezébe tegye megváltó keresztáldozatát, mely nap-nap után megújul a szentmisében, s hogy hívei szentáldozáshoz járulva részesüljenek a megváltás kegyelmében. Aki az Élet Kenyerét eszi, örökké él, mert Krisztusban magával az élet forrásával, Istennel egyesül (Evangélium). De földi élete is átalakul, mert a szentáldozás Krisztus szellemével és kegyelmével tölti el, s képessé teszi arra, hogy erkölcsi életében is kövesse Mesterét. – Az Ünnepi ének (Lauda Sion) Aquinói Szent Tamás szerzeménye. A szentmisét ünnepélyes körmenet és szentségi áldás követi, amelyet külön is meg lehet tartani.

Táplálta őket telt kalász javából, alleluja, s szikla vadmézével jól tartotta őket, alleluja, alleluja, alleluja. ✠ Örvendezzetek az Úrban, ki megsegít minket, mondjunk dicséretet Jákob Istenének. Dicsőség . . . Táplálta . . .

Bevonulásra
Zs. 80, 17. 2 ❷

Lásd az 55. lapon: ❸

Isten, ki ebben a csodálatos szentségben kínszenvedésed emlékét hagytad ránk, add kérünk tested és véred

Könyörgés ❹

szent titkát úgy tisztelnünk, hogy megváltásod gyümölcsét magunkban mindvégig érezzük. Ki élsz és uralkodol . . .

Szentlecke 1. Kor. 11, 23 ⑤

Testvérek: Az Úrtól kaptam, amit közöltem veletek. Az Úr Jézus elárulásának éjszakáján fogta a kenyeret, hálát adott, megtörte és így szólt: „Vegyétek és egyétek, ez az én testem, melyet értetek adok. Ezt tegyétek az én emlékezetemre." Ugyanígy vacsora után fogta a kelyhet és így szólt: „Ez a kehely az új szövetség az én véremben. Ezt tegyétek, valahányszor isztok belőle, az én emlékezetemre." Valahányszor ugyanis e kenyeret eszitek, s e kehelyből isztok, az Úr halálát hirdetitek, míg el nem jön. Ezért, aki méltatlanul eszi e kenyeret, vagy issza az Úr kelyhét, az Úr teste és vére ellen vét. Tehát vizsgálja meg magát mindenki, s csak úgy egyék a kenyérből, és igyék a kehelyből, mert aki méltatlanul eszik és iszik, anélkül hogy megkülönböztetné az Úr testét, tulajdon ítéletét eszi és issza.

Átvonulásra Zs. 144, 15 Jn. 6, 56 ⑥

Uram, minden élő bizalommal néz rád, kellő időben te adod táplálékát, készséggel nyitod meg kezedet nekik s áldásoddal minden lény eltelik. ✠ Alleluja, alleluja. Az én testem valóban étel s az én vérem valóban ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, bennem marad és én őbenne.

Unnepi ének

Dicsérd, Sion, a Megváltót,
dicsérd a vezért, a pásztort,
zengj himnuszt, zengj éneket!
Ahogy birod, akként merjed:
nagyobb ő mint a dicséret,
méltón nem dicsérheted.

S a dicséret külön tárgya
ma hogy a Kenyeret áldja,
mely éltet és eleven,
s hogy végvacsoráján kapta
a Tizenkettők csapatja,
nem kétséges semmiben.

Legyen teljes, legyen zengő,
legyen vídám és illendő
szívünk ujjongása ma:
mert azt a napot jelzi ünnepünk,
melyen először adatott nekünk
ez a lelki lakoma.

Új királynak asztalára
új törvénynek szállt páskája:
elavult a régi már.
Fut az újtól ami agg,
igazságtól ami vak,
fut a fénytől a homály.

Amit Krisztus tett ez estén,
hagyta hogy rá emlékezvén
cselekedjük mi is azt.
Okultunk szent törvényéből:
így lesz borból és kenyérből
üdvösséges áldozat.

Más és más – de nem lényegben,
csak jel szerint más – színekben
égi jók lappanganak.
A vér ital, a hús étel:
mégis Krisztus, lényegével,
teljes mindkét szín alatt.

Oly kenyér, melyet meg nem tör,
aki vesz miként ételből,
s el se vág, és meg se szel.
Veszi egy és veszik ezren:
annyit egy, amennyit ezren,
fogyasztják és nem fogy el.

Veszik jók és veszik rosszak:
csakhogy különböző sorsnak
részesei ők vele.
Rossznak halál, jónak élet:
ilyen az egyforma étek
különböző ereje.

Im az angyalok kenyere,
utonjárók eledele,
édesfiaknak étele,
nem ebek számára szánt,
melynek előképe már a
húsvéti bárány halála,
valamint Izsák oltára,
s hogy az égből manna szállt.

Óh igaz Kenyér, jó Pásztor,
Jézus, óvj az elbukástól,
te táplálj és te palástolj
s add hogy a feltámadáskor
üdvnek látói legyünk.
Te, ki mindent bírsz és értesz,
s e földön táplálsz és éltetsz,
tedd, hogy szent népeddel, ékes
asztalodnál majd az édes
örökségben résztvegyünk!

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium *Jn. 6, 56-59* 8

Abban az időben így szólt Jézus a zsidó tömeghez: Az én testem valóban étel s az én vérem valóban ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, bennem marad és én őbenne. Amint engem küldött az élő Atya és én az Atya által élek, úgy aki engem eszik, énáltalam él. Itt a mennyből alászállott kenyér, ez nem olyan, mint a manna, melyet atyáitok ettek és mégis meghaltak. Aki ezt a kenyeret eszi, örökké él.

Lásd a 61. lapon: 9

Felajánlásra *3. Móz. 21, 6* 10

Az Úr papjainak kötelessége, hogy tömjént és kenyeret ajánljanak fel Istenüknek. Isten tiszteletére szentelt férfiak ők s nem hozhatnak szégyent fejére soha. Alleluja.

Lásd a 63. lapon: 11

Légy kegyes Egyházadhoz, kérünk Urunk, és add meg neki az egységnek és békének azt az ajándékát, melyet itt felajánlott ajándékaink jelképeznek. A mi Urunk . . .

Felajánló ima

P. . . . mindörökkön örökké.
F. Amen.
P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Emeljük föl szívünket!
F. Felemeltük az Úrhoz.
P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.
F. Méltó és igazságos.

KÖZÖS PREFÁCIÓ:

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösségünkre váló, hogy mindíg és mindenhol hálát adjunk neked, szentséges Úr, mindenható Atya, örök Isten, Krisztus, a mi Urunk által. Általa magasztalják fölségedet az angyalok, imádják az uralmak, tisztelik a hatalmak, az egek és egek erői a boldog szeráfokkal egyesült ujjongással ünnepelnek. Add kérünk, hogy az ő szavukhoz csatlakozzék énekünk, hogy alázatos dícsérettel zenghessük:

Szent vagy! / Szent vagy! / Szent vagy! / mindenség Ura, Istene! / Dicsőséged betölti a mennyet és a földet! / Hozsanna a magasságban Áldott, aki jön az Úr nevében. / Hozsanna a magasságban!

Folytasd a 71. lapon a szentmise kánonjával

Áldozásra 14
1. Kor. 11, 26

Valahányszor e kenyeret eszitek s e kehelyből isztok, az Úr halálát hirdetitek, míg el nem jön. Ezért, aki méltatlanul eszi e kenyeret vagy issza az Úr kelyhét, az Úr teste és vére ellen vét, alleluja!

Lásd a 87. lapon: 15

Áldozás utáni ima 13

Kérünk Urunk, töltsön el minket az örökkévalóságon át istenséged élvezése, hiszen ennek előízét nyújtja itt a földön drága testednek és vérednek vétele. Ki élsz és uralkodol . . .

Lásd a 87. lapon: 17

PÜNKÖSD UTÁNI 2. VASÁRNAP

Az Evangélium ünnepi lakomája a mennyei boldogságot jelképezi. Mindig voltak és lesznek „hivatalosak", akiket szellemi képességeik és anyagi helyzetük is segítene abban, hogy többet foglalkozzanak Isten és lelkük ügyével, de földi érdekek miatt kimentik magukat. Isten, aki az alázatosakat felmagasztalja, helyüket az élet kitaszítottjainak adja mennyei országában. De itt a földön is terített számunkra mennyei asztalt a szentáldozásban. Mennyien vannak itt is a mentegetőzők! Pedig mit adhat az élet, ha Krisztust nem adja? Vegyük magunkhoz gyakrabban az Élet Kenyerét, hogy Isten és embertársunk őszinte szeretetével töltsön el (Könyörgés, Szentlecke).

Bevonulásra 2
Zs. 17, 19. 2

Oltalmazóm lett az Úr és szabadságra vezetett, megmentett engem, mivel szeretett. ✠ **Szeretlek Uram,**

én nagy erősségem, Uram, kősziklám, szabadítóm, biztos menedékem. Dicsőség... Az Úr megvédelmezett...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Add Úristen, hogy szent neved félelme is, szeretete is mindvégig bennünk maradjon, mert gondviselő kezed sohasem vonod meg azoktól, kiket szeretetedben megerősítettél. A mi Urunk...

Szentlecke *1. Jn. 3, 13-18* ❺

Testvérek: Ne csodálkozzatok, ha a világ gyűlöl titeket. Mi tudjuk, hogy a halálból átjutottunk az életre, mert szeretjük testvéreinket. Aki nem szeret, az a halálban marad. Mindaz, aki gyűlöli testvérét, gyilkos. És mi tudjuk, hogy a gyilkos nem hordja magában az örök életet. Arról ismertük meg Isten szeretetét, hogy életét adta értünk. Tehát nekünk is oda kell adnunk életünket testvéreinkért. Aki birtokolja a világ javait és látja, hogy testvére szükséget szenved, de mégis elzárja előle szívét: hogyan él abban Isten szeretete? Gyermekeim, ne szeressünk szóval és nyelvvel, hanem tettel és igazsággal!

Átvonulásra *Zs. 119, 1-2* ❻ *Zs. 7, 2*

Ínségemben hozzá kiáltottam és nem hagyott el az Úr. Ments meg, Uram, az álnok nyelvtől, a csalárd beszédtől. ✠ Alleluja, alleluja! Uram, Istenem, benned bízom, ellenség ellen te légy gyámolítóm, te légy szabadítóm! Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Lk. 14, 16-24* ❽

Abban az időben ezt a példabeszédet mondta Jézus a farizeusoknak: Egy ember nagy lakomát rendezett. Sok vendéget hívott. Mikor eljött a lakoma ideje, elküldte szolgáját és azt üzente a meghívottaknak: „Jöjjetek, minden el van már készítve". De azok sorra mentegetőzni kezdtek. Az első azt üzente: „Földet vettem, el kell mennem, hogy megnézzem. Kérlek, ments ki." Egy másik azt mondta: „Öt iga ökröt vettem, ki kell próbálnom. Kérlek, ments ki." Ismét másik: „Most nősültem, nem mehetek." A szolga hazatért s mindezt jelentette urának. Erre a házigazda haragjában meghagyta szolgájának: „Menj ki azonnal a város tereire és utcáira és hozd be ide a koldusokat, bénákat, vakokat és sántákat." A szolga jelentette: „Uram, parancsod teljesült, de még mindig van hely." Az úr akkor rápa.ancsolt a szolgára: „Menj ki az országútra és a sövények mentére, kényszeríts be mindenkit, hogy megteljék a házam. Mondom nektek: senki sem ízleli meg lakomámat azok közül, akik hivatalosak voltak."

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra *Zs. 6, 5* ❿

Fordulj hozzám Uram, szabadítsd meg lelkem és irgalmadért ments meg engem.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⓬

Tisztítson meg minket, Úristen, ez az ajándék, melyet szent neved tiszteletére bemutatunk, és biztosítson nap-

ról-napra előhaladást a természetfölötti életben. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⑮

Áldom az Urat, ki jót tett velem, s a magasságbeli Isten nevét énekelem.

Áldozásra Zs. 12, 6 ⑯

Lásd a 87. lapon: ⑮

Magunkhoz véve szent ajándékaidat, kérünk Urunk, hogy a szent áldozatban való mindennapos részvételünk megváltásunk hatását növelje bennünk. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima ⑰

Lásd a 87. lapon: ⑰

JÉZUS SZENT SZÍVÉNEK ÜNNEPE

A Szent Szív tisztelete különösen Alacoque Szent Margitnak 1657-ben történt látomása óta terjedt el az Egyházban, amikor az Úr meghagyta a szentnek, hogy terjessze el Szent Szíve kultuszát. Az Egyház ebben az áhítatban hatásos eszközt látott a könyörtelen Istenről szóló kálvinista és janzenista tanítás leküzdésére. Az ünnepet a XVIII. században vezették be, a szentmise mai szövege 1929-ből. való. Jézus Szent Szívének tisztelete azonban Szalézi Szent Ferencen, Eudes Szent Jánoson és Canisius Szent Péteren keresztül a középkori misztikusokig, Szent Gertrudig és Mechtildig vezethető vissza. A Szent Szív Jézus mennyei Atyja és embertestvérei iránt érzett mérhetetlen istenemberi szeretetének jelképe. Erről szól a Szentlecke s ez jut kifejezésre az Evangélium jelenetében: Jézus lándzsával átszúrt szívéből vér és víz folyik ki, vagyis a bűneinket kiengesztelő szent vér és lelkünket tisztára mosó kegyelem vize Üdvözítőnk szeretetéből fakad.

Bevonulásra *Zs. 32, 11. 19* ❷

Szívének szándékai megmaradnak nemzedékről nemzedékre, hogy a halálból megmentse a lelkeket és táplálja őket az inség napjaiban. ✠ Ujjongjatok igazak az Úrban, tiszta lelkekhez illik a dicséret. Dicsőség ... Szívének ...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, ki Fiadnak bűneinkért átvert szívén keresztül a szeretet végtelen kincseit irgalmasan kiosztod, add kérünk, hogy mikor áhítatunk hódoló szolgálatát neki bemutatjuk, méltó elégtétellel is szolgálhassunk. Ugyanazon Jézus Krisztus ...

Szentlecke *Ef. 3, 8-19* ❺

Testvérek: Nekem az összes szentek közt a legkisebbnek, jutott az a kegyelem, hogy hirdessem Krisztus fölfoghatatlan gazdagságát a pogányok közt, és fölvilágosítsak mindenkit, miben áll az a titok, amely kezdettől fogva el volt rejtve a mindent teremtő Istenben. Így legyen nyilvánvaló most az Egyház által Isten sokszoros bölcsesége a mennyei fejedelemségek és hatalmasságok előtt. Ez volt az ő örök szándéka, amelyet Urunkban, Krisztus Jézusban valósított meg. Benne, a belé vetett hit által járulhatunk bátran és teljes bizalommal Isten elé. Kérlek tehát, ne csüggedjetek értetek viselt szenvedéseim miatt. Ez csak dicsőségtekre szolgál. Ezért térdet hajtok Urunk Jézus Krisztus Atyja előtt, akitől minden közösség származik mennyben és föl-

dön. Adja meg nektek dicsőségének gazdagsága szerint, hogy Lelke által megerősödjetek belső emberré, hogy a hittel Krisztus lakjék szívetekben, s ti gyökeret verjetek és alapot vessetek a szeretetben. Akkor majd föl tudjátok fogni az összes szentekkel együtt, mi a szélesség és hosszúság, magasság és mélység, megismeritek Krisztusnak minden ismeretet fölülmúló szeretetét és beteltek Isten egész teljességével.

Átvonulásra
Zs. 24, 8-9 ❻
Mt. 11, 29

Igazságos az Úr és édességes, az útjavesztettnek törvényt mutat, az alázatost jóra igazítja, a szelídet útjára megtanítja. ✠ Alleluja, alleluja, alleluja. Vegyétek magatokra igámat és tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű, és megtaláljátok lelketek nyugalmát. Alleluja.

Nagyböjtben a Graduále után az alleluja helyett a következő Böjti éneket mondjuk:

Böjti ének
Zs. 102, 8-10

Az Úr irgalmas és kegyelmes, nagyirgalmú és hosszan türelmes. Nem úgy bánik velünk, ahogy érdemlik bűneink, és nem fizet gonoszságaink mértéke szerint.

Húsvéti időben a Graduále is, a Böjti ének is elmarad, s csak a köv. allelujáját mondjuk:

Alleluja
Mt. 11, 29. 28

Alleluja, alleluja! Vegyétek magatokra igámat és tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű, és

megtaláljátok lelketek nyugalmát. Alleluja! Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik elfáradtatok és meg vagytok terhelve: én felüdítelek titeket.

Lásd az 59. lapon. ❼

Evangélium *Jn. 19, 31-37* ❽

Abban az időben: A zsidók, mivel készület napja volt, kérték Pilátust, hogy töresse meg a keresztrefeszítettek lábszárát és vétesse le őket a keresztről, hogy ne maradjanak szombaton a kereszten. Az a szombat ugyanis nagy ünnep volt. Jöttek a katonák és eltörték a vele együtt keresztrefeszítetteknek, előbb az egyiknek, majd a másiknak a lábszárát. Mikor azonban Jézushoz értek, látták, hogy már meghalt. Ezért nem törték el lábszárát, hanem egyik katona lándzsával megnyitotta oldalát, melyből azonnal vér és víz folyt ki. Aki ezt látta, tanúskodik róla és tanúsága igaz. Ő tudja, hogy igazat mond, hogy ti is higgyetek. Mindez ugyanis azért történt, hogy beteljesedjék az Írás: „Csontot ne törjetek benne." És más helyen: „Föltekintenek arra, akit keresztül szúrtak."

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra *Zs. 68, 21-22* ❿ *Zs. 39, 7-9*

A gyalázat megtörte szívem s beteggé lettem, szánakozót kerestem s nem akadt, vigasztalókat s nem találtam.

Húsvéti időben ezt mondjuk:

Nem kell neked az engesztelő és égő áldozat. Így szóltam hát: Itt jövök Istenem, amint a könyv-

tekercsben írva van, hogy akaratodat megtegyem, Isten, én gyönyörűségem, törvényed él bensőm legbensejében. Alleluja.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⓬

Kérünk Urunk, tekints szeretett Fiad szívének kimondhatatlan szeretetére, hogy felajánlott ajándékunk előtted kedves áldozat és bűneink engesztelő váltsága legyen. A mi Urunk . . .

P. . . . mindörökkön örökké.
F. Amen.
P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Emeljük föl szívünket!
F. Felemeltük az Úrhoz.
P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.
F. Méltó és igazságos.

JÉZUS SZÍVE PREFÁCIÓJA:

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösségünkre váló, hogy mindíg és mindenhol hálát adjunk neked, szentséges Úr, mindenható Atya, örök Isten: Te azt akartad, hogy kereszten függő egyszülött Fiadat katona lándzsája járja át, hogy az ő megnyílt szívéből, az isteni nagylelkűség tárházából, ránk az irgalom és kegyelem patakjai áradjanak; hogy ez a szív, mely értünk a szeretet lángjával szakadatlanul ég, a hívőknek nyugvóhelye legyen, a bűnbánóknak pedig az üdvösség tágas

menedéke. Ezért az angyalokkal és főangyalokkal, a trónállókkal és uralmakkal és a mennyei seregek egész hadával a te dicsőséged himnuszát zengjük, szüntelenül énekelve:

Szent vagy! / Szent vagy! / Szent vagy! / mindenség Ura, Istene! / Dicsőséged betölti a mennyet és a földet! / Hozsanna a magasságban Áldott, aki jön az Úr nevében. / Hozsanna a magasságban!

Folytasd a 71. lapon a szentmise kánonjával

Egyik katona lándzsával megnyitotta oldalát, melyből azonnal vér és víz folyt ki.

Áldozásra *Jn. 19, 34* *Jn. 7, 37* Ⓚ

Húsvéti időben ezt mondjuk:

Aki szomjazik, jöjjön hozzám és igyék, alleluja, alleluja!

Lásd a 87. lapon: Ⓟ

Úr Jézus, a te szent áldozatod öntsön szívünkbe isteni buzgalmat, hogy drága szíved édességét átérezve, tudjuk megvetni, ami földi, és szeretni, ami égi. Ki élsz és . . .

Áldozás utáni ima Ⓛ

Lásd a 87. lapon: Ⓡ

PÜNKÖSD UTÁNI 3. VASÁRNAP

A Szent Szív ünnepét követő vasárnapra különösen illik az eltévedt bárányról és az elveszett ezüstpénzről szóló példabeszéd (Evangélium). Megérthetjük belőle Isten minden elképzelésünket felülmúló emberszeretetét: ő nemcsak megbocsájt a bűnbánónak, hanem utána is megy az elveszettnek, hogy megkeresse, s – ami még ennél is csodálatosabb – ha megtalálta, jobban örül neki, mint „kilencvenkilenc" igaznak, akár mert azok már az üdvösség útján járnak, akár mert talán nagyonis „szentnek" tartva magukat, inkább szomorúságot okoznak Istennek. Nem a magunk „igazoltában", hanem Isten irgalmában kell bíznunk, akit a gonoszlélek kísértésével és a világi javak bódító hatásával szemben erőssé és állhatatossá teszi a gyönge embert az örök hazába vezető uton (Könyörgés, Szentlecke).

Bevonulásra **2** *Zs. 24, 16-18*

Tekints reám, Uram, és könyörülj meg rajtam, mert szegény vagyok s nagyon egymagamban. Nézd, milyen megvert s nyomorult vagyok és bűneimnek adj bocsánatot. ✠ Hozzád száll szívem, Istenem, benned bizakodom, ne hagyd, hogy szégyen érjen! Dicsőség ... Tekints reám ...

Lásd az 55. lapon: **3**

Könyörgés **4**

Isten, a benned bízók oltalmazója, nélküled semmi sem erős és semmi sem szent: bőségesebben áraszd ránk irgalmadat, hogy irányításoddal és vezetéseddel úgy haladjunk át a földi javak között, hogy el ne veszítsük az égieket. A mi Urunk ...

Szentlecke 5
1. Pét. 5, 6-11

Testvérek: Alázkodjatok csak meg Isten súlyos keze alatt, hogy annak idején fölmagasztaljon titeket. Minden aggságos gondot hagyjatok rá, mert ő gondot visel rátok. Óvatosak és éberek legyetek. Ellenségtek, az ördög, mint ordító oroszlán jár körül, keresve, kit nyeljen el. Szálljatok vele szembe keményen a hit erejével, hiszen tudjátok, hogy testvéreiteket szerte a világon ugyanez a szenvedés éri. Isten pedig, minden kegyelemnek szerzője, aki rövid szenvedéstek után Jézus Krisztusban örök dicsőségre hívott meg titeket, maga készít majd föl, maga erősít, izmosít és szilárdít meg. Neki legyen dicsőség és hatalom mindörökkön örökké. Ámen.

Átvonulásra
Zs. 54, 23 6
Zs. 7, 12

Bajodat bízd az Úrra és ő gondodat viseli! Nekem is, mikor hozzá kiáltottam, meghallgatta szavam és kiragadott támadóim kezéből. ✠ Alleluja, alleluja! Mily igazságos bíró az Úr, mily erős, mily türelmes: miért is ingereljük naponként haragra? Alleluja!

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium 8
Lk. 15, 1-10

Abban az időben: Mindenféle vámos és bűnös jött Jézushoz hogy hallgassák. A farizeusok és az írástudók zúgolódtak emiatt. „Ez bűnösökkel társalog és velük eszik", mondták. Erre a következő példabeszédet mondta nekik: „Ha valakinek közületek száz juha van és elveszt egyet, nem hagyja-e ott a kilencven-

kilencet a pusztában, hogy az elveszett után menjen, amíg meg nem találja? Ha megtalálta, boldogan veszi vállára. Hazatérve összehívja barátait és szomszédait és azt mondja nekik: Örüljetek velem, megtaláltam elveszett juhomat. Mondom nektek: Épp n így jobban örülnek a mennyben egy megtérő bűnösnek, mint kilencvenkilenc igaznak, akinek nincs szüksége megtérésre. Ha pedig egy asszonynak tíz drahmája van és elveszt egy drahmát, nem gyujt-e világot, nem söpri-e ki házát s keresi szorgalmasan, amíg meg nem találja? Ha megtalálta, összehívja barátnőit és szomszédait és azt mondja nekik: Örüljetek velem, megtaláltam elveszett drahmámat. Mondom nektek: Éppen így örülnek majd Isten angyalai egy megtérő bűnösnek."

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra *Zs. 9, 11-13* ⑩

Uram, benned bizakodnak, akik ismerik neved, mert nem hagyod magára, aki keres tégedet. Zengjetek dalt az Úrnak, ki Sion hegyén lakik, mert nem feledte el a szegények jajjait!

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Tekints le, Urunk, hozzád esdeklő Egyházad adományaira és engedd, hogy üdvösségükre a hívők folyton gyarapodó életszentséggel vegyék magukhoz azokat. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⑬

Mondom nektek: örülnek Isten angyalai egy megtérő bűnösnek. | Áldozásra *Lk. 15, 10* ⓮

Lásd a 87. lapon: ⓯

Szent testednek és vérednek magunkhoz vétele éltessen minket, Urunk, és bűneinket eltörölve, készítsen elő örökkévaló irgalmadra. A mi Urunk . . . | Áldozás utáni ima ⓰

Lásd a 87. lapon: ⓱

PÜNKÖSD UTÁNI 4. VASÁRNAP

Krisztusnak a csodálatos halfogással (Evangélium) nevelő célja volt: Péternek és társainak, a későbbi „emberhalászoknak", meg kellett tanulniuk, hogy apostoli munkájukban akkor sem szabad ellankadniuk, ha látszatra nincs eredménye. A mindenható Istenben s ne a maguk erejében, vagy szerencséjében bízzanak! Nekünk sem szabad kedvünket vesztenünk lelki életünk, vagy munkánk látszólagos eredménytelenségei miatt. Még azon sem szabad megbotránkoznunk, ha szemre ugyanaz a sorsunk, – vagy még rosszabb – mint az istenteleneké: kűzdelem, szenvedés, halál. Hitben és reményben kell élnünk; abban a meggyőződésben, hogy szenvedésünknek, Krisztussal sorsközösségben, megváltó és üdvözítő ereje van. „A jelen szenvedés nem mérhető az eljövendő dicsőséghez, mely nyilvánvaló lesz rajtunk" (Szentlecke). De a megváltó erő már itt a földön is érvényesül, ha álljuk a harcot s Prohászkával valljuk: „Míg élek, remélek!"

Az Úr az én világosságom és üdvösségem, kitől féljek? Az Úr életem oltalmazója, kitől remegjek? Mikor a | Bevonulásra *Zs. 26, 1-2* ❷

gonoszok rám rontottak: meginogtak és a földre hulltak! ✠ S ha egész sereg száll táborba ellenem, akkor sem szállja meg félelem a szívem. Dicsőség ... Az Úr az én ...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Add meg, kérünk Urunk, hogy a világ élete a te gondviselésed irányításával békességben folyon, Egyházad pedig a te zavartalan szolgálatodban örömét lelje. A mi Urunk ...

Szentlecke *Róm. 8, 18-23* ❺

Testvérek: Az a véleményem, hogy a jelen szenvedések nem mérhetők az eljövendő dicsőséghez, mely nyilvánvalóvá lesz rajtunk. A sóvárgással eltelt természet Isten fiainak megnyilvánulását várja. Hiszen a természet is hiábavalóságnak van alávetve, nem önként, hanem amiatt, aki alávetette. De megmarad az a reménye, hogy a mulandóság szolgai állapotából fölszabadul Isten fiainak dicsőséges szabadságára. Tudjuk ugyanis, hogy az egész természet együtt sóhajtozik és vajúdik mindaddig. De nem csak az, hanem mi is, akik magunkban hordjuk a Lélek zsengéit: mi is sóhajtozunk és várjuk a fogadott fiúságot, testünk megváltását.

Átvonulásra *Zs. 78, 9-10* *Zs. 9, 5. 10* ❻

Bocsásd meg, Uram, bűneinket, ne mondhassák a pogányok: Istenük hova lett? Szabadító Istenünk, segíts meg! Neved becsületéért, Uram, sza-

badíts meg! ✠ Alleluja, alleluja! Királyi széken trónolsz, Istenünk, s méltányosan ítélsz rólunk: légy a szegénynek menedéke, szorongatásban segítsége. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Lk. 5, 1-11* ❽

Abban az időben: Mikor egyszer Genezáret tavának partján állt Jézus, odasereglett hozzá a nép, hogy Isten igéjét hallgassa. Látta, hogy a tó szélén két bárka vesztegel. A halászok kiszálltak és hálóikat mosogatták. Beszállt az egyik bárkába, amely Simoné volt, és kérte, hogy lökje el kissé a parttól. Aztán leült és a bárkából tanította a sokaságot. Mikor befejezte tanítását, így szólt Simonhoz: „Evezz a mélyre és vessétek ki fogásra a hálót." „Mester, válaszolta Simon, egész éjszaka fáradoztunk, de semmit sem fogtunk. A te szavadra azonban kivetem a hálót." Meg is tették, és akkora tömeg halat fogtak, hogy a háló szakadozni kezdett. Intettek a másik bárkában lévő társaiknak, hogy jöjjenek segítségükre. Azok oda is jöttek s úgy megtöltötték mindkét bárkát, hogy majdnem elmerültek. Ennek láttára Simon Péter Jézus lábához vetette magát és e szavakra fakadt: „Uram, menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok!" A sikerült halfogás miatt ugyanis félelem szállta meg őt és a többi vele lévőt, köztük Jakabot és Jánost, Zebedeus fiait is, akik Simon társai voltak. De Jézus bátorította Simont: „Ne félj! Ezentúl emberhalász leszel." Azok szárazra vonták a bárkákat és, elhagyva mindenüket, nyomába szegődtek.

Lásd a 61. lapon: ❾

Világosítsd meg szememet, hogy halálos álomba ne merüljek, ne dicsekedhessék ellenségem, hogy rajtam felülkerekedett.

Felajánlásra Zs. 12, 4-5 ⑩

Lásd a 63. lapon: ⑪

Kérünk Urunk, engeszteljenek meg felajánlott adományaink és lázongó akaratunkat is hajlítsd kegyesen magadhoz. A mi Urunk...

Felajánló ima ⑫

Lásd a 69. lapon: ⑬

Az Úr az én erősségem, szabadítóm, biztos menedékem: Isten az én segítségem.

Áldozásra Zs. 17, 3 ⑭

Lásd a 87. lapon: ⑮

Kérünk Urunk, hogy a magunkhoz vett szent titkok tisztítsanak meg és kegyelmi ajándékukkal oltalmazzanak minket. A mi Urunk...

Áldozás utáni ima ⑯

Lásd a 87. lapon: ⑰

PÜNKÖSD UTÁNI 5. VASÁRNAP

A mai szentmise a felebaráti szeretetre tanít. Az Evangélium a hegyi beszéd első részéből való, ahol az Úr, mint az Újszövetség isteni törvényhozója, az ószövetségi törvényt kiegészítve meghirdeti a tökéletes erkölcsi rendnek belső igazságra és szeretetre épülő törvényét. Az ötödik parancs krisztusi értelemben nemcsak a gyilkosságot tiltja, hanem a gyűlölködő érzést és a sértő szavakat is elítéli. Míg az em-

ber haragot tart, vagy durva szóval illeti felebarátját, igazában Istent sem szereti. Szent János apostol ezt így fejezi ki első levelében: „Aki azt állítja: Szeretem Istent, de felebarátját gyűlöli, hazug. Aki ugyanis nem szereti testvérét, akit lát, Istent, akit nem lát, hogyan szerethetné?" A Szentlecke gyakorlati tanácsokat ad a szeretet gyakorlására, a Könyörgésben pedig Isten mindent felülmúló szeretetéért esdünk, mely képessé tesz felebarátunk őszinte szeretetére is.

Halljad meg Uram, kiáltó szavam, te légy segítségem, ne hagyj el engem. Ne vess meg engem Isten, üdvösségem! ✠ Az Úr az én világosságom és üdvösségem, kitől féljek? Dicsőség... Halljad meg...

Bevonulásra *Zs. 26, 7. 9. 1* ❷

Lásd az 55. lapon: ❸

Isten, ki szem nem látta jókat készítettél azoknak, kik szeretnek téged, öntsd szívünkbe szeretéted érzelmét, hogy téged mindenben és mindennél jobban szeretve, elnyerjük leghőbb vágyainkat is maghaladó igéretedet. A mi Urunk...

Könyörgés ❹

Testvérek: Legyetek mindnyájan együttérzők, résztvevők, testvérszeretők, irgalmasok, szerények és alázatosak. Rosszért rosszal, szidalomért szidalommal ne fizessetek! Inkább áldást mondjatok! Hiszen arra vagytok hivatva, hogy áldás legyen az örökrészetek. „Hol az ember, ki életért eped, s szép napokat szeretne élni és hosszú életet? Őrizd meg a go-

Szentlecke *1. Pét. 3, 8-15* ❺

nosztól ajkadat, nyelved ne szóljon csalfaságokat. Fuss a gonosztól és a jót keresd, a békességet kutasd és kövesd. Az Úr szeme az igazakon, és füle könyörgő szavukon. De arca fenyegetően virraszt a rosszakon." Vajon ki árthat nektek, ha buzgók vagytok a jóban? Még ha szenvednetek kell is az igazságért, boldogok vagytok. Ne rettegjetek tőlük s ne riadozzatok, hanem szentül őrizzétek szívetekben az Úr Krisztust. Mindig álljatok készen arra, hogy megfeleljetek mindenkinek, aki reménységtekről kérdőre von titeket.

Átvonulásra
Zs. 83, 10. 9
Zs. 20, 1

Védőpajzsunk Isten, tekints le ránk és nézz szolgáidra, Isten, seregek Ura, figyelj könyörgő fiaidra! Alleluja, alleluja! Erődön örvend a király, Uram, segítségeden ujjong nagy-vigan! Alleluja!

Lásd az 59. lapon:

Evangélium
Mt. 5, 20-24

Abban az időben így szólt Jézus tanítványaihoz: Ha életszentségtek fölül nem múlja az írástudókét és farizeusokét, nem juttok be a mennyek országába. Hallottátok a régieknek szóló parancsot: Ne ölj! Aki öl, állítsák a törvényszék elé. Én pedig azt mondom nektek: Már azt is állítsák törvényszék elé, aki haragot tart. Aki felebarátját butának mondja, állítsák a nagytanács elé. Aki pedig istentelennek mondja, jusson a gehenna tüzére. Ha tehát ajándékodat az oltárhoz viszed és ott eszedbe jut, hogy felebarátodnak valami panasza van ellened, hagyd

ajándékodat az oltár előtt, menj, békülj ki előbb felebarátoddal, aztán térj vissza és ajánld föl ajándékodat.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Áldom az Urat, mert értelmet ő adott, szemem előtt az Úr mindenkoron. Nem ingok meg: ő áll jobbomon.

Felajánlásra Zs. 15, 7-8 ⑩

Lásd a 63. lapon: ⑪

Indítson irgalomra könyörgésünk, Urunk, szolgáidnak és szolgálóidnak ajándékait pedig fogadd kegyesen, hogy mindnyájunk üdvösségére váljék, amit egyenként ajánlottunk föl neved tiszteletére. A mi Urunk . . .

Felajánló ima ⑫

Lásd a 69. lapon: ⑬

Egyért könyörögtem az Úrhoz, csak egyet kérek: hogy az Úr hajlékában lakhassam, amíg csak élek.

Áldozásra Zs. 26, 4 ⑭

Lásd a 87. lapon: ⑮

Kérünk Urunk, add meg nekünk, akiket mennyei eledellel tápláltál, hogy titkos bűneinktől megtisztuljunk és az ellenség cselvetéseitől megszabaduljunk. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima ⑯

Lásd a 87. lapon: ⑰

PÜNKÖSD UTÁNI 6. VASÁRNAP

A keresztény élet lényegében Krisztus követése Isten szeretete és az erkölcsi tisztaság útján. Krisztus követésére azonban képtelenek vagyunk, ha pusztán saját erőnkre kell hagyatkoznunk. A tanító Krisztus követését meg kell előznie a megváltó Krisztussal való kapcsolatunknak: annak a titokzatos sorsközösségnek, amely a keresztség szentségében jön létre Krisztus és hive között. A keresztség ősi szertartása, a víz alá merítés és felmerülés, jelképesen is kifejezi ezt a szentségi történést: a hívő ember Krisztussal együtt hal meg a bűnnek, hogy Krisztussal együtt éljen Istennek (Szentlecke). Ez az a lelki újjászületés istenszerető tiszta erkölcsi élete tűnk kiindulópontja. De hogy haladni is tudjunk ezen az úton, Krisztus tanításán kívül állandó szükségünk van arra, hogy bensőséges szeretettel kapcsolódjunk hozzá. Ezért adta az Oltáriszentséget, melynek jelképe a mai Evangélium csodálatos kenyérszaporítása. Ilyen értelemben esdünk a Könyörgésben is lelki haladásért.

Bevonulásra ❷ *Zs. 27, 8-9*

Népének az Úr hatalom, fölkentjének üdv és oltalom. Uram, mentsd meg népedet, fiaidra add áldásodat s légy pásztoruk mindörökre. ✠ Hozzád kiáltok, Uram, Istenem, ne légy hallgatag! Olyan leszek, mint a sírbaszállók, ha megvonod tőlem szavadat. Dicsőség ... Népének az Úr ...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Hatalmas Isten, minden tökéletesség birtokosa, ültesd szívünkbe neved szeretetét, növeld bennünk a vallásosságot, tápláld bennünk mindazt, ami jó és szerető gondoskodással őrizd meg, amit táplálsz. A mi Urunk ...

Szentlecke *Róm. 6, 3-11* ❺

Testvérek: Mindnyájan, akik megkeresztelkedtünk Jézus Krisztusra, halálára keresztelkedtünk meg. A keresztség által ugyanis vele együtt a halálba temetkeztünk, hogy amint Krisztus az Atya dicsősége által föltámadt halottaiból, úgy mi is új életet éljünk. Ha ugyanis halálának hasonlósága által egybenőttünk vele, akkor föltámadásában is úgy leszünk. Hiszen tudjuk, hogy a régi ember bennünk azért feszíttetett keresztre vele együtt, hogy a bűnös test elpusztuljon és ne szolgáljunk többé a bűnnek. Aki ugyanis meghalt, megszabadult a bűntől. Ha tehát meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy Krisztussal együtt élni is fogunk. Hiszen tudjuk, hogy a halottaiból föltámadt Krisztus többé nem hal meg, a halál többé nem uralkodik rajta. Halálával ugyanis egyszer s mindenkorra meghalt a bűnnek, életével azonban Istennek él. Ezért úgy tekintsétek ti is magatokat, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.

Átvonulásra *Zs. 89, 13. 1 Zs. 30, 2. 3* ❻

Fordulj meg Uram, csak egy igen kicsit és légy kegyes szolgáidhoz. Uram, te lettél menedékünk nemzedékről nemzedékre. ✠ Alleluja, alleluja! Benned bízom Uram, soha ne engedj szégyent érnem, igaz voltodban te légy szabadítóm. Fordítsd füledet szavamra, siess szabadításomra. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Mk. 8, 1-9* ❽

Abban az időben ismét nagy tömeg vette körül Jézust. Mivel nem volt mit enniük, magához hívta tanítványait és így szólt hozzájuk: „Sajnálom a népet. Már harmadnapja kitartanak velem és nincs mit enniük. Ha étlen küldöm haza őket, kidőlnek az úton, mert néhányan messziről jöttek." Tanítványai erre megjegyezték: „Honnan veszünk itt a pusztában annyi kenyeret, hogy mind ellássuk ezeket?" Ő megkérdezte tőlük: „Hány kenyeretek van?" „Hét", feleltek. Erre meghagyta a népnek, hogy telepedjék le a földre. Aztán fogta a hét kenyeret, hálát adott, megtörte és odaadta tanítványainak, hogy osszák szét. Szét is osztották a népnek. Volt néhány apróbb haluk is. Azokat is megáldotta és szétosztotta. Miután ettek és jóllaktak, hét kosár kenyérmaradékot szedtek össze. Mintegy négyezren voltak. Azután hazaküldte őket.

Lásd a 61. lapon: ❽

Felajánlásra *Zs. 16, 5-7* ❿

Tedd biztossá léptemet, Uram, a te utadon, hogy soha le ne térjen róla lábam. Hajolj le hozzám, hallgasd meg szavam; mutasd meg csodás irgalmadat, ki megmented a tebenned bízókat.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⓬

Indítson irgalomra esdeklésünk, Urunk, népednek itt felajánlott adományait fogadd kegyesen és, hogy senki se csalatkozzék reményében, senki kérése se le-

gyen hiábavaló, add, hogy hitből fakadó imádságunk meghallgatásra találjon. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⓭

Áldozásra Zs. 26, 6 ⓮

Oltárához lépek és ujjongva mutom be hajlékában az áldozatot, zsoltárt mondok az Úrnak s éneket.

Lásd a 87. lapon: ⓯

Áldozás utáni ima ⓰

Beteltünk, Uram, ajándékaiddal és most arra kérünk, add, hogy erejükből tisztulást, segítségükből pedig oltalmat nyerjünk. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⓱

PÜNKÖSD UTÁNI 7. VASÁRNAP

Az Úr éberségre neveli tanítványait. Pillanatra sem általt minket: az ő követése nem jelenti üdvösségünk kényelmes biztosítását, kegyelme nem mentesít a földi élet erkölcsi és szellemi kísértéseitől, a hamis tanítás és a bűn csábításaitól, hanem ezekkel szemben éberséget, bátor helytállást és áldozatra is kész szellemet követel. Mivel az emberi lélek természeténél fogva hajlik minden igazra és jóra, s ezt a bűn sem tudja teljesen kiölni belőle, a hamisság és gonoszság mindig álruhában lopakodik közénk, mint a mai evangélium bárányhőrbe bujt farkasa. Földi paradicsomot hirdet, de lábbal tiporja az emberi jogokat. Szabadságot ígér, de a bűn szolgaságába taszít. Tudományos haladással kérkedik, de a technika mai bálványainak imádására visz. Éber légy! Gyümölcseiről ismered fel, de csak akkor, ha „az igazság szolgálatában életszentségre" törekszel (Szentlecke, Evangélium). Ehhez kérd Isten segítségét a Könyörgésben.

Minden népek, tapsoljatok, ujjongó dallal Istent áldjátok! ✠ Mert fölséges az Úr és félelmetes, és nagy király az egész föld felett. Dicsőség ... Minden népek ...

Bevonulásra *Zs. 46, 2. 3* ❷

Lásd az 55. lapon: ❸

Isten, ki gondviselésed végzéseiben nem hibázol, hozzád esedezünk: távolítsd el utunkból mindazt, ami ártalmas, ami pedig javunkra szolgál, azt add meg nekünk. A mi Urunk ...

Könyörgés ❹

Testvérek: Testi gyarlóságtok miatt emberi módon szólok. Ahogy tagjaitokat a tisztátalanság és gonoszság szolgálatában a bűnre adtátok, úgy adjátok most tagjaitokat az igazság szolgálatában az életszentségre. Amíg ugyanis a bűn szolgái voltatok, szabadok voltatok az igazságtól. Mi hasznotok volt akkor abból, ami miatt most szégyenkeztek? Hiszen annak vége a halál. Most azonban fölszabadultatok a bűn alól és Istennek szolgái lettetek. Gyümölcsötök a megszentelődés, célotok az örök élet. A bűn zsoldja ugyanis a halál, Isten kegyelmi ajándéka azonban az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.

Szentlecke *Róm. 6, 19-23* ❺

Jöjjetek fiaim, rám figyeljetek, az Úr félelmére tanítlak titeket. Aki csak ránéz, megvilágosul s arca szégyentől soha sem pirul. Alleluja,

Átvonulásra *Zs. 33, 12. 6* *Zs. 46, 2* ❻

alleluja! Minden népek, tapsoljatok, ujjongó dallal Istent áldjátok. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Mt. 7, 15-21* ❽

Abban az időben így szólt Jézus tanítványaihoz: Óvakodjatok a hamis prófétáktól! Báránybőrben jönnek hozzátok, belül azonban ragadozó farkasok. Gyümölcseikről ismeritek föl őket. Szednek-e tövisekről szőlőt vagy a bogáncsról fügét? Így minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt. Nem hozhat a jó fa rossz gyümölcsöt, sem a rossz fa jó gyümölcsöt. Kivágnak és tűzre vetnek minden fát, amely jó gyümölcsöt nem terem. Tehát gyümölcsükről ismeritek föl őket. Nem mindaz, aki azt mondja nekem: Uram, Uram! – jut be a mennyek országába. Csak az jut be a mennyek országába, aki mennyei Atyám akaratát teljesíti.

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra *Dán. 3, 40* ❿

Úgy tessék ma színed előtt áldozatunk, mint a kosok, bikák és hízott bárányok ezreinek égő áldozata, mert nem éri szégyen azokat, akik benned bizakodnak Uram.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⓬

Isten, ki az Ószövetség sokféle áldozata helyett egyetlen tökéletes áldozatot rendeltél, fogadd el szolgáid hó-

doló áldozatát és szenteld meg ugyanazzal az áldással, mellyel Ábel ajándékait megszentelted, hogy amit egyenként ajánlottunk fel szent neved tiszteletére, mindnyájunk üdvösségére váljék. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: 13

Hajtsd hozzám füled, figyelj szavamra, siess szabadításomra. Áldozásra *Zs. 30, 3* 14

Lásd a 87. lapon: 15

A te gyógyító működésed Urunk, kegyesen irtsa ki belőlünk gonoszságainkat és vezessen a helyes utra. A mi Urunk . . . Áldozás utáni ima 16

Lásd a 87. lapon: 17

PÜNKÖSD UTÁNI 8. VASÁRNAP

A mai Evangélium példabeszédét gyakran félreértik. Egy jómódú ember hűtlen vagyonkezelés vádja miatt váratlanul számadásra szólítja fel intézőjét. Az intéző tisztában van azzal, hogy elveszti állását, mert nem tud elszámolni, ezért egyetlen gondja, hogy megszerezze gazdája adósainak barátságát és általuk biztosítsa jövőjét. Mit tesz? Hivatalával visszaélve, elengedi adósságuk egy részét. Tette nyilván jogtalan, de önérdekét tekintve okos számitással cselekedett. Az Úr ellentétes párhuzamot von az önérdeket kereső földi okosság és Isten fiainak lelki okossága közt. Megváltozna a világ, ha ez utóbbiak Isten ügyéért és lelkük üdvössége érdekében, noha nem bűnös eszközökkel, de legalább azzal az okossággal dolgoznának, mint amivel földi sikereik érdekében dolgoznak az emberek. A lelki okosság azt követeli, hogy minden önmagában nem bűnös földi

eszközt, még a „hamis mammont", vagyis a gyengéket könnyen megtévesztő pénzt is használjuk fel Isten szolgálatára és felebarátunk testi-lelki támogatására. Okosságunk „lelki" jellegét az biztosítja, ha önző vágyainkat legyőzve, Isten fiaihoz méltó lelki életet élünk (Szentlecke). Ezért imádkozunk a Könyörgésben.

Bevonulásra
Zs. 47, 10-11 ❷

Irgalmat leltünk, Isten, templomodban, jobbodból igazságosság árad. Amerre csak ismerik földön a neved, hirdetik dícséreted. ✠ Nagy az Isten és áldott szerfelett, szent hegyén a szent város felett. Dicsőség . . . Irgalmat leltünk . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk Urunk, bőséges sugalmazásod késztessen minket kegyesen helyes gondolkodásra és helyes cselekvésre, hogy tetszésed szerint élhessünk, kik nélküled létezni nem tudunk. A mi Urunk . . .

Szentlecke
Róm. 8, 12-17 ❺

Testvérek: Nem tartozunk a testnek azzal, hogy test szerint éljünk. Ha ugyanis test szerint éltek, meg fogtok halni, de ha lélekkel megölitek a test cselekedeteit, élni fogtok. Akiket Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai. Nem a szolgaság lelkét kaptátok ugyanis, hogy ismét félelemben éljetek, hanem a fogadott fiúság Lelkét kaptátok, melyben azt kiáltjuk: „Abba, Atya!" Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei. Előbb azonban szenvednünk kell vele együtt, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk.

Átvonulásra
Zs. 30, 3 ❻
Zs. 47, 2

Uram, légy oltalmazó Istenem, védelmezőm, ki megment engem. Tebenned, Uram, reménységem, mindörökké ne engedj szégyent érnem. Alleluja, alleluja! Nagy az Isten és áldott szerfelett, szent hegyén a szent város felett. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Lk. 16, 1-9 ❽

Abban az időben Jézus ezt a példabeszédet mondta tanítványainak: Egy gazdag embernek volt egy intézője. Bevádolták nála, hogy eltékozolja vagyonát. Magához hivatta tehát és így szólt hozzá: „Mit hallok rólad? Adj számot a vagyonkezelésről. Nem maradhatsz tovább intézőm." Az intéző így gondolkodott: „Mitévő legyek? Uram elveszi tőlem az intézőséget. Kapálni nem tudok, koldulni szégyelek. Tudom már, mit tegyek, hogy befogadjanak házukba az emberek, mikor elmozdít az intézőségből." – Egyenkint magához hivatta ura minden adósát. Az elsőtől megkérdezte: „Mennyivel tartozol uramnak?" „Száz korsó olajjal", felelte az. „Vedd elő adósleveledet, mondta neki, ülj le hamar és írj ötvenet." Aztán egy másiktól kérdezte: „Hát te mennyivel tartozol?" Száz mérő búzával volt a válasz. „Vedd elő adósleveledet, mondta neki, és írj nyolcvanat." Az úr megdicsérte a hűtlen intézőt, mert okosan cselekedett. Bizony a világ fiai okosabbak a maguk nemében a világosság fiainál. Én is mondom nektek: Szerezzetek magatoknak barátokat a hamis mammonból,

hogy amikor meghaltok, befogadjanak titeket az örök hajlékba.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra *Zs. 17, 28. 32* ⑩

Üdvöt lel nálad, Uram, az egyszerű nép, de megalázod a gőgösök szemét. Ki volna Isten rajtad kívül Uram?

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Fogadd el, kérünk Urunk, ezeket a te bőkezűségedből neked ajánlott ajándékokat, hogy a szent titkok ünneplése, kegyelmed hathatós működése által, megszentelje földi életünket és elvezessen az örök boldogságra. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⑬

Áldozásra *Zs. 33, 9* ⑭

Izleljétek és lássátok, mily jóságos az Úr! Boldog ki benne bízik megingathatatlanul!

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Újítson meg minket Urunk, testben és lélekben ez a menynyei szentség, hogy érezhessük hatását annak az áldozatnak, amelyet most bemutattunk. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

PÜNKÖSD UTÁNI 9. VASÁRNAP

Az Úr megjövendölte Jeruzsálem pusztulását. A választott nép vezetői gőgös elvakultságukban visszautasították és halálra adták Messiásukat. Földi büntetésük az volt, hogy K. u. 70-ben Titusz római császár elfoglalta a szent várost, lerombolta a templomot, halomra ölette és fogságba hurcolta a népet. De akkor már épülőben volt Isten új, lelki temploma: az Egyház, és szaporodóban új választott népe: a keresztények. – Jeruzsálem bűne és bűnhődése örök jel: a kegyelem visszautasításának, a belső megátalkodásnak s az isteni büntetésnek jele. Népeket éppúgy int, mint egyegy lelket. Isten próbaképpen megengedi ugyan a kísértést e földi életben, de a belőle való szabadulás lehetőségét is mindig megadja. „Aki tehát áll, ügyeljen, hogy el ne essék!" (Szentlecke.)

Bevonulásra ❷ *Zs. 53, 6. 7. 3*

Ime, az Isten megsegít és fölkarol engem az Úr: a rontást fordítsd vissza ellenségeim fejére és igéreteidhez híven pusztítsd el őket Uram, én védelmezőm. ✠ Neved erejével ments meg Istenem és hatalmad hozzon szabadulást nekem. Dicsőség... Ime, az Isten...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Hallgasd meg irgalmasan esdő könyörgésünket, Urunk, és hogy teljesíthesd a könyörgők kívánságait, add, hogy azt kérjék tőled, ami neked kedves. A mi Urunk.

Szentlecke *1. Kor. 10, 6* ❺

Testvérek: Ne kívánjuk meg a rosszat, mint ahogy a nép megkívánta. Ne legyetek bálványimádókká, mint néhányan közülük, amint az Írás mondja: „Leült

a nép enni-inni, aztán fölkelt mulatni." Ne is paráználkodjunk, mint néhányan közülük, s ezért egy nap huszonháromezren vesztek oda. Ne is kísértsük az Urat, mint néhányan kísértették, s ezért kígyók által pusztultak el. Ne is zúgolódjatok, mint néhányan zúgolódtak, s ezért a pusztító angyal áldozatai lettek. Mindez előképben történt velük, s a mi okulásunkra írták meg, akik a végső időkben élünk. Aki tehát azt hiszi, hogy áll, ügyeljen, hogy el ne essék. Mindeddig emberi erőt meghaladó kísértés nem ért titeket. Hűséges az Isten, aki erőtökön felül nem hagy megkísérteni, hanem a kísértéssel együtt a szabadulás lehetőségét is megadja, hogy kibírjátok.

Átvonulásra
Zs. 8, 2
Zs. 58, 2 ❻

Uram, mi Urunk, mennyire betölti neved dicsősége a földkerekséget! Fölséged nagysága túlszárnyalja az eget! Alleluja, alleluja! Ragadj ki engem ellenségeim kezéből Istenem, támadóimtól ments meg engem. Alleluja.

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Lk. 19, 41-47 ❽

Abban az időben: Mikor Jézus közelebb érve megpillantotta a várost, sírva fakadt. Aztán így szólt: „Bárcsak fölismerné te is legalább ezen a napon, ami békességedre szolgál! De sajnos, el van rejtve szemed elől! Jönnek majd napok, amikor sáncokkal vesz körül ellenséged, bekerít és mindenfelől ostromol. Elpusztítanak téged és gyermekeidet, akik ben-

ned laknak. Nem hagynak benned követ kövön, mert nem ismerted föl meglátogatásod idejét." Aztán bement a templomba és kiűzte azokat, akik ott kereskedtek. „Írva van, kiáltotta: Az én házam imádság háza, ti pedig rablóbarlanggá tettétek." Ott tanított minden nap a templomban.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra *Zs. 18, 9-12* ⑩

Az Úr törvényei tökéletesek, szívet örvendeztetők, ítéletei pedig a méznél, a csorgatott méznél is édesebbek, meg is tartja őket a te szolgád.

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Kérünk Urunk, add, hogy méltón vegyünk részt a szent titkok ünneplésén, hiszen megváltásunk műve valósul meg mindig, valahányszor ezt az emlékáldozatot bemutatjuk. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⑬

Áldozásra *Jn. 6, 57* ⑭

Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, bennem marad és én őbenne.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Tisztítson meg és tegyen minket egységesekké, Urunk, ez a szentáldozás. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

PÜNKÖSD UTÁNI 10. VASÁRNAP

„Isten a kevélyeknek ellenáll, az alázatosaknak azonban kegyelmet ad" – ezt a szentírási igazságot szemlélteti a mai Evangélium példabeszéde. Isten elsősorban nem a külső tettet, hanem a tettre indító szándékot, a lelket tekinti, ezért a bűnelt őszintén megbánó, alázatos lélek még jótettek hiján is kedvesebb neki, mint a törvény betűjének teljesítésével kérkedő, aki nem a Teremtője, hanem a maga dicsőségét keresi. Valójában, ami Isten előtt is értékes jót tudunk tenni embertársunknak, azt nem magunknak, hanem a Szentlélek ajándékának kell tulajdonítanunk, hiszen keresztény életünk alapvető aktusára: Jézus istenségének megvallására is képtelenek vagyunk a Szentlélek indítása nélkül (Szentlecke). A Könyörgés és a Zsoltárversek az Isten irgalmára hagyatkozó lélek mélységes bizalmát foglalják szavakba.

Bevonulásra ❷ *Zs. 54, 17. 23*

Mikor az Úrhoz kiáltok, meghallgatja szavam. Kiragad támadóim kezéből és megalázza ellenségeimet, mert ő öröktől van és örökké megmarad. Bajodat bízd az Úrra s ő gondodat viseli. ✠ Hallgasd meg Isten, imádságomat és ne vesd meg fohászkodásomat, figyelj reám és hallgasd meg imám. Dicsőség . . . Mikor az Úrhoz . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, ki végtelen hatalmadat bocsánatoddal és irgalmaddal mutatod meg legjobban, áraszd ránk gazdagon irgalmadat, hogy akik igéreteid elnyerésére törekszünk, a mennyei boldogságban is részesüljünk. A mi Urunk . . .

Szentlecke
1. Kor. 12, 2 ❺

Testvérek: Emlékeztek, hogy mikor még pogányok voltatok, hogyan hajszoltak ellenállhatatlanul a néma bálványok elé. Ezért tudtotokra adom, hogy aki Isten Lelke által szól, az egy sem mondja: „Átkozott legyen Jézus." De azt sem mondhatja senki: „Jézus az Úr", hacsak a Szentlélek által nem. A lelki adományok különfélék, de a Lélek ugyanaz. A megbizatások is különfélék, de az Úr ugyanaz. Különfélék a csodatettek is, de Isten, aki mindezt mindenkiben véghez viszi, ugyanaz. A Lélek ajándékait pedig ki-ki azért kapja, hogy használjon vele. Egyik ugyanis a Lélektől a bölcseség adományát kapja, a másik a tudás adományát ugyanattól a Lélektől, a harmadik meg a hitet kapja ugyanabban a Lélekben, vagy a gyógyítás adományát ugyanabban a Lélekben; ez csodatévő hatalmat, amaz meg a prófétálást, egyik a szellemek elbírálását, másik többféle nyelvet, a harmadik viszont a nyelvek megfejtését. Mindezt azonban egy és ugyanaz a Lélek müveli, tetszése szerint osztva kinek-kinek.

Átvonulásra
Zs. 16, 8. 2 ❻
Zs. 64, 2

Oltalmazz meg Uram, mint szemed fényét, szárnyad árnyékába rejts el engem. Te légy ítélőbírám: szemed lássa meg igazságomat. Alleluja, alleluja! Téged illet, Isten, a dicséret Sion hegyén, neked teljesíti fogadalmát Jeruzsálem. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Lk. 18, 9-14* ❽

Abban az időben az elbizakodottakhoz, akik magukat igaznak tartották és másokat megvetettek, ezt a példabeszédet intézte Jézus: Két ember fölment a templomba, hogy imádkozzék, egy farizeus és egy vámos. A farizeus emelt fővel így imádkozott magában: „Hálát adok neked Isten, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember: rabló, gonosz, házasságtörő, mint ez a vámos is. Hetenként kétszer böjtölök, tizedet adok mindenből, amim van." A vámos pedig megállt hátul és szemét sem merte fölemelni az égre, hanem mellét verte e szavakkal: „Istenem, légy irgalmas hozzám, bűnöshöz." Mondom nektek: Ez megigazulva ment haza, az nem. Mindazt, aki fölmagasztalja magát, megalázzák, aki pedig megalázza magát, azt fölmagasztalják.

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra *Zs. 24, 1-3* ❿

Hozzád száll szívem, Istenem, benned bizakodom, ne hagyd hogy szégyen érjen, hogy bukásomon örvendjen ellenségem. Gyalázat azokat még soha sem érte, kiknek reményében te vagy menedéke.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⓬

A neked felajánlott adományokat add vissza nekünk Urunk, hiszen azért rendelted neved dicséretére áldozatul, hogy egyben nekünk orvosságul szolgáljanak. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⓭

Elfogadod a törvényes áldozatot Urami: a felajánlott adományokat és az oltárodon elégő áldozatot.

Áldozásra Zs. 50, 21 ⓮

Lásd a 87. lapon: ⓯

Kérünk Urunk, Istenünk, ne vond meg tőlünk kegyes oltalmadat, hiszen szüntelen megújítasz minket menynyei szentségeiddel. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima ⓰

Lásd a 87. lapon: ⓱

PÜNKÖSD UTÁNI 11. VASÁRNAP

Az Úr testi gyógyításai hasonlíthatatlanul jelentősebb lelki gyógyításait jelképezik. A nép lelkes dicsérete ezért még jobban megilleti Jézust (Evangélium). Mennyi lelki süketnémának nyitotta meg fülét és oldotta meg nyelvét kétezer éven keresztül! S ma is hány léleknek adja vissza hallását, hogy megértse Isten szavát! Hány lelket szólaltat meg az imádság nyelvén! Hány lélekben gyújt pünkösdi tüzet, hogy hirdesse Isten irgalmas szeretetét! Az elsők között volt a népek Apostola, aki a mai Szentleckében is Krisztus megváltó haláláról és feltámadásáról tesz tanúságot. Vele együtt nekünk is méltatlanoknak kell éreznünk magunkat, de vallanunk is kell: „Isten kegyelméből vagyok, aki vagyok", s könyörögnünk, hogy kegyelme meddő ne maradjon bennünk (Szentlecke, Könyörgés).

Isten az ő szent hajlékában él: Isten otthont ad az egyetértőknek, erőt és hatalmat ad az ő népének. ✠ Fölkel az Úr és szétszélednek ellenségei, fut szeme elől, aki gyűlöli. Dicsőség . . . Isten . . .

Bevonulásra Zs. 67, 6-7 ❷

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Mindenható, örökkévaló Isten, ki a hozzád esdeklőknek túláradó jóságodban többet adsz, mint amennyit megérdemelnek és kérnek, áraszd ránk irgalmadat, bocsásd meg, ami lelkiismeretünket bántja és ajándékozz meg azzal is, amit kérni sem merünk. A mi Urunk . . .

Szentlecke *1. Kor. 15, 1-10* ❺

Testvérek: Figyelmetekbe ajánlom az evangéliumot, melyet hirdettem nektek. Elfogadtátok és szilárdan kitartotok benne. Általa üdvösségre is jutok, ha megtartjátok úgy, amint hirdettem nektek. Különben hiába lettetek volna hívőkké. Elsősorban azt hagytam rátok, amit magam is kaptam: Krisztus meghalt bűneinkért, amint az Írás is mondja. Eltemették és harmadnapon föltámadt. Ez is az Írás szerint. Megjelent Péternek, aztán a tizenkettőnek. Majd egyszerre több mint ötszáz testvérnek jelent meg, akik közül a legtöbb még ma is él, néhány pedig már meghalt. Azután Jakabnak jelent meg, majd valamennyi apostolnak. Mindnyájuk után pedig, mint idétlennek, nekem is megjelent. Én ugyanis a legutolsó vagyok az apostolok között, arra sem méltó, hogy apostolnak hívjanak, hiszen üldöztem Isten Egyházát. De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt.

Átvonulásra *Zs. 27, 7. 1* *Zs. 80, 2-3* ❻

Az Úr megsegít, őbenne bízom: újra visszatér ifjuságom és teljes szívből éneklem dícséretét.

Hozzád kiáltok, Uram, én Istenem, ne légy hallgatag, ne fordítsd el tőlem arcodat. Alleluja, alleluja! Örvendezzünk az Úrban, ki megsegít minket, mondjunk dícséretet Jákob Istenének: lantkísérettel kezdjünk örvendező dalba. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium Mk. 7, 31-37 ❽

Abban az időben: Jézus ismét eltávozott Tírusz vidékéről és Szidonon át a Galileai tengerhez érkezett, a Dekapolisz területére. Ott egy süketnémát vittek hozzá és kérték, hogy tegye rá a kezét. Félrehívta őt a tömegből, ujját a fülébe dugta és nyállal megérintette a nyelvét, aztán föltekintve az égre, fohászkodott és így szólt: „Effeta, vagyis nyílj meg." Tüstént meg is nyílt a füle, megoldódott a nyelve és érthetően beszélt. Megparancsolta, hogy ezt senkinek se mondják el. De minél szigorúbban tiltotta nekik, annál inkább hirdették, s a csodálkozástól magukon kívül, annál lelkesebben hangoztatták: „Mindent jól tesz: a süketeknek visszaadja hallásukat a némáknak beszédüket."

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra Zs. 29, 2-3 ❿

Áldalak Uram, mivel fölemeltél, elleneim kényére nem vetettél: Uram, hozzád kiáltottam és nyomban meggyógyultam.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Tekints kegyesen, kérünk Urunk, szolgálatunkra, hogy amit felajánlottunk, neked kedves legyen, nekünk pedig gyengeségünkben oltalmunk. A mi Urunk . . .

Felajánló ima ⑫

Lásd a 69. lapon: ⑬

Ródd le tiszteleted adóját az Úrnak vagyonodból és termésed zsengéjéből, akkor majd bőséggel telnek meg csűreid és szőlőpréseidben túlcsordul a must.

Áldozásra *Péld. 3, 9-10* ⑭

Lásd a 87. lapon: ⑮

Szentséged magunkhoz vétele, kérünk Urunk, váljék testünk és lelkünk oltalmára, hogy mindkettőben meggyógyulva, dicsekedhessünk a mennyei orvosság teljes gyógyító hatásával. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima ⑯

Lásd a 87. lapon: ⑰

PÜNKÖSD UTÁNI 12. VASÁRNAP

Az Evangélium irgalmas szamaritánusa, az Atyák magyarázata szerint, elsősorban maga az Úr Jézus, aki megkönyörült a gonoszlélek áldozatán: a lelki kincseiből kifosztott, bűnöktől sebesített emberen és gondjaiba vette. Megváltó kegyelmével meggyógyítja lelki sebeinket és istengyermeki életre kelt. Az irgalmas szamaritánus példája azonban minden Krisztus-tanítványt kötelez: az ítéleten az irgalmasság testi-lelki cselekedeteit kéri számon tőlünk az Úr s ezek biztosítják örök üdvösségünket, hiszen Krisztus azonosítja

magát felebarátunkkal: „Amit legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek" (Máté 25, 40). Aminek az apostolok saját erejükből nem voltak képesek küldetésük teljesítésére, mely már nem a régi törvény betűjének, hanem a lelki megigazulásnak hirdetése (Szentlecke), úgy mi sem vagyunk képesek arra, hogy a felebaráti szeretet új törvényének szellemében éljünk és tegyünk, Isten kegyelme nélkül.

Bevonulásra
Zs. 69, 2-3 ❷

Istenem, gondolj megmentésemre, Uram, siess segítségemre; zavard szégyenbe ellenségeimet, kik halálra keresnek engemet. ✠ Forduljanak vissza, alázódjanak meg, kik lesik estemet. Dicsőség . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Mindenható és irgalmas Isten, ki híveidet arra segíted, hogy neked méltó és dícséretes módon szolgáljanak, add meg kérünk, hogy az általad ígért boldogság felé botlás nélkül siethessünk. A mi Urunk . . .

Szentlecke
2. Kor. 3, 4-9 ❺

Testvérek: Bizalmunk Isten iránt Krisztusból ered. Nem mintha saját erőnkből képesek volnánk valamit is kigondolni magunkról, hiszen képességünk Istentől származik. Ő tett minket alkalmassá arra, hogy az Újszövetség szolgái legyünk, nem a betűé, hanem a léleké. Hiszen a betű öl, a lélek pedig éltet. Ha már a halálnak betűkkel kőbevésett szolgálata oly dicsőséges volt, hogy Izrael fiai nem tekinthettek Mózes arcába, arcának múló ragyogása miatt, hogyan ne lenne sokkal dicsőségesebb a Lélek szol-

gálata? Ha ugyanis már a kárhoztatás szolgálata dicsőséges, mennyivel nagyobb dicsőséggel múlja felül azt a megigazulás szolgálata.

Átvonulásra
Zs. 33, 2-3
Zs. 87, 2 6

Minden időben áldom az Urat, dícsérete mindíg ajkamon marad. Lelkemnek büszkesége ő, hallja meg és vígadozzék minden istenhívő. Alleluja, alleluja! Isten, üdvösségemnek Istene, éjjel-nappal hozzád kiáltok. Alleluja.

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium
Lk. 10, 23-37 8

Abban az időben Jézus tanítványaihoz fordult és így szólt: „Boldog a szem, mely látja, amit ti láttok. Mondom nektek, sok próféta és király szerette volna látni, amit ti láttok, de nem látta, és hallani, amit ti hallotok, de nem hallotta." Akkor odalépett egy törvénytudó és próbára akarta tenni. „Mester, mondta, mit tegyek, hogy eljussak az örök életre?" Ő megkérdezte: „Mit szab meg a törvény? Hogyan olvasod?" Az így válaszolt: „Szeresd Uradat Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, minden erődből és teljes elmédből; felebarátodat pedig, mint önmagadat." „Helyesen feleltél, dicsérte meg, tégy így és élni fogsz." Ő azonban igazolni akarta magát és tovább kérdezte Jézust: „De ki az én felebarátom?" Erre Jézus vette át a szót: „Egy ember lement Jeruzsálemből Jerikóba. Rablók kezére került, azok kifosztották, véresre verték és félholtan otthagyták. Egy pap jött lefelé az úton, észre-

vette, de továbbment. Később egy levita jött arra, meglátta, de ő is elment mellette. Végül egy szamaritánusnak is arra vitt az útja. Mikor megpillantotta, megesett rajta a szíve. Odament hozzá, olajat és bort öntött sebeire és bekötözte azokat. Aztán föltette teherhordó állatára, szállásra vitte és gondját viselte. Másnap reggel elővett két dénárt és a gazdának adta e szavakkal: Viseld gondját. Amivel többet költesz rá, megadom neked, amikor visszatérek. – Mit gondolsz, e három közül melyik a felebarátja annak, aki a rablók kezére került?" „Aki irgalmasságot cselekedett vele", felelte az. Jézus így szólt hozzá: „Menj és tégy hasonlóképpen."

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra 2. Móz. 32, 11 ⑩

Így imádkozott Mózes Urának, Istenének színe előtt: Miért haragszol népedre, Uram? Csillapítsd haragod! Emlékezzél meg Ábrahámról, Izsákról, Jákobról, hogyan igérted meg nekik esküvel a tejjel-mézzel folyó földet! És kiengesztelődött az Úr és elengedte a büntetést, mellyel népét fenyegette.

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Tekints kegyesen, kérünk Urunk, ezekre az adományokra, melyeket szent oltárodra teszünk, hogy nekünk bőséges bocsánatot, nevednek pedig dicsőséget szerezzenek. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⑬

Áldozásra
Zs. 103, 13 14

Uram, teremtésed gyümölcsei töltsék be a földet, teremts elő a földből kenyeret és emberszívet vidámító bort: a kenyér teszi erőssé az embert s arca olajtól örömben ragyog.

Lásd a 87. lapon: 15

Áldozás utáni ima 16

Kérünk Úr Isten, keltsen új életre ez a szentáldozás és adjon nekünk engesztelést és oltamat. A mi Urunk...

Lásd a 87. lapon: 17

PÜNKÖSD UTÁNI 13. VASÁRNAP

Ma hitünk, reményünk és szeretetünk növekedéséért könyörgünk: az isteni erények növekedésével a megszentelő kegyelem erősödik a lelkünkben. A Szentleckében azt magyarázza az Apostol, hogy a megigazulásra és üdvösségre nem a mózesi törvény, hanem a Krisztusba vetett hit vezet. Isten Ábrahámnak tett ígérete, hogy benne részesül áldásban minden nemzet, Krisztus által valósult meg. A mózesi törvénynek ebben csak előkészítő szerepe volt, amennyiben megőrizte a zsidóság hitét az igaz Istenben és ébren tartotta bennük a Megváltó vágyát. Gyakorlatban, az emberi gyengeség miatt, azonban inkább csak a törvényszegések elszaporodását okozta; ám ezzel is egyre szükségesebbé tette a krisztusi megváltást, melyből a hívő megigazulása és üdvössége fakad. Az Evangélium a leprások megtisztulásában ezt a megigazulást szemlélteti: igazi lelki megtisztulásban csak a tizedik leprás részesült, mert élő hite volt, mely szeretetben és hálában jutott kifejezésre.

Bevonulásra
Zs. 73, 20. 19 2

Tekintsd Urunk, szövetségedet, ne vesd el végleg szegényeidet: kelj föl, Uram, vedd kezedbe ügyed, kiáltó

szavunkra ne légy süket. ✠ Isten, örökre mért hogy elvetettél? Legelőd nyája ellen haragra mért gerjedtél? Dicsőség... Tekintsd Urunk...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Mindenható Isten, növeld bennünk a hitet, reményt és szeretetet és hogy méltók legyünk igéreted elnyerésére, add, hogy szeressük parancsaidat. A mi Urunk...

Szentlecke *Gal. 3, 16-22* ❺

Testvérek: Ábrahámnak és utódjának szólt az igéret. Nem így olvassuk: „utódainak", többesszámban, hanem egyesszámban: „utódodnak", aki Krisztus. Ezzel azt akarom mondani: az Isten által korábban jogerőre emelt végrendeletet a négyszázharminc esztendővel később adott törvény nem érvényteleníti, hogy az igéret semmissé váljék. Ha ugyanis a törvényből származnék az örökség, akkor nem az igéretből. Ábrahámot viszont az igéret alapján ajándékozta meg Isten. Mirevaló tehát a törvény? A törvényszegések végett lépett érvénybe, míg el nem jön az utód, akinek az igéret szólt. Angyalok által lépett érvénybe, közvetítő útján. A közvetítő azonban nem csak egynek a közvetítője, az Isten pedig egy. Ellentétben áll tehát a törvény Isten igéreteivel? Semmi esetre sem! Akkor származnék valóban a törvényből a megigazulás, ha volna éltető erő a törvényben. De az írás mindent a bűn alá foglalt, hogy az igéretben Jézus Krisztus hite által részesüljenek a hívők.

Átvonulásra
Zs. 73, 20. 19 ❻
Zs. 89, 1

Tekintsd Urunk, szövetségedet, ne vesd el végleg szegényeidet: kelj föl Uram, vedd kezedbe ügyed, kiáltó szavunkra ne légy süket. Alleluja, alleluja! Uram, te lettél menedékünk nemzedékről nemzedékre! Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Lk. 17, 11-19 ❽

Abban az időben: Amint Jézus Jeruzsálem felé tartott, átment Szamaria és Galilea határvidékén. Mikor betért egy faluba, tíz leprás férfi jött feléje. Megálltak és már messziről kiáltották: „Jézus, Mester, könyörülj rajtunk." Rájuk tekintett és így szólt: „Menjetek, mutassátok meg magatokat a papoknak." Amint odafelé mentek, megtisztultak, de csak egy tért vissza közülük, amikor látta, hogy meggyógyult. Hangos szóval áldotta Istent és lába elé borulva hálálkodott. Ez szamaritánus volt. Jézus megkérdezte: „Nem tízen tisztultak meg? Hol a többi kilenc? Nem akadt más, aki visszajött volna, hogy hálát adjon Istennek, csak ez az idegen?" Azzal hozzáfordult: „Kelj föl, menj! Hited meggyógyított téged."

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra
Zs. 30, 15-16 ❿

Benned bízom, Uram, egyre ezt mondom: Te vagy Istenem, kezedben sorsom!

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⑫

Tekints kegyesen, Urunk, népedre, néped ajándékaira, s áldozatunkkal kiengesztelve bocsásd meg bűneinket és teljesítsd kéréseinket. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⑬

Áldozásra *Bölcs. 16, 20* ⑭

Mennyei kenyeret adtál nekünk, Uram, melyben csupa gyönyörűség, csupa édes íz van.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Add, kérünk Urunk, hogy e mennyei szentségek vétele által egyre közelebb jussunk örök üdvösségünkhöz. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

PÜNKÖSD UTÁNI 14. VASÁRNAP

„Senki két úrnak nem szolgálhat." Választanunk kell Isten és a földi javak szolgálata között. Jól jegyezzük meg: szolgálatról, vagyis belső meghódolásról van szó, nem pedig megélhetésünk érdekében végzett becsületes munkáról. Jézus az isteni gondviselésről szóló mélyértelmű tanításában nem tétlen csodavárásra nevel, hanem az anyagi javak lázas hajszájától óv. Ma jobban tudjuk, mint valaha, hogy ez lélektelen géppé züllesztí az embert. A Szentlecke Isten szolgálatát a „lélek szerint való életnek" nevezi s ezzel szembehelyezi a „test kívánságainak" követését. A „lélek" Szent Pál nyelvén a megigazult kegyelmi állapotot, a „test" pedig a bűn hatalmában élő embert jelenti. Bűnös testi-

lelki indulatainkat kell tehát „keresztre feszítenünk" Krisztussal, hogy megigazult kegyelmi életet tudjunk élni. Kérdezzük meg magunkat, hogy a „test cselekedetei" vagy a „lélek gyümölcsei" találhatók-e meg életünkben, abból majd kitűnik, hogy melyik úrnak szolgálunk. Feladatunkat Krisztus szava határozza meg: Keressétek elsősorban Isten országát és annak igazságát!"

Bevonulásra Zs. 83, 10-11 ❷

Védőpajzsunk, Isten, tekints le ránk és nézz Fölkented arcára! Csarnokaidban egy nap többet ér egyéb napoknak ezreinél. ✠ Mennyire szeretem hajlékodat, seregek Ura! Vágyódik a lelkem s epedve sóvárog feléd, Isten temploma! Dicsőség... Védőpajzsunk.

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Őrizd meg Egyházadat, kérünk Urunk, soha nem apadó irgalmaddal, s mivel nélküled a halandó ember elesik, a te segítséged vonja el a rossztól és vezesse az üdvösség útjára. A mi Urunk...

Szentlecke Gal. 5, 16-24 ❺

Testvérek: Lélek szerint éljetek! Akkor nem fogjátok teljesíteni a test kívánságait. A test ugyanis a lélek ellen tusakodik, a lélek pedig a test ellen, s ellentétben állnak egymással. Így nem azt teszitek, amit szeretnétek. Ha a lélek vezet, nem vagytok a törvény alá rendelve. A test cselekedetei nyilvánvalóak: paráznaság, tisztátalanság, szemérmetlenség, fajtalanság, bálványimádás, babonaság, ellenségeskedés,

viszálykodás, vetélkedés, harag, veszekedés, szakadás, pártoskodás, irigykedés, gyilkosság, részegeskedés, tobzódás, s ezekhez hasonlók. Amint azelőtt mondtam, most megismétlem: Aki ilyesmit tesz, nem lesz Isten országának örököse. A Lélek gyümölcsei viszont: szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, szerénység, önmegtartóztatás, tisztaság. Ezek ellen nincs törvény. Akik Krisztus Jézushoz tartoznak, keresztre feszítették testüket szenvedélyeikkel és kívánságaikkal együtt.

Átvonulásra
Zs. 117, 8-9 6
Zs. 94, 1

Jobb az Istenre hagyatkozni, mint emberekben bizakodni; jobb az Istenhez menekülni, mint reményt a fejedelmekbe vetni. Alleluja, alleluja. Jöjjetek, örvendezzünk az Úr előtt, ujjongjunk Üdvünk, Istenünk előtt. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium
Mt. 6, 24-33 8

Abban az időben így szólt Jézus tanítványaihoz: Senki két úrnak nem szolgálhat: vagy gyűlöli az egyiket s a másikat szereti, vagy egyikhez ragaszkodik s a másikat megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak. Azt mondom tehát nektek: Ne aggódjatok megélhetéstek miatt, hogy mit egyetek, vagy mit igyatok, sem testetek miatt, hogy mibe öltözzetek. Nem több-e az élet az eledelnél, s a test nem több-e a ruhánál? Nézzétek az ég madarait! Nem vetnek, nem aratnak s csűrökbe sem gyűjtenek;

mennyei Atyátok táplálja őket. Nem értek ti többet azoknál? Ugyan melyiktek toldhatja meg életkorát csak egy arasznyival is, ha aggodalmaskodik? És a ruha miatt miért nyugtalankodtok? Nézzétek a mezei liliomokat, mint növekednek. Nem fáradoznak s nem fonnak. Mondom nektek: Még Salamon sem volt minden dicsőségében úgy felöltözve, mint egy ezek közül. Ha pedig Isten így öltözteti a mezei virágot, amely ma virít, de holnap kemencébe kerül, nem sokkal inkább titeket, kicsinyhitűek? Ne nyugtalankodjatok tehát és ne kérdezzétek: Mit együnk? vagy: Mit igyunk? vagy: Mibe öltözzünk? Mindezt a pogányok keresik. Hiszen tudja mennyei Atyátok, hogy minderre szükségtek van. Ti keressétek elsősorban Isten országát s annak igazságát, és ezeket is mind megkapjátok.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Az Úr angyala őrködik az istenfélők közt s megmenti őket minden bajtól. Izleljétek és lássátok, mily jóságos az Úr.

Felajánlásra ⑩ *Zs. 33, 8-9*

Lásd a 63. lapon: ⑪

Engedd, kérünk Urunk, hogy ez az üdvöthozó áldozati ajándék megtisztítson bűneinktől és kiengesztelje szent Fölségedet. A mi Urunk . . .

Felajánló ima ⑫

Lásd a 69. lapon: ⑫

Áldozásra *Mt. 6, 33* ⓮

Keressétek elsősorban Isten országát s annak igazságát, és mindent megkaptok hozzá.

Lásd a 87. lapon: ⓯

Áldozás utáni ima ⓰

Szüntelen tisztítsanak és erősítsenek minket szentségeid, Istenünk, és vezessenek megváltásunk örök céljához. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⓱

PÜNKÖSD UTÁNI 15. VASÁRNAP

A naimi ifjú feltámasztásánál egyszerre nyilvánult meg Krisztus emberi gyöngédsége és isteni hatalma. Megesik a szíve a fiát sirató asszonyon s részvéte indítja arra, hogy csodát tegyen. Lelki értelemben az Úr valamennyi hívén véghezvitte a feltámasztás csodáját: a keresztségben istengyermeki életre keltett bennünket. Akik pedig halálos bűnbe estek, azoknak hányszor adott új életet a bűnbánat szentségében! Visszaadta őket sirató anyjuknak, az Egyháznak. Tanuljunk az Úrtól együttérzést szenvedő, botladozó embertársainkkal. Viseljük el hibáik gyöngéit és a jótettekbe soha bele ne fáradjunk (Szentlecke).

Bevonulásra *Zs. 85, 1. 2. 3* ❷

Hajolj hozzám, Istenem, és hallgass meg, bizakodó szolgádat, Uram, mentsd meg! Könyörülj rajtam, Istenem, hozzád kiáltok szüntelen! ✠ Uram, töltsd el örömmel szolgáló szívem, hiszen egészen neked szentelem. Dicsőség . . . Hajolj hozzám . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Állandó irgalmad tisztítsa és erősítse Egyházadat, Urunk, s mivel nélküled biztonságban fönn nem állhat, kormányozza folytonos gondoskodásod. A mi Urunk.

Szentlecke *Gal. 5, 25-26* ❺

Testvérek: Ha a Lélek szerint éltek, kövessétek is a Lelket. Ne törekedjünk hiú dicsőségre egymással vetélkedve s egymásra irígykedve. Testvérek, ha botláson érnek valakit, ti, akik lelkiek vagytok, intsétek meg a szelídség szellemében. De ügyelj, hogy magad kísértésbe ne essél. Viseljétek el egymás gyöngéit, így teljesítitek Krisztus törvényét. Aki beképzeli magának, hogy valami, holott semmi, önmagát áltatja. Vizsgálja meg mindenki tulajdon tetteit s tartsa meg dicsekvését önmagának, ahelyett hogy mások elé tárná. Hiszen mindenkinek a maga terhét kell hordoznia. Akit a tanításra oktatnak, osztozzék tanítójával minden jóban. Ne áltassátok magatokat: Isten nem hagy magából gúnyt űzni! Amit az ember vet, azt le is aratja. Aki tehát testébe vet, testéből is arat majd romlást; aki pedig lelkébe vet, lelkéből arat örök életet. Ne fáradjunk bele a jótettbe, mert ha bele nem fáradunk, annakidején aratni is fogunk. Rajta hát! Amíg időnk van, tegyünk jót mindenkivel, főképp pedig hittestvéreinkkel.

Átvonulásra *Zs. 91, 2-3* *Zs. 94, 3* ❻

Jó az Urat dicsérve áldani, s magasztalni téged, Magasságbeli! Jóságod hirdetni, mikor ébred a hajnal, hűséged éjjelente magasztalni dallal. Alle-

luja, alleluja! Mert nagy Isten az Úr és nagy király az egész föld felett! Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Lk. 7, 11-16* ❽

Abban az időben: Jézus egy Naim nevű városba ment. Tanítványai és nagy néptömeg ment vele. Mikor a város kapujához közeledett, halottat hoztak ki, egy anyának egyetlen fiát. Az anya özvegy volt. A városból sok nép kísérte. Mikor az Úr meglátta, megesett rajta a szíve és így szólt hozzá: „Ne sírj!" Aztán a koporsóhoz lépett és megérintette. Akik vitték, megálltak. Ő így szólt: „Ifjú, mondom neked, kelj föl!" Erre a halott felült és beszélni kezdett. Ő pedig odaadta őt anyjának. Félelem szállta meg mindnyájukat és áldani kezdték Istent: „Nagy próféta támadt köztünk, Isten meglátogatta népét!"

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra *Zs. 39, 2. 3. 4* ❿

Az Urat várva-vártam és ő meghallgatott, kiáltó szavamra hozzám hajolt és ajkamra új éneket adott: Istenünk dicséretét.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⓬

Szentségeid, Urunk, őrizzenek meg minket és védelmezzenek mindenkor az ördög támadásai ellen. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⓭

A kenyér, melyet adni fogok, az én testem a világ életéért.

Áldozásra *Jn. 6, 51* ⓮

Lásd a 87. lapon: ⓯

Hassa át lelkünket és testünket, Urunk, a mennyei adomány ereje, hogy ne a magunk véleménye, hanem annak hatása vezessen bennünket szüntelen. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima ⓰

Lásd a 87. lapon: ⓱

PÜNKÖSD UTÁNI 16. VASÁRNAP

Az Úr őszinteségre és szerénységre tanít a mai Evangéliumban. Amint Krisztust nem tartotta vissza a beteg meggyógyításától a farizeusok előítélete, úgy minket se akadályozzon meg emberi tekintet abban hogy jót tegyünk a lelkiismeretünk szerint. De egyenességünket őszinte alázatból fakadó szerénység egészítse ki: ne hiú feltűnési vágy vezessen, se ne keressük az emberek elismerését. Az őszinteség és alázat érettségére azonban csak úgy jutunk el, ha elmélyedünk Krisztus tanításában s megváltói művének szent titkaiban. Az Apostol is azért könyörög Istenhez a Szentleckében, hogy elmélkedő, „belső" emberekké tegyen minket, akik fel tudják fogni Kristus istenemberi szeretetét s követni is tudják életükben. A Könyörgés szavaival mi is ezt a kegyelmet kérjük.

Könyörülj rajtam, Istenem, hozzád kiáltok szüntelen, mert jó vagy Uram, kegyes vagy és nagy irgalmasságú mindazokhoz, kik segítségül hívnak. ✠ Hajolj hozzám, Istenem, és hallgass meg, mert szegény vagyok és gyámoltalan. Dicsőség . . . Könyörülj rajtam . . .

Bevonulásra *Zs. 85, 3. 5. 1* ❷

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés 4

Kérünk Urunk, legyen velünk mindíg a te kegyelmed: indítson, támogasson és adja, hogy jócselekedetekben buzgólkodjunk. A mi Urunk . . .

Szentlecke *Ef. 3, 13-21* 5

Testvérek: Kérlek titeket, ne csüggedjetek értetek viselt szenvedéseim miatt. Ez csak dicsőségtekre szolgál. Ezért térdet hajtok Urunk Jézus Krisztus Atyja előtt, akitől minden közösség származik mennyben és földön. Adja meg nektek dicsőségének gazdagsága szerint, hogy Lelke által megerősödjetek belső emberré, hogy a hittel Krisztus lakjék szívetekben, s ti gyökeret verjetek és alapot vessetek a szeretetben. Akkor majd föl tudjátok fogni az összes szentekkel együtt, mi a szélesség és hosszúság, magasság és mélység, megismeritek Krisztusnak minden ismeretet fölülmúló szeretetét és beteltek Isten egész teljességével. Neki pedig, aki a bennünk működő erővel mindent megtehet azon fölül is, amit kérünk vagy megértünk: dicsőség legyen az Egyházban és Krisztus Jézusban minden nemzedéken át örökkön örökké. Amen.

Átvonulásra *Zs. 101, 16-17* *Zs. 97, 1* 6

Uram, minden nép féli majd neved, a föld királyai elismerik dicsőségedet, mivel az Úr fölépíti Siont és dicsőségében megjelenik ott. Alleluja, alleluja! Az Úrnak új dalt énekeljetek, mert csodadolgokat cselekedett. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: 9

Evangélium *Lk. 14, 1-11*

Abban az időben: Jézus szombaton egyik előkelő farizeus házába ment, hogy nála étkezzék. Az ott tartózkodók szemmel tartották. Volt ott egy vízkóros ember. Jézus megkérdezte a törvénytudókat és a farizeusokat: „Szabad-e szombaton gyógyítani, vagy nem szabad?" Azok hallgattak. Erre ő menten meggyógyította és elbocsátotta azt, hozzájuk pedig így szólt: „Ha közületek valakinek fia, vagy ökre gödörbe esik, nem húzza ki szombaton is?" Azok nem tudtak mit felelni. A meghívottaknak pedig példabeszédet mondott, mert észrevette, hogyan válogatják a főhelyeket. „Mikor lakodalomba hívnak, mondta, ne ülj az első helyre, mert akadhat a meghívottak közt nálad előkelőbb ember is. Aztán odajön az, aki meghívott titeket és fölszólít: Adj helyet ennek. Akkor szégyenszemre az utolsó helyet kellene elfoglalnod. Ha meghívnak, inkább menj, telepedjél le az utolsó helyre. Akkor odajön majd, aki téged meghívott és azt mondja: Barátom, jöjj följebb! Így becsületed lesz az egész asztaltársaság előtt. Mindazt ugyanis, aki fölmagasztalja magát, megalázzák; aki pedig megalázza magát, azt fölmagasztalják."

Lásd a 61. lapon:

Felajánlásra *Zs. 39, 14. 15*

Uram, tekints le rám és jöjj segítségemre. Piruljanak és szégyenkezzenek, kik életemre törnek. Uram, tekints le rám és jöjj segítségemre!

Lásd a 63. lapon:

Felajánló ima ⑫

Tisztíts meg, kérünk Urunk, ennek az áldozatnak erejével és irgalmasan úgy alakíts minket, hogy méltóképpen vehessünk benne részt. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⑬

Áldozásra *Zs. 70, 16-18* ⑭

Uram, egyedül igaz tanításodra emlékezem: te oktatsz ifjúkorom óta, ne hagyj el késő öregségemre sem.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Kérünk Urunk, mennyei szentségeiddel kegyesen tisztítsd és újítsd meg lelkünket, hogy testünk is új erőt nyerjen, most és a jövőben. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

PÜNKÖSD UTÁNI 17. VASÁRNAP

Isten ószövetségi tízparancsát, melyet az Úr hegyi beszédében szentesített és kiegészített, a mai Evangélium a szeretet kettős parancsában foglalja össze. „Szeress és tégy, amit akarsz" – mondja Szent Ágoston e kettős paranccsal kapcsolatban, mert aki Istent mindennél jobban szereti, felebarátját pedig úgy szereti, amint Isten törvényei szerint önmagát szeretnie kell, az nem vétkezik. A Szentlecke a testvéri szeretetnek a hívek közösségében történő megvalósítására: az egymás iránt való türelemre és a lelki egység fenntartására buzdít. A szeretet törvénye a legmagasabbrendű erkölcsi eszményt állítja elénk, amelyet csak az hirdethetett, aki maradéktalanul meg is valósította: Jézus Krisztus. Ő, mint „Dávid fia", valóságos ember ugyan, Dávid mégis Urának ismeri el, mert valóságos Isten is: az Atyaisten értünk emberré lett, egyszülött Fia (Evangélium).

Bevonulásra *Zs. 118, 137* ❷

Igaz vagy, Úr Isten, és ítéletedben igazságos, légy irgalmas szolgádhoz. ✠ Boldog, akinek útja szennytelen s az Úr törvényét járja szüntelen. Dicsőség... Igaz...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk Urunk, segítsd népedet, hogy a gonosz lélek fertőző hatását elkerülje és tiszta szívvel csak téged, egyedüli Istenét kövesse. A mi Urunk...

Szentlecke *Ef. 4, 1-6* ❺

Testvérek: Kérlek titeket én, aki fogoly vagyok az Úrban, hogy méltóan éljetek ahhoz a hivatáshoz, amelynek részesei lettetek, igaz alázatosságban, szelídségben és türelemben. Viseljétek el egymást szeretettel. Törekedjetek arra, hogy a béke kötelékében fönntartsátok a lelki egységet. Egy a Test és egy a Lélek, mint ahogy hivatástok is egy reményre szól. Egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség. Egy az Isten, mindnyájunk Atyja, aki minden fölött áll, mindent átjár és mindenben benne van. Áldott ő mindörökkön örökké. Amen.

Átvonulásra *Zs. 32, 18. 6 Zs. 101, 2* ❻

Boldog a nép, melynek az Úr az Istene, a nép, mely az Úrnak valasztott öröke! Az Úr szava alkotta az eget s lehelete a csillagsereget. Alleluja, alleluja! Uram, hallgasd meg imádságom, jusson el hozzád kiáltásom. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Mt. 22, 34-46 ❽

Abban az időben Jézus köré gyültek a farizeusok s közülük egy törvénytudó, hogy próbára tegye, a következő kérdéssel fordult hozzá: „Mester, melyik a legfőbb parancs a Törvényben?" Jézus így felelt: „Szeresd Uradat Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez a legfőbb: az első parancs. A második hasonló ehhez: Szeresd felebarátodat, mint önmagadat. E két parancson függ az egész törvény és a próféták." Mivel a farizeusok együtt voltak, Jézus ezt a kérdést vetette föl nekik: „Mit tarttok ti a Messiásról? Kinek a fia?" „Dávidé", felelték. Ő továbbkérdezte: „Hogyan hívhatja akkor Dávid a Lélek sugallatára Urának őt, hiszen így szól: Mondá az Úr az én Uramnak: Jobbom felől foglalj helyet, míg lábad alá zsámolyul alázom valamennyi ellenségedet? Ha tehát Dávid maga hívja őt urának, hogyan lehet az ő fia?" Senki sem akadt, aki egy szót is tudott volna erre felelni, s attól a naptól fogva senki sem merte többé kérdéseivel zaklatni őt.

Lásd a 61. lapon: ❽

Felajánlásra
Dán. 9, 17-19 ❿

Én, Dániel, ezt az imát intéztem Istenhez: Hallgasd meg Uram szolgád könyörgését és töltsd be jelenléted ragyogásával szentélyedet: tekints irgalommal erre a népre, mely fölött segítségül hívtuk nevedet, Uram.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⑫

Alázatosan kérjük Fölségedet, Urunk, hogy eléd hozott áldozati ajándékaink múlt és jövő bűneinktől szabadítsanak meg minket. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⑬

Áldozásra *Zs. 75, 12-13* ⑭

Tegyetek fogadalmat és tartsátok is meg, amit az Úr Istennek fogadtok, kik a környékről áldozati ajándékot hoztok: a félelmetes Istennek, ki megtöri a fejedelmek gőgjét s rettenetes a föld királyai előtt.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Szentségeid megszentelő ereje, mindenható Isten, gyógyítsa meg bűneinket és legyen az örök életre szóló orvosságunk. A mi Urunk.

Lásd a 87. lapon: ⑰

PÜNKÖSD UTÁNI 18. VASÁRNAP

Az Úr testi gyógyításainak célja mindig a lelkek meggyógyítása s az Istenbe vetett hit felkeltése volt. Lelkünk gyógyulásának, bűnös hajlamaink legyőzésének, életünk egészséges belső rendjének feltétele az, hogy Isten megbocsássa bűneinket. Erről azonban nem lehetnénk biztosak, ha nem hinnénk, hogy „az Emberfiának van hatalma a földön a bűnök megbocsátására". Ezt a hitünket erősíti meg a mai Evangélium csodája. De nem volna teljes hitünk, ha nem hinnénk azt is, hogy a bűnbocsájtás hatalma élő

erő az Egyházban, melyet az Úr feltámadása napján átadott az apostoloknak és utódaiknak. Az Egyházban tehát megkapjuk bűneink bocsánatát, de ennél sokkal többet: Krisztus egész vallási tanítását és az istenfiúi életben való haladás és végső kitartás kegyelmét (Szentlecke). Ezért a kegyelemért imádkozzunk a Könyörgés és a különösen mélyértelmű Csendes imádság szavaival.

Bevonulásra
Sirák. 36, 18 ❷
Zs. 121, 1

Békességet adj, Uram, a benned bízóknak, igazold prófétáid jövendölését és hallgasd meg szolgádnak, Izrael népének könyörgését. ✠ Menynyire örültem, mikor azt mondták nekem: az Isten házába megyünk. Dicsőség . . . Békességet . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk Urunk, irgalmad ereje kormányozza szívünket, mivel nélküled nem lehetünk kedvesek előtted. A mi Urunk . . .

Szentlecke
1. Kor. 1, 4-8 ❺

Testvérek: Szüntelenül hálát adok Istenemnek miattatok Isten kegyelméért, amelynek Krisztus Jézusban részesei lettetek. Benne meggazdagodtatok minden tanításban és ismeretben. A Krisztusról szóló tanítás megerősödött köztetek. Így semmiféle kegyelmet nem nélkülöztök, csak Urunk Jézus Krisztus megjelenését várjátok, aki mindvégig meg is erősít titeket, hogy feddhetetlenek legyetek Urunk Jézus Krisztus eljövetele napján.

Átvonulásra
Zs. 121, 1. 7 ❻
Zs. 101, 16

Mennyire örültem, mikor azt mondták nekem: az Isten házába megyünk. Lakozzék béke erős bástyáid mögött, bőséges jólét falaid között. Alleluja, alleluja! Uram, minden nép féli majd neved, a föld királyai elismerik dicsőségedet. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Mt. 9, 1-8 ❽

Abban az időben: Jézus bárkába szállt, átkelt a tavon és lakóvárosába érkezett. Ott egy hordágyon fekvő bénát hoztak elébe. Hitük láttára Jézus ezekkel a szavakkal fordult a bénához: „Bízzál fiam! Bocsánatot nyertek bűneid." Néhány írástudó erre azt gondolta magában: „Ez káromkodik." Jézus gondolataikba látva így szólt: „Miért gondoltok rosszat magatokban? Mi könnyebb, ha azt mondom: Bocsánatot nyernek bűneid? – vagy, ha azt: Kelj föl és járj? Tudjátok meg tehát, hogy az Emberfiának van hatalma a földön a bűnök megbocsátására." Ezzel a bénához fordult: „Kelj föl, fogd ágyadat és menj haza!" Az fölkelt és hazament. Ennek láttára félelem fogta el a népet és magasztalni kezdték Istent, hogy embernek ekkora hatalmat adott.

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra
2. Móz. 24, 4-5 ❿

Mózes oltárt szentelt az Úrnak, égő és békeáldozatot mutatott be rajta, meg édesillatú esti áldozatot mutatott be Istennek, Izrael fiainak szeme láttára.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⑫

Isten, ki ebben az áldozatban végbemenő csodálatos csere által egyedülvaló, fölséges istenséged részeseivé teszel minket, add kérünk, hogy amint igazságodat megismertük, azt méltó erkölcsi életünkkel el is érjük. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⑬

Áldozásra *Zs. 95, 8-9* ⑭

Hozzatok ajándékot áldozatra, jöjjetek csarnokába, imádjátok az Urat szent templomában!

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Szent táplálékoddal megerősítve, hálát adunk neked Urunk, és kérjük, hogy irgalmadban tégy minket méltóvá ahhoz, amiben részesültünk. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

PÜNKÖSD UTÁNI 19. VASÁRNAP

Az Evangélium királyi menyegzője az örök üdvösség képe. Isten első meghívottjai a választott nép fiai voltak, de azok, – a megtértek kis csoportjától eltekintve – elutasították a krisztusi üdvösséget. Földi büntetésük Jeruzsálem pusztulása volt. Krisztus megváltása óta már minden nép fia hivatalos Isten országába. De mennyien vannak most is, akik kimentik magukat! Mennyien a „keresztények", akik „nem érnek rá" Isten és a lelkük ügyével foglalkozni! S mennyien, akik odaülnének ugyan a menyegzős asztalhoz, csak az ingyen felajánlott ünneplő ruhát nem hajlandók magukra ölteni!

A mi ünneplőbe öltözésünk Isten kegyelmében való belső megújulást, a krisztusi szellemben, igazságban és szentségben újjáteremtett ember tudatos magunkra öltését jelenti (Szentlecke). Így leszünk képesek arra, hogy szeretetünk szabadságában teljesítsük Isten akaratát (Könyörgés).

Bevonulásra Zs. 77, 1 ❷

A nép üdvössége én vagyok, mondja az Úr: ha bármi bajban hozzám kiáltanak, meghallgatom őket és Istenük leszek mindvégig. ✠ Vigyázz, népem, törvényeimre, hallgass figyelemmel ajkam szavára. Dicsőség . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Mindenható irgalmas Isten, háríts el rólunk könyörületesen minden bajt, hogy testben és lélekben egyaránt fölkészülten, szabadon teljesíthessük akaratodat. A mi Urunk . . .

Szentlecke Ef. 4, 23-28 ❺

Testvérek: Újuljatok meg gondolkodástok szellemében s öltsétek magatokra az új embert, aki Isten hasonlóságára tiszta igazságban és szentségben alkotott teremtmény. Szakítsatok ezért a hazudozással, s beszéljen mindenki őszintén felebarátjával, hiszen egymásnak tagjai vagyunk. Ha haragusztok is, ne vétkezzetek. A nap ne nyugodjék le haragotok fölött. Ne engedjetek az ördögnek. Aki lopott, ne lopjon többé, hanem dolgozzék és keze munkájával keresse kenyerét, hogy legyen mit adnia a szűkölködőknek is.

Legyen előtted imádságom, mint jóillatú áldozat, Uram, hozzád emelem kezem, mint esti áldozat idején. Alleluja, alleluja! Áldjátok Istent, hívjátok segítségül nevét, hirdessétek a népeknek tetteit. Alleluja!

Átvonulásra
Zs. 140, 2
Zs. 104, 1 ❻

Lásd az 59. lapon: ❼

Abban az időben a következő példabeszédben szólt Jézus a papi fejedelmekhez és farizeusokhoz: Hasonlít a mennyek országa egy királyhoz, aki menyegzőt rendezett fiának. Elküldte tehát szolgáit, hogy hívják a meghívottakat a menyegzőre. De azok nem akartak jönni. Erre más szolgákat küldött: „Mondjátok meg a meghívottaknak: Elkészítettem lakomámat, ökreimet és hízlalt állataimat leöltem, minden kész. Jöjjetek a menyegzőre!" De azok nem törődtek vele. Elmentek, ki majorjába, ki meg keresete után. Mások pedig megfogták a szolgákat, megverték, sőt meg is ölték őket. Amint a király ezt meghallotta, haragra lobbant. Kivezényelte hadseregét, a gyilkosokat fölkoncolta, városukat pedig fölégette. Aztán így szólt szolgáihoz: „A menyegző ugyan kész, de a meghívottak nem voltak méltók rá. Menjetek ki tehát a keresztutakra, s akit csak találtok, hívjátok a menyegzőre." A szolgák kimentek az utakra és összegyüjtöttek rosszakat és jókat, ahogy jöttek, úgyhogy a lakodalmas ház megtelt vendégekkel. Mikor a király bement, hogy lássa a vendégeket, észrevett egy embert, aki nem volt menyeg-

Evangélium
Mt. 22, 1-14 ❽

zős ruhában. „Barátom, szólította meg, hogy jöttél ide menyegzős ruha nélkül?" Ő hallgatott. Erre a király megparancsolta a szolgáknak: „Kötözzétek meg kezét-lábát, s dobjátok ki a külső sötétségre! Ott sírás és fogcsikorgatás lesz. Sokan vannak a meghívottak, de kevesen a választottak."

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra Zs. 137, 7 ❿

Ha szorongatás vesz körül, Uram, megőrzöd éltemet, haragvó ellenségeimet elűzöd s megszabadít a te jobbkezed.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⓬

Engedd, kérünk Urunk, hogy a fölséged színe előtt most felajánlott ajándékok üdvösségünkre szolgáljanak. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⓭

Áldozásra Zs. 118, 4-5 ⓮

Azt parancsoltad, hogy hűségesen teljesítsük törvényedet: bárcsak arra irányulnának utaim, hogy megtartsam parancsaid.

Lásd a 87. lapon: ⓯

Áldozás utáni ima ⓰

Ate gyógyító működésed, Urunk, kegyesen irtsa ki belőlünk gonoszságainkat és adja meg, hogy mindvégig ragaszkodjunk parancsaidhoz. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⓱

PUNKÖSD UTÁNI 20. VASÁRNAP

A kafarnaumi tisztviselő lelkében a gyermeke miatt érzett aggodalom erősebb és kérésének teljesülése fontosabb, mint Jézus személye és a bele vetett hit (Evangélium). A mi kérő imáinkban is megvan annak a veszélye, hogy általuk Istent nem önmagáért, hanem érdekeink szolgálatáért tiszteljük. Krisztus azonban elsősorban hitet követel: Istentől való gyökeres függésünk alázatos elismerését. Ha Isten meghallgatja imádságunkat, ezt a hitet akarja erősíteni lelkünkben; ha úgy tűnik, hogy nem hallgatja meg, akkor arra akar nevelni, hogy őt érdek nélkül szeressük és szolgáljuk. Imádságunkban ne csak kérés, hanem imádás, dicséret és hálaadás is legyen. Szelíd alázattal fogadjuk az élet megpróbáltatásait s használjuk jól fel Isten nagy ajándékát, az időt, elmélyülő lelkiéletre, becsületes munkára és testvéri jótettekre. Ez a bölcs keresztény élet, a nyugodt lelkű istenszolgálat (Szentlecke, Könyörgés).

Bevonulásra
Dán. 3, 31. 29 ❷
Zs. 118, 1

Mindazt, amit tettél velünk, Urunk, igazságosan tetted, vétkeztünk ellened és megszegtük parancsaidat, de most dicsőítsd meg nevedet és cselekedjél velünk bőséges irgalmasságod szerint. ✠ Boldog, akinek útja szennytelen s az Úr törvényét járja szüntelen. Dicsőség... Mindazt...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk Urunk, adj megengesztelődve bocsánatot és békességet híveidnek, hogy minden bűntől megtisztulva nyugodt lélekkel szolgáljanak neked. A mi Urunk.

Szentlecke
Ef. 5, 15-21 ❺

Testvérek: Nagyon vigyázzatok arra, hogyan éltek: ne oktalanul, hanem bölcsen. Használjátok föl az időt,

mert rossz napok járnak. Ne legyetek oktalanok, hanem értsétek meg, mi az Úr akarata. Ne részegeskedjetek, mert a bor léhaságra vezet. Inkább Szentlélekkel teljetek el. Egymás közt zsoltárt, himnuszt és szent dalokat énekeljetek, daloljatok és zengedezzetek szívből az Úrnak. Adjatok hálát mindenkor, mindenért Urunk Jézus Krisztus nevében Istennek, az Atyának. Engedelmeskedjetek egymásnak Krisztus iránt való tiszteletből.

Átvonulásra
Zs. 144, 15-16 6
Zs. 107, 2

Uram, minden élő bizalommal néz rád, kellő időben te adod táplálékát, készséggel nyitod meg kezedet nekik s áldásoddal minden lény eltelik. Alleluja, alleluja! Kész az én szívem Istenem, kész az én szívem, hogy énekeljek és hárfát pengessek neked, fölséges Istenem. Alleluja.

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium
Jn. 4, 46-53 8

Abban az időben: Volt Kafarnaumban egy királyi tisztviselő, akinek betegen feküdt a fia. Mikor meghallotta, hogy Jézus Judeából Galileába érkezett, fölkereste őt és kérte, hogy jöjjön, gyógyítsa meg fiát. Már halálán volt. Jézus így szólt: „Ha jeleket és csodákat nem láttok, nem hisztek." „Uram, kérte ismét a királyi tisztviselő, jöjj el, míg meg nem hal gyermekem. „Menj csak, felelte Jézus, fiad él." Hitt az ember Jézus szavainak és hazament. Még útközben eléje jöttek szolgái és jelentették, hogy

fia életben van. Tudakozódott tőlük, melyik órában lett jobban. „Tegnap a hetedik órában hagyta el a láz", válaszolták. Az apa rájött, hogy éppen abban az órában mondta neki Jézus: „Fiad él." Erre egész házával együtt hívő lett.

Lásd a 61. lapon: ❾

Babilonnak vizei mellett ültünk és siralommal Siont emlegettük. Felajánlásra Zs. 136, 1 ❿

Lásd a 63. lapon: ⓫

Kérünk Urunk, adjanak ezek a szent titkok mennyei orvosságot és javítsák meg szívünk rendetlen hajlamait. A mi Urunk . . . Felajánló ima ⓬

Lásd a 69. lapon: ⓭

Jusson eszedbe, Uram, igéreted: ezzel keltettél szolgádban reményt s ez vigasztal lesújtottságomban. Áldozásra Zs. 118, 49-50 ⓮

Lásd a 87. lapon: ⓯

Add, kérünk Urunk, hogy mindig megtartsuk parancsaidat és így méltók lehessünk szent ajándékaidhoz. A mi Urunk . . . Áldozás utáni ima ⓰

Lásd a 87. lapon: ⓱

PÜNKÖSD UTÁNI 21. VASÁRNAP

Lelki erő és megbocsájtó szeretet – ez a mai vasárnap tanítása. Az Evangélium példabeszéde a Miatyánk szavait szemlélteti: „Bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsájtunk az ellenünk vétkezőknek." Esendőségünk miatt elsősorban Isten bocsánatára van szükségünk, de hányszor bántjuk meg embertársainkat is! „Amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, – tanítja Jézus – ti is tegyétek velük". Tehát szívből meg kell bocsájtanunk. A megbocsájtó szeretet azonban nem jelenti az erkölcsi rossz elnézését. A bűnt gyűlölni kell, – mondja Szent Ágoston – de az esendő embert szeretni. Az Apostol tehát lelki fegyverkezésre szólít fel a Szentleckében az erkölcsi rossz s annak szerzője, a Sátán ellen. Egyedül Isten fegyverzetében tudunk helytállni szent hitünk és az erkölcsi tisztesség mellett az ítélet napjáig.

Bevonulásra
Eszt. 13, 9. 10 ❷
Zs. 118, 1

Hatalmad alá tartozik, Uram, minden és semmi sem vonhatja ki magát akaratod alól, mert te alkottad a világegyetemet, az eget és földet és mindazt, ami az égbolt alatt van: a mindenség Ura te vagy! ✠ Boldog, akinek útja szennytelen s az Úr törvényét járja szüntelen. Dicsőség . . . Hatalmad . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk Urunk, őrizd meg családodat állandó jóságoddal, hogy védelmed alatt ment legyen minden bajtól és jótettekkel szolgálja szent nevedet. A mi Urunk . . .

Szentlecke
Ef. 6, 10-17 ❺

Testvérek: Erősödjetek meg az Úrban, hathatós erejéből. Öltsétek föl Isten fegyverzetét, hogy helyt tudjatok

állni az ördög cselvetéseivel szemben. Nem a vér s a test ellen kell viaskodnunk, hanem a fejedelemségek és hatalmasságok, e sötét világ kormányzói és az égi magasságok gonosz szellemei ellen. Öltsétek föl tehát Isten teljes fegyverzetét. Csak így tudtok ellenállni a gonosz napon és így tudtok mindent leküzdve helytállni. Álljatok ki tehát: derekatokra csatoljátok a tisztesség övét, öltsétek magatokra az igazság páncélját, lábatokra húzzátok a békesség evangéliumának hirdetésére a készség saruját. Mindehhez fogjátok a hit pajzsát, amelylyel elháríthatjátok a gonosz minden tüzes nyilát. Vegyétek föl az üdvösség sisakját és markoljátok meg a lélek kardját, ami Isten igéje.

Átvonulásra
Zs. 89, 1-2 ❻
Zs. 113, 1

Uram, te lettél menedékünk nemzedékről-nemzedékre. Mielőtt még a hegyek lettek, föld és világ mielőtt megszülettek, te vagy Isten mindörökre. Alleluja, alleluja! Izrael népe kijött Egyiptom földjéről, Jákob házanépe a barbár nép közül. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Mt. 18, 23-35 ❽

Abban az időben ezt a példabeszédet intézte Jézus tanítványaihoz: Hasonlít a mennyek országa egy királyemberhez, aki számot akart vetni szolgáival. Mikor elkezdte a számvetést, eléje állítottak egyet, aki tízezer talentummal tartozott. Mivel nem volt miből visszafizetnie, az úr megparancsolta, hogy adják el

őt feleségestül, gyermekestül, vagyonostul, és úgy fizessen. De a szolga leborulva kérlelte: „Légy türelemmel irántam, mindent vissza fogok fizetni." Az úr megkönyörült a szolgán, elbocsátotta s tartozását is elengedte. Amint a szolga kiment, találkozott egyik szolgatársával, aki száz dénárral tartozott neki. Megragadta, fojtogatni kezdte és követelte: „Add meg, amivel tartozol!" Szolgatársa leborulva kérlelte: „Légy türelemmel irántam, mindent vissza fogok fizetni." De ő nem engedett, hanem fogta, tömlöcbe vetette, amíg meg nem fizeti tartozását. Szolgatársai a történtek láttára igen elszomorodtak s menten elmondták uruknak mindazt, ami örtént. Az úr maga elé idézte őt és így szólt hozzá: „Te gonosz szolga! Kérésedre elengedtem minden tartozásodat. Nem kellett volna neked is megszánnod szolgatársadat, mint ahogy én megszántalak téged?" S az úr haragjában átadta őt a poroszlóknak, amíg meg nem fizeti minden tartozását. Így tesz mennyei Atyám is veletek, ha mindegyiktek szívből meg nem bocsát felebarátjának.

Lásd a 61. lapon: 9

Felajánlásra *Jób. 1* 10

Húsz földjén volt egy Jób nevű férfi: egyszerű, igaz és istenfélő. A sátán jogot kért magának, hogy megkísértse, és Isten hatalmat adott neki Jób vagyona és teste fölött. Erre elpusztította egész vagyonát, még gyermekeit is, sőt testét is súlyos fekéllyel borította.

Lásd a 63. lapon: 11

Fogadd, Urunk, kegyesen a most felajánlott áldozati adományokat, melyeket akaratod szerint mutatunk be, hogy kiengeszteljünk és hogy mindenható jóságodból visszanyerjük üdvösségünket. A mi Urunk . . .

Felajánló ima 12

Lásd a 69. lapon: 13

Tőled várom a segítséget, ígéretedben bízom: üldözőimen mikor hajtod végre ítéletedet? Gonoszul üldöznek engem, segíts meg Uram, Istenem!

Áldozásra *Zs. 118, 81* 14

Lásd a 87. lapon: 15

A halhatatlanság eledelében részesülve, kérünk Urunk, hogy amit szánkkal magunkhoz vettünk, tiszta lélekkel megőrizzük. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima 16

Lásd a 87. lapon: 17

PÜNKÖSD UTÁNI 22. VASÁRNAP

„Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, Istennek pedig, ami az Istené." Urunk a mai Evangélium bölcs szavaival lefegyverezte ellenfeleit. Ha egyszerűen azt mondta volna, hogy fizessék az adót elnyomóiknak, azzal lehetett volna vádolni, hogy elárulta népét; ha pedig azt: ne fizessék, nyilván a római hatalom ellen izgat. Jézus tanítása világos: híveitől elvárja, hogy engedelmeskedjenek a közhatalom gyakorlóinak, hiszen „nincs hatalom, csak Istentől" (Rom. 13, 1), s a vezetők azért kapták hatalmukat, hogy a közjót munkálják és rendet fenntartsák. Ha azonban Isten törvénye ellen rendelkeznek, azzal fordulnak szembe, aki-

től hatalmuk származik. Ebben az esetben érvényes Szent Péter szava: „Inkább kell engedelmeskedni Istennek, mint az embereknek (Ap. Csel. 5, 29). Ám mindennapi életünkben is meg kell adnunk Istennek, ami az övé: osztatlan szeretetünk szolgálatát. E szeretet növekedéséért könyörög az Apostol is a Szentleckében. Minél megvilágosultabb és nagylelkűbb a szeretetünk, annál határozottabb lesz lelkiismeretünk ítélete s annál termékenyebb lesz lelkiéletünk. Kérjük bizalommal, hogy Isten kegyelme fejezze be a lelkünkben megkezdett művét az ítélet napjáig (Szentlecke, Könyörgés).

Bevonulásra *Zs. 129, 3-4* ❷

Ha számontartod, Uram, gonoszságunkat, Uram, elviselni ki bírja azt? Ám nálad van a bocsánat, Izrael Istene! ✠ A mélységből kiáltok Uram, hozzád, hallgasd meg szavamat, Uram! Dicsőség... Ha számontartod...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, erőnk és oltalmunk, ki minden buzgóság forrása vagy, figyelj Egyházad buzgó könyörgésére és add, hogy amit hittel kérünk, azt valóban el is nyerjük. A mi Urunk...

Szentlecke *Filip. 1, 6-11* ❺

Testvérek: Bízom abban, hogy aki megkezdte bennetek a jót, be is fejezi Krisztus Jézus napjáig. Méltányos is, hogy így gondolkodjam mindnyájatokról, mert szívembe zártalak titeket, akik osztoztok kegyelmemben, akár bilincsekben vagyok, akár az evangéliumot védelmezem és megerősítem. Isten a tanúm, mennyire vágyakozom mindnyájatok után Krisztus Jézus szeretetében. Könyörgök is azért

hogy szeretetetek mindjobban gazdagodjék helyes ismeretben és teljes megértésben, hogy el tudjátok bírálni mi a helyes. Akkor tiszták és kifogástalanok lesztek Krisztus napjára, és bővelkedni fogtok az igaz élet Jézus Krisztus által szerzett gyümölcseiben Isten dicsőségére és dicséretére.

Átvonulásra
Zs. 132, 1-2 ❻
Zs. 113, 11

Íme, milyen jó és mily gyönyörűséges, együtt élni, mint a testvérek: mint drága olaj az ember fején, mely lecsordul a szakállra, Áron szakállára. Alleluja, alleluja! Kik félik az Urat, benne bizakodnak, ő a segítségük, oltalmat ő ad. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Mt. 22, 15-21 ❽

Abban az időben: A farizeusok félrevonultak és megtárgyalták, hogyan tudnák szaván fogni. Elküldték hozzá tanítványaikat a heródespártiakkal. „Mester, mondták neki, tudjuk, hogy igazmondó vagy, Isten útját az igazsághoz híven tanítod és nem mások szerint igazodol, mert nem vezet emberi tekintet. Mondd meg tehát, mi a te véleményed: Szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy nem?" Jézus átlátva álnokságukon, így szólt: „Mit kísérttek engem, képmutatók? Mutassátok az adópénzt!" Azok odanyújtottak egy dénárt. „Kinek a képe és fölirata ez?" – kérdezte Jézus. „A császáré", felelték. Erre azt mondta nekik: „Adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré, Istennek pedig, ami az Istené."

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra *Eszt. 14, 12* ⑪

Emlékezzél meg rólam, Uram, ki minden hatalmasságon uralkodol, s adj ajkamra helyes szavakat, hogy beszédem tetszésre találjon a király előtt.

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Add meg, irgalmas Isten, hogy ez az üdvös áldozat szakadatlanul irtogassa belőlünk bűneinket és óvjon meg minden viszontagságtól. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⑬

Áldozásra *Zs. 16, 6* ⑭

Hozzád kiáltok, mert meghallgatsz, Uram, figyelj rám és hallgasd meg szavam.

Lásd a 87. lapon: ⑭

Áldozás utáni ima ⑮

Eszentmise ajándékait magunkhoz véve, alázatosan kérünk Urunk, hogy gyengeségünk támaszává legyen az, amit rendelkezésed szerint emlékezetedre cselekszünk. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑮

PÜNKÖSD UTÁNI 23. VASÁRNAP

„Álljatok helyt az Úrban!" – kiáltja az Apostol a Szentleckében. Krisztusba vetett hitünk életre kelt minket is, mint Jairus leányát az apja hite, megment az erkölcsi elvérzéstől, mint testi bajától a beteg asszonyt (Evangélium), mégha gyarlóságunk miatt újra meg újra bűnbe estünk

volna is (Könyörgés). De élnünk is kell Krisztus kegyelmével! Ez a kegyelem a szent kereszttel jegyzett el minket s keresztúton vezet, mint az Apostolt, hogy kiszabadítson a földiek rabságából s az örök hazába vigyen (Szentlecke, Bevonulás verse). Legyünk hát hűségesek Krisztus kegyelméhez! Álljunk helyt keresztény élethivatásunkban, hogy méltók lehessünk Isten békéjére!

Bevonulásra
Jer. 29, 11 ❷
Zs. 84, 2

Békét készítek számotokra és nem büntetést, mondja az Úr: ha hozzám fordultok, meghallgatlak titeket és bárhol legyetek is, hazahozlak fogságtokból. ✠ Megáldottad, Uram, földedet, fiaid sorsát jóra fordítottad. Dicsőség ... Békét ...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk Urunk, oldozd fel néped vétkeit, hogy jóságod által kiszabaduljunk a bűnök bilincséből, melyekbe gyarlóságunk miatt kerültünk. A mi Urunk ...

Szentlecke
Filip. 3, 17 ❺

Testvérek: Kövessétek példámat! Figyeljetek azokra, akik úgy élnek, ahogy példámon látjátok. Ismételten megmondtam ugyanis, s most könnyezve mondom: Sokan úgy élnek, mint Krisztus keresztjének ellenségei. Végük a pusztulás, istenük a has, dicsőségük az, ami gyalázatuk, eszüket a földieken járatják. A mi hazánk azonban a mennyben van. Onnan várjuk az Üvözítőt is: az Úr Jézus Krisztust. Ő azzal az erővel, amellyel mindent hatalma alá vethet, átalakítja gyarló testünket és hasonlóvá teszi megdicsőült testéhez.

Átvonulásra
Zs. 43, 8-9
Zs. 129, 1-2 ❻

Ellenségünk kezéből, Uram, kiszabadítottál, a gyűlölködőkre szégyent borítottál. Az Istenben dicsekszünk mi örökké, hálát adunk nevének mindörökké! Alleluja, alleluja! A mélységből kiáltok Uram, hozzád, hallgasd meg szavamat, Uram! Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium ❽
Mt. 9, 18-26

Abban az időben: Mikor Jézus a néphez beszélt, egy előljáró lépett hozzá és lába elé borulva kérte: „Uram, leányom most halt meg, de jöjj, tedd rá kezedet és életre kel." Erre Jézus fölkelt és tanítványaival együtt elment vele. Egy asszony pedig, aki tizenkét éve vérzésben szenvedett, hátulról megérintette ruhája szegélyét. Azt gondolta magában: „Ha csak ruháját érintem is, meggyógyulok." Jézus erre megfordult, ránézett és így szólt: „Bízzál leányom, hited meggyógyított." Attól az órától fogva egészséges lett az asszony. Amikor Jézus az előljáró házába ért és látta a fuvolásokat és a lármás tömeget, rájuk szólt: „Távozzatok! Hiszen nem halt meg a leány, csak alszik." Azok kinevették. Miután eltávolították a tömeget, bement, megfogta a leány kezét és az életre kelt. Híre járt ennek az egész vidéken.

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra ❿
Zs. 129, 1-2

A mélységből kiáltok Uram, hozzád, hallgasd meg szavamat, Uram! A mélységből kiáltok Uram, hozzád!

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⑫

Bemutatjuk neked, Urunk, a dicséret áldozatát, hogy tökéletesebben hódoljunk neked; s amit érdemtelenül adtál nekünk, kegyesen tedd is teljessé. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⑬

Áldozásra *Mk. 11, 24* ⑭

Bizony mondom nektek, bármit kértek imádságban, higgyétek, hogy megkapjátok, és úgy is lesz.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Kérünk téged, mindenható Isten, ne hagyd emberi vesszedelemben elveszni azokat, kiknek megadtad az isteni lakomában való részvétel örömét. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

PÜNKÖSD UTÁNI UTOLSÓ VASÁRNAP

A Pünkösd utáni vasárnapok száma 24 és 28 között változik aszerint, hogy Húsvét korábbi (március vége) vagy későbbi (április közepe) időpontra esik. Ha Húsvét később van, akkor a Vízkereszt utáni vasárnapok száma növekszik s a Pünkösd utáni vasárnapoké csökken; ha Húsvét korábban van, akkor éppen ellenkezőleg. Ebben az esetben a Vízkereszt után lemaradt vasárnapok miséit a Pünkösd utáni 23. vasárnapot követő szabad vasárnapokon mondjuk. E Vízkereszt után elmaradt miséknek azonban csak könyörgéseit és olvasmányait használjuk fel, a verseket (Bevonulásra stb.) mindig a Pünkösd utáni utolsó vasárnapról vesszük. Ha tehát a Pünkösd utáni utolsó vasárnap előtt 24. vasárnap is van, azon a Vízkereszt utáni 6. vasárnap

könyörgéseit és olvasmányait mondjuk, és így tovább, amint azt a 27. lapon levő táblázat mutatja. A Pünkösd utáni utolsó vasárnapon mindig az alábbi szentmisét mondjuk.

Amint az egyházi év első, adventi vasárnapján, úgy ezen az utolsó vasárnapon is az ítélet harsonája hangzik fel s Krisztus második eljöveteléről szól az Evangélium. Ha Urunk eljövetelének sem napját, sem óráját nem is tudhatjuk, annyi bizonyos, hogy minden esztendő közelebb visz a végső naphoz, akár a magunk halála napjára, akár a világ végére gondolunk. Az Úr jövendölése szerint a végső napokat jelek előzik meg: hamis próféták fellépése és kozmikus katasztrófák. A hamis prófétákról szóló jövendölés az Egyház egész földi életére áll, de különösen nyilvánvaló lesz a végső időkben. Bármily megpróbáltatás érjen is, a mi feladatunk az, hogy állhatatosan kitartsunk Krisztus és Egyháza tanításában, az erkölcsös életben és a szeretet gyakorlásában. Az Apostol is ezt az állhatatosságot kéri Istentől a Szentleckében. Isten választottjai, Krisztus megváltott testvérei nem veszhetnek el. Könyörgésünk az egyházi év végén már a következő kegyelmi évre szól, hogy még buzgóbban és eredményesebben vehessünk részt megváltásunk ünneplésében. Ebben a kérésben erős fogadásunk is legyen benne.

Bevonulásra
Jer. 29, 11
Zs. 84, 2

Békét készítek számotokra és nem büntetést, mondja az Úr: ha hozzám fordultok, meghallgatlak titeket, és bárhol legyetek is, hazahozlak fogságtokból. Megáldottad, Uram, földedet, fiaid sorsát jóra fordítottad. Dicsőség . . . Békét . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Kérünk Urunk, serkentsd fel híveid akaratát, hogy egyre nagyobb buzgósággal keressék a megváltás isteni művének gyümölcseit és így egyre bőségesebben részesedjenek gyógyító irgalmadban. A mi Urunk . . .

Szentlecke
Kol. 1, 9-14 ❺

Testvérek: Szüntelen könyörgünk értetek és esedezünk, hogy Isten akaratának ismerete minden lelki bölcsességgel és okossággal együtt teljessé váljék bennetek. Csak így tudtok, mindenben tetszését keresve, az Úrhoz méltóan élni: minden jótettben gyümölcsözni és Isten ismeretében gyarapodni. Erősítsen is meg nagy erővel fölséges hatalmából, hogy mindvégig kitartsatok és állhatatosak legyetek, és örömmel adjatok hálát az Atyának, aki a szentek sorsára méltatott a világosságban. Ő kiragadott minket a sötétség hatalmából, s áthelyezett szeretett Fia országába. Benne van vére által megváltásunk, bűneink bocsánata.

Átvonulásra
Zs. 43, 8-9
Zs. 129, 1 ❻

Ellenségünk kezéből, Uram, kiszabadítottál, a gyűlölködőkre szégyent borítottál. Az Istenben dicsekszünk mi örökké, hálát adunk nevének mindörökké! Alleluja, alleluja! A mélységből kiáltok Uram, hozzád, hallgasd meg szavamat, Uram! Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Mt. 24, 15-35 ❽

Abban az időben így szólt Jézus tanítványaihoz: Amikor majd látjátok a szent helyen a Dániel próféta által megjövendölt gyalázatos pusztulást - aki olvassa, értse meg! - akkor, aki Judeában van, fusson a hegyekbe. Aki a háztetőn van, le ne jöjjön, hogy kivigye holmiját házából, és aki a mezőn, vissza

ne térjen, hogy elvigye köpenyét. Jaj a várandós és szoptató asszonyoknak azokban a napokban! Imádkozzatok, hogy menekülésetek ne télen vagy szombaton legyen. Akkor olyan nagy gyötrelem lesz, amilyen még nem volt a világ kezdetétől mindmáig, és nem is lesz. Ha meg nem rövidülnének azok a napok, egyetlen ember sem menekülne meg. De a választottak kedvéért megrövidülnek azok a napok. Akkor, ha valaki azt mondja: Nézzétek, itt a Krisztus, vagy amott! – ne higgyétek. Támadnak ugyanis hamis krisztusok és hamis próféták, és nagy jeleket és csodákat művelnek, hogy tévedésbe ejtsék a választottakat is, ha lehetséges volna. Látjátok, előre megmondtam nektek. Ezért, ha azt mondják: Kint van a pusztában, – ne menjetek ki; benn van a szobában, – ne higgyétek. Mint ahogy a villám napkeleten támad és napnyugatig látszik, olyan lesz az Emberfiának eljövetele is. Ahol hulla van, oda gyűlnek a keselyűk. Nyomban e gyötrelmes idők után a nap elhomályosul és a hold nem áraszt világosságot, a csillagok lehullanak az égről és a világmindenséget összetartó erők megrendülnek. Akkor majd föltűnik az Emberfiának jele az égen és jajgatásba tör ki a föld minden népe, mert meglátják az Emberfiát, amint eljön az ég felhőin nagy hatalommal és dicsőséggel. Szétküldi angyalait hangos harsonaszóval, s azok összegyűjtik választottait a szélrózsa minden irányából, az ég egyik végétől a másikig. Vegyetek példát a fügefáról: amikor ága már gyönge és levelet hajt, tudjátok, hogy közel van a nyár. Amikor mindezt látjátok, tudjátok meg ti is, hogy közel van már, az

ajtóban. Bizony mondom nektek: El nem múlik e nemzedék, amíg mindez meg nem történik. Ég és föld elmúlik, de az én igéim el nem múlnak.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra *Zs. 129, 1* ⑩

A mélységből kiáltok, Uram, hozzád, hallgasd meg szavamat, Uram! A mélységből kiáltok Uram, hozzád!

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Tekints kegyesen esedezésünkre, Urunk, s néped áldozati adományait és imádságait elfogadva, fordítsd magad felé mindnyájunk szívét, hogy a földi kívánságoktól megszabadulva, a mennyei örömök után vágyakozzunk. A mi Urunk . . .

Lásd a 69. lapon: ⑬

Áldozásra *Mk. 11, 24* ⑭

Bizony mondom nektek, bármit kértek imádságban, higgyétek, hogy megkapjátok, és úgy is lesz.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Add, kérünk Urunk, hogy a magunkhoz vett szentség gyógyító erejéből orvoslást találjon mindaz, ami lelkünkben vétkes. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

SZEPLŐTELEN FOGANTATÁS

(December 8.)

A Szeplőtelen Fogantatás hittitka azt jelenti, hogy Szűz Mária, istenanyai hivatására való tekintettel, szent Fiának érdemeiért, Isten különös kegyelméből mentes volt az áteredő bűntől s annak minden következményétől. Ezt a dogmát, mint a kegyelemmel teljes Szűzről, a Sátán ellenségéről az isteni kinyilatkoztatásban bennfoglalt tanítást, IX. Pius pápa hirdette ki 1854 dec. 8-án. A Szeplőtelen Szűzben Krisztus megváltó kegyelmének legtökéletesebb remekművét s az életszentségnek legmagasabb emberi eszményét tiszteljük.

Bevonulásra
Iz. 61, 10 ❷
Zs. 29, 2

Örvendve örvendezek az Úrban és ujjong a szívem Istenemben, mivel az üdvösség ruhájába öltöztetett s beborított az igazság fátyolával, mint ékszerekkel díszített menyasszonyt. ✠ Áldalak Uram, mivel fölemeltél, ellenségeim kényére nem vetettél. Dicsőség ... Örvendve ...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés

Isten, ki a szent Szűz szeplőtelen fogantatása által Fiadnak méltó hajlékot készítettél, engedd, kérünk, hogy amint őt, Fiad megváltó halálát előre látva, minden szennytől megőrizted, úgy mi az ő közbenjárására bűn nélkül eljussunk hozzád. Ugyanazon Jézus Krisztus . . .

Szentlecke
Bölcs. 8, 22-35

Az Úr alkotott engem munkája elején, az idők születésekor, mielőtt bármit is teremtett volna. Régen, régesrégen, mielőtt formát kapott a föld, én már útban voltam. Már megfogantam, mielőtt a mélységek lettek s mielőtt a vizek forrásai fölfakadtak volna. Amikor születtem, a hegyek még nem pihentek meg erős alapjukon és még nem léteztek a dombok. Még nem történt meg a föld, vagy a folyók, vagy a földkerekség szilárd sarkainak a teremtése. Jelen voltam, amikor megépítette az egeket és a mélységeket biztos törvénnyel és határral vette körül, amikor megszilárdította a levegőtengert és kiegyensúlyozta a mélységek vízforrásait. Ott voltam, amikor a tengert bezárta határai közé és megtiltotta a vizeknek, hogy áttörjék kiszabott partjukat, s amikor a föld alapjait lerakta. Mellette voltam, mint művének mestere, naponként növekvő gyönyörrel játszottam előtte mindenkoron: játszottam a földkerekségen és gyönyörűségem telt az emberek fiaiban. Tehát hallgassatok rám fiaim: boldogok, akik ösvényeimen járnak! Figyeljetek a tanításra, legyetek bölcsek és ne forduljatok el tőle. Boldog, aki

hallgat rám, aki küszöbömön virraszt nap- nap után és őrzi ajtómat. Aki megtalál engem, életet talál és üdvösséget merít az Úrból.

Átvonulásra
Jud. 13, 23. 15 6
Ének. 4, 7

A magasságbeli Úr Isten áldottja vagy Szűz Mária, áldottabb minden asszonynál a földön. Te vagy Jeruzsálem dicsősége, Izrael öröme, népünk tisztessége. Alleluja, alleluja! Egészen szép vagy, Mária és az eredeti bűnnek foltja sincsen rajtad! Alleluja!

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium
Lk. 1, 26-28 8

Abban az időben: Elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinek, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták. Az angyal bement hozzá és így köszöntötte: Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. Áldottabb vagy te minden asszonynál.

Lásd a 61. lapon: 9

Felajánlásra
Lk. 1, 28 10

Üdvözlégy, Mária! Kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. Áldottabb vagy te minden asszonynál.

Lásd a 63. lapon: 11

Felajánló ima 12

Fogadd el Urunk, ezt az üdvözítő áldozatot, melyet a boldogságos Szűz Mária szeplőtelen fogantatásának

ünnepén neked bemutatunk, és add, hogy amint megvalljuk róla, hogy megelőző kegyelmed hatására ment maradt minden szennytől, az ő közbenjárására mi is megszabaduljunk minden bűntől. A mi Urunk . . .

Folytasd Szűz Mária prefációjával a 96. lapon.

Áldozásra

Dicsőséges dolgokat beszélnek rólad, Mária, mert nagy dolgot művelt veled a Hatalmas.

Lásd a 87. lapon: 15

Áldozás utáni ima

A magunkhoz vett szentségek, Urunk, Istenünk, gyógyítsák meg bennünk annak a bűnnek sebeit, melytől egyedül a boldogságos Szűz Mária szeplőtelen fogantatását óvtad meg. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: 17

SZENT JÓZSEF KÉZMŰVES
(Május 1.)

A Dávid király nemzetségéből származó Szent József törvényes hitvestársa volt Szűz Máriának. Az egyszerű názáreti ácsot az isteni gondviselés arra a magasztos hivatásra választotta ki, hogy Isten Fiának nevelőatyja s az ő szűz anyjának gondviselője és védelmezője legyen. Számunkra az isteni akarat alázatos elfogadásának és odaadó teljesítésének eszményképe: egész életén keresztül Isten hűséges szolgája. Mint kétkezi munkás a becsületes munka megszentelő erejére tanít. Ez utóbbira hívja fel figyelmünket ez az újabban bevezetett ünnepe.

Bevonulásra *Bölcs. 10, 17* ❷ *Zs. 126, 1*

Isten bölcsessége megadta az igazaknak munkájuk jutalmát, csodálatos utakon vezette őket, nappal árnyékuk s éjjel csillagfényük volt, alleluja, alleluja. ✠ Hogyha az Úr nem építi a házat, aki azt építi, hasztalan fárad. Dicsőség... Isten bölcsessége...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, minden dolog alkotója, ki a munka törvényét adtad az emberiségnek, add meg kegyesen, hogy Szent József példájára és oltalmában az általad parancsolt munkát elvégezzük és a megigért jutalmat elnyerjük. A mi Urunk...

Szentlecke *Kol. 3, 14-24* ❺

Testvérek: Szeressétek egymást, mert ez a tökéletesség köteléke, és Krisztus békéje uralkodjék szívetekben, hiszen erre vagytok hivatva egy Testben. Legyetek hálásak. Bármit szóltok, vagy tesztek, mindent az Úr Jézus nevében tegyetek, és adjatok hálát általa Istennek, az Atyának. Bármit tesztek, lélekkel tegyétek, az Úrnak teszitek, nem embereknek. Hiszen tudjátok, hogy az Úrtól kapjátok jutalmul az örökséget. Szolgáljatok az Úr Krisztusnak!

Alleluja ❻

Alleluja, alleluja! Bármi bajban hozzám kiáltanak, meghallgatom őket és oltalmazójuk leszek mindenkor.

Alleluja! Járj közbe értünk, Szent József, hogy ártatlanul élhessük életünket s a te oltalmad kísérjen szüntelenül. Alleluja!

Ha a húsvéti időn kívül mondjuk ezt a misét, az Alleluja helyett ezt imádkozzuk:

Átvonulásra
Zs. 127, 1-2

Boldog vagy, aki féled az Urat, aki az Úr ösvényén haladsz. Kezed munkáját élvezni fogod, boldog leszel és jól leszen sorod. ✠ Alleluja, alleluja. Járj közben értünk, Szent József, hogy ártatlanul élhessük életünket és a te oltalmad kísérjen szüntelenül. Alleluja.

Hetvened vasárnap után a böjti időben az Átvonulás verse után az Alleluja elmarad s helyette a következő Böjti éneket mondjuk:

Böjti ének
Zs. 111, 1-3

Boldog ember, ki az Urat féli, rendeléseiben kedvét leli. Hatalmas lesz a földön magva, áldás száll az igaz fiakra. Házában bőség, gazdagság fakad, bőkezűsége mindig megmarad.

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium
Mt. 13, 54-58 8

Abban az időben Jézus visszament lakóhelyére és a helybelieket tanította a zsinagógákban. Azok meglepődve kérdezgették: „Honnan van ennek a bölcsessége és csodatévő ereje? Nem az ács fia ez?

Anyja nem a Mária? Testvérei nem Jakab, József, Simon és Judás? És nővérei, ugye azok is itt élnek köztünk? Honnan vette hát mindezt?" És megbotránkoztak benne. Jézus azonban megjegyezte: „Sehol sincs a prófétának kevesebb becsülete, mint saját hazájában és házában." Hitetlenségük miatt nem is művelt ott sok csodát.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Urunk, Istenünk jósága szálljon fölébünk, kezünk munkáját vidd jó végre nékünk, kezünk munkáját vidd jó végre. Alleluja.

Felajánlásra Zs. 89, 17 ⑩

Lásd a 63. lapon: ⑪

A kezünk munkájából felajánlott áldozati adomány, Urunk, váljék Szent József könyörgése által egységünk és békességünk zálogává. A mi Urunk . . .

Felajánló ima ⑫

P. . . . mindörökkön örökké.
F. Amen.
P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Emeljük föl szívünket!
F. Felemeltük az Úrhoz.
P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.
F. Méltó és igazságos.

SZENT JÓZSEF PREFÁCIÓJA

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösségünkre váló, hogy mindíg és mindenhol hálát adjunk neked, szentséges Úr, mindenható Atya, örök Isten, és téged Szent József ünnepén méltó énekkel magasztaljunk, áldjunk és dícsérjünk. Mint igaz férfiút, őt adtad az istenszülő Szűznek jegyesül és mint hű és okos szolgát családod élére állítottad, hogy atyaként gyámolítsa egyszülött Fiadat, a mi Urunk Jézus Krisztust. Általa magasztalják fölségedet az angyalok, imádják az uralmak, tisztelik a hatalmak; az egek és egek erői a boldog szeráfokkal egyesült újjongással ünnepelnek. Add kérünk, hogy az ő szavukhoz csatlakozzék énekünk és alázatos dícsérettel zenghessük:

Szent vagy! / Szent vagy! / Szent vagy! / mindenség Ura, Istene! / Dicsőséged betölti a mennyet és a földet! / Hozsanna a magasságban Áldott, aki jön az Úr nevében. / Hozsanna a magasságban!

Folytasd a 71. lapon a szentmise kánonjával

Honnan van ennek a bölcsessége és csodatévő ereje? Nem az ács fia ez? Anyja nem a Mária? Alleluja.

Áldozásra
Mt. 13, 54. 55

Lásd a 87. lapon:

Áldozás utáni ima

Ez a szentség, amit magunkhoz vettünk, Urunk, Szent József közbenjárására tegye teljessé munkánkat és biztosítsa jutalmunkat. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon:

SZENT LÁSZLÓ KIRÁLY

(Június 27.)

A magyar középkor vitéz lovagkirályában (1077-1095) nemcsak a szentéletű keresztény férfit tiszteljük, hanem a keresztény fejedelmet is, aki a honi és külföldi pogány ellenséggel szemben megőrizte és megerősítette a kereszténységet a magyar nép körében.

Bevonulásra Zs. 36, 30

Bölcsen beszélnek az igazak és nyelvük nem szól, csak igazat: Isten törvénye szívükben él. ✠ Ne nézd boszszúsan a gonosz javát, ne irígyeld a bűnös jósorát. Dicsőség . . . Bölcsen beszélnek . . .

Lásd az 55. lapon:

Könyörgés

Isten, ki hitvallódat, Szent László királyt, sokféle csodával tüntetted ki, add kérünk, hogy az ő közbenjárása állandó támaszunk legyen minden bajban, érdemei pedig segítsenek az örök boldogság elérésére. A mi Urunk . . .

Szentlecke Bölcs. 10, 10

Egyenes uton vezérelte az Úr az igazat, megmutatta neki Isten országát és megadta neki a szent dolgok is-

meretét. Vesződsége közepette jóléthez segítette és fáradságát bőséggel jutalmazta. Vele volt kizsákmányolóinak ármányával szemben és gazdagsághoz juttatta. Megvédte ellenségektől, megóvta üldözőktől és kemény viadalban neki adta a győzelmet, hogy belássa, hogy a bölcseség hatalmasabb mindennél. Nem hagyta cserben az eladott igazat, hanem megóvta a bűntől. Leszállt vele a verembe és nem hagyta el a bilincsekben sem, míg kormánypálcát nem adott neki s hatalmat elnyomói fölött. Meghazudtolta az ellene vásdaskodókat és örök hírnevet szerzett neki az Úr, a mi Istenünk.

Átvonulásra
Zs. 91, 13-14
Jak. 1, 12 6

Mint a pálmafa, az igaz úgy virul, mint a libanoni cédrus, büszkén magasba nyúl: hogy hirdesse kora reggel jóságod s még késő éjszaka is igazságod. Alleluja, alleluja! Boldog, ki állja a próbát, mert ha hűnek bizonyul, elnyeri az élet koronáját. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium
Lk. 12, 35-40 8

Abban az időben így szólt Jézus tanítványaihoz: Legyen csípőtök felövezve és égő gyertya kezetekben. Hasonlítsatok azokhoz az emberekhez, akik urukat várják vissza a menyegzőről, hogy mihelyt megjön és zörget, azonnal ajtót nyissanak neki. Boldogok azok a szolgák, kiket uruk érkezése ébren talál! Bizony mondom nektek: felövezi magát, asztalához ülteti és gondosan kiszolgálja őket. Ha pedig a második

vagy harmadik őrváltáskor jön: boldogok azok a szolgák, ha így találja őket. Gondoljátok meg: ha tudná a házigazda, melyik órában jön a tolvaj, bizonyára virrasztana és nem engedné betörni házába. Ti is álljatok készen, mert az Emberfia abban az órában jön, amikor nem is gondoljátok.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra *Zs. 88, 25* ⑩

Hűségem vele és könyörületem: fölemelem és szolgálatomban erőssé teszem.

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Áhítattal bemutatjuk engesztelő áldozatunkat kegyességednek, mindenható Isten: hitvallód, Szent László király érdemeiért és esedezéseiért fogadd el ezt kiengesztelődve és rendelkezzél vele kegyelmesen.

Folytasd a közös prefációval a 344. lapon

Áldozásra *Mt. 24, 46-47* ⑭

Boldog az a szolga, kit ura érkezése ébren talál. Bizony mondom nektek, egész vagyona fölé rendeli őt.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Üdvös szentségeidben részesülve, Urunk, alázatosan kérjük kegyességedet, hogy hitvallód, Szent László király

közbenjárására most segítségedre számíthassunk s majdan az örök boldogságot élvezhessük. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⓱

SZENT PÉTER ES PÁL APOSTOL
(Június 29.)

A 3. század óta az Egyház együtt ünnepli a két apostolfejedelem ünnepét. Péter galileai halász volt. Krisztus Urunk őt tette az apostolok fejévé és Egyháza alapjává (Evangélium). Először Antiochiában működött, majd Jeruzsálembe visszatérve Herodes börtönébe került, de miután csodálatos módon kiszabadult a börtönből (Szentlecke), Rómába ment s vértanú haláláig ott folytatta apostoli munkáját. – Pál a kisázsiai Tarzusból származott egy vallási és faji hagyományokhoz szigorúan ragaszkodó zsidó családból. Az ószövetségi Szentírás alapos ismeretét Jeruzsálemben szerezte meg. Vallási meggyőződése és népének szeretete először arra vitte, hogy üldözze a fiatal Egyházat, de 36-ban, éppen amikor keresztények elfogására ment, a damaszkuszi úton az Úr megtérítette (Ap. Csel. 9 fej.), s attól kezdve Krisztus apostolává szegődött. A „népek apostola" főként Kisázsiában és Görögországban több egyházat alapított s az új keresztényekben szavával és leveleivel erősítette a hitet. Rómába is eljutott, ahol Péterrel együtt, valószínűleg 67-ben, Néró császár üldözésének áldozata lett. Pétert keresztrefeszítették, de mint az ősi hagyomány tartja, alázatos kérésére, Urától való megkülönböztetésképpen, fejjel lefelé, Pált pedig lefejezték.

Bevonulásra
Ap. Csel. 12, 11 ❷
Zs. 138, 1-2

Most már igazán tudom, hogy az Úr elküldte angyalát és kiszabadított Heródes kezéből, meg mindabból, amire a zsidó nép számított. ✠

Uram, próbára tettél és megismertél engem, ismered pihenésem és cselekvésem. Dicsőség... Most már...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, ki a mai napot Szent Péter és Pál apostolod vértanúságával szentelted meg, add, hogy Egyházad mindenben az ő tanításukat kövesse, kik hitének magvát elvetették. A mi Urunk...

Szentlecke *Ap. Csel. 12, 1* ❺

Abban az időben Heródes király lefogatta az Egyház néhány tagját és bántalmazta őket. Így például Jakabot, János testvérét karddal kivégeztette. Mivel látta, hogy ez megnyeri a zsidók tetszését, ezt azzal tetézte, hogy Pétert is letartóztatta a kovásztalan kenyér ünnepének idején. Lefogatása után börtönbe vetette és négy négytagú katonai őrség gondjára bízta. Az volt a szándéka, hogy húsvét elmúltával a nép elé vezetteti. Míg Pétert a börtönben fogva tartották, az Egyház szüntelen könyörgött érte Istenhez. Mikor pedig Heródes éppen arra készült, hogy elővezetteti, azon az éjszakán Péter két katona között aludt kettős lánccal megbilincselve, az őrök meg a kapu előtt tartották szemmel a börtönt. Ekkor hirtelen az Úr angyala jelent meg mellette, a helyiséget pedig fény árasztotta el. Megütötte Péter oldalát és ezekkel a szavakkal ébresztette föl: „Kelj föl gyorsan!" Erre a bilincsek lehullottak a kezéről. „Vedd föl övedet és sarudat", parancsolta

az angyal. Mikor ezt megtette, az ismét megszólalt: Vesd magadra köpenyedet, s kövess engem!" Követte őt kifelé, de azt sem tudta, valóság-e az, amit az angyal művel. Úgy tűnt föl ugyanis neki, mintha látomást látna. Áthaladva az első, majd a második őrségen, a város felé nyíló vaskapuhoz jutottak. Ez magától kinyílott előttük. Kint még végigmentek egy utcán, s ekkor az angyal hirtelen eltűnt mellőle. Péter pedig magához térve fölkiáltott: „Most már igazán tudom, hogy az Úr elküldte angyalát és kimentett Heródes kezéből, meg mindabból, amire a zsidó nép számított!"

Átvonulásra
Zs. 44, 17-18
Mt. 16, 18 ❻

Az egész világ fejedelmeivé teszed őket, nevedet, Uram, sohasem feledik. Fiak születnek majd és az atyák helyébe lépnek, ezért a népek dícséreted zengik. Alleluja, alleluja! Te Péter vagy: erre a sziklára építem Egyházamat. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Mt. 16, 13-19 ❽

Abban az időben, amikor Jézus Fülöp Cezáreájának vidékére érkezett, megkérdezte tanítványait: „Kinek tartják az emberek az Emberfiát?" Azok így válaszoltak: „Van, aki keresztelő Jánosnak, van, aki Illésnek, van, aki Jeremiásnak vagy valamelyik prófétának." Jézus tovább kérdezte: „Hát ti kinek tartotok engem?" Simon Péter válaszolt: „Te vagy a Messiás, az élő Isten fia." Erre Jézus azt mondta

neki: „Boldog vagy Simon, János fia! Nem test és vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én mennyei Atyám. Mondom tehát neked: Te Péter vagy. Erre a sziklára építem Egyházamat és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta. Neked adom a mennyország kulcsait. Amit megkötsz a földön, megkötött lesz a mennyben is, és amit föloldasz a földön, a mennyben is föloldott lesz."

Lásd a 61. lapon: 9

Az egész világ fejedelmeivé tészed őket, nevedet, Uram, sohasem feledik, nemzedékről nemzedékre emlegetik.

Felajánlásra *Zs. 44, 17-18* 10

Lásd a 63. lapon: 11

A tiszteletedre felajánlott adományokat, Urunk, kísérje az apostolok imádsága és add hogy általuk kibéküljünk veled és védelmedben részesüljünk. A mi Urunk . . .

Felajánló ima 12

P. mindörökkön örökké.
F. Amen.
P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Emeljük föl szívünket!
F. Felemeltük az Úrhoz.
P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.
F. Méltó és igazságos.

APOSTOLOK PREFÁCIÓJA:

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösségünkre való, hogy téged Urunk, esdve kérjünk: örökkévaló pásztor, ne hagyd el nyájadat, hanem szent apostolaid által szakadatlan oltalommal őrizzed, hogy azok kormányozzák, akiket te állítottál magad helyett nyájad élére, hogy művedet, mint pásztorok folytassák. Ezért az angyalokkal és főangyalokkal, a trónállókkal és uralmakkal és a mennyei seregek egész hadával a te dicsőséged himnuszát zengjük, szüntelenül énekelve:

Szent vagy! / Szent vagy! / Szent vagy! / mindenség Ura, Istene! / Dicsőséged betölti a mennyet és a földet! / Hozsanna a magasságban Áldott, aki jön az Úr nevében. / Hozsanna a magasságban!

Folytasd a 71. lapon a szentmise kánonjával

Te Péter vagy: erre a sziklára építem Egyházamat.

Áldozásra ⓮ *Mt. 16, 18*

Lásd a 87. lapon: ⓯

Az apostolok közbenjárására őrizd meg, Urunk, minden bajtól azokat, akiket mennyei kenyérrel tápláltál. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ⓰ ima

Lásd a 87. lapon: ⓱

NAGYBOLDOGASSZONY
(SZŰZ MÁRIA MENNYBEVÉTELE)
(Augusztus 15.)

Mária szeplőtelenül fogantatott és kegyelemmel teljes volt, vagyis a bűn legcsekélyebb foltja nélkül, az Isten kegyelmében alkotott teremtmény eredeti ártatlanságában élt a földön, nem kellett tehát megtapasztalnia az első bűn büntetését, a fájdalmas testi halált, s teste sem enyészett el, hanem lelkével együtt felvétetett a mennyei boldogságba (Könyörgés). Az Egyháznak ezt az isteni kinyilatkoztatásban bennfoglalt ősi meggyőződését XII. Pius pápa 1954 nov. 1-én dogmaként is kihirdette. A megdicsőült Szentszűzben nemcsak mennyei édesanyánkat, Krisztus megváltó kegyelmének jóságos közvetítőjét tiszteljük, hanem Krisztus tökéletes követőjét, életszentségünk emberi eszményképét is, akiben a megváltó kegyelem maradéktalanul befejezte művét.

Bevonulásra
Jel. 12, 1 ❷
Zs. 97, 1

Nagy jel tűnt fel az égen: egy asszony, kinek öltözete a nap, lába alatt a hold, fején tizenkét csillagból korona. ✠ Az Úrnak új dalt énekeljetek, mert csodadolgokat cselekedett. Dicsőség . . . Nagy jel . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Mindenható örök Isten, ki a szeplőtelen Szűz Máriát, Fiad édesanyját, testben és lélekben fölvetted a mennyei dicsőségbe, engedd kérünk, hogy a mennyei dolgokra mindíg készségesen figyelve, az ő dicsőségének részesei lehessünk. Ugyanazon Jézus Krisztus . . .

Szentlecke ❺
Jud. 13, 22

Megáldott téged erejével az Úr, mert általad semmisítette meg ellenségeit. A föld minden asszonyánál áldottabb leánya vagy te a magasságbeli Istennek. Áldott az Úr, az ég és föld alkotója, ki arra vezérelt téged, hogy halálosan megsebesítsd az ellenséges fejedelmet. Úgy megdicsőítette ma nevedet, hogy örökké emlékezve az Úr erejére, dícséreted nem apad el az emberek ajkán, kikért nem kímélted magadat néped gyötrelme és szorongatása idején, hanem segítséget nyújtottál a bajban Istenünk színe előtt. Te, Jeruzsálem dicsősége, Izrael öröme, népünknek tisztessége.

Átvonulásra ❻
Zs. 44, 11. 12

Halljad leányom, nézz reám és figyelj, kívánja a király szépségedet. Teljes díszben vonul fel a királylány, aranyos-szőttes ékesség ruháján. Alleluja, alleluja! Az Úr fölvette a mennybe Máriát, öröm tölti el az angyalok karát. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Lk. 1, 41-50* ❽

Abban az időben Erzsébetet eltöltötte a Szentlélek és hangos szóval fölkiáltott: „Áldottabb vagy te minden asszonynál, és áldott a te méhednek gyümölcse! Hogyan lehet az, hogy Uram anyja jön hozzám? Amint fölhangzott fülemben köszöntésed szava, örömtől repesett a magzat méhemben. Boldog vagy, mert hitted, hogy beteljesedik mindaz, amit az Úr mondott neked." Erre Mária így szólt: „Magasztalja lelkem az Urat és ujjongjon szívem üdvözítő Istenemben, hiszen tekintetre méltatta alázatos szolgáló leányát: lám, ezentúl boldognak hirdet minden nemzedék. Mily nagy dolgot művelt velem ő, a Hatalmas és a Szent! Irgalma az istenfélőkre száll nemzedékről nemzedékre."

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra *1. Móz. 3, 15* ❿

Ellenségeskedést támasztok közted és az asszony között, a te ivadékod és az ő ivadéka között.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⓬

Szálljon hozzád Urunk, áldozatkészségünk ajándéka és szeretetre gyulladt szívünk a mennybe fölvett boldogságos Szűz Mária közbenjárására szüntelenül feléd tartson. A mi Urunk . . .

Folytasd Szűz Mária prefációjával a 96. lapon.

Boldognak hirdet minden nemzedék: mert nagy dolgot művelt velem ő, a Hatalmas.

Áldozásra *Lk. 1, 48-49* ⑭

Lásd a 87. lapon: ⑮

Üdvözítő szentségedet magunkhoz véve, kérünk Urunk, hogy a mennybe fölvett Szűz Mária érdemeiért és közbenjárására eljuthassunk a feltámadás dicsőségébe. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima ⑯

Lásd a 87. lapon: ⑰

SZENT ISTVÁN KIRÁLY

(Augusztus 20.)

Honalapító szent királyunkban az egyéni életszentség gondviselésszerűen találkozott a keresztény államférfi bölcsességével és tetterejével. Népe földi boldogításának gondját össze tudta egyeztetni a lelkek örök boldogságának munkálásával, fajának szeretetét a népek egyetemes keresztény testvériségének eszméjével. Alakja a keresztény hitet élő és életalakító tette váltó férfi eszményeként él a magyarság lelkében.

Boldog az a nép, melynek Istene az Úr, melyet magának választott ki örökségül.

Bevonulásra Zs. 32. 12 ❷ Zs. 32. 1

Örvendezzetek igazak az Úrban, buzgó lelkek dícsérjétek őt. Dicsőség... Boldog...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, ki Szent István királyunkat és hitvallódat a földi királyság koronájával ékesítetted és szenteid közé emelted a mennybe, kérünk add meg, hogy aki a földön a szent hit terjesztője volt Pannoniában, az égben Egyházad védelmezője legyen. A mi Urunk...

Szentlecke Ef. 4, 17-24. ❺

Testvérek! Azt üzenem nektek és kérve-kérlek titeket az Úrban: ne éljetek már úgy, mint a pogányok, akik hiúságokon jártatják az eszüket. Sötétség borult az elméjükre és elidegenedtek az istenes élettől. Tudatlanság tartja őket fogva és szívük megátalkodott. Reményüket vesztve fajtalanságra adták magukat, s nyereségvágyból mindenféle ocsmányságot űznek. Ti azonban nem ezt tanultátok Krisztusról. Hiszen hallottátok és megtanultátok, hogy Jézusban van az igazság. Korábbi életetekkel ellentétben vessétek le tehát a régi embert, akit a megtévesztő kívánság romlásba dönt. Újuljatok meg gondolkodástok szellemében s öltsétek magatokra az új embert, aki Isten hasonlóságára tiszta igazságban és szentségben alkotott teremtmény.

Átvonulásra Zs. 61, 9. 7 ❻ Zs. 65. 8

Bízzál benne népem mindenkoron, öntsétek ki előtte szívetek: Az Isten nekünk

oltalom! Egyedül ő sziklám és menedékem, én váram, meg nem ingok semmiképpen. Alleluja, alleluja! Aki lelkünknek az életet adta és ingadozni lábunkat nem hagyta. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium Mt. 7, 24-29 8

Abban az időben ezt mondta Jézus tanítványainak: Mindaz, aki hallgatja tanításomat és tettekre is váltja, hasonlít a bölcs emberhez, aki házát sziklára építette. Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvöltött a szél és rázúdult a házakra, de az nem dőlt össze, mert sziklára alapozták. Mindaz pedig, aki hallgatja tanításomat, de tettekre nem váltja, hasonlít a balga emberhez, aki házát homokra építette. Szadadt a zápor ömlött az ár, süvöltött a szél és rázúdult a házra. Az összedőlt és romhalmazzá vált. Ezzel Jézus befejezte beszédét. A nép álmélkodott tanításán, mert úgy tanított, mint akinek hatalma van.

Lásd az 59. lapon: 9

Felajánlásra 10 Zs. 32. 8

Félje az Urat mind a föld, a földkerekség minden lakója tisztelje őt.

Lásd a 63. lapon: 11

Felajánló ⑫ ima

Tekints Urunk, kegyes arccal a fölségednek bemutatott áldozatra és hitvallód, Szent István király közbenjárására védj meg minket az ellenség minden cselvetése ellen és add meg nekünk az örök élet jutalmát. A mi Urunk...

Folytasd a közös prefációval a ***344.*** *lapon*

Áldozásra ⑭ Zs. 32, 20-21

Lelkünk az Úrra vár, mert ő a mi segítőnk és pajzsunk. Szívünk azért őbenne vigadoz.

Lásd a 87. *lapon:* ⑮

Áldozás utáni ⑯ ima

Amost bemutatott áldozat kegyelme által, kérünk Urunk, védd meg családodat, melyet Szent István király hitvallód tanítása által a sötétségből az igaz világosságra vezettél, és a földi élet elmúlása után vidd a mennyek országába. Ami Urunk...

Lásd a 87. *lapon:* ⑰

KRISZTUS KIRÁLY

(Október utolsó vasárnapja)

Krisztus Király ünnepét XI. Pius pápa rendelte el az 1925-ös szentév emlékére. Az ünnep eszméje a kinyilatkoztatásnak az a központi gondolata, hogy Isten emberré lett Fia a világ teremtésének és megváltásának kettős jogcímén minden létezőnek ura és királya (Szentlecke). Országa ugyan nem e világból való, de ebben a világban valósul meg, s abból áll, hogy az értelemmel és szabadakarattal megáldott teremtmény önként elfogadja a végső igazságot: Isten legfőbb szellemi és erkölcsi uralmát, amelyről Krisztus tanúságot tett a földön (Evangélium). A krisztusi igazságnak, az igazságosság és szeretet elvének érvényre kell jutnia egyéni életünkben éppúgy, mint a társadalomban, az állam életében, a nemzetközi politikában, vagy a kulturális és gazdasági életben. Minden hívő kereszténynek hivatása és kötelessége, hogy önmagában, környezetében és munkaterén küzdjön Krisztus uralmának megvalósulásáért.

Méltó a Bárány, akit megöltek, hogy övé legyen a hatalom, a gazdagság, a bölcseség, az erő, a tisztelet, a dicsőség, az áldás. Övé a dicsőség és hatalom örökkön örökké. ✠ Isten, add a királynak, hogy bölcsen ítéljen, s a király fiának, hogy igazságodban éljen. Dicsőség ... Méltó a Bárány ...

Bevonulásra
Jel. 5, 12
Zs. 71, 1 ❷

Lásd az 55. lapon: ❸

Mindenható örök Isten, ki azt akartad, hogy szeretett Fiadban, a világegyetem királyában, minden megújuljon, add kegyelmesen, hogy a bűn átka által egymástól elszakított népek az ő szelíd uralmának mind meghódoljanak. Aki veled él ...

Könyörgés ❹

Testvérek: Örömmel adjatok hálát az Atyának, aki a szentek sorsára méltatott a világosságban. Ő kiragadott minket a sötétség hatalmából, s áthelyezett szeretett Fia országába. Benne van vére által megváltásunk, bűneink bocsánata. Ő a láthatatlan Isten képmása, minden teremtmény elsőszülöttje. Benne teremtett mindent a mennyben és a földön: a láthatókat és a láthatatlanokat, trónusokat, uralmakat, fejedelemségeket és hatalmasságokat. Mindent általa és érte teremtett. Ő előbb van mindennél, s minden benne áll fönn. Ő a Testnek, az Egyháznak feje. Ő a kezdet, elsőszülött a holtak közül, hogy övé le-

Szentlecke
Kol. 1, 12-20 ❺

gyen az elsőség mindenben. Úgy tetszett az Atyának, hogy benne lakjék az egész teljesség, s hogy általa békítsen ki magával mindent, ami akár a földön, akár a mennyben van, azzal hogy keresztjének vérével békességet szerzett mindennek.

Átvonulásra
Zs. 71, 8. 11 ❻
Dán. 7, 14

Uralkodik tengertől tengerig, a folyótól a földhatárokig. Hódol neki a föld minden királya és minden nemzet őt szolgálja. Alleluja, alleluja! Hatalma örökké tartó hatalom: meg nem szűnik és országa el nem enyészik. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium
Jn. 18, 33 ❽

Abban az időben így szólt Pilátus Jézushoz: „Te vagy a zsidók királya?" Jézus így felelt: „Magadtól mondod ezt, vagy mások mondták neked rólam?" „Hát zsidó vagyok én?" – tört ki Pilátus. „Saját nemzeted és a főpapok szolgáltattak ki nekem. Mit tettél?" Jézus így felelt: „Az én országom nem e világból való. Ha e világból volna országom, harcra kelnének szolgáim, hogy a zsidók kezére ne kerüljek. Az én országom azonban nem innen való." Pilátus közbeszólt: „Tehát király vagy te?" Jézus ráhagyta: „Igen, király vagyok. Én arra születtem és azért jöttem e világra, hogy tanúságot tegyek az igazságról. Mindaz, aki igazságból való, hallgat szavamra.

Lásd a 61. lapon: ❾

Kérd tőlem és neked adom a nemzeteket örökségedül, a föld határait osztályrészedül.

Felajánlásra Zs. 2, 8 ⑩

Lásd a 63. lapon: ⑪

Bemutatjuk neked, Urunk, az emberiség engesztelő áldozatát és arra kérünk, hogy ő adja meg minden népnek az egység és béke áldását, akit neked ebben az áldozatban felajánlunk, a mi Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad, ki veled él...

Felajánló ima ⑫

P. mindörökkön örökké.
F. Amen.
P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Emeljük föl szívünket!
F. Felemeltük az Úrhoz.
P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.
F. Méltó és igazságos.

KRISZTUS KIRÁLY PREFÁCIÓJA:

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösségünkre való, hogy mindig és mindenhol hálát adjunk neked, szentséges Úr, mindenható Atya, örök Isten: Te az öröm olajával kented föl örök főpapnak és a világegyetem királyának egyszülött Fiadat, a mi Urunk Jézus Krisztust, hogy magát a kereszt oltárán szeplőtelen és békét szerző áldozatként felajánlva az emberiség megváltásának szent művét

véghez vigye; és minden teremtményt a maga uralmának alávetve, átadja végtelen fölségednek az örök és egyetemes országot: az igazság és élet, a szentség és kegyelem, az igazságosság, szeretet és béke országát. Ezért az angyalokkal és főangyalokkal, a trónállókkal és uralmakkal és a mennyei seregek egész hadával a te dicsőséged himnuszát zengjük, szüntelenül énekelve:

Szent vagy! / Szent vagy! / Szent vagy! / mindenség Ura, Istene! / Dicsőséged betölti a mennyet és a földet! / Hozsanna a magasságban Áldott, aki jön az Úr nevében. / Hozsanna a magasságban!

Folytasd a 71. lapon a szentmise kánonjával

Király az Úr mindörökké, és megáldja békességgel népét.

Áldozásra Zs. 28, 10 21

Lásd a 87. lapon: 13

Magunkhoz vettük a halhatatlanság kenyerét Urunk, és kérünk, hogy mi, akiket büszkeséggel tölt el, hogy Krisztus király zászlaja alatt küzdhetünk, együtt uralkodhassunk vele a mennyek országában. Ki veled él...

Áldozás utáni ima 16

Lásd a 87. lapon: 17

MINDENSZENTEK
(November 1.)

Mindenszentek ünnepén Krisztus Király mennyei udvara nyílik meg előttünk s a földön vándorló és küzdő Egyház belekapcsolódik a megdicsőültek fenséges istendicséretébe. (Szentlecke). A szentek azonban Krisztus követésének nyolc boldogsága útján jutottak a mennybe. Ezért Jézus az evangéliumban a világ önzésével, kapzsiságával, élvezetvágyával és hatalmaskodásával szemben azokat hirdeti boldogoknak, akik féktelen ösztöneiket legyőzve a lelki értékeket keresik. Ezek a lelki emberek és Isten fiai.

Bevonulásra *Zs. 32, 1* ❷

Örvendjünk mindnyájan az Úrban, ünnepet ülve mindenszentek tiszteletére, kiknek ünnepén örvendeznek az angyalok és dícsérik Isten Fiát. ✠ Ujjongjatok igazak az Úrban, tiszta lelkekhez illik a dícséret. Dicsőség ... Örvendjünk ...

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Mindenható örök Isten, aki megengedted, hogy minden szen-

ted érdemeit egy napon ünnepeljük, kérünk, add meg nekünk az ő sokszoros közbenjárásukra irgalmasságod áhított bőségét. A mi Urunk . . .

Szentlecke *Jel. 7, 2* ⑤

Azokban a napokban: Ime én János láttam, hogy napkelet felől egy másik angyal száll föl, akinél az élő Isten pecsétje volt. Hangosan rákiáltott a négy angyalra, akinek az volt a dolga, hogy ártson a földnek és tengernek: „Ne ártsatok a földnek, se a tengernek, se a fáknak, amíg meg nem jelöljük Isten szolgáinak homlokát!" Hallottam a megjelöltek számát is: százegyvennégyezren voltak Izrael fiainak valamennyi törzséből: Júda törzséből tizenkétezer, Rúben törzséből tizenkétezer, Gád törzséből tizenkétezer, Áser törzséből tizenkétezer, Neftalim törzséből tizenkétezer, Manasszesz törzséből tizenkétezer, Simeon törzséből tizenkétezer, Lévi törzséből tizenkétezer, Isszakár törzséből tizenkétezer, Zabulon törzséből tizenkétezer, József törzséből tizenkétezer, Benjamin törzséből tizenkétezer. Ezután akkora sereget láttam, hogy meg nem lehetett számlálni, minden nemzetből, törzsből, népből és nyelvből. Ott álltak a trón és a Bárány színe előtt, fehér ruhába öltözve, kezükben pálmaágakkal. Nagy szóval kiáltották: „Üdv Istenünknek, aki a trónon ül, és a Báránynak!" Erre az angyalok mind körülfogták a trónt, a véneket és a négy élőlényt, arcraborultak a trón előtt és imádták Istent: „Ámen! Áldás és dicsőség, bölcseség, hála és tisztelet, hatalom és erő Istenünknek örökkön örökké. Ámen!"

Féljétek az Urat, ti szentjei, ki féli őt, azt inség nem veri. Nem lát szükséget semmi jóban, ki az Urat keresi. Alleluja, alleluja! Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik elfáradtatok és meg vagytok terhelve: én felüdítelek titeket. Alleluja!

Átvonulásra Zs. 33, 10-11 Mt. 11-28 ❽

Lásd az 59. lapon. ❼

Abban az időben: A tömeg látára Jézus fölment a hegyre. Ott leült, tanítványai pedig köréje gyűltek. Akkor szólásra nyitva ajkát így tanította őket: „Boldogok a lélekben szegények: övék a mennyek országa. Boldogok a szomorkodók; majd megvígasztalják őket. Boldogok a szelídek: övék lesz a föld. Boldogok, akik éhezik és szomjazzák az igazságot: majd kielégítik őket. Boldogok az irgalmasok: majd nekik is irgalmaznak. Boldogok a tisztaszívűek: ők meglátják Istent. Boldogok a békességesek: ők Isten fiai. Boldogok, akiket az igazságért üldöznek: övék a mennyek országa. Boldogok vagytok, ha miattam szidalmaznak és üldöznek titeket és hazudozva minden rosszat fognak rátok. Örüljetek és ujjongjatok: nagy lesz jutalmatok a mennyben.

Evangélium Mt. 5, 1-12 ❽

Lásd a 61. lapon: ❾

Az igazak lelke Isten kezében van, ott nem éri el őket az üldözők gonoszsága. Az oktalanok úgy látták, hogy

Felajánlásra Bölcs. 3, 1-3 ❿

meghaltak, ők azonban békességben élnek. Alleluja!

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⓬

Felajánljuk neked, Urunk, áldozatkészségünk adományait: legyenek kedvesek előtted minden szented tiszteletére és irgalmadból váljanak üdvösségünkre. A mi Urunk . . .

Folytasd a közös prefációval a 344. lapon.

Áldozásra *Mt. 5, 8-10* ⓭

Boldogok a tisztaszívűek: ők meglátják Istent. Boldogok a békességesek: ők Isten fiai. Boldogok, akiket az igazságért üldöznek: övék a mennyek országa.

Lásd a 87. lapon: ⓮

Áldozás utáni ima ⓯

Add meg, kérünk Urunk, hogy hívő néped állandóan örömmel tisztelje minden szentedet és szüntelen közbenjárásukban biztos védelmet találjon. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⓰

HALOTTAK NAPJA: ELSŐ MISE
(November 2.)

A megdicsőült lelekekről a tisztítótűzben szenvedő lelekre tranyítja figyelmünket az Egyház s azt akarja, hogy a mai napon különösen is imádkozzunk kedves halottainkért. Ma

minden pap három gyászmisét mondhat. A három szentmise szövegei az ítélet, a feltámadás és az örökélet alapvető keresztény igazságáról szólnak, a könyörgésekben pedig a lelkek végső megtisztulásáért és örök boldogságáért imádkozunk. A halál gondolata intsen minket is buzgóbb életre. Ne feledjük, hogy Mindenszentek délutánján és a mai napon, a megszokott feltételek mellett, teljes búcsút nyerhetünk halottainknak, valahányszor templomba térve imádkozunk értünk.

Bevonulásra
4. Ezdr. 2, 34 ❷
Zs. 64, 2-3

Adj Uram örök nyugodalmat nekik és az örök világosság fényeskedjék nekik. ✠ Téged illet, Isten, a dícséret, neked teljesíti fogadalmát Jeruzsálem. Hallgass meg, ez a kérésem: hozzád minden ember hazaérjen. Adj Uram . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Isten, minden hívő teremtője és megváltója, szolgáid és szolgálóid lelkének add meg minden bűnük bocsánatát és odaadó esdeklésünk nyerje el számukra a megbocsájtást, melyre mindíg áhítoztak. Ki élsz . . .

Szentlecke
1. Kor. 15, 51 ❺

Testvérek: Nézzétek, titokba avatlak titeket. Nem halunk meg ugyan mindnyájan, de mindnyájan elváltozunk, – hirtelen egy szempillantás alatt, a végső harsonaszóra. Megszólal a harsona, mire a holtak romlatlanságra támadnak föl, mi pedig elváltozunk. Ennek a romlandó testnek föl kell öltenie a romlatlanságot, ennek a halandónak a halhatatlanságot.

Mikor pedig a romlandó test romlatlanságba öltözik, s a halandó halhatatlanságba, akkor válik valóra az Írás szava: „A győzelem elnyelte a halált, halál, hol a te győzelmed? Halál, hol a te fullánkod?" A halál fullánkja a bűn ereje pedig a törvény. De Istennek hála! Ő segít minket győzelemre Urunk Jézus Krisztus által.

Átvonulásra
4. Ezdr. 2, 34
Zs. 111, 7

Adj, Uram, örök nyugodalmat nekik és az örök világosság fényeskedjék nekik. Emberemlékezetben az igaz örökké él, rossz hírtől többé már nem kell félnie. Szabadítsd meg, Uram, a bűnök bilincséből minden elhúnyt hívő lelkét; siessen segítségükre kegyelmed, hogy elkerüljék a megtorló ítéletet és az örök világosság boldogságát élvezhessék.

Ünnepi ének

Ama végső harag napja
a világot tűznek adja,
Dávid így s Szibilla hagyja.

Reszket akkor holt meg élő,
ha megjön a nagy Ítélő,
mindeneket lattal mérő.

Csodakürtök zengenek meg,
sírok éjén átremegnek:
ítéletre, mindeneknek.

Csodájára a halálnak:
aki rég por, talpra támad,
számot adni bírájának.

Kézzel írt könyv nyílik ottan:
világ terhe, minden ott van,
ítéletre felrovottan.

Biró majd ha széket ül ott,
minden rejtek felderül ott,
zsoldot bűn el nem kerül ott.

Én szegény, ott mit beszéljek,
pártfogómul kit reméljek,
hol a szent is alig él meg.

Rettenetes fejedelem,
kinél ingyen a kegyelem:
örök Jóság, légy jó velem!

Kegyes Jézus, kérlek téged:
értem álltál emberséget,
ne adj érnem gonosz véget.

Munkád, könnyed értem vesztek:
ennyi kínod, szent kereszted
ne maradjon céljavesztett.

Bírája a bosszulásnak,
add kegyelmét tisztulásnak,
még itt nincs a számadásnap.

Reszket szívem, sóhajtozván,
vétkemtől vet lángot orcám,
légy kegyelmes, Uram, hozzám.

Magdolnához lehajoltál,
a latorhoz kegyes voltál,
énbelém is reményt oltál.

Méltó imát nem tud ajkam,
Te könyörülj, Jóság, rajtam,
ne veszíts el örök jajban.

Báránykák közt legyek nálad,
a bakoktól különváljak,
jobbod felől helyt találjak.

Ha a rosszak zavarodnak,
fojtó lángok kavarognak,
akkor engem hívj áldottnak.

Térden kérlek, görnyedetten,
sír a lelkem megtörötten:
ott, a végnél, állj mellettem!

Könnyel árad ama nagy nap,
hamvukból ha föltámadnak
a bűnösök s számot adnak.

Uram, nékik adj jó véget,
kegyes Jézus, kérünk téged,
add meg nékik békességed. Amen.

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium *Jn. 5, 25-28*

Abban az időben így szólt Jézus a zsidó tömeghez: Bizony, bizony mondom nektek: Eljön az óra és már itt is van, mikor a holtak meghallják Isten Fiának szavát, és akik hallgatnak rá, élni fognak. Amint az Atyának élete van önmagában, úgy adta a Fiúnak is, hogy élete legyen önmagában, és hatalmat adott neki, hogy ítéletet tartson, mivel ő az Emberfia. Ne csodálkozzatok ezen. Eljön az óra, mikor a sírokban mindnyájan meghallják Isten Fiának szavát. Akkor előjönnek, akik jót cselekedtek, az élet föltámadására, akik pedig gonoszat cselekedtek, az ítélet föltámadására.

Lásd a 61. lapon:

Felajánlásra

Urunk Jézus Krisztus, dicsőség királya, mentsd meg az összes elhúnyt hívő lelkét a pokolbeli büntetéstől, és az alvilág mélységétől. Szabadítsd meg őket az oroszlán torkából, ne nyelje el őket a kárhozat, ne zuhanjanak bele a sötétségbe; vigye el őket a zászlótartó Szent Mihály abba a szent fényességbe, melyet hajdan megígértél Ábrahámnak és ivadékának. Bemutatjuk neked Urunk dicsőítő áldozatunkat és imádságunkat: fogadd el azokért a lelkekért, kikről ma megemlékezünk. Add, Uram, hogy a halálból átjussanak az életre, melyet hajdan megígértél Ábrahámnak és ivadékának.

Lásd a 63. lapon:

Felajánló ima

Tekints irgalommal Urunk, ezekre az adományokra, melyeket szolgáid és szolgálóid lelkéért neked bemutatunk és akiknek megadtad a keresztény hit érdemét, azoknak add meg a jutalmát is. A mi Urunk . . .

P. mindörökkön örökké.
F. Amen.
P. Az Úr legyen veletek.
F. És a te lelkeddel.
P. Emeljük föl szívünket!
F. Felemeltük az Úrhoz.
P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.
F. Méltó és igazságos.

HALOTTI PREFÁCIÓ:

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösségünkre való, hogy mindíg és mindenhol hálát adjunk neked, szentséges Úr, mindenható Atya, örök Isten, Krisztus, a mi Urunk által. Benne ragyogott fel számunkra a boldog feltámadás reménye, hogy akiket elszomorít a biztos halál tudata, azokat vígasztalja a jövendő halhatatlanság igérete. Mert híveid élete, Urunk, nem végződik be, csak átváltozik, és amikor a földi tartózkodás háza szétesik, a mennyben készen vár az örökkétartó hajlék. Ezért az angyalokkal és főangyalokkal, trónállókkal és uralmakkal és a mennyei seregek egész hadával a te dicsőséged himnuszát zengjük, szüntelenül énekelve:

Szent vagy! / Szent vagy! / Szent vagy! / mindenség Ura, Istene! / Dicsőséged betölti a mennyet és a földet! / Hozsanna a magasságban Áldott, aki jön az Úr nevében. / Hozsanna a magasságban!

Folytasd a 71. lapon a szentmise kánonjával

Áldozásra 14. *Ezdr. 2, 34*

Fényeskedjék nekik, Uram, az örök világosság szentjeid társaságában mindörökké, mert te jóságos vagy. Adj Uram örök nyugodalmat nekik és az örök világosság fényeskedjék nekik szentjeid társaságában mindörökké, mert te jóságos vagy.

Lásd a 87. lapon: 15

Áldozás utáni ima 16

Kérünk Urunk, váljék az esengők imádsága szolgáid és szolgálóid lelkének üdvére: oldozd fel őket minden bűnüktől és tedd őket megváltásod részeseivé. Ki élsz és uralkodol . . .

Lásd a 87. lapon: 17

MÁSODIK MISE

Bevonulásra 2. *Ezdr. 2, 34* *Zs. 64, 2-3*

Adj, Uram, örök nyugodalmat nekik és az örök világosság fényeskedjék nekik. ✠ Téged illet, Isten, a dícséret, neked teljesíti fogadalmát Jeruzsálem. Hallgass meg, ez a kérésem: hozzád minden ember hazaérjen. Adj Uram . . .

Lásd az 55. lapon: 3

Könyörgés ❹

Isten, irgalom Ura, add meg szolgálóid lelkének az enyhülés helyét, a nyugalom boldogságát és a világosság ragyogását. A mi Urunk . . .

Szentlecke 2. Makk. 12, 43 ❺

Abban az időben: Júdás, a hős férfi, gyűjtést rendezett és tizenkétezer ezüstpénzt küldött Jeruzsálembe, hogy áldozatot mutassanak be az elhúnytak bűneinek kiengesztelésére, helyesen és istenfélően gondolkodva a feltámadásról. Ha ugyanis nem remélte volna a holtak feltámadását, fölösleges és hiábavaló lett volna az imádság az elesettekért. Ő azonban úgy gondolta, hogy nagy kegyelem vár azokra, kik ily tiszteletreméltó módon húnytak el. Ezért kétségkívül szent és üdvösséges gondolat, az elhúnytakért imádkozni, hogy feloldozást nyerjenek bűneiktől.

Átvonulásra 4. Ezdr. 2, 34 Zs. 111, 7 ❻

Adj, Uram, örök nyugodalmat nekik és az örök világosság fényeskedjék nekik. Emberemlékezetben az igaz örökké él, rossz hírtől többé már nem kell félnie. Szabadítsd meg Uram a bűnök bilincséből minden elhúnyt hívő lelkét; siessen segítségükre kegyelmed, hogy elkerüljék a megtorló ítéletet és az örök világosság boldogságát élvezhessék.

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium Jn. 6, 37 ❽

Abban az időben így szólt Jézus a zsidó tömeghez: Minden, amit nekem ad az Atya, hozzám tartozik; aki

tehát hozzám jön, azt nem dobom ki. Nem azért szálltam le a mennyből, hogy a magam akaratát cselekedjem, hanem annak akaratát, aki küldött engem. Annak, aki küldött engem, az az akarata, hogy abból, amit nekem adott, semmit el ne veszítsek, hanem föltámasszam az utolsó napon. Atyám akarata az, hogy mindaz, aki látja a Fiút és hisz benne, örökké éljen. Én föltámasztom őt az utolsó napon.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra ⑪

Urunk Jézus Krisztus, dicsőség királya, mentsd meg az összes elhúnyt hívő lelkét a pokolbeli büntetéstől és az alvilág mélységétől. Szabadítsd meg őket az oroszlán torkából, ne nyelje el őket a kárhozat, ne zuhanjanak bele a sötétségbe; hanem vigye el őket a zászlótartó Szent Mihály abba a szent fényességbe, melyet hajdan megígértél Ábrahámnak és ivadékának. Bemutatjuk neked, Urunk, dicsőítő áldozatunkat és imádságunkat: fogadd el azokért a lelkekért, akikről ma megemlékezünk. Add, Uram, hogy a halálból átjussanak az életre, melyet hajdan megígértél Ábrahámnak és ivadékának.

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Fogadd irgalommal könyörgésünket Urunk, melyet szolgáid és szolgálóid lelkéért intézünk hozzád: értük

mutatjuk be a dícséret áldozatát, hogy kegyesen engedd be őket szentjeid társaságába. A mi Urunk.

Folytasd a halotti prefációval a 464. lapon.

Áldozásra 14
4. Ezdr. 2, 35

Fényeskedjék nekik, Uram, az örök világosság szentjeid társaságában mindörökké, mert te jóságos vagy. Adj, Uram, örök nyugodalmat nekik és az örök világosság fényeskedjék nekik szentjeid társaságában mindörökké, mert te jóságos vagy.

Lásd a 87. lapon: 15

Áldozás utáni ima 16

Kérünk Urunk, tisztítsd meg szolgáid és szolgálóid lelkét ezzel az áldozattal és add, hogy irgalmat és örök nyugodalmat nyerjenek. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: 17

HARMADIK MISE

Bevonulásra 2
4. Ezdr. 2, 34

Adj, Uram, örök nyugodalmat nekik és az örök világosság fényeskedjék nekik. ✠ Téged illet, Isten, a dícséret, neked teljesíti fogadalmát Jeruzsálem. Hallgass meg, ez a kérésem: hozzád minden ember hazaérjen. Adj Uram . . .

Lásd az 55. lapon: 3

Könyörgés ❹

Isten, kinek nagylelkűségéből a megbocsátás és szeretetéből az emberek üdvössége fakad, kérjük irgalmadat, részesítsd a boldogságos, mindenkor szűz Mária és minden szented közbenjárására, elhúnyt szolgáid és szolgálóid lelkét az örökkétartó boldogságban. A mi Urunk . . .

Szentlecke *Jel. 14, 13* ❺

Azokban a napokban szózatot hallottam az égből: „Jegyezd föl: Mostantól fogva boldogok a holtak, akik az Úrban halnak meg. Így van, mondja a Lélek: pihenjék ki fáradalmaikat, mert tetteik elkísérik őket."

Átvonulásra *4. Ezdr. 2. 34* *Zs. 111, 7* ❻

Adj, Uram, örök nyugodalmat nekik és az örök világosság tényeskedjék nekik. Emberemlékezetben az igaz örökké él, rossz hírtől többé már nem kell félnie. Szabadítsd meg, Uram, a bűnök bilincséből minden elhúnyt hívő lelkét; siessen segítségükre kegyelmed, hogy elkerüljék a megtorló ítéletet és az örök világosság boldogságát élvezhessék.

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Jn. 6, 51-55* ❽

Abban az időben így szólt Jézus a zsidó tömeghez: Én vagyok a mennyből alászállott kenyér, hogy aki eszik belőle, meg ne haljon. Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér. Aki e kenyérből eszik, örökké él. A kenyér, melyet adni fogok, az én

testem a világ életéért. Vita támadt erre a zsidók között: „Hogyan adhatja ez testét eledelül nekünk?" – mondták. Jézus megerősítette: „Bizony, bizony mondom nektek: Ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok az ő vérét, nem lesz élet bennetek. Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon."

Lásd a 61. lapon: ⑨

Felajánlásra ⑪

Urunk Jézus Krisztus, dicsőség királya, mentsd meg az összes elhúnyt hívő lelkét a pokolbeli büntetéstől, és az alvilág mélységétől. Szabadítsd meg őket az oroszlán torkából, ne nyelje el őket a kárhozat, ne zuhanjanak bele a sötétségbe; hanem vigye el őket a zászlótartó Szent Mihály abba a fényességbe, melyet hajdan megígértél Ábrahámnak és ivadékának. Bemutatjuk neked, Urunk, dicsőítő áldozatunkat és imádságunkat: fogadd el azokért a lelkekért, kikről ma megemlékezünk. Add, Uram, hogy a halálból átjussanak az életre, melyet hajdan megígértél Ábrahámnak és ivadékának.

Lásd a 63. lapon: ⑪

Felajánló ima ⑫

Határtalan irgalom Istene, fogadd kegyesen alázatos könyörgésünket és add meg ezzel az üdvöthozó áldozattal minden elhúnyt hívőnek, akit neved megvallására vezettél, bűneik bocsánatát. A mi Urunk . . .

Folytasd a halotti prefációval a 464. lapon.

Áldozásra 4. Ezdr. 2, 34 ⑭

Fényeskedjék nekik, Uram, az örök világosság szentjeid társaságában mindörökké, mert te jóságos vagy. Adj, Uram, örök nyugodalmat nekik és az örök világosság fényeskedjék nekik szentjeid társaságában mindörökké, mert té jóságos vagy.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑬

Add, kérünk, mindenható és irgalmas Isten, hogy szolgáid és szolgálóid, kikért fölséged dícséretére ezt az áldozatot bemutattuk, e szentség ereje által nyerjék el minden bűnük bocsánatát és irgalmadból az örök világosság boldogságát. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

GYÁSZMISE A HALÁL VAGY TEMETÉS ÉVFORDULÓJÁN

Szentmise: Halottak napjának második miséje (465. lap) a következő könyörgésekkel:

Könyörgés ④

Isten, irgalom Ura, add meg N. szolgád (N. szolgálód) lelkének, akinek temetési évfordulójáról megemlékezünk, az enyhülés helyét, a nyugalom boldogságát és a világosság ragyogását. A mi Urunk . . .

Felajánló ima ⑫

Fogadd irgalommal könyörgésünket Urunk, melyet N. szolgádért (N. szolgálódért) intézünk hozzád, akinek

ma temetési évfordulója van: érte mutatjuk be a dícséret áldozatát, hogy kegyesen engedd be szentjeid társaságába. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima ⓭

Kérünk Urunk, tisztítsd meg ezzel az áldozattal N. szolgád (N. szolgálód) lelkét, akinek temetési évfordulójáról megemlékezünk, és add, hogy irgalmat és örök nyugodalmat nyerjen. A mi Urunk . . .

GYÁSZMISE HÉTKÖZNAPOKRA

Szentmise: Halottak napjának harmadik miséje (468. lap) a következő könyörgésekkel:

Elhúnyt férfiért:

Könyörgés ❹

Hallgass kegyesen, Urunk, imádságunkra, mellyel esengve kérjük irgalmadat, hogy N. szolgád lelkét, mely a te parancsodra hagyta el a világot, vidd be a békesség és világosság honába és tedd szentjeid társaságának tagjává. A mi Urunk . . .

Felajánló ima ⓬

Kérünk Urunk, használjon N. szolgád lelkének ez az áldozat, melynek bemutatása, rendelésed szerint, bocsánatot szerez az egész emberiség bűneiért. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima ⓭

Kérünk Urunk, oldozd le N. szolgád lelkéről a bűn minden bilincsét, hogy a föltámadás dicsőségében

szentjeid és választottjaid között új életre keljen. A mi Urunk . . .

Elhúnyt nőért:

Könyörgés ❹

Kérünk Urunk, könyörülj meg irgalmad szerint N. szolgálód lelkén, és kiszabadítva őt a halandó test romlásából, add meg neki az örök boldogság osztályrészét. A mi Urunk . . .

Felajánló ima ⓬

Kérünk Urunk, szabadítsa meg N. szolgálód lelkét minden bűntől ez az áldozat, mely nélkül a vétektől soha senki sem szabadulhat meg, és ezen kegyeletes engesztelésünk által nyerje el örökkétartó irgalmadat. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima ⓭

Kérünk Urunk, jusson el N. szolgálód lelke az örök világosság honába, hisz általad nyerte el az örök irgalom szentségét. A mi Urunk . . .

Elhúnyt testvérekért, rokonokért, jótevőkért:

Könyörgés ❹

Isten, kinek nagylelkűségéből a megbocsájtás és szeretetéből az emberek üdvössége fakad, kérjük irgalmadat, részesítsd a boldogságos, mindenkor szűz Mária és minden szentjeid közbenjárására, közösségünkhöz tartozó testvéreink, rokonaink és jótevőink lelkét az örökkétartó boldogságban. A mi Urunk . . .

Határtalan irgalom Istene, fogadd kegyesen alázatos könyörgésünket és add meg ezzel az üdvöthozó áldozattal, elhúnyt testvéreink, rokonaink és jótevőink lelkének, akiket neved megvallására elvezettél, bűneik bocsánatát. A mi Urunk . . .

Felajánló ima 12

Add kérünk, mindenható és irgalmas Isten, hogy testvéreink, rokonaink és jótevőink, kikért fölséged dícséretére ezt az áldozatot bemutattuk, e szentség ereje által nyerjék el minden bűnük bocsánatát és irgalmadból az örök világosság boldogságát. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima 13

Minden meghalt hívőért.

Isten, minden hívő teremtője és megváltója, szolgáid és szolgálóid lelkének add meg minden bűnük bocsánatát és odaadó esdeklésünk nyerje el számukra a megbocsájtást, melyre mindig áhítoztak. Ki élsz és . . .

Könyörgés 4

Tekints irgalommal Urunk, ezekre az adományokra, melyeket szolgáid és szolgálóid lelkéért neked bemutatunk és akiknek megadtad a keresztény hit érdemét, azoknak add meg a jutalmát is. A mi Urunk . . .

Felajánló ima 12

Kérjük Urunk, váljék az esengők imádsága szolgáid és szolgálóid lelkének üdvére: oldozd fel őket minden bűnüktől és tedd őket megváltásod részeseivé. Ki élsz és uralkodol . . .

Áldozás utáni ima 13

SZENT IMRE HERCEG
(November 5.)

Szent István király fia, Szent Gellért neveltje s a fiatal magyar kereszténység nemeslelkű, tisztaéletű hajtása. Ő lett volna emberi elgondolás szerint első szent királyunk örököse. Egy vadászaton történt korai halálával (1031) azonban a gondviselés történelmi uralkodó helyett, történelemfeletti eszményképpel és közbenjáróval ajándékozta meg a magyar ifjúságot.

Bölcsen beszélnek az igazak és nyelvük nem szól, csak igazat: Isten törvénye szívükben él. ✠ Ne nézd boszszúsan a gonosz javát, ne irígyeld a bűnös jósorát. Dicsőség . . . Bölcsen . . .

Bevonulásra *Zs. 36, 30. 1* ❷

Lásd az 55. lapon: ❸

Isten, ki Szent Imrét virágzó ifjúságában szentjeid sorába emelted, add kérünk, hogy akit magadnak szenteltél, annak közbenjárását nálad szüntelenül érezzük. A mi Urunk . . .

Könyörgés ❹

Haljon bár korai halált az igaz, nyugalma lesz: a tisztes öregkort ugyanis nem a hosszú élet adja és nem az évek száma méri. Az ember bölcsesége az igazi ősz haj és szeplőtelen élete az igazi aggkor. Ez az ifjú megtetszett Istennek, szerette őt és kiemelte a bűnösök sorából, kik között élt. Elvitte, hogy gonoszság meg ne rontsa értelmét, vagy csábítás be ne fertőzze lelkét. Mert a hiúság igézete elhomályosítja

Szentlecke *Bölcs 4, 7-21* ❺

a jót és az érzékek vágyódása fölkavarja a szív ártatlanságát. Mivel rövid idő alatt lett tökéletes, hosszú időt élt. Tetszett a lelke Istennek, ezért ragadta ki őt korábban a gonoszság közül. A népek látják ugyan ezt, de nem értik meg és nem vésik szívükbe, hogy az Isten kegyelme és irgalma szentjeivel van és ő kegyes választottjaival. A halott igaz elítéli az élő rosszakat s a rövid ifjúkor a gonoszok hosszú életét. Látják ugyanis a bölcs élete végét, de nem értik meg, mit rendelt felőle Isten és miért helyezte biztonságba őt az Úr.

Átvonulásra
Zs. 91, 13 6
Jak. 1, 12

Mint a pálmafa, az igaz úgy virul, mint a libanoni cédrus, büszkén magasba nyúl: hogy hirdesse kora reggel jóságod s még késő éjszaka is igazságod. Alleluja, alleluja! Boldog, ki állja a próbát, mert ha hűnek bizonyul, elnyeri az élet koronáját. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium
Lk. 12, 35-40 8

Abban az időben így szólt Jézus tanítványaihoz: Legyen csípőtök felövezve és égő gyertya kezetekben. Hasonlítsatok azokhoz az emberekhez, akik urukat várják vissza a menyegzőről, hogy mihelyt megjön és zörget, azonnal ajtót nyissanak neki. Boldogok azok a szolgák, kiket uruk érkezése ébren talál! Bizony mondom nektek: felövezi magát, asztalához ülteti és gondosan kiszolgálja őket. Ha pedig a második, vagy a harmadik őrváltáskor jön: Boldogok azok a szolgák, ha így találja őket. Gondol-

játok meg: Ha tudná a házigazda melyik órában jön a tolvaj, bizonyára virrasztana és nem engedné betörni házába. Ti is álljatok készen, mert az Emberfia abban az órában jön, amikor nem is gondoljátok.

Lásd a 61. lapon: ⑨

Hűségem vele és könyörületem: fölemelem és szolgálatomban erőssé teszem.

Felajánlásra *Zs. 88, 25* ⑩

Lásd a 63. lapon: ⑪

Tisztítson meg minket, Urunk, a neked felajánlott adomány minden bűntől, hogy Szent Imre hitvallód esedezése által, kinek ünnepét üljük, a mennyei haza örökségébe juthassunk. A mi Urunk . . .

Felajánló ima ⑫

Folytasd a közös prefációval a 344. lapon.

Boldog az a szolga, kit ura érkezése ébren talál. Bizony mondom nektek, egész vagyona fölé rendeli őt.

Átvonulásra *Mt. 24, 46-47* ⑬

Lásd a 87. lapon: ⑮

Óvd meg Urunk népedet minden viszontagságtól, hogy Szent Imre hitvallód esedezése által mind a jelen élet veszedelmeit elkerüljük, mind a jövő örökkétartó örömeire érdemesek legyünk. A mi Urunk . . .

Áldozás utáni ima ⑯

Lásd a 87. lapon: ⑰

SZENT ERZSÉBET ASSZONY
(November 19.)

II. Endre magyar király leánya, thüringiai Lajos felesége. Tizenhárom évvel hitves, tizenkilenccel özvegy, huszonnéggyel (1231-ben) halott. Rövid életében odaadó hitvest és anyai szeretetét az önsanyargatás gyakorlataival és a szegények önfeláldozásig menő gondozásával párosította. A keresztény asszony eszményképe.

Bevonulásra Zs. 44, 2 ❷

Örvendjünk mindnyájan az Úrban, ünnepet ülve Szent Erzsébet tiszteletére, kinek ünnepén örvendeznek az angyalok és dícsérik az Isten Fiát. ✠ Szívem ünnepi dalra gerjed: a király dícséretét dalolom. Dicsőség . . . Örvendjünk . . .

Lásd az 55. lapon: ❸

Könyörgés ❹

Világosítsd meg híveid szívét, irgalmas Isten, és add, hogy Szent Erzsébet dicső könyörgésére a világ javait megvessük és a mennyei vigasznak állandóan örvendhessünk. A mi Urunk . . .

Szentlecke Bölcs. 31, 10 ❺

Derék asszonyt ki talál? Becse a korallokét messze meghaladja. Férjének szíve bátran ráhagyatkozik és nem lesz nyereség híján. Jóval fizet neki és nem rosszal élte minden napján. Előszedi a gyapjút és a kendert és ügyes kézzel végzi munkáját. Mint a kereskedő hajója, messziről szerzi be élelmét. Még tart

az éjjel és máris fölkel, eleséget ad házanépének és élelmet szolgálóinak. Szántóföldön jár az esze és azt meg is szerzi, szőlőt ültet kézimunkája árán. Derekát jól felövezi és erős karral lát dolgához. Érzi, látja, hogy szépen keres, mécsese éjjel el nem alszik. Kezébe veszi a rokkát és ujjai megfogják az orsót. Megnyitja tenyerét a szegénynek és kinyújtja kezét a szűkölködő felé. Nem félti házát a hó hidegétől, mert egész házanépének kettős a ruhája. Takarót készít magának, bisszusból és bíborból van ruhája. Urának nagy a becsülete a kapuknál, ha ülést tart az ország véneivel. Gyolcsot készít és eladja és övet ad át a kananeusnak: Erő és ékesség a ruhája, ezért nevetve néz a jövő nap elé. Bölcseségre nyitja száját és nyelvén jóságos a tanítás. Szemmel tartja házanépe útjait és nem eszi a tunyaság kenyerét. Kiállanak fiai és boldognak hirdetik, férje is magasztalja: Sok nő gyűjtött már vagyont, de te túltettél valamennyin. A kedvesség csal, a szépség mulandó, de az istenfélő asszony dicséretet érdemel. Adjatok neki kezegyümölcséből és tettei dícsérjék őt a kapuknál.

Átvonulásra
Zs. 44, 3-4 ❽
Zs. 44, 5

Kedvesség árad el arcodon, ezért Isten örökre megáldott. Hűség, irgalom és igazság vezessen dicső tettek útján. Alleluja, alleluja! Fölséged és szépséged pompájában készülődj, haladj diadallal és foglald el trónusod. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: ❼

Evangélium *Mt. 13, 44-52* ❽

Abban az időben így szólt Jézus tanítványaihoz: Hasonlít a mennyek országa a szántóföldön elásott kincshez. Egy ember megtalálja a kincset, de titokban tartja. Aztán nagy örömében fogja magát, eladja mindenét, amije csak van, és megveszi a szántóföldet. Hasonlít a mennyek országa a kereskedőhöz is, aki igazgyöngyöt keres. Mikor aztán egy nagyon értékes igazgyöngyre talál, fogja magát, eladja mindenét, amije csak van, és megveszi azt. Végül hasonlít a mennyek országa a tengerbe vetett hálóhoz, mely mindenfajta halat bekerít. Amikor megtelik, partra húzzák, nekiülnek és a javát edényekbe válogatják, a hitványát pedig kiszórják. Így lesz a világ végén is: mennek az angyalok, kiválasztják a gonoszokat az igazak közül és tüzes kemencébe vetik őket. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz. Megértettétek mindezt?" „Igenis", felelték. Erre ő így szólt: „Minden írástudó, aki jártas a mennyek országának tanításában, hasonlít a családatyához, aki kincseiből újat és régit szed elő."

Lásd a 61. lapon: ❾

Felajánlásra *Zs. 44, 3* ❿

Kedvesség árad el arcodon, ezért Isten örökre megáldott, mindörökkön örökre.

Lásd a 63. lapon: ⓫

Felajánló ima ⓬

Fogadd el Urunk, a neked szentelt nép áldozatát, szentjeid tiszteletére, hiszen az ő érdemeiknek tulajdonítjuk

a segítséget, melyben szorongatásunk idején részesülünk. A mi Urunk . . .

Folytasd a közös prefációval a 344. lapon.

Áldozásra
Zs. 44, 8 ⑭

Szeretted az igazságot, gyűlölted a gonoszságot, azért kent föl Isten, a te Istened az öröm olajával társaid előtt.

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima ⑯

Szent ajándékaiddal eltöltötted Urunk népedet, add kérünk, hogy annak közbenjárása, kinek ünnepét üljük, hozzon számunkra mindenkor enyhülést. A mi Urunk . . .

Lásd a 87. lapon: ⑰

NÁSZMISE

Az Egyháznak az a szándéka, hogy a hívek házasságkötését a nászmise kövesse. A jegyesek a pap előtt tett kijelentésükkel kiszolgáltatják egymásnak a házasság szentségét. A szentmise szövegei ennek értelmét és következményeit magyarázzák. Az Evangéliumban Krisztus a házasság felbonthatatlanságát jelenti ki, a Szentleckében pedig az Apostol kifejti, hogy ez az életszövetség Krisztus és az Egyház titokzatos kapcsolatának képe és kifejezése. Miatyánk után a szentmisében a fiatalasszonyt mélyértelmű szavakkal külön megáldja az Egyház. Ez az áldás akkor sem marad el, ha valamely nagy ünnep miatt a nászmise nem mondható.

Bevonulásra
Tób. 7, 15; 8, 19 ❷
Zs. 127, 1

Izrael Istene kapcsoljon egybe titeket és Ő legyen veletek, ki megkönyörült Sárán és Tóbiáson.

És most Uram, add, hogy egyre jobban áldjanak téged. ✠ Boldog ember, ki féli az Urat, aki az Úrnak ösvényén halad. Dicsőség ... Izrael Istene ...

Lásd az 55. lapon. ❸

Könyörgés ❹

Hallgass meg minket mindenható és irgalmas Isten, hogy áldásod tegye tökéletessé, amit szolgálatunkkal végzünk. A mi Urunk ...

Szentlecke *Ef. 5, 22-33* ❺

Testvérek: Az asszony engedelmeskedjék férjének, akárcsak az Úrnak, mert a férfi feje az asszonynak, mint Krisztus az Egyháznak: ő ugyanis Testének megváltója. Amint tehát az Egyház Krisztusnak van alárendelve, úgy az asszony is mindenben férjének. Férfiak! Szeressétek feleségteket, amint Krisztus is szerette az Egyházat és föláldozta magát érte, hogy a keresztségben az élet igéje által tisztára mosva megszentelje. Ragyogó tisztává akarta tenni az Egyházat, amelyen sem szeplő, sem ránc, sem egyéb efféle nincsen, hanem szent és szeplőtelen. Így szeresse a férj is feleségét, mint saját testét. Aki feleségét szereti, önmagát szereti. Hiszen saját testét senki sem gyűlöli, hanem táplálja és gondozza, akárcsak Krisztus az Egyházat. Testének tagjai vagyunk ugyanis, mintegy húsából és csontjaiból. „Ezért hagyja el az ember atyját és anyját, feleségéhez csatlakozik, és a kettő testben egy lesz." Nagy ez a titok, én Krisztusra és az Egyházra vonatkoztatom.

Szeresse tehát mindegyiktek feleségét, akárcsak önmagát, az asszony meg tisztelje férjét.

Átvonulásra
Zs. 127, 3
Zs. 19, 3 6

Feleséged termékeny lesz, mint a futószőlő házadnak falán, s gyermekeid asztalod körül olyanok, mint a fiatal olajfák. Alleluja, alleluja! Szent helyéről küldjön nektek segítséget az Úr és Sion hegyéről oltalmazzon meg titeket. Alleluja!

Húsvéti időben a fenti Graduále és Alleluja helyett:

Alleluja
Zs. 19, 3
Zs. 133, 3

Alleluja, alleluja! Szent helyéről küldjön nektek segítséget az Úr és Sion hegyéről oltalmazzon meg titeket. Alleluja. Áldjon meg titeket Sionból az Úr, ki az eget s földet alkotta. Alleluja!

Lásd az 59. lapon: 7

Evangélium
Mt. 19, 3-6 8

Abban az időben: Jézushoz járultak a farizeusok, hogy próbára tegyék. Megkérdezték: „Szabad-e a férfinek bármi okból elbocsájtania feleségét?" Ő így felelt: „Nem olvastátok, hogy a Teremtő kezdetben férfinek és nőnek teremtette őket és azt mondta: A férfi ezért elhagyja atyját és anyját, feleségéhez csatlakozik és a kettő testben egy lesz? Így már nem ketten vannak, hanem csak egy test. Amit tehát Isten egybekötött, ember szét ne válassza.

Lásd a 61. lapon: 9

Benned bízom Uram, egyre ezt mondom: Te vagy Istenem, kezedben sorsom.

Felajánlásra Zs. 30, 15-16 ⑩

Lásd a 63. lapon: ⑪

Fogadd el kérünk Urunk, ez áldozatot, melyet bemutatunk neked a házasság szent kötelékének megszentelésére és légy támasza ennek az életszövetségnek, melyet gondviselésed rendelt. A mi Urunk . . .

Felajánló ima ⑫

Folytasd a közös prefációval a 344. lapon.

A Pater noster után, de a Libera megkezdése előtt a pap szembefordul az előtte térdelő házaspárral és a következő imákkal áldja meg a fiatalasszonyt:

Könyörögjünk. Hallgasd meg kegyesen könyörgésünket Urunk és ügyelj jóságosan intézményedre, melyet az emberi nem fenntartására rendeltél, hogy az életszövetséget, melyet rendelésed szerint kötnek, segítségeddel megtartsák. A mi Urunk . . .

Könyörögjünk. Isten, kinek hatalmas ereje a semmiből teremtett meg mindent, ki miután leraktad a világmindenség alapjait, az Isten képmására alkotott embernek az asszonyt adtad elválaszthatatlan segítőtársul, az asszony testét a férfiéből véve, tanításul számunkra, hogy amit te kegyesen egyből alkottál, sohasem szabad elválasztani; Isten,

ki a házastársi életközösségnek oly titokzatos szent értelmet adtál, hogy a hitvesi kötelékkel előre jelezze Krisztus és az Egyház szent és titokzatos kapcsolatát: Isten, ki által az asszony a férfival egyesül, és ezt a kezdettől rendelt szövetséget úgy megáldottad, hogy sem az eredeti bűn büntetése, sem a vízözön ítélete meg nem semmisítette: tekints kegyesen erre a szolgálódra, ki most lép házassági közösségre és oltalmad segítségéért könyörög. Legyen rajta a szeretet és békesség igája, hűséggel és tisztasággal menjen férjhez Krisztusban és mindig a szent asszonyok példáját kövesse. Legyen kedves férje előtt, mint Ráchel, bölcs, mint Rebekka, hosszú életű és hűséges, mint Sára. Tetteiből a gonoszság szerzője mit se mondhasson magáénak; ragaszkodjék mindig a hithez és parancsolatokhoz; mivel egy nászágyhoz köti házassága, kerülje a tiltott érintkezéseket és erősítse gyengeségét önfegyelemmel. Viselkedése legyen komoly, szerénysége tiszteletreméltó, legyen jártas a mennyei tanításban, gyermekekben bővelkedő, becsületes és ártatlan. S jusson el a boldogok nyugalmába, a mennyek országába, s lássák mindketten gyermekeik gyermekeit harmad és negyedízig és érjenek boldog öregséget. Ugyanazon Jézus Krisztus . . .

Áldozásra *Zs. 127, 4. 6* ⑭

Ime, ily áldás ér minden embert, aki féli az Urat: hogy meglássad fiaidnak fiait. Békesség Izraelnek!

Lásd a 87. lapon: ⑮

Áldozás utáni ima

Kérünk téged, mindenható Úr Isten, kísérje kegyes áldásod azt, amit isteni gondviselésed rendelt, hogy akiket törvényes házasságban egybekötöttél, őrizd meg őket soha el nem múló békességben. A mi Urunk.

Lásd a 87. lapon: Ⓜ

A nép megáldása előtt a pap az új házaspárt külön áldásban részesíti:

Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákob Istene legyen veletek és valósítsa meg áldását bennetek, hogy megláthassátok gyermekeitek gyermekeit harmad és negyedízig s azután elnyerjétek az örök, a végnélküli életet, a mi Urunk Jézus Krisztus segítségével, ki él és uralkodik az Atyával s a Szentlélekkel, Isten mindörökkön örökké. Amen.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS 1
Mi a szentmise? 5
Mi az egyházi év? 10
Hogyan vegyünk részt a szentmisén? 16
Hogyan használjuk ezt a misekönyvet? .. 24
Kötelező ünnepek 26
Misenaptár 27
A könyörgések záradéka 36

IMÁDSÁGOK 38

ORDO MISSAE (MISEREND) 50

AZ EGYHÁZI ÉV SZENTMISÉI 90
Advent 1. vasárnapja 91
Hajnali mise (Rorate) 94
Advent 2. vasárnapja 98
Advent 3. vasárnapja 101
Advent 4. vasárnapja 104
Karácsony, Éjféli mise 109
Karácsony, Hajnali mise 113
Karácsony, Ünnepi mise 116
Szent István első vértanú 119
Vasárnap Karácsony nyolcadában 123
Karácsony nyolcada (Újév) 126
Vasárnap Vízkereszt előtt: Jézus Szent Neve .. 129

Vízkereszt 132
A Szentcsalád ünnepe 137
Vízkereszt utáni 2. vasárnap 140
Vízkereszt utáni 3. vasárnap 144
Vízkereszt utáni 4. vasárnap 147
Vízkereszt utáni 5. vasárnap 150
Vízkereszt utáni 6. vasárnap 153
Hetvened vasárnap 158
Hatvanad vasárnap 162
Ötvened vasárnap 167
Hamvazószerda 173
Nagyböjt 1. vasárnapja 177
Nagyböjt 2. vasárnapja 181
Nagyböjt 3. vasárnapja 185
Nagyböjt 4. vasárnapja 188
A Szenvedés 1. vasárnapja (Feketevasárnap) .. 193
A Szenvedés 2. vasárnapja (Virágvasárnap) .. 198
Nagycsütörtök 217
Nagypéntek 233
Nagyszombat 257
Húsvétvasárnap 290
Húsvéthétfő 295
Fehérvasárnap 300
Húsvét utáni 2. vasárnap 303
Húsvét utáni 3. vasárnap 306
Húsvét utáni 4. vasárnap 310
Húsvét utáni 5. vasárnap 313
Urunk mennybemenetelének ünnepe
(Áldozócsütörtök) 317
Húsvét utáni 6. vasárnap 322
Pünkösdvasárnap 325
Pünkösdhétfő 331

A Szentháromság ünnepe 336
Úrnapja 339
Pünkösd utáni 2. vasárnap 345
Jézus Szent Szívének ünnepe 348
Pünkösd utáni 3. vasárnap 354
Pünkösd utáni 4. vasárnap 357
Pünkösd utáni 5. vasárnap 360
Pünkösd utáni 6. vasárnap 364
Pünkösd utáni 7. vasárnap 367
Pünkösd utáni 8. vasárnap 370
Pünkösd utáni 9. vasárnap 374
Pünkösd utáni 10. vasárnap 377
Pünkösd utáni 11. vasárnap 380
Pünkösd utáni 12. vasárnap 383
Pünkösd utáni 13. vasárnap 387
Pünkösd utáni 14. vasárnap 390
Pünkösd utáni 15. vasárnap 394
Pünkösd utáni 16. vasárnap 397
Pünkösd utáni 17. vasárnap 400
Pünkösd utáni 18. vasárnap 403
Pünkösd utáni 19. vasárnap 406
Pünkösd utáni 20. vasárnap 410
Pünkösd utáni 21. vasárnap 413
Pünkösd utáni 22. vasárnap 416
Pünkösd utáni 23. vasárnap 419
Pünkösd utáni utolsó vasárnap 422

ÁLLANDÓ ÜNNEPEK SZENTMISÉI

Szeplőtelen Fogantatás (Dec. 8.) 427
Szent József (Máj. 1.) 430
Szent László (Jún. 27.) 435
Szent Péter és Pál (Jún. 29.) 438

Nagyboldogasszony (Aug. 15.) 443
Szent István király (Aug. 20.) 446
Krisztus Király (Okt. utolsó vasárnapja) 450
Mindenszentek (Nov. 1.) 455
Halottak napja (Nov. 2.) 458
Szent Imre (Nov. 5.) 475
Szent Erzsébet (Nov. 19.) 478

GYÁSZMISÉK
A halál vagy temetés évfordulóján 471
Gyászmise hétköznapokra 472

NÁSZMISE 481

TARTALOMJEGYZÉK 487